

การใช้หอสมุดปรีดี พนมยงค์ของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

นางสาววิภา บุญแดง

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2546

ISBN 974-17-3575-8

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE USE OF THE PRIDI BANOMYONG LIBRARY BY FACULTY MEMBERS AND
GRADUATE STUDENTS OF THAMMASAT UNIVERSITY

Miss Vipa Bundaeng

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Library and Information Science

Department of Library Science

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2003

ISBN 974-17-3575-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การใช้หอสมุดปริทัศน์ พนมยงค์ของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
โดย	นางสาววิภา บุญแดง
ภาควิชา	บรรณารักษศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ชลัษฏพร เหมะรัชตะ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม (ถ้ามี)	-

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะอักษรศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ม.ร.ว.กัลยา ติงศภัทย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรพนมพิมล กุลบุญ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ชลัษฏพร เหมะรัชตะ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประยงค์ พิพัฒนกิจจำรูญ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จินดารัตน์ เบลอรพันธุ์)

วิชา บุญแดง : การใช้หอสมุดปรีดี พนมยงค์ของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (THE USE OF THE PRIDI BANOMYONG LIBRARY BY FACULTY MEMBERS AND GRADUATE STUDENTS OF THAMMASAT UNIVERSITY) อ.ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ชลัยพร เหมะรัชตะ, 182 หน้า. ISBN 974-17-3575-8

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้หอสมุดปรีดี พนมยงค์ของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในด้านวัตถุประสงค์ ความถี่ในการใช้ ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ เนื้อหาวิชา บริการ และปัญหาในการใช้หอสมุดปรีดี พนมยงค์

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า อาจารย์ทั้งหมดที่ตอบแบบสอบถามใช้ห้องสมุดเพื่อประกอบการสอน โดยส่วนใหญ่เข้าใช้ 2-3 ครั้งต่อเดือน ทรัพยากรสารสนเทศที่อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้คือหนังสือวิชาการ ภาษาอังกฤษ ใช้เนื้อหาวิชาหมวดเศรษฐศาสตร์จำนวนมากที่สุด และส่วนใหญ่ใช้บริการยืมคืน ขณะที่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดเพื่อประกอบการทำรายงาน ภาคนิพนธ์ และวิทยานิพนธ์ โดยเข้าใช้มากกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์ ทรัพยากรสารสนเทศที่นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้คือหนังสือทั่วไปภาษาไทย ใช้เนื้อหาวิชาหมวดเศรษฐศาสตร์จำนวนมากที่สุด และส่วนใหญ่ใช้บริการยืมคืนเช่นเดียวกับอาจารย์ ส่วนปัญหาที่ทั้งอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาประสบปัญหาในระดับมาก ได้แก่ มีรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการในฐานข้อมูล แต่หาตัวเล่มไม่พบ (X=3.80) ต้องรอถ่ายเอกสารนาน (X=3.79) และเครื่องคอมพิวเตอร์ขัดข้องบ่อย (X=3.57) ตามลำดับ

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์ลายมือชื่อนิสิต

สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ...ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ปีการศึกษา 2546.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4380177022 : MAJOR LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

KEYWORD: PRIDI BANOMYONG LIBRARY / THAMMASAT UNIVERSITY

VIPA BUNDAENG : THE USE OF THE PRIDI BANOMYONG LIBRARY BY FACULTY MEMBERS AND GRADUATE STUDENTS OF THAMMASAT UNIVERSITY. THESIS
ADVISOR : ASST.PROF.CHALAI PORN HEMARAJATA, 182 pp. ISBN 974-17-3575-8

The objective of this research was to study the use of the Pridi Banomyong Library by faculty members and graduate students of Thammasat University on purposes of use, frequency, types of information resources, subjects, and services. Some problems in library use were also studied.

Findings concluded that all faculty members use the library for teaching purpose. Most of them used the library about 2-3 times per month, used English textbooks, mainly used economics contents, and circulation service was the most used. The majority of graduate students used the library for report, thesis, or dissertation writing. They used the library more than once a week, used general Thai books, mainly used economics contents, and circulation service was the most used. Major problems faced by both groups were : books appeared in bibliographic databases were not on the shelves (X=3.80), photocopy service not efficient (X=3.79), and computers for online search in the Library often were not working (X=3.57)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Department Library Science..... Student's signature.....

Field of study Library and Information Science..... Advisor's signature.....

Academic year 2003..... Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ชัชชัยพร เหมะรัชตะ อาจารย์ที่ปรึกษา เป็นอย่างสูงที่กรุณาให้คำแนะนำ คำปรึกษา เวลา และกำลังใจ รวมทั้งการแก้ไขข้อบกพร่องของ วิทยานิพนธ์เป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์พรพนมพิมล กุลบุญ ประธาน กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประยงค์ศรี พัฒนกิจจำรูญ และผู้ช่วย ศาสตราจารย์จินดารัตน์ เบอรพันธุ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาปรับปรุงแก้ไขและให้ ข้อเสนอแนะในการทำวิทยานิพนธ์ คณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ทุกท่านที่ได้ถ่ายทอด ความรู้ต่าง ๆ ให้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบคุณพี่แอ้ว พี่หย้า พี่ตุ้มที่ให้คำแนะนำปรึกษา ขอขอบคุณพี่ตั๋ย พี่แดง พี่ดาว พี่ตุ๊ก พี่ป้อม พี่อ้อ พี่แจ้ว พี่ชูมาน พี่วณิ พี่กาญจน์ พี่นุ พี่เล็ก (สุมาลี) พี่น้อง พี่จิม (อโนชา) พี่ตุ๊ก (สังคมา) พี่กุหลาบ พี่อร น้องจิม น้องหยิน น้องกั้ง พี่ติก ป่าติ และพี่วินัยที่ให้ความช่วยเหลือ ในการทำวิจัย ขอขอบคุณมาก ๆ สำหรับแจ่ง บี หวาน น้องจุ่ม และพี่กั้งที่ให้ความช่วยเหลือทุกอย่าง อย่าง ขอขอบคุณพี่ๆ น้องๆ ชาวสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ทุกท่าน สำหรับความห่วงใย และ กำลังใจ

ขอบคุณเพื่อนๆ บรรณารักษศาสตร์ฯ มข. และเพื่อนๆ ที่จุฬาฯ ทุกคน ที่ให้กำลังใจ ให้คำปรึกษา และคอยถามไถ่ความเป็นไป ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยจุฬาฯ ที่ให้ทุนในการทำวิจัย

ขอบพระคุณ พ่อ แม่ พี่ชายและน้องสาว ที่เป็นกำลังใจสำคัญที่สุดตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์ที่ได้จากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ขอมอบแด่บุพการี ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

วิภา บุญแดง

30 กันยายน 2546

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

		หน้า
	บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
	บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
	กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
	สารบัญ.....	ช
	สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่		
1	บทนำ.....	1
	ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
	สมมติฐานของการวิจัย.....	4
	ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง.....	4
	ขอบเขตของการวิจัย.....	5
	วิธีดำเนินการวิจัย.....	6
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
บทที่		
2	ปริทรรศน์วรรณกรรม.....	8
	การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.....	8
	ห้องสมุดมหาวิทยาลัย.....	18
	ทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุดมหาวิทยาลัย.....	18
	บริการของห้องสมุดมหาวิทยาลัย.....	24
	อาคารสถานที่.....	26
	บุคลากร.....	28
	สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.....	29
	ประวัติและพัฒนาการของสำนักหอสมุด.....	29

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
วัตถุประสงค์ของสำนักหอสมุด.....	31
การบริหารงาน.....	32
หอสมุดปรีดี พนมยงค์.....	34
ประวัติ.....	34
ทรัพยากรสารสนเทศ.....	35
บริการของห้องสมุด.....	39
อาคารสถานที่และวัสดุครุภัณฑ์.....	44
บุคลากร.....	45
ผู้ใช้หอสมุดปรีดี พนมยงค์.....	45
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	46
งานวิจัยในประเทศ.....	46
งานวิจัยต่างประเทศ.....	48
บทที่	
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	52
การศึกษารวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง.....	52
กำหนดขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	52
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
การทดสอบเครื่องมือการวิจัย.....	55
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	56
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
บทที่	
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	60

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การใช้ห้องสมุด.....	65
ปัญหาในการใช้ห้องสมุด.....	92
บทที่	
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	123
สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล.....	124
การทดสอบสมมติฐาน.....	155
ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย.....	156
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	157
รายการอ้างอิง.....	158
ภาคผนวก.....	163
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	182

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	11
2	จำนวนอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	54
3	แบบสอบถามที่ได้รับคืนและสมบูรณ์	58
4	จำนวนอาจารย์และนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามคณะที่สังกัด	61
5	จำนวนอาจารย์ จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ.....	62
6	จำนวนอาจารย์ จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	62
7	จำนวนอาจารย์ จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน.....	63
8	จำนวนนักศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา.....	64
9	จำนวนนักศึกษา จำแนกตามชั้นปี.....	64
10	วัตถุประสงค์ในการใช้ห้องสมุดของอาจารย์และนักศึกษา.....	65
11	ความถี่ในการใช้ห้องสมุดของอาจารย์และนักศึกษา.....	66
12	ช่วงเวลาในการใช้ห้องสมุดของอาจารย์และนักศึกษา.....	68
13	การใช้สื่อสิ่งพิมพ์ของอาจารย์และนักศึกษา.....	70
14	การใช้สื่อสิ่งพิมพ์ของอาจารย์และนักศึกษา จำแนกตามภาษา.....	72
15	การใช้สื่อโสตทัศน์ของอาจารย์และนักศึกษา.....	75
16	การใช้สื่อโสตทัศน์ของอาจารย์และนักศึกษา จำแนกตามภาษา.....	78
17	การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์และนักศึกษา.....	84
18	เนื้อหาของทรัพยากรสารสนเทศที่อาจารย์และนักศึกษาใช้.....	88
19	การใช้บริการห้องสมุดของอาจารย์และนักศึกษา.....	91
20	ปัญหาในการใช้ห้องสมุด.....	92
21	ปัญหาด้านทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด.....	94
22	ปัญหาด้านบริการ.....	107
23	ปัญหาด้านวัสดุครุภัณฑ์.....	114
24	ปัญหาด้านอาคารสถานที่.....	116
25	ปัญหาด้านบุคลากร.....	118
26	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ.....	119

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

มหาวิทยาลัยเป็นหน่วยงานหนึ่งที่สำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นกำลังสำคัญที่มีคุณภาพสูงของประเทศ โดยพัฒนามนุษย์ให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงสาขาต่างๆ ตามความต้องการในการพัฒนาประเทศ พร้อมทั้งการมีจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อการทำประโยชน์เพื่อสังคมและประเทศชาติ เป็นการจัดการศึกษาที่ตระหนักถึงการให้ “ความรู้ควบคู่กับคุณธรรม” (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กองแผนงาน, ม.ป.ป. : 1) ซึ่งตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้มีแนวทางการจัดการศึกษาที่ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด การจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ สามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ โดยทั้งผู้เรียนและผู้สอนอาจเรียนรู้ไปพร้อมๆ กัน จากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ และมีความมุ่งหมายที่จะพัฒนาวิชาการ วิชาชีพชั้นสูง และการค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และพัฒนาสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542 : 12-15)

การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ระดับปริญญามหาบัณฑิต และระดับปริญญาดุษฎีบัณฑิต ครอบคลุม 3 สาขาหลักคือ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ซึ่งตามแผนพัฒนาการศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้มีแผนขยายการผลิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ทั้งการเพิ่มปริมาณนักศึกษาในหลักสูตรการศึกษาที่มีอยู่แล้ว และเพิ่มหลักสูตรการศึกษาใหม่ รวมทั้งขยายระดับการศึกษาให้สูงขึ้นไปถึงระดับดุษฎีบัณฑิตในสาขาต่าง ๆ ทุกคณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ที่มีความพร้อม (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กองแผนงาน, ม.ป.ป. : 9) สำหรับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในกลุ่มสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่เปิดสอนในปีการศึกษา 2546 มีดังนี้ ระดับประกาศนียบัตรเปิดสอน 6 คณะ รวม 8 สาขาวิชา ระดับปริญญามหาบัณฑิต เปิดสอน 10 คณะ รวม 63 สาขาวิชา และระดับดุษฎีบัณฑิต เปิดสอน 7 คณะ รวม 8 สาขาวิชา

เนื่องจากการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาผู้เรียนในด้านความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชา การศึกษาค้นคว้าวิจัย รวมถึงเพื่อยกระดับวิชาชีพ และสร้างความเป็นผู้นำทางวิชาการ โดยเฉพาะในปัจจุบันมุ่งไปในแนวทางที่จะส่งเสริมให้นิสิต นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง มีความรับผิดชอบและมีเป้าหมายในการศึกษา ปรับตัวให้สามารถแสวงหาความรู้เดิมให้เป็นความรู้ใหม่ได้ และให้ผู้สอนลดบทบาทในการบรรยายลงเพื่อเพิ่มบทบาทการเป็นผู้อำนวยความสะดวกและผู้ชี้แนะเท่านั้น เนื่องจากการเน้นการเรียนการสอนในลักษณะดังกล่าว มหาวิทยาลัยจึงจำเป็นต้องจัดให้มีห้องสมุดที่มีประสิทธิภาพเพื่อเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลทางวิชาการ และมีอุปกรณ์ที่ทันสมัย มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อตอบสนององการศึกษาในแต่ละศาสตร์ (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2544 : 13) ด้วยเหตุนี้ห้องสมุดมหาวิทยาลัยจึงมีหน้าที่ที่ต้องจัดหารักษา และเผยแพร่ ตลอดจนการจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศในรูปแบบต่างๆ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศนวัสดุ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้สอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอน การวิจัย และกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ในจำนวนที่เพียงพอและทันสมัยใช้ประโยชน์ได้เต็มที่ มีการจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอ และมีบุคลากรซึ่งเป็นบรรณารักษะวิชาชีพเป็นผู้บริหารและดำเนินการให้หน้าที่ของห้องสมุดมหาวิทยาลัยดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยพันธกิจของห้องสมุดจะต้องสนับสนุนต่อพันธกิจของมหาวิทยาลัย หรือความสนใจของประชากรหลักที่ห้องสมุดนั้นๆ ทำหน้าที่ให้บริการ (Buckland, 1992 : 3)

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นหน่วยงานหนึ่งของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่ให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนมหาวิทยาลัย โดยถือกำเนิดขึ้นมาพร้อมๆ กับการก่อตั้งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในปี พ.ศ. 2477 ใช้ชื่อว่า “แผนกตำราและห้องสมุด” จนกระทั่งปัจจุบันได้มีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ตลอดมาไม่ว่าจะเป็นในด้านอาคารที่ตั้ง โครงสร้างการบริหาร การดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบาย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย รวมทั้งหลักสูตรการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และเพื่อสนองตอบต่อจำนวนนักศึกษาและอาจารย์ที่ขยายตัวเพิ่มมากขึ้น กล่าวคือในขณะที่อาคารสำนักหอสมุดเดิมซึ่งเป็นที่ทำการของห้องสมุดธรรมศาสตร์ (เปลี่ยนชื่อเป็นหอสมุดปรีดี พนมยงค์ ในปี 2540 ซึ่งเป็นห้องสมุดสาขาหนึ่งสังกัดสำนักหอสมุด ทำหน้าที่เป็นหอสมุดกลางของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์) มีความทรุดโทรมอย่างมาก บางส่วนของอาคารมีการทรุดตัวและมีรอยร้าว การที่ต้องแบกรับน้ำหนักมากๆ ของวัสดุครุภัณฑ์และทรัพยากรสารสนเทศที่เพิ่มมากขึ้นทุกวันอาจเกิดอันตรายได้ รวมถึงการดำเนินงานด้านต่างๆ ของห้องสมุดทั้งงานบริหาร งานเทคนิค และงานบริการยังคงดำเนินงานด้วยระบบมือ ทำให้การดำเนินงานล่าช้าไม่สามารถสนองตอบ

ความต้องการของผู้ใช้ได้ ดังนั้น พ.ศ. 2537 เมื่อมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้ก่อสร้างตึกธรรมศาสตร์ 60 ปี เพื่อเป็นที่ระลึกเนื่องในวาระครบรอบ 60 ปี แห่งการสถาปนามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สำนักหอสมุดรวมทั้งห้องสมุดธรรมศาสตร์จึงได้ย้ายเข้ามาอยู่อาคารหอสมุดแห่งใหม่ พร้อมกับการติดตั้งระบบห้องสมุดอัตโนมัติ Horizon เพื่อดำเนินงานต่างๆ ของห้องสมุด ได้แก่ งานจัดหาและพัฒนาวัดสารนิเทศ งานวิเคราะห์และจัดหมวดหมู่สารนิเทศ งานวารสาร งานบริการสืบค้นสารนิเทศ และงานบริการยืม-คืน เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2540 ต่อมาเมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2540 ห้องสมุดธรรมศาสตร์จึงเริ่มเปิดให้บริการด้วยระบบห้องสมุดอัตโนมัติ Horizon และเมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2540 ห้องสมุดธรรมศาสตร์ได้เปลี่ยนชื่อใหม่เป็น “หอสมุดปริดี พนมยงค์” เพื่อเป็นอนุสรณ์แก่ท่านผู้ประศาสน์การมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยมีที่ทำการอยู่ที่ชั้นใต้ดิน 1-3 ของอาคารหอสมุดตึกธรรมศาสตร์ 60 ปี (จूरินทร์ ผ่องแผ้ว, 2540 : 14-23 ; ชูมาน ธิระกิจ, 2540 : 35-40) โดยทำหน้าที่ให้บริการอาจารย์ นักศึกษา บุคลากรของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และบุคคลภายนอก

จากการที่ได้ย้ายที่ทำการมาอยู่ที่อาคารแห่งใหม่ และได้นำระบบห้องสมุดอัตโนมัติเข้ามาใช้ในการปฏิบัติงานและเปิดให้บริการแก่ผู้เข้ามาเป็นเวลากว่า 6 ปีแล้ว หอสมุดปริดี พนมยงค์ ได้มีการปรับเปลี่ยนการดำเนินงาน และการปรับปรุงด้านการบริการให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องสมุด อีกทั้งในปัจจุบันได้ดำเนินการตามแผนพัฒนาการศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์โดยได้ขยายการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ไปดำเนินการที่ศูนย์รังสิต สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2544 ให้ศึกษาที่ศูนย์รังสิตจนจบหลักสูตร สำหรับที่ท่าพระจันทร์จะคงไว้เป็นศูนย์การเรียนระดับบัณฑิตศึกษา ศูนย์วิจัยทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ และศูนย์บริการวิชาการแก่สังคม (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543 : 262-263 ; มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กองแผนงาน, ม.ป.ป. : 9) เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาดังกล่าวของมหาวิทยาลัย สำนักหอสมุดจึงได้จัดทำแผนพัฒนาห้องสมุด โดยจัดทำแผนการรวมห้องสมุดคณะ/สถาบันที่ท่าพระจันทร์ไว้ที่หอสมุดปริดี พนมยงค์ ซึ่งทำหน้าที่เป็นหอสมุดกลางของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์ และพัฒนาให้เป็นห้องสมุดเพื่อการศึกษา ค้นคว้าวิจัยในระดับสูง (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544 : 186-187) ดังนั้นการดำเนินการของหอสมุดไม่ว่าจะเป็นด้านการจัดหาทรัพยากรสารนิเทศ หรือด้านการบริการ จึงต้องมีการจัดเตรียมให้สอดคล้องและรองรับกับการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาที่เกิดขึ้น

จากความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้นส่งผลกระทบต่อโดยตรงกับการดำเนินงานของห้องสมุดและผู้ให้บริการ และเพื่อรองรับต่อการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัย

ธรรมศาสตร์ ตลอดจนเพื่อเป็นการศึกษาลักษณะการใช้ของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ใช้หลักของห้องสมุด ตามแผนพัฒนาการศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผู้วิจัยซึ่งเป็นบุคลากรของสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จึงสนใจที่จะศึกษาถึงการใช้อบรมปฏิบัติ พนมยงค์ของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในด้านวัตถุประสงค์ ความถี่ในการใช้ ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ เนื้อหาวิชา และบริการ รวมถึงปัญหาต่างๆ ในการใช้อบรมปฏิบัติ พนมยงค์ ซึ่งผลที่ได้จากการศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการ ทรัพยากรสารสนเทศ บริการ และปรับปรุงการดำเนินงานของหอสมุดปฏิบัติ พนมยงค์ให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้มากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษา

1. การใช้อบรมปฏิบัติ พนมยงค์ของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในด้านวัตถุประสงค์ ความถี่ในการใช้ ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ เนื้อหาวิชา และบริการ
2. ปัญหาในการใช้อบรมปฏิบัติ พนมยงค์ของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สมมติฐานของการวิจัย

1. ทรัพยากรสารสนเทศที่อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้ คือ หนังสือวิชาการภาษาอังกฤษ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ใช้ คือ ตำราภาษาไทย
2. บริการของหอสมุดปฏิบัติ พนมยงค์ที่อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ใช้ คือ บริการยืม-คืน
3. ปัญหาที่อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาประสบในระดับมาก คือ ทรัพยากรสารสนเทศไม่ทันสมัย

ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง

1. สถานภาพของผู้ตอบ
 - อาจารย์ ได้แก่ คณะ ตำแหน่งทางวิชาการ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน
 - นักศึกษา ได้แก่ คณะ ระดับการศึกษา และชั้นปี

2. วัตถุประสงค์ในการใช้ห้องสมุด
3. ความถี่ในการใช้ห้องสมุด
4. ช่วงเวลาที่ใช้ห้องสมุด
5. ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ
6. เนื้อหาวิชาของทรัพยากรสารสนเทศ
7. บริการของห้องสมุด
8. ปัญหาในการใช้ห้องสมุด
 - 8.1 ด้านทรัพยากรสารสนเทศ
 - 8.2 ด้านบริการ
 - 8.3 ด้านวัสดุครุภัณฑ์
 - 8.4 ด้านอาคารสถานที่
 - 8.5 ด้านบุคลากร

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้มุ่งศึกษาการใช้ห้องสมุดปรีดี พนมยงค์ของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากลุ่มสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ซึ่งเป็นคณะที่มีการเรียนการสอนอยู่ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์ รวม 11 คณะ ดังนี้

1. คณะนิติศาสตร์
2. คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
3. คณะรัฐศาสตร์
4. คณะเศรษฐศาสตร์
5. คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
6. คณะศิลปศาสตร์
7. คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน
8. คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
9. บัณฑิตวิทยาลัย

10. สถาบันภาษา

11. สำนักบัณฑิตอาสาสมัคร

การวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างจากประชากรโดยจำแนกเป็นอาจารย์ 235 คนและนักศึกษา 373 คน รวมทั้งหมด 608 คน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. อาจารย์ ได้แก่ อาจารย์ประจำที่สอนในระดับบัณฑิตศึกษาจาก 10 คณะดังกล่าวข้างต้น (บัณฑิตวิทยาลัยไม่มีอาจารย์ประจำ) ที่ทำการสอนอยู่ในปีการศึกษา 2544 จำนวน 561 คน ไม่รวมถึงอาจารย์ที่ลาไปศึกษาต่อ อาจารย์พิเศษ อาจารย์ชาวต่างประเทศ และผู้เชี่ยวชาญพิเศษช่วยสอนหรือช่วยงาน โดยความสนับสนุนของโครงการช่วยเหลือต่างๆ ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสุ่มกลุ่มตัวอย่างของ Yamane (1973) กำหนดค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ +5 เมื่อได้กลุ่มตัวอย่างแล้วจึงได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างต่ำสุด 5 คน สำหรับคณะที่กลุ่มตัวอย่างไม่ถึง 5 คน ได้กลุ่มตัวอย่างของประชากรที่เป็นอาจารย์รวมทั้งสิ้น 235 คน

2. นักศึกษา ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่ศึกษาอยู่ใน 11 คณะดังกล่าวข้างต้น และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในปีการศึกษา 2544 โดยไม่จำกัดชั้นปี เพศ และวัย จำนวน 5,531 คน ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสุ่มกลุ่มตัวอย่างของ Yamane (1973) กำหนดค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ +5 เมื่อได้กลุ่มตัวอย่างแล้วจึงได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างต่ำสุด 5 คน สำหรับคณะที่กลุ่มตัวอย่างไม่ถึง 5 คน ได้กลุ่มตัวอย่างของประชากรที่เป็นนักศึกษารวมทั้งสิ้น 373 คน (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, สำนักทะเบียนและประมวลผล 2544)

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ วารสาร วิทยานิพนธ์ งานวิจัย และสิ่งพิมพ์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับกรวิจัย เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานของการวิจัย และสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาสภาพความเป็นจริงตลอดจนการจัดเสนาอบริการต่างๆ ของหอสมุดปรีดีพนมยงค์โดยการสำรวจ สัมภาษณ์ การสังเกตการณ์ด้วยตนเอง และศึกษาจากเอกสาร
3. สร้างเครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะของคำถามเป็นแบบเลือกตอบแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) และแบบปลายเปิด แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

อาจารย์ ได้แก่ คณะที่สังกัด ตำแหน่งทางวิชาการ วุฒิทางการศึกษา
ประสบการณ์ทางการสอน

นักศึกษา ได้แก่ คณะที่ศึกษา ระดับการศึกษา (ประกาศนียบัตรบัณฑิต
ปริญญาโท ปริญญาเอก) ชั้นปี

ตอนที่ 2 การใช้หอสมุดปรีดี พนมยงค์ในด้านวัตถุประสงค์ ความถี่ในการใช้
ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ เนื้อหาวิชา บริการและปัญหาในการใช้บริการ

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้หอสมุดปรีดี พนมยงค์ในด้านทรัพยากร
สารสนเทศ ด้านวัสดุครุภัณฑ์ ด้านอาคารสถานที่ และด้านบุคลากร

4. ทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยนำแบบสอบถามไปให้
บรรณารักษ์งานบริการของหอสมุดปรีดี พนมยงค์จำนวน 6 คน ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบ
ถาม หลังจากนั้นนำมาแก้ไขปรับปรุงแล้วได้นำแบบสอบถามไปทดสอบกับอาจารย์และนักศึกษาระดับ
บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในกลุ่มสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ที่ไม่ใช่ประชากรกลุ่ม
ตัวอย่าง คือ อาจารย์จำนวน 10 คน และนักศึกษาจำนวน 22 คน

5. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามเพื่อจัดทำฉบับสมบูรณ์

6. เก็บรวบรวมข้อมูล โดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเองจนครบตามจำนวนกลุ่มตัว
อย่าง

7. วิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล เพื่อหาค่าสถิติ ได้แก่ การหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ
ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับวิเคราะห์สถิติทางสังคมศาสตร์
(Statistical Package for the Social Sciences for Windows)

8. สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เป็นแนวทางในการวางแผนการจัดการทรัพยากรสารสนเทศและบริการ ให้สอดคล้อง
กับความต้องการของผู้ใช้มากขึ้น

บทที่ 2

ปริทรรศน์วรรณกรรม

การศึกษาเรื่อง การใช้หอสมุดปรีดี พนมยงค์ของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในหัวข้อต่อไปนี้

1. การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
2. หอสมุดมหาวิทยาลัย
3. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
4. หอสมุดปรีดี พนมยงค์
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา หมายถึง การศึกษาภายหลังระดับปริญญาตรี เพื่อให้ได้มาซึ่งคุณวุฒิหรือปริญญาที่มีระดับสูงขึ้น ในประเทศไทยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หมายถึง การศึกษาเพื่อคุณวุฒิที่มีชื่อเรียกต่างๆ กัน เช่น ดุษฎีบัณฑิต (ระดับปริญญาเอก) ประกาศนียบัตรชั้นสูง (สูงกว่าระดับปริญญาโท) มหาบัณฑิต (ระดับปริญญาโท) ประกาศนียบัตรบัณฑิต (ต่ำกว่าระดับปริญญาโท) เป็นต้น (อดุลย์ วิริยเวชกุล, 2541 : 4) การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเป็นการผลิตกำลังคนระดับวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง เพื่อให้มีความรู้ ความชำนาญและเชี่ยวชาญเฉพาะทางมากขึ้น มีความสามารถในการวิเคราะห์ วิจัยที่นำไปสู่การพัฒนา และบุกเบิกวิทยาการใหม่ ๆ ให้สามารถสนองตอบความต้องการทางเศรษฐกิจและสังคม และสามารถชี้นำสังคมไปสู่ทิศทางที่พึงประสงค์ได้ ตลอดจนนำความรู้ด้านวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงมาประยุกต์ปรับใช้เพื่อพัฒนาตนเอง หน่วยงานและสังคม โดยส่วนรวมให้มีคุณค่ายิ่งขึ้น (วิจิตร สินสิริ, 2535 : 21 ; เกษม วัฒนชัย, 2537 : 4)

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2477 โดยผู้ประศาสน์การคนแรก คือหลวงประดิษฐมนูธรรม (นายปรีดี พนมยงค์) เมื่อแรกเริ่มมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้เปิดหลักสูตรปริญญาธรรมศาสตร์บัณฑิตขึ้น ซึ่งเป็นการศึกษาในระดับปริญญาตรี โดยนักศึกษาจะต้องศึกษาทั้งวิชากฎหมาย เศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ เศรษฐกิจการคลัง และวิชาการทูต ปัจจุบันมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เปิดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีใน 16 คณะ ดังนี้ คณะนิติศาสตร์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี คณะรัฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

คณะศิลปศาสตร์ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ คณะสหเวชศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สำหรับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เริ่มขึ้นใน พ.ศ. 2481 โดยมีการสอนหลักสูตรปริญญาโทใน 4 สาขา คือ นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ และ สาขาการทูต ต่อมาใน พ.ศ. 2482 ได้เปิดสอนอีก 1 สาขา คือ วิชาการบัญชี ซึ่งมีหลักสูตร 5 ปี โดยผู้สำเร็จการศึกษาปีที่ 5 จะได้รับประกาศนียบัตรชั้นสูงทางการบัญชี ซึ่งเทียบเท่าปริญญาโท (มารุต บุณนาค, 2523 : 47) ส่วนโครงการปริญญาโทคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีมีมาตั้งแต่ พ.ศ. 2499 โดยเป็นโครงการภาคกลางวัน ต่อมาใน พ.ศ. 2515 ทางคณะได้ปรับปรุงโครงการปริญญาโทใหม่เป็นโครงการภาคค่ำ และเปิดสอน 2 หลักสูตร คือ ปริญญาโททางบริหารธุรกิจ และปริญญาโททางการบัญชี จากนั้นใน พ.ศ. 2521 จึงได้จัดตั้งโครงการประกาศนียบัตรชั้นสูงทางการสอบบัญชี ซึ่งเป็นโครงการการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี แต่ต่ำกว่าปริญญาโท เพื่อเตรียมตัวประกอบอาชีพในฐานะผู้สอบบัญชีอิสระ และผู้สอบบัญชีภายในขององค์กรต่างๆ (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. งานประชาสัมพันธ์, 2525 : 31) หลังจากนั้นได้มีการเปิดสอนหลักสูตรในระดับบัณฑิตศึกษาในคณะต่างๆ ที่มีความพร้อมเพิ่มขึ้นเรื่อยมา (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย, 2545 : 3-6)

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จัดหลักสูตรการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ระดับปริญญามหาบัณฑิต และระดับดุษฎีบัณฑิต ดังนี้

หลักสูตรการศึกษาระดับประกาศนียบัตร

มีการเปิดการเรียนการสอนรวม 8 คณะ 10 สาขาวิชา แยกเป็น กลุ่มสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ 6 คณะ รวม 8 สาขาวิชา และกลุ่มวิทยาศาสตร์ 2 คณะ รวม 2 สาขาวิชา โดยเป็นการศึกษาภาคปกติ 2 หลักสูตร และภาคพิเศษ 8 หลักสูตร

สำหรับระยะเวลาในการศึกษา นักศึกษาต้องสำเร็จการศึกษาภายในเวลา 2 ภาคการศึกษา และไม่เกิน 6 ภาคการศึกษา

หลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาโท

มีการเปิดการเรียนการสอนรวม 14 คณะ 72 สาขาวิชา แยกเป็น กลุ่ม สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ 10 คณะ รวม 63 สาขาวิชา และกลุ่มวิทยาศาสตร์ 4 คณะ รวม 9 สาขาวิชา โดยเป็นการศึกษาภาคปกติ 27 หลักสูตร และภาคพิเศษ 36 หลักสูตร

สำหรับระยะเวลาในการศึกษา ในกรณีที่เป็นการศึกษาตามระบบทวิภาค นักศึกษาภาคปกติ ต้องสำเร็จการศึกษาภายในเวลา 4 ภาคการศึกษา และไม่เกิน 8 ภาคการศึกษา ส่วนนักศึกษาภาคพิเศษ ต้องสำเร็จการศึกษาภายในเวลา 4 ภาคการศึกษา และไม่เกิน 14 ภาคการศึกษา

ในกรณีที่เป็นการศึกษาตามระบบไตรภาค นักศึกษาภาคปกติ ต้องสำเร็จการศึกษาภายในเวลาไม่เกิน 9 ภาคการศึกษา สำหรับนักศึกษาภาคพิเศษ ต้องสำเร็จการศึกษาภายในเวลาไม่เกิน 16 ภาคการศึกษา

หลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี

มีการเปิดการเรียนการสอนรวม 8 คณะ 9 สาขาวิชา แยกเป็น กลุ่ม สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ 7 คณะ รวม 8 สาขาวิชา และกลุ่มวิทยาศาสตร์ 1 คณะ รวม 1 สาขาวิชา โดยเป็นการศึกษาภาคปกติทุกสาขาวิชา

สำหรับระยะเวลาในการศึกษา ในกรณีที่เป็นการศึกษาตามระบบทวิภาค นักศึกษาภาคปกติ ต้องสำเร็จการศึกษาภายในเวลา 4 ภาคการศึกษา และไม่เกิน 10 ภาคการศึกษา (ตารางที่ 1)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

การศึกษา	ระบบทวิภาค				ระบบไตรภาค			
	ปกติ	พิเศษ	ระยะเวลา	หมายเหตุ	ปกติ	พิเศษ	ระยะเวลา	หมายเหตุ
ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต								
คณะนิติศาสตร์								
-สาขากฎหมายธุรกิจ	-	✓	1-3 ปี	-	-	-	-	-
-สาขากฎหมายมหาชน	-	✓	1-3 ปี	-	-	-	-	-
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี								
-สาขาการประเมินราคาทรัพย์สิน	-	✓	1-3 ปี	-	-	-	-	-
คณะศิลปศาสตร์								
-สาขาการแปลภาษาไทยและภาษาอังกฤษ	-	✓	1-3 ปี	-	-	-	-	-
คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา								
-สาขาการวิจัยทางสังคม	-	✓	1-3 ปี	-	-	-	-	-
สถาบันภาษา								
-สาขาภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ	-	✓	1-3 ปี	-	-	-	-	-
-การสอนภาษาอังกฤษ	-	✓	1-3 ปี	-	-	-	-	-
สำนักบัณฑิตอาสาสมัคร								
-บัณฑิตอาสาสมัคร	✓	-	1 ปี	-	-	-	-	-
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี								
-สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศทางสถิติ	-	-	-	-	-	✓	1-3 ปี	-
คณะแพทยศาสตร์								
-สาขาเวชศาสตร์ครอบครัว	✓	-	1-3 ปี	-	-	-	-	-

ตารางที่ 1 การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ต่อ)

การศึกษา	ระบบทวิภาค				ระบบไตรภาค			
	ปกติ	พิเศษ	ระยะเวลา	หมายเหตุ	ปกติ	พิเศษ	ระยะเวลา	หมายเหตุ
ระดับปริญญาโท								
คณะนิติศาสตร์								
-สาขากฎหมายเอกชน	-	✓	2-7 ปี	-	-	-	-	-
-สาขากฎหมายอาญา	-	✓		-	-	-	-	-
-สาขากฎหมายมหาชน	-	✓		-	-	-	-	-
-สาขากฎหมายระหว่างประเทศ	-	✓		-	-	-	-	-
-สาขากฎหมายธุรกิจ	-	✓		-	-	-	-	-
-สาขากฎหมายการค้าระหว่างประเทศ	-	✓		-	-	-	-	-
-สาขากฎหมายภาษี	-	✓		-	-	-	-	-
-สาขากฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	-	✓		-	-	-	-	-
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี								
-สาขาวิชาการบัญชี	-	-	-	-	-	✓	4ภาคการศึกษา และไม่เกิน 16 ภาคการศึกษา	
-สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ	-	-	-	-	-	✓		
-สาขาการตลาดภาคภาษาอังกฤษ (MIM)	-	-	-	-	-	✓		
-สาขาการบริหารธุรกิจสำหรับผู้บริหาร (XMBA)	-	-	-	-	-	✓		
-สาขาการบริหารอุตสาหกรรมและปฏิบัติการ	-	-	-	-	-	✓		
-สาขาวิชาชีพการบัญชี (หลักสูตรนานาชาติ)	-	-	-	-	-	✓		5-16 ภาคการศึกษา
สาขาการเงิน (หลักสูตรนานาชาติ)	-	-	-	-	-	✓	ไม่เกิน 16 ภาคการศึกษา	
-สาขาธุรกิจอสังหาริมทรัพย์	-	-	-	-	-	✓	ไม่เกิน 16 ภาคการศึกษา	

ตารางที่ 1 การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ต่อ)

การศึกษา	ระบบทวิภาค				ระบบไตรภาค			
	ปกติ	พิเศษ	ระยะเวลา	หมายเหตุ	ปกติ	พิเศษ	ระยะเวลา	หมายเหตุ
ระดับปริญญามหาบัณฑิต (ต่อ)								
คณะรัฐศาสตร์								
-สาขาวิชาการปกครอง	-	✓	2-7 ปี	-	-	-	-	-
-สาขาวิชาการระหว่างประเทศและการทูต	-	✓	2-7 ปี	-	-	-	-	-
-สาขาวิชาบริหารรัฐกิจ	-	✓	2-7 ปี	-	-	-	-	-
-สาขาการปกครองสำหรับ นักบริหาร (MPE)	-	✓	2-7 ปี					
-สาขาบริหารรัฐกิจสำหรับ นักบริหาร (EPA)	-	✓	2 ปี 6 เดือน					
-สาขาความสัมพันธ์ระหว่าง ประเทศ ภาควิชาภาษาอังกฤษ(MIR)	-	-	-	-	-	✓	6 ภาคการศึกษาปกติ ไม่เกิน 14 ภาค	
คณะเศรษฐศาสตร์								
-สาขาเศรษฐศาสตร์ (หลักสูตรภาษาไทย)	-	✓	2-7 ปี	-	-	-	-	-
-สาขาเศรษฐศาสตร์ (หลักสูตรภาษาอังกฤษ)	✓	-	2-3 ปี	-	-	-	-	-
-สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ (MBE)	-	✓	2-7 ปี	-	-	-	-	-
คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน								
-สาขาสื่อสารมวลชน	-	✓	2-7 ปี	-	-	-	-	-
-สาขาการบริหารสื่อสารมวลชน	-	-	-	-	-	✓	ไม่เกิน 16 ภาคการศึกษา	-
-สาขาการสื่อสารภาครัฐและเอกชน	-	-	-	-	-	✓		-

ตารางที่ 1 การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ต่อ)

การศึกษา	ระบบทวิภาค				ระบบไตรภาค			
	ปกติ	พิเศษ	ระยะเวลา	หมายเหตุ	ปกติ	พิเศษ	ระยะเวลา	หมายเหตุ
ระดับปริญญาโท (ต่อ)								
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์								
-สาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	✓	-	2-4 ปี	-	-	-	-	-
-สาขาสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์	✓	-	2-4 ปี	-	-	-	-	-
-สาขาสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรม	✓	-	2-4 ปี	-	-	-	-	-
-สาขาสังคมสงเคราะห์ทางการศึกษา	✓	-	2-4 ปี	-	-	-	-	-
-สาขาสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรม(ส่วนภูมิภาค)	-	✓	2 ปี	-	-	-	-	-
-สาขาพัฒนาชุมชน	-	✓	2-4 ปี	-	-	-	-	-
-สาขาพัฒนาแรงงาน และสวัสดิการ	-	✓	2-7 ปี	-	-	-	-	-
-สาขาการบริหารและนโยบาย สวัสดิการสังคม	-	✓	2-7 ปี	-	-	-	-	-
-สาขาการบริหารงานยุติธรรม	-	✓	2-7 ปี	-	-	-	-	-
คณะศิลปศาสตร์								
-สาขาภาษาศาสตร์ (ภาษาไทย)	✓	-	2-4 ปี	-	-	-	-	-
-สาขาประวัติศาสตร์	✓	-	2-4 ปี	-	-	-	-	-
-สาขามนุษยศาสตร์และ สารนิเทศศาสตร์	✓	-	2-4 ปี	-	-	-	-	-
-สาขาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและ องค์การ	✓	-	2-7 ปี	-	-	-	-	-

ตารางที่ 1 การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ต่อ)

การศึกษา	ระบบทวิภาค				ระบบไตรภาค			
	ปกติ	พิเศษ	ระยะเวลา	หมายเหตุ	ปกติ	พิเศษ	ระยะเวลา	หมายเหตุ
ระดับปริญญามหาบัณฑิต (ต่อ)								
คณะศิลปศาสตร์ (ต่อ)								
-สาขาจิตวิทยาการปรึกษา	-	-	-	-	✓	-	ไม่เกิน 9 ภาคการศึกษา	
-สาขาฝรั่งเศสศึกษา	✓	-	2-4 ปี	-	-	-	-	-
-สาขาการแปลภาษาฝรั่งเศส-ไทย	✓	-	2-4 ปี	-	-	-	-	-
-สาขาญี่ปุ่นศึกษา	✓	-	2-4 ปี	-	-	-	-	-
-สาขาพุทธศาสนศึกษา	✓	-	2-4 ปี	-	-	-	-	-
-สาขาภาษาไทย	✓	-	2-4 ปี	-	-	-	-	-
-สาขาภาษาและวรรณคดีอังกฤษ	✓	-	2-4 ปี	-	-	-	-	-
คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา								
-สาขาสังคมวิทยา	✓	-	2-4 ปี	-	-	-	-	-
-สาขามานุษยวิทยา	✓	-	2-4 ปี	-	-	-	-	-
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี								
-สาขาสถิติประยุกต์	✓	-	2-4 ปี	-	-	-	-	-
-สาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์	✓	-	2-4 ปี	-	-	-	-	-
-สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม	✓	-	2-4 ปี	-	-	-	-	-
คณะวิศวกรรมศาสตร์								
-สาขาวิศวกรรมโยธา	✓	-	2-4 ปี					
	-	✓	3-7 ปี					
-สาขาวิศวกรรมอุตสาหการ	-	✓	3-7 ปี					

ตารางที่ 1 การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ต่อ)

การศึกษา	ระบบทวิภาค				ระบบไตรภาค			
	ปกติ	พิเศษ	ระยะเวลา	หมายเหตุ	ปกติ	พิเศษ	ระยะเวลา	หมายเหตุ
ระดับปริญญาโท (ต่อ)								
<u>สถาบันภาษา</u>								
-สาขาภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ	-	✓	2-7 ปี	-	-	-	-	-
-สาขาการสอนภาษาอังกฤษเป็น ภาษาต่างประเทศ	-	✓	2-7 ปี	-	-	-	-	-
<u>สำนักบัณฑิตอาสาสมัคร</u>								
-สาขาตรีศึกษา	-	✓	2-7 ปี	-	-	-	-	-
-สาขาชนบทศึกษาและการ พัฒนา	✓	-	2-4 ปี	-	-	-	-	-
	-	✓	2-7 ปี					
<u>คณะสหเวชศาสตร์</u>								
-สาขาชีวเวชศาสตร์ หลักสูตร ภาษาอังกฤษ	✓	-	2-4 ปี	-	-	-	-	-
<u>วิทยาลัยนวัตกรรม</u>								
-สาขาการบริหารโทรคมนาคม	✓	-	2-7 ปี	-	-	-	-	-
-สาขาการบริหารเทคโนโลยี	✓	-	2-7 ปี	-	-	-	-	-
-สาขาการบริหารกิจกรรมด้าน วัฒนธรรม	✓	-	2-7 ปี	-	-	-	-	-

ตารางที่ 1 การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ต่อ)

การศึกษา	ระบบทวิภาค				ระบบไตรภาค			
	ปกติ	พิเศษ	ระยะเวลา	หมายเหตุ	ปกติ	พิเศษ	ระยะเวลา	หมายเหตุ
ระดับปริญญาตรีบัณฑิต								
คณะนิติศาสตร์								
-สาขานิติศาสตร์	✓	-	ไม่เกิน5ปี	-	-	-	-	-
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี								
-สาขาการบริหารธุรกิจ	✓	-	ไม่เกิน5ปี	-	-	-	-	-
-สาขาการตลาด	✓	-	ไม่เกิน5ปี	-	-	-	-	-
คณะเศรษฐศาสตร์								
-สาขาเศรษฐศาสตร์ หลักสูตรภาษาอังกฤษ	✓	-	ไม่เกิน5ปี	-	-	-	-	-
คณะรัฐศาสตร์								
-สาขารัฐศาสตร์	✓	-	ไม่เกิน5ปี	-	-	-	-	-
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์								
สาขาการบริหารสังคม	✓	-	ไม่เกิน5ปี	-	-	-	-	-
คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน								
-สาขาสื่อสารมวลชน	✓	-	ไม่เกิน5ปี	-	-	-	-	-
บัณฑิตวิทยาลัย								
-สาขาสหวิทยาการ	✓	-	ไม่เกิน5ปี	-	-	-	-	-
คณะสหเวชศาสตร์								
-สาขาชีวเวชศาสตร์	✓	-	ไม่เกิน5ปี	-	-	-	-	-

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย

สถาบันอุดมศึกษาหรือมหาวิทยาลัยเป็นสถาบันการศึกษาระดับสูงสุดของชาติ มีหน้าที่ที่จะผลิตกำลังคนระดับสูงที่มีความรู้ความสามารถในการทำงาน ให้ออกไปมีบทบาทในการดำเนินกิจการด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมของประเทศ (ไพฑูริย์ สินลารัตน์, 2520 : 2-5) นอกจากนี้มหาวิทยาลัยจะต้องดำเนินการวิจัยเพื่อแสวงหาความรู้ใหม่ๆ อีกด้วย มหาวิทยาลัยจะต้องเปิดโอกาสและจัดสภาพแวดล้อมให้ผู้เรียนได้พัฒนาไปตามแนวทางของตนเอง โดยที่มหาวิทยาลัยเป็นผู้ดำเนินการจัดทำหลักสูตร เตรียมผู้สอนในสาขาวิชาต่างๆ จัดหาอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกให้ผู้สอน และผู้เรียนใช้เป็นเครื่องมือไปสู่การเรียนรู้ได้ตรงตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยเฉพาะการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาซึ่งเป็นการศึกษาระดับสูงที่ลึกซึ้ง เป็นความชำนาญพิเศษ เป็นขบวนการถ่ายพลังความคิด แสวงหาวิชาการที่บริสุทธิ์ และปลูกคนเข้าสู่สภาวะที่เป็นเลิศในวิถีทางแห่งปัญญา (ประชุมสุข อาชวอำรุง, 2523 : 48-59) โดยหน่วยงานที่มีหน้าที่หลักในการสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมทางวิชาการด้านต่างๆ ของมหาวิทยาลัยก็คือห้องสมุด ซึ่งโดยทั่วไปแล้วมหาวิทยาลัยต่างๆ มักจะมีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และจัดทำแผนการดำเนินงานในอนาคตเกี่ยวกับหน้าที่ ความรับผิดชอบ และการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุผลที่ตั้งไว้ ซึ่งแผนการดำเนินงานต่างๆ เหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อโดยตรงต่อการดำเนินงานของห้องสมุด (Line, 1990 : 2)

สำหรับการดำเนินงานในห้องสมุดจะประกอบไปด้วยงานหลักๆ 3 งาน ได้แก่ งานบริหาร งานเทคนิค และงานบริการ ซึ่งงานในทุกๆ ด้านล้วนมีความสัมพันธ์เกี่ยวของกัน และส่งผลกระทบต่อถึงกันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นการที่ห้องสมุดจะให้บริการแก่ผู้ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จะต้องมีการจัดเตรียมความพร้อมของห้องสมุดในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นในด้านทรัพยากรสารสนเทศ ด้านบริการ ด้านวัสดุครุภัณฑ์ ด้านอาคารสถานที่ และด้านบุคลากร เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุดมหาวิทยาลัย

ทรัพยากรสารสนเทศเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญของห้องสมุด โดยห้องสมุดมหาวิทยาลัยมีหน้าที่จัดหาทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่างๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการในการเรียน การสอน การค้นคว้าวิจัยของชุมชนมหาวิทยาลัย ทรัพยากรสารสนเทศที่มีให้บริการในห้องสมุดอาจแบ่งกว้างๆ ได้เป็น 3 ประเภท คือ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. สื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง ทรัพยากรสารสนเทศซึ่งบันทึกความรู้ที่มีเนื้อหาสาระ เพื่อประโยชน์ในการศึกษา ค้นคว้า อ้างอิง หรือเพื่อความบันเทิง โดยผลิตเป็นหนังสือ สิ่งพิมพ์ หรือเอกสารรูปแบบต่างๆ วัสดุตีพิมพ์ใช้ได้ ย่าง สะดวก และไม่ต้องมีอุปกรณ์ช่วยในการอ่าน จำแนกออกได้ดังนี้ (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์, 2545 : 16-20)

1.1 หนังสือทั่วไป เป็นสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาครอบคลุมเรื่องราวและความรู้ในสาขาวิชาต่างๆ สามารถแบ่งออกเป็นหนังสือบันเทิงคดี ได้แก่ นวนิยาย เรื่องสั้น และสารคดีซึ่งเป็นหนังสือที่ให้ความรู้เฉพาะ ความรู้พื้นฐานของสาขาวิชา หรือความรู้ทั่วไป

1.2 หนังสืออ้างอิง เป็นสิ่งพิมพ์สำหรับค้นคว้า ประกอบความรู้ และความเข้าใจพื้นฐาน มุ่งให้ข้อเท็จจริง โดยเสนอความรู้และเรื่องราวต่างๆ อย่างกะทัดรัด มีการกำหนดขอบเขตและระยะเวลาที่ครอบคลุม เรียบเรียงเป็นระบบเพื่อให้ได้สะดวกและรวดเร็ว โดยมีสารบัญและดรชนีช่วยค้น พร้อมทั้งเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงเนื้อหาให้ทันสมัยเสมอ หนังสืออ้างอิงมีการจัดทำเป็นหนังสืออ้างอิงทั่วไปที่รวบรวมความรู้สาขาวิชาต่างๆ เข้าด้วยกัน และหนังสืออ้างอิงเฉพาะสาขาวิชาซึ่งครอบคลุมเฉพาะเนื้อหาวิชาด้านใดด้านหนึ่ง

1.3 ตำรา เป็นสิ่งพิมพ์ที่รวบรวมความรู้ มีสาระตรงตามหลักสูตรการเรียนการสอน ในสถาบันการศึกษาระดับต่างๆ อาจเขียนครอบคลุมเนื้อหาในรายวิชาใดวิชาหนึ่งอย่างครบถ้วน หรืออาจเจาะเฉพาะหัวข้อใหญ่ๆ หัวข้อใดหัวข้อหนึ่ง (ธาดาศักดิ์ วชิรปริดาพงษ์, 2540 : 1)

1.4 วารสาร เป็นสิ่งพิมพ์ที่ให้ข้อมูลเนื้อหาที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์ จัดพิมพ์อย่างต่อเนื่อง มีกำหนดออกแน่นอนเป็นวาระต่างๆ เช่น รายสัปดาห์ รายปักษ์ รายเดือน ราย 3 เดือน เป็นต้น วารสารแต่ละฉบับประกอบด้วย บทความ ข้อเขียนทางวิชาการ จดหมายข่าว เกร็ดความรู้ มีเนื้อหาหลากหลายและผู้เขียนหลายคน วารสารมีทั้งที่เป็นวารสารวิชาการ (Journals) และวารสารที่ให้ความเพลิดเพลินซึ่งเรียกว่า นิตยสาร (Magazines)

1.5 หนังสือพิมพ์ จัดเป็นวารสารประเภทหนึ่งเนื่องจากมีกำหนดออกแน่นอนเป็นวาระแน่นอน เช่น ออกเป็นรายวัน หรือราย 3 วัน หนังสือพิมพ์มุ่งเน้นการเสนอข่าวที่ทันต่อเหตุการณ์ และเสนอเรื่องราวที่กำลังเป็นที่สนใจทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจสังคม ธุรกิจ การศึกษา อาชีพ กีฬา และบันเทิง

1.6 สิ่งพิมพ์รัฐบาล เป็นสิ่งพิมพ์ที่จัดพิมพ์โดยหน่วยงานราชการ มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ ผลการปฏิบัติงานวิชาการ ความรู้ นโยบายการดำเนินงาน กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับต่างๆ ของราชการ ประเภทของสิ่งพิมพ์คือเอกสาร บันทึก รายงานการปฏิบัติงาน ระเบียบข้อบังคับ

ของทางราชการ กฎหมาย เอกสารการวิจัย บทความทางวิชาการ จัดทำในรูปแบบต่างๆ เช่น หนังสือวารสาร จุลสาร หนังสือพิมพ์ ภาพ วัสดุไมตรีพิมพ์ต่างๆ เป็นต้น

1.7 วิทยานิพนธ์ เป็นสิ่งพิมพ์ที่เป็นผลงานการค้นคว้าวิจัยของนิสิตนักศึกษาของมหาวิทยาลัย อันเป็นข้อกำหนดตามหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาตรีบัณฑิต เนื้อหาเป็นผลการศึกษาค้นคว้าอย่างมีระบบในเรื่องที่ผู้เรียนมีความสนใจ ส่วนใหญ่เป็นการพิสูจน์สมมติฐานทางวิชาการ หรือเป็นการพิสูจน์ทฤษฎีที่มีผู้กล่าวอ้างไว้ หรือเป็นการค้นพบสิ่งใหม่ในความรู้สาขาต่างๆ ดังนั้นวิทยานิพนธ์จึงเป็นสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาหลากหลายสาขาวิชา

1.8 คู่มือการศึกษา เป็นสิ่งพิมพ์ที่สถาบันการศึกษาต่างๆ จัดทำขึ้นเพื่อบอกรายละเอียดเกี่ยวกับสถาบันนั้น นับแต่ประวัติ คณะวิชาที่เปิดสอน วิทยานิพนธ์ อาจารย์ หลักสูตรรายวิชา ระเบียบการเข้าศึกษา และค่าธรรมเนียม โดยห้องสมุดจะรวบรวมไว้ทั้งที่เป็นคู่มือการศึกษาของสถาบันภายในประเทศ และสถาบันต่างประเทศ (พวา พันธุ์เมฆา, 2541 : 20)

1.9 จุลสาร เป็นสิ่งพิมพ์ที่กล่าวถึงเรื่องใดเรื่องหนึ่งจบสมบูรณ์ในเล่ม มีความยาวประมาณ 5-48 หน้า โดยทั่วไปพิมพ์แจกเป็นอภิธานนทานการ เนื้อหาของจุลสารแตกต่างกันไป เช่น อาจเป็นบทความทางวิชาการ สุนทรพจน์ของบุคคลสำคัญ ระเบียบ ข้อบังคับของสมาคม คำแนะนำ และประกาศของหน่วยราชการ หรืออาจเป็นเรื่องที่พิมพ์เนื่องในพิธีการ หรือโอกาสสำคัญ เนื้อหาส่วนใหญ่ในจุลสารจะเป็นที่สนใจในช่วงระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น แต่มีประโยชน์มากเพราะเป็นเรื่องใหม่ๆ ที่ยังไม่มีการจัดพิมพ์เป็นหนังสือ รายละเอียดในจุลสารบางเล่มไม่อาจหาได้จากสิ่งพิมพ์ลักษณะอื่น

1.10 กฤตภาค เป็นสิ่งพิมพ์ที่ได้จากการตัดข่าว บทความจากหนังสือพิมพ์ หรือวารสาร และนำมาปะบนกระดาษ ให้เห็นเรื่องและระบุแหล่งที่มา เนื้อหาของกฤตภาคครอบคลุมเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม บุคคล วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ดนตรี การศึกษา เป็นต้น

1.11 รายงาน เป็นสิ่งพิมพ์ที่จัดพิมพ์อย่างต่อเนื่อง มีเนื้อหาครอบคลุมทุกสาขาวิชา มุ่งเน้นการรายงานความก้าวหน้าของสาขาวิชา ผลการปฏิบัติงาน ผลการค้นคว้าทดลอง ตัวอย่างของสิ่งพิมพ์ประเภทนี้ได้แก่ รายงานการประชุม รายงานการสัมมนาทางวิชาการ รายงานผลการวิจัย รายงานผลการทดลอง และรายงานประจำปี

1.12 หนังสือหายาก เป็นสิ่งพิมพ์ที่มีลักษณะพิเศษ หาได้ยาก มีราคาแพง เป็นแหล่งรวบรวมความรู้ที่สำคัญ แสดงให้เห็นถึงลักษณะสำคัญของความเป็นชาติ และคุณค่าของท้องถิ่นและชาติพันธุ์ ที่ควรค่าแก่การเก็บรักษา (Bloomfield, 1998 :151)

1.13 จุดหมายเหตุ มีลักษณะเป็นบันทึกหรือเอกสารต้นฉบับเช่นเดียวกับต้นฉบับตัวเขียน แต่จุดหมายเหตุเกี่ยวข้องกับรายงานและการบันทึก ซึ่งอาจจะมีการตีพิมพ์เผยแพร่หรือไม่มีการตีพิมพ์ก็ได้ จุดหมายเหตุมักเป็นเอกสารบันทึกการปฏิบัติงานของหน่วยงาน สถาบันหรือองค์กร ในขณะที่หนังสือตัวเขียนจะหมายถึงผลงานหรือตัวเขียนของแต่ละบุคคล

1.14 สิทธิบัตร คือเอกสารที่จดทะเบียนสิ่งประดิษฐ์ใหม่เพื่อแสดงกรรมสิทธิ์ หรือเพื่อคุ้มครองการประดิษฐ์ หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์ สิทธิบัตรเป็นเอกสารที่ให้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่สำคัญ ทำให้ทราบถึงวิธีการผลิตผลิตภัณฑ์ต่างๆ และยังช่วยสร้างแรงบันดาลใจในการประดิษฐ์คิดค้นผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ

1.15 มาตรฐาน คือเอกสารที่ระบุเกณฑ์หรือข้อกำหนดซึ่งใช้เป็นเครื่องมือบ่งชี้ถึงคุณภาพความเหมาะสมความปลอดภัย สมรรถนะหรือคุณค่าของสิ่งของเครื่องมือ และวิธีการปฏิบัติปกติแล้วหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงในเรื่องนั้นๆ จะเป็นผู้กำหนดมาตรฐาน หรือให้การรับรองมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินงานด้านมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมโดยเฉพาะ

1.16 แผนที่ เป็นวัสดุที่ใช้แสดงลักษณะของพื้นผิวโลกและสิ่งที่ปรากฏบนผิวโลก โดยใช้ภาพ เส้น สี และสัญลักษณ์แสดง ใช้ประโยชน์ในการศึกษาได้หลายสาขาวิชา เช่น ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ สถาปัตยกรรมศาสตร์ โบราณคดี เป็นต้น

2. สื่อโสตทัศน์ หมายถึงวัสดุใดก็ตามที่ต้องใช้กับอุปกรณ์พิเศษ เพื่อสามารถฟังและ/หรือมองเห็นภาพได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หลายทาง เช่น ใช้ค้นคว้าหรือตอบคำถามเฉพาะเรื่อง เป็นแหล่งการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาต่างๆ เป็นแหล่งให้ความบันเทิงและการพักผ่อนหย่อนใจ เป็นต้น แบ่งออกเป็นประเภทต่างๆ ดังนี้ (สุพัฒน์ ส่องแสงจันทร์, 2543 : 20-59 ; จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์, 2545 : 20-21)

2.1 เทปบันทึกภาพ คือ วัสดุที่บันทึกภาพและเสียงลงเทปแม่เหล็ก และบรรจุในตลับ เทปบันทึกภาพนอกจากบันทึกความรู้ในเรื่องต่างๆ เช่นเดียวกับวัสดุประเภทอื่นๆ แล้วยังให้ข้อมูลใหม่ๆ เป็นปัจจุบัน เช่น ภาพเหตุการณ์ การสัมภาษณ์บุคคลสำคัญ การบรรยาย การอภิปราย เป็นต้น และยังใช้ศึกษาทักษะได้ดีเช่นเดียวกับภาพยนตร์ เทปบันทึกภาพต้องใช้กับเครื่องเล่นเทปบันทึกภาพซึ่งมีแตกต่างกันหลายระบบ การบันทึกภาพและเสียงยังสามารถบันทึกได้ในรูปแบบจานภาพ (Video discs) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นภาพยนตร์เพื่อความบันเทิง และผลิตโดยบริษัทต่างๆ ผู้ใช้ไม่สามารถบันทึกรายการได้ด้วยตนเอง

2.2 เทปบันทึกเสียง คือ วัสดุที่บันทึกเสียงลงบนเทปแม่เหล็ก และบรรจุในตลับ ใช้ประโยชน์มากในการศึกษาด้วยตนเอง โดยเฉพาะการเรียนภาษา เทปบันทึกเสียงยังบรรจุสารนิเทศอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า เช่น การอ่านบทกวีนิพนธ์ บทละคร การสัมภาษณ์ การอภิปราย การบรรยาย เป็นต้น ผู้ใช้สามารถบันทึกรายการลงในเทปบันทึกเสียงได้ด้วยตนเอง เทปบันทึกเสียงต้องใช้กับเครื่องเล่นเทปบันทึกเสียง การบันทึกเสียงที่นิยมใช้ในปัจจุบันคือ แผ่นซีดีเสียง (Audio discs) ซึ่งเป็นแผ่นโพลีคาร์บอเนต ใช้บันทึกข้อความรู้และความบันเทิง เช่น เพลง ภาพยนตร์ สารคดีต่างๆ เป็นต้น เวลาเล่นจะต้องเล่นกับเครื่องเล่นซีดี

2.3 फिल्मภาพยนตร์ คือ วัสดุที่ให้ภาพเคลื่อนไหวเป็นธรรมชาติ ขนาดของ फिल्मภาพยนตร์ที่ใช้บริการในห้องสมุด คือ 8 มม. และ 16 มม. มีทั้งบันทึกเสียงบรรยายให้ความรู้ในเรื่องต่างๆ ทุกด้าน รวมทั้งการสาธิตหรือการสอนทักษะเพื่อให้ผู้ศึกษาและฝึกทำตาม การใช้ फिल्मภาพยนตร์ต้องใช้กับเครื่องฉายภาพยนตร์ตามขนาดของ फिल्म

2.4 แผ่นเสียง เป็นแผ่นที่บันทึกสัญญาณเสียงลงบนแผ่นครั้งหรือบนพลาสติก และอ่านสัญญาณเสียงด้วยเข็ม (Stylus) ซึ่งมีหลายชนิด แผ่นเสียงมีหลายขนาด เช่น เส้นผ่าศูนย์กลาง 12 นิ้ว หรือ 6 นิ้ว เป็นต้น แต่ละขนาดความเร็วของการหมุนเพื่อเล่นให้เกิดเสียงจะไม่เท่ากัน เวลาใช้แผ่นเสียงต้องเล่นกับเครื่องเล่นแผ่นเสียงเท่านั้น

2.5 วัสดุย่อส่วน คือ วัสดุที่ถ่ายย่อส่วนหน้าหนังสือ วารสาร หรือเอกสารอื่นๆ และภาพให้มีขนาดเล็กมากลงบนฟิล์มถ่ายภาพ วัสดุย่อส่วนที่นิยมใช้โดยทั่วไป คือ ไมโครฟิล์ม และ ไมโครฟิช

- ไมโครฟิล์ม เป็นฟิล์มม้วนยาวประมาณ 100 ฟุต ขนาดที่นิยมใช้กันมาก คือ 16 มม. และ 35 มม. สารนิเทศที่บรรจุในไมโครฟิล์มมักเป็นสารนิเทศที่มีความต่อเนื่อง เช่น วารสาร ฉบับย้อนหลัง หนังสือพิมพ์ เป็นต้น โดยถ่ายข้อความหรือภาพจากต้นฉบับให้มีขนาดเล็กมาก และไมโครฟิล์มหนึ่งม้วนบรรจุข้อความจากหนังสือได้ประมาณ 1,200-1,500 หน้า การใช้ไมโครฟิล์มต้องใช้กับเครื่องอ่านไมโครฟิล์ม

- ไมโครฟิช เป็นแผ่นฟิล์มโปร่งแสงรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า โดยภาพจะเรียงกันมีลักษณะเป็นแบบตาราง แผ่นฟิล์มมีขนาด 4x6 นิ้ว ส่วนบนของแผ่นฟิล์มจะให้รายละเอียดของสิ่งพิมพ์ต้นฉบับที่สามารถอ่านได้ด้วยตาเปล่า จำนวนกรอบภาพในแผ่นฟิล์มแต่ละแผ่นจะมีจำนวนไม่เท่ากัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอัตราการย่อส่วน แต่ที่นิยมจะบรรจุภาพได้ประมาณ 98 กรอบภาพ มักใช้บันทึกสารนิเทศที่มีขนาดสั้น ไม่ต่อเนื่อง เช่น หนังสือ วิทยานิพนธ์ เป็นต้น

อุปกรณ์ที่ใช้กับวัสดุย่อยส่วนเพื่อให้อ่านสารนิเทศที่บรรจุอยู่ได้ คือ เครื่องอ่าน ไมโครฟิล์มและเครื่องอ่านไมโครฟิช เครื่องอ่านบางเครื่องใช้อ่านได้ทั้งไมโครฟิล์มและไมโครฟิช ผู้ใช้ยังสามารถถ่ายสำเนาหน้าเอกสารที่ต้องการจากวัสดุย่อยส่วนได้โดยใช้เครื่องอ่านและทำสำเนา

2.6 ฟิล์มสตริป อาจเป็นภาพถ่าย ภาพวาด แผนภูมิ ฯลฯ หรือบทความที่มีเนื้อหาเรื่องราวเรียงลำดับต่อเนื่องกัน โดยถ่ายทำลงบนฟิล์มขนาด 35 มม. ซึ่งอาจเป็นภาพสีหรือขาวดำก็ได้ และแต่ละภาพอาจมีคำบรรยายประกอบภาพด้วยก็ได้ โดยทั่วไปฟิล์มสตริปหนึ่งม้วนมีภาพประมาณ 30-60 กรอบภาพ เก็บเป็นม้วนบรรจุอยู่ในกล่องโลหะหรือพลาสติก มีฝาปิดมิดชิด การใช้ฟิล์มสตริป ต้องใช้กับเครื่องฉายฟิล์มสตริปโดยเฉพาะ

2.7 สไลด์ คือ ภาพนิ่งโปร่งแสงที่บันทึกอยู่บนฟิล์มสไลด์ ภาพแต่ละภาพจะแยกจากกันแล้วนำมาใส่กรอบ ใช้ได้ทั้งเป็นแผ่นเดี่ยวๆ หรือใช้เป็นชุดในหัวข้อใดหัวข้อหนึ่ง ทั้งมีเสียงประกอบและไม่มีเสียงประกอบ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาทุกสาขาวิชา รวมทั้งการศึกษารูปภาพและเหตุการณ์ในอดีตและปัจจุบัน โดยเฉพาะภาพเหตุการณ์ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ลักษณะของภาพที่ปรากฏบนสไลด์ไม่ว่าจะเป็นภาพสีหรือภาพขาว-ดำ จะมีลักษณะตรงกับความเป็นจริง การใช้สไลด์ต้องใช้กับเครื่องฉายสไลด์ซึ่งมีทั้งชนิดใช้กับจอฉายหรือชนิดมีจอในตัวเครื่อง

2.8 รูปภาพ อาจเป็นภาพเขียน ภาพถ่าย ภาพวาด หรือภาพพิมพ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา เช่น ภาพสถานที่สำคัญ ภาพบุคคลสำคัญ ภาพเหตุการณ์ต่างๆ เป็นต้น

2.9 ของตัวอย่าง คือ วัตถุหรือของจริงที่นำมาเพียงบางส่วน ที่เป็นตัวอย่างหรือตัวแทนของสิ่งนั้น เนื่องจากไม่อาจเห็นลักษณะส่วนรวมโดยธรรมชาติ หรือส่วนรวมทั้งหมดของสิ่งนั้นได้ เช่น ตัวอย่างหิน หรือตัวอย่างแร่ธาตุชนิดต่างๆ เป็นต้น

3. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง สื่อที่สามารถจัดเก็บข้อมูลได้ในปริมาณมหาศาล โดยข้อมูลที่จัดเก็บอยู่ในรูปดิจิทัล สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ห้องสมุดจัดให้บริการโดยทั่วไป ได้แก่ ฐานข้อมูลซีดีรอม และฐานข้อมูลออนไลน์ (ประภาวดี สืบสนธิ, 2543 : 49, 54-55 ; จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์, 2545 : 22-23)

3.1 ฐานข้อมูลซีดีรอม ประกอบด้วยสองส่วน คือ ไฟล์ข้อมูล และซอฟต์แวร์ ทั้งสองส่วนบรรจุบนแผ่นเดียวกัน ไฟล์ข้อมูลที่บันทึกในซีดีรอมมีทั้งข้อมูลที่เป็นบรรณานุกรม และข้อมูลที่ เป็นเนื้อหาจากสิ่งพิมพ์ต้นฉบับของบทความวารสาร หนังสือ หรือสิ่งพิมพ์อื่นๆ และอาจมีหรือไม่มีสาระสังเขปประกอบ นอกจากนี้ซีดีรอมยังใช้บันทึกข้อมูลที่ เป็นเนื้อหาจากสิ่งพิมพ์ต้นฉบับ เช่น

พจนานุกรม สารานุกรม นามานุกรม เป็นต้น ซีดีรอมเป็นวัสดุในลักษณะจานโพลีคาร์บอเนตเส้นผ่าศูนย์กลาง 4.75 นิ้ว หรือ 12 ซม. ซีดีรอม 1 แผ่น สามารถบรรจุข้อมูลประมาณ 250,000 หน้ากระดาษ หรือ 600 ล้านตัวอักษร การค้นข้อมูลจากซีดีรอมต้องใช้กับเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์และเครื่องอ่านซีดีรอม

3.2 ฐานข้อมูลออนไลน์ เป็นข้อมูลที่ผู้ใช้สามารถสืบค้นผ่านระบบเครือข่ายที่จัดให้บริการ ระบบออนไลน์ประกอบด้วยคอมพิวเตอร์กลางที่เก็บฐานข้อมูลขนาดใหญ่หลายฐานข้อมูล และสามารถส่งข้อมูลแก่ผู้ใช้ที่อยู่ปลายสายที่ห่างไกลได้ ลักษณะของข้อมูลที่จัดเก็บในฐานข้อมูลจำแนกเป็นข้อมูลบรรณานุกรมของหนังสือ บทความวารสาร และสิ่งพิมพ์อื่นๆ ข้อมูลสาระสังเขป ข้อมูลตัวเลขสถิติ และเนื้อหาเต็มของสิ่งพิมพ์ บางฐานข้อมูลให้ข้อมูลเฉพาะทางบรรณานุกรม บางฐานข้อมูลให้สาระสังเขปและเนื้อหาเต็มด้วย ด้านการใช้บริการผู้ใช้จะติดต่อคอมพิวเตอร์กลางด้วยโทรศัพท์ผ่านโมเด็ม และสามารถค้นหาเรียกสารนิเทศที่ต้องการโดยใช้ซอฟต์แวร์ค้นหา และค้นคืนที่ติดตั้งในระบบซึ่งฐานข้อมูลออนไลน์ มีทั้งฐานข้อมูลที่ห้องสมุดจัดทำขึ้นเอง และฐานข้อมูลที่จัดซื้อ

บริการของห้องสมุดมหาวิทยาลัย

ห้องสมุดมหาวิทยาลัยถือได้ว่ามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาการเรียนการสอน เป็นเสมือนแหล่งศึกษาหาความรู้สำหรับผู้ใช้ได้แก่ นิสิต นักศึกษา คณาจารย์ นักวิจัย ข้าราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย และบุคคลที่ต้องการแสวงหาความรู้ การให้บริการของห้องสมุดมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งอาจแตกต่างกัน โดยขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม ทรัพยากรสารนิเทศ และนโยบายของห้องสมุด โดยทั่วไปแล้วห้องสมุดมหาวิทยาลัยควรมีบริการพื้นฐานดังต่อไปนี้ (ทัศนา หาญพล, 2536 : 49-50 ; บุษกร อุตสาหกรรมกิจ, 2540 : 37-39 ; Brophy, 2000 : 154-162)

1. บริการยืม-คืน เป็นบริการที่ห้องสมุดอนุญาตให้ผู้ใช้บริการที่มีสิทธิยืม สามารถยืมทรัพยากรสารนิเทศประเภทต่างๆ ไปอ่านนอกห้องสมุด โดยจะต้องนำทรัพยากรสารนิเทศเหล่านั้นมาคืนตามวันที่กำหนด ปัจจุบันงานบริการยืม-คืนได้มีการพัฒนาโดยนำคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วย โดยใช้ระบบรหัสแท่ง (Barcode) ทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว และสามารถบันทึกสถิติการยืม ตลอดจนทะเบียนผู้ยืมด้วย

2. บริการยืมระหว่างห้องสมุด เป็นบริการที่ห้องสมุดอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการให้ได้ใช้ทรัพยากรสารนิเทศจากห้องสมุดอื่นๆ นอกเหนือจากทรัพยากรสารนิเทศภายในห้องสมุดสถาบันที่ตนเองสังกัด เพื่อช่วยประหยัดเวลาของผู้ใช้ และเป็นการส่งเสริมการวิจัยให้กว้างขวาง

และก้าวหน้ายิ่งขึ้น เป็นการแก้ปัญหาที่ห้องสมุดไม่สามารถจัดหาทรัพยากรสารสนเทศให้เพียงพอกับการศึกษาค้นคว้าวิจัยได้ เนื่องจากงบประมาณที่จำกัด

3. บริการจองหนังสือ เป็นบริการที่ผู้ใช้บริการสามารถแจ้งความประสงค์ต่อเจ้าหน้าที่ว่าต้องการยืมทรัพยากรสารสนเทศจากผู้อื่น และเมื่อห้องสมุดได้รับทรัพยากรสารสนเทศนั้นๆคืนแล้ว จะเก็บไว้ให้ผู้ใช้จองตามระยะเวลาที่กำหนดและตามลำดับการจอง

4. บริการหนังสือสำรอง เป็นบริการที่ห้องสมุดจัดแยกหนังสือที่ผู้สอนกำหนดให้นักศึกษาใช้ศึกษาค้นคว้าและอ่านประกอบในรายวิชาต่างๆ แยกไว้บริการต่างหาก และจำกัดเวลาในการยืมทรัพยากรสารสนเทศให้สั้นกว่าปกติ เช่น 1 วัน 3 วัน 7 วัน เป็นต้น

5. บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า เป็นบริการที่ห้องสมุดจัดขึ้นเพื่อช่วยผู้ใช้ในการค้นหาข้อมูล สารสนเทศที่ต้องการ อาจเป็นลักษณะที่ผู้เข้ามาสอบถามด้วยตนเองที่ห้องสมุด สอบถามทางโทรศัพท์ ทางไปรษณีย์ หรือทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ คำถามมีทั้งคำถามทั่วๆ ไป และคำถามที่ต้องใช้เวลาค้นคว้าหาคำตอบได้จากทรัพยากรสารสนเทศอ้างอิง และจากแหล่งสารสนเทศประเภทต่างๆ

6. บริการชี้แนะแหล่งข้อมูล เป็นการชี้แนะแหล่งข้อมูลภายนอกหรือแหล่งข้อมูลเฉพาะด้านที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ โดยบรรณารักษ์ผู้ใช้บริการควรมีความรู้ที่สามารถแนะนำแหล่งข้อมูลหรือแหล่งสารสนเทศที่ผู้ใช้ต้องการได้อย่างเหมาะสม

7. บริการรวบรวมบรรณานุกรมเฉพาะเรื่อง เป็นบริการที่ห้องสมุดรวบรวมรายชื่อหนังสือ วารสาร หรือทรัพยากรสารสนเทศอื่นๆ รายชื่อเหล่านี้จะถูกนำมาเรียบเรียงไว้อย่างมีระเบียบแบบแผน โดยรวบรวมเฉพาะหัวเรื่องตามประเภทของสื่อและให้รายละเอียดทางบรรณานุกรมครบถ้วน เพื่อให้ผู้ใช้ห้องสมุดสามารถติดตามต้นฉบับได้

8. บริการสารสนเทศทันสมัย เป็นบริการนำเสนอสารสนเทศที่ทันสมัยไปยังกลุ่มผู้ใช้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นๆ อาจทำได้หลายรูปแบบ เช่น การถ่ายสำเนาหน้าสารบัญสิ่งพิมพ์ส่งไปยังกลุ่มผู้ใช้ที่เกี่ยวข้อง การจัดทำรายชื่อวัสดุใหม่ของห้องสมุด การคัดเลือกสารสนเทศในรูปแบบต่างๆ นำเสนอกลุ่มผู้ใช้ที่สนใจเรื่องนั้นๆ เป็นต้น เป็นบริการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ใช้ทราบความก้าวหน้าทางวิทยาการใหม่ ๆ เพื่อนำไปใช้ในการศึกษาวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

9. บริการเลือกและเผยแพร่สารสนเทศ เป็นการให้บริการสารสนเทศเฉพาะบุคคล โดยนำเสนอข้อมูลที่ทันสมัยและตรงกับความสนใจของผู้ใช้ ซึ่งบรรณารักษ์จะจัดทำรายชื่อผู้ใช้บริการพร้อมความสนใจโดยสังเขปของผู้ใช้แต่ละคน และอาจแบ่งเป็นหมวด โดยใช้คำสำคัญหรือหัวเรื่องกำกับ

10. บริการสืบค้นสารนิเทศ เป็นการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูลประเภทต่างๆ ทั้งฐานข้อมูลที่ห้องสมุดจัดทำขึ้น และฐานข้อมูลที่จัดซื้อ ซึ่งมีทั้งข้อมูลบรรณานุกรม สารระสังเขป และเอกสารฉบับเต็ม ในรูปแบบของซีดีรอม และฐานข้อมูลออนไลน์ สามารถให้ข้อมูลอย่างครบถ้วน ทั้งข้อมูลที่ทันสมัยและข้อมูลย้อนหลังตามความต้องการของผู้ใช้

11. บริการโสตทัศนวัสดุและอุปกรณ์ เป็นบริการที่ห้องสมุดจัดโสตทัศนวัสดุและอุปกรณ์ประเภทต่างๆ ไว้ให้บริการแก่ผู้ใช้ที่สนใจ ห้องสมุดบางแห่งอาจให้ยืมโสตทัศนวัสดุบางประเภท ออกนอกห้องสมุดได้ แต่ห้องสมุดบางแห่งอาจให้ยืมใช้ภายในห้องสมุดเท่านั้น

12. บริการนำชมและแนะนำการใช้ห้องสมุด เป็นบริการที่ห้องสมุดจัดขึ้นเพื่อนำชมสถานที่ต่างๆ ภายในห้องสมุด รวมถึงการสอนให้ผู้ใช้รู้จักวิธีค้นหาและวิธีใช้ทรัพยากรสารนิเทศ และบริการต่างๆ ของห้องสมุด

13. บริการถ่ายสำเนาสิ่งพิมพ์ เป็นบริการที่ช่วยประหยัดเวลาในการคัดลอก ในกรณีที่ไม่สามารถยืมสิ่งพิมพ์บางประเภทออกนอกห้องสมุดได้ โดยห้องสมุดอาจซื้อหรือเช่าเครื่องมาดำเนินการเองหรือให้บริษัทเอกชนมาเช่าสถานที่บริการถ่ายเอกสารให้กับผู้ใช้ห้องสมุดและผู้ใช้ต้องเสียค่าบริการ

นอกจากบริการพื้นฐานต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ห้องสมุดมหาวิทยาลัยบางแห่ง ยังได้จัดบริการและกิจกรรมพิเศษเพิ่มเติม ไม่ว่าจะเป็นบริการความรู้แก่ชุมชน เช่น การจัดปาฐกถาอภิปราย ได้วาที ฉายภาพยนตร์ เป็นต้น หรือบริการพิเศษอื่นๆ เช่น บริการจัดส่งเอกสารให้แก่ผู้ใช้บริการขอใช้ห้องประชุม ห้องสัมมนาเฉพาะกลุ่ม เป็นต้น บริการและกิจกรรมพิเศษดังกล่าวห้องสมุดแต่ละแห่งจัดขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้ และสนองตอบต่อนโยบายของมหาวิทยาลัยในด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ซึ่งเป็นภารกิจที่สำคัญประการหนึ่งของมหาวิทยาลัยควบคู่ไปกับภารกิจการจัดการสอน การวิจัย และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

อาคารสถานที่

ในปัจจุบันเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานของห้องสมุด ดังนั้นอาคารของห้องสมุดสมัยใหม่ จึงถูกออกแบบให้มีการใช้งานร่วมกันระหว่างเทคโนโลยีและทรัพยากรสารนิเทศของห้องสมุด การออกแบบอาคารจะต้องมีความยืดหยุ่น มีความคล่องตัวในการปรับเปลี่ยน สามารถเข้าถึงได้สะดวก สามารถขยายเพิ่มเติมได้ในอนาคต สะดวกในด้านการจัดการ

การดูแลรักษาทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดและสภาพแวดล้อม และควรจะประหยัดงบประมาณ ทั้งในด้านการก่อสร้างและการบำรุงรักษา (Edwards, 1990 : 4)

การออกแบบอาคารห้องสมุดมหาวิทยาลัยจะต้องคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ ดังนี้ (Ahmad, 1984 : 123)

1. วัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย
2. ลักษณะความกว้างและความลึกซึ่งของหลักสูตรการเรียนการสอน
3. จำนวนนักศึกษาที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นในอีก 20 ปีข้างหน้า
4. แผนการในอนาคตสำหรับการก่อตั้งภาควิชาหรือคณะใหม่ๆ
5. ความจำกัดของงบประมาณ
6. ทรัพยากรสารสนเทศและการขยายตัวที่จะเพิ่มขึ้นในอีก 20 ปีข้างหน้า

การออกแบบอาคารห้องสมุดจะต้องพิจารณาถึงองค์ประกอบต่างๆ หลายประการ ดังนี้ (Bulpitt, 1999 : 250 ; Faulkner-Brown, 1999 : 13-19 ; Munoz-Gimenez, 1999 : 111-113)

1. ที่ตั้ง อาคารห้องสมุดควรตั้งอยู่จุดศูนย์กลางที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย จากด้านนอก เข้าไปภายในอาคารห้องสมุด และจากทางเข้าไปสู่ส่วนต่างๆ ภายในอาคาร แผนผังของอาคารห้องสมุดควรจะเข้าใจได้ง่าย มีป้ายบอกข้อมูลหรือบอกเส้นทางที่ชัดเจน มองเห็นได้ง่าย
2. โครงสร้างของอาคารห้องสมุด จะต้องมั่นคงแข็งแรง โดยเฉพาะในส่วนของพื้นที่ที่ใช้จัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศ จะต้องมีความมั่นคงแข็งแรงสามารถรองรับน้ำหนักได้มาก และมีความยืดหยุ่นในด้านการจัดแบ่งพื้นที่ใช้สอยภายในตัวอาคาร ทั้งในด้านการปฏิบัติงานและการให้บริการ โดยเฉพาะในปัจจุบันได้มีการนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ จึงมีการปรับเปลี่ยนหลายด้านเพื่อความเหมาะสม ทั้งรูปแบบการปฏิบัติงาน รูปแบบของทรัพยากรสารสนเทศ และรูปแบบของบริการ
3. แสงสว่างภายในห้องสมุด ควรคำนึงถึงทั้งแสงไฟ และแสงจากธรรมชาติ เพื่อช่วยในการประหยัดพลังงาน ควรเลือกใช้ไฟที่เหมาะสมกับการทำงาน การอ่าน เพื่อความสบายตา และเพื่อป้องกันความเสียหายของทรัพยากรสารสนเทศจากแสงที่สว่างเกินไป
4. เครื่องปรับอากาศและการควบคุมอุณหภูมิ ต้องได้รับการดูแล เนื่องจากเกี่ยวข้องกับสุขภาพ ความสะอาดสบายของทั้งบุคลากรและผู้ใช้ห้องสมุด และเพื่อสงวนรักษาทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุด โดยจะต้องมีการควบคุมอุณหภูมิและความชื้น อุณหภูมิที่เหมาะสมสำหรับทรัพยากรสารสนเทศ คือ 18.5-21 องศาเซลเซียส ส่วนอุณหภูมิที่เหมาะสมสำหรับห้องอ่านหนังสือและ

ห้องทำงาน คือ 21-24 องศาเซลเซียส และความชื้นสัมพัทธ์ที่เหมาะสม คือ 50-60 เปอร์เซ็นต์ (ไม่ควรเกิน 65 เปอร์เซ็นต์)

5. การควบคุมเสียง ส่วนต่างๆ ของอาคาร ควรได้รับการออกแบบเป็นพิเศษเพื่อป้องกันเสียงรบกวนจากกิจกรรมต่างๆ ภายในห้องสมุด ไม่ว่าจะเป็นห้องทำงานของบุคลากร ห้องประชุม ห้องบรรยาย ห้องอ่าน และเสียงรบกวนจากภายนอก

6. การรักษาความปลอดภัย การออกแบบห้องสมุดจะต้องคำนึงถึงความปลอดภัย การควบคุมดูแลพฤติกรรมของผู้ใช้ และลดการสูญเสียทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด เช่น การติดตั้งโทรทัศน์วงจรปิด มีที่ฉีดน้ำอัตโนมัติเมื่ออุณหภูมิสูงขึ้นมากกว่า 50-60 องศาเซลเซียส ผนังป้องกันไฟในส่วนที่จัดเก็บหนังสือหายาก ต้นฉบับตัวเขียนที่ทรงคุณค่า ตัวอาคารมีทางหนีไฟ รวมถึงการติดตั้งสัญญาณเตือนภัยในทุกๆ ส่วนของอาคาร โดยระบบรักษาความปลอดภัยทั้งหมดจะต้องมีการดูแลตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอให้สามารถใช้งานได้จริง และควรมีศูนย์ควบคุมที่มีเจ้าหน้าที่อยู่ประจำ

บุคลากร

งานบริการเป็นหัวใจของห้องสมุด ดังนั้นบุคลากรผู้ปฏิบัติงานให้บริการของห้องสมุด ซึ่งได้แก่ บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นผู้ที่ต้องติดต่อกับผู้ใช้โดยตรง ในปัจจุบันได้มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ในงานห้องสมุด ซึ่งรวมถึงงานบริการของห้องสมุดทั้งในด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร และด้านการให้บริการแก่ผู้ใช้บริการเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นบุคลากรผู้ให้บริการจึงจำเป็นต้องปรับบทบาท วิธีการทำงาน ภาพลักษณ์ และทัศนคติตามไปด้วยเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพห้องสมุดในยุคปัจจุบันลักษณะที่บุคลากรผู้ให้บริการควรมี ได้แก่ (นงนารถ ชัยรัตน์, 2542 : 123 ; Jackson-Brown 1993 : 77-83 ; Winzenried, 1997 : 175-177)

1. เป็นผู้มีความรู้และทักษะในการให้บริการและจัดการทรัพยากรสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม
2. เป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีต่างๆ ในการเข้าถึงแหล่งข้อมูล
3. เป็นผู้จัดหาและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ โดยมียุทธวิธีในการสืบค้นสารสนเทศที่บันทึกอยู่ในรูปแบบต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. เป็นผู้ที่สามารถเจรจาและวิเคราะห์ความต้องการของผู้ใช้ โดยสามารถชี้แนะผู้ใช้ในการค้นหาสารสนเทศเพื่อให้ได้สารสนเทศที่เหมาะสมกับความต้องการ
5. ช่วยเหลือผู้ใช้ในการใช้ระบบสืบค้นต่างๆ เพื่อสืบค้นสารสนเทศที่ต้องการ

6. สอน/แนะนำผู้ใช้ให้รู้จักการคิดอย่างมีหลักการในการพิจารณาสารสนเทศ และสามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. เป็นนักการศึกษาที่คุ้นเคยกับความรู้ในสาขาวิชาต่างๆ ในทุกรูปแบบ

8. เป็นผู้ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับหลักและวิธีการทำวิจัย รวมทั้งการแนะนำแหล่งทรัพยากร

สารสนเทศที่เหมาะสมกับการวิจัยเฉพาะด้าน

9. เป็นสื่อกลางทางสารสนเทศ ที่สามารถให้บริการข่าวสารทันสมัยแก่บุคคลที่มาขอใช้บริการได้

10. ค้นหาแนวทางหรือวิธีการที่จะช่วยให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงสารสนเทศ ที่ผู้ใช้ต้องการได้ง่ายที่สุดจากจำนวนสารสนเทศอันมหาศาล

อย่างไรก็ตามการที่บุคลากรห้องสมุดจะสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความพร้อมต่อความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม จำเป็นต้องได้รับความสนับสนุนจากหน่วยงานที่สังกัด ไม่ว่าจะเป็นการส่งบุคลากรไปอบรม สัมมนา และเรียนรู้วิทยาการใหม่ๆ และสิ่งสำคัญคือตัวของบุคลากรเองต้องมีความกระตือรือร้นที่จะเพิ่มพูนความรู้ด้วยตนเองอยู่ตลอดเวลา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทั้งในด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงทางอาชีพ ช่วยสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ใช้บริการและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับห้องสมุด

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประวัติและพัฒนาการของสำนักหอสมุด (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, สำนักหอสมุด, 2545 : 1-3)

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ตั้งขึ้นพร้อมๆ กับการก่อตั้งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมืองใน พ.ศ. 2477 โดยมีฐานะเป็นเพียงแผนกหนึ่งของฝ่ายธุรการของมหาวิทยาลัยที่เรียกว่า “แผนกตำราและห้องสมุด” ตั้งอยู่บริเวณชั้น 2 ของตึกโดม ได้เปิดให้บริการอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2479 ต่อมาใน พ.ศ. 2494 ได้เปลี่ยนชื่อเป็น “แผนกแปลและห้องสมุด”

พ.ศ. 2501 ห้องสมุดได้แยกออกเป็นหน่วยงานเอกเทศ ใช้ชื่อใหม่ว่า “แผนกห้องสมุด” สังกัดกองบริการการศึกษา และเริ่มมีการจัดหมวดหมู่หนังสือตามระบบทศนิยมดิวอี้ ต่อมาใน พ.ศ. 2504 ได้รับการยกฐานะเป็น “กองห้องสมุด” สังกัดสำนักงานเลขาธิการ โดยแบ่งงานออกเป็น 3

แผนก คือ แผนกจัดหาหนังสือ แผนกจัดประเภทและบัตรรายการ และแผนกบริการและควบคุม โดยได้ย้ายที่ทำการจากตึกโดมชั้น 2 มายังอาคารใหม่ 5 ชั้น ริมน้ำเจ้าพระยาด้านถนนพระอาทิตย์

พ.ศ. 2517 ห้องสมุดได้เปลี่ยนแปลงระบบการจัดหมวดหมู่หนังสือ จากระบบทศนิยมดิวอี้เป็นระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน ต่อมาใน พ.ศ. 2519 ห้องสมุดได้ยกฐานะจากกองห้องสมุดเป็น “สำนักหอสมุด” แบ่งงานออกเป็น 4 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายบริหารสำนักงาน ฝ่ายเทคนิค ฝ่ายบริการ และฝ่ายห้องสมุดเฉพาะด้าน ดำเนินการบริหารงานแบบรวมศูนย์ (Centralization) มีส่วนกลางรับผิดชอบงานด้านเทคนิคให้กับห้องสมุดในสังกัด ซึ่งประกอบด้วยห้องสมุดและศูนย์ 9 แห่ง ได้แก่ ห้องสมุดธรรมศาสตร์ ห้องสมุดคณะนิติศาสตร์ ห้องสมุดคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ห้องสมุดคณะรัฐศาสตร์ ห้องสมุดคณะเศรษฐศาสตร์ ห้องสมุดคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ห้องสมุดแผนกอิสระวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน ห้องสมุดสถาบันไทยคดีศึกษา และศูนย์บริการสื่อการศึกษา

พ.ศ. 2533 สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้ปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหารใหม่อีกครั้ง เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. 2531 มีการแบ่งสายงานออกเป็น 3 สายงาน ได้แก่ สายบริหารและพัฒนา สายเทคนิค และสายบริการ แต่ยังคงบริหารงานแบบรวมศูนย์เช่นเดิม สำนักหอสมุดบริหารงานโดยผู้อำนวยการสำนักหอสมุด และรองผู้อำนวยการ 3 สายงานดูแลหอสมุดปริทัศน์ พนมยงค์ ห้องสมุดสาขาที่ทำพระจันทร์ และที่ศูนย์รังสิต

พ.ศ. 2537 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้รับอนุมัติงบประมาณ 730 ล้านบาท เพื่อก่อสร้างตึกธรรมศาสตร์ 60 ปี ซึ่งมีลักษณะเป็นอาคาร 2 หลัง คือ อาคารหอสมุด และตึกอเนกประสงค์ 2 เพื่อเป็นที่ระลึกเนื่องในวาระครบรอบ 60 ปี แห่งการสถาปนามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

พ.ศ. 2540 ห้องสมุดธรรมศาสตร์ได้เปิดทำการ ณ อาคารหอสมุด ตึกธรรมศาสตร์ 60 ปี เมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2540 และได้เปลี่ยนชื่อเป็น “หอสมุดปริทัศน์ พนมยงค์” เพื่อเป็นอนุสรณ์แก่ท่านผู้ประศาสน์การ ผู้ก่อตั้งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ในส่วนของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต “ห้องสมุดศูนย์รังสิต” (ชื่อที่ใช้ในปัจจุบัน) เริ่มก่อตั้งขึ้นตามนโยบายการขยายตัวของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อ พ.ศ. 2527 โดยเปิดให้บริการเมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2529 ใช้ชื่อว่า “ห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต” และใน พ.ศ. 2529 นี้ได้เปิดให้บริการห้องสมุดสถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษาขึ้น ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิตเช่นกัน

พ.ศ. 2534 ได้เปิดให้บริการห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ โดยอาศัยที่ทำการชั่วคราว อยู่ในห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ศูนย์รังสิต ต่อมาใน พ.ศ. 2536 เมื่ออาคารคณะแพทยศาสตร์ สร้างเสร็จสมบูรณ์ จึงได้ย้ายไปตั้งอยู่ในอาคารคณะแพทยศาสตร์ ใน พ.ศ. 2537 ได้เปลี่ยนชื่อเป็น “ห้องสมุดกลุ่มแพทยศาสตร์”

พ.ศ. 2542 ได้มีการปรับปรุงอาคารอิมเนซียมแฮนด์บอล ที่ศูนย์รังสิตให้เป็นห้องสมุด กลุ่มสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ เพื่อให้บริการการเรียนการสอนแก่นักศึกษาปริญญาตรีที่จะโอน ย้ายไปดำเนินการที่ศูนย์รังสิต และภายหลังได้เปลี่ยนชื่อจาก “ห้องสมุดกลุ่มสังคมศาสตร์และ มนุษยศาสตร์” เป็น “หอสมุดป่วย อิงภากรณ์” และได้เปิดให้บริการเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2545

ในปัจจุบันสำนักหอสมุดมีห้องสมุดและศูนย์ในสังกัดทั้งหมด 12 แห่ง แยกออกเป็น ห้องสมุดที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ท่าพระจันทร์ 8 แห่ง ได้แก่ หอสมุดปริดี พนมยงค์ ห้องสมุด สัญญา ธรรมศักดิ์ (ห้องสมุดคณะนิติศาสตร์) ห้องสมุดคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ห้องสมุด ศาสตราจารย์ดิเรก ชัยนาม (ห้องสมุดคณะรัฐศาสตร์) ห้องสมุดป่วย อิงภากรณ์ (ห้องสมุดคณะ เศรษฐศาสตร์) ห้องสมุดคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และคณะสังคมวิทยา ห้องสมุดคณะวารสาร ศาสตร์และสื่อสารมวลชน และศูนย์บริการสื่อการศึกษา และที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ศูนย์รังสิต 4 แห่ง ได้แก่ ห้องสมุดศูนย์รังสิต ห้องสมุดสถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา ห้องสมุดกลุ่มแพทยศาสตร์ และหอสมุดป่วย อิงภากรณ์

วัตถุประสงค์ของสำนักหอสมุด

สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน ดังนี้ (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. สำนักหอสมุด, 2545 : 1-2)

1. เพื่อเป็นศูนย์กลางการให้บริการทางวิชาการ อันจะส่งเสริมและสนับสนุนการเรียน การสอน การวิจัย ตลอดจนกิจกรรมต่างๆ ของนักศึกษา อาจารย์ บุคลากรมหาวิทยาลัย และ ประชาชน
2. เพื่อเป็นศูนย์กลางการจัดหา จัดเก็บ และสงวนรักษาทรัพยากรสารสนเทศที่จะ อำนวยความสะดวกในการแสวงหาความรู้ให้แก่ นักศึกษา อาจารย์ บุคลากรมหาวิทยาลัย และ ประชาชน
3. เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย เพื่อเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายที่สามารถสืบค้นข้อมูลได้อย่างกว้างขวางไร้ขอบเขต

4. เพื่อสนับสนุนวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยในเรื่องความเป็นเลิศทางวิชาการ และพัฒนาไปสู่ความเป็นสากล

5. เพื่อเป็นแหล่งฝึกภาคปฏิบัติให้นักศึกษาภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และสถาบันการศึกษาอื่น

การบริหารงาน

โครงสร้างการบริหารงาน

การบริหารงานของสำนักหอสมุด มีผู้อำนวยการรับผิดชอบสูงสุด และมีรองผู้อำนวยการ รับมอบอำนาจในส่วนที่เกี่ยวข้อง 3 สาย ได้แก่ สายบริหารและพัฒนา สายเทคนิค และสายบริการ แต่ละสายแบ่งออกเป็นฝ่าย โดยมีหัวหน้าฝ่าย/หัวหน้าศูนย์/เลขานุการสำนักรับผิดชอบ ดังนี้

1. สายบริหารและพัฒนา ประกอบด้วย สำนักงานเลขานุการ ฝ่ายส่งเสริมและพัฒนา หอสมุด ฝ่ายเทคโนโลยีห้องสมุด และฝ่ายสงวนรักษาวัสดุสารนิเทศ

2. สายเทคนิค ประกอบด้วย ฝ่ายพัฒนาวัสดุสารนิเทศ ฝ่ายวิเคราะห์วัสดุสารนิเทศ เพื่อบริการ และฝ่ายผลิตรายการบัตรและจัดเตรียมวัสดุสารนิเทศเพื่อบริการ

3. สายบริการ ประกอบด้วย หอสมุดปรีดี พนมยงค์ หอสมุดสัญญา ธรรมศักดิ์ (หอสมุดคณะนิติศาสตร์) หอสมุดคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี หอสมุดศาสตราจารย์เรก ชัยนาม (หอสมุดคณะรัฐศาสตร์) หอสมุดป๋วย อึ๊งภากรณ์ (หอสมุดคณะเศรษฐศาสตร์) หอสมุด คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และคณะสังคมวิทยา หอสมุดคณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน ศูนย์บริการสื่อการศึกษา หอสมุดศูนย์รังสิต หอสมุดสถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา หอสมุด กลุ่มแพทย์ธรรมศาสตร์ และหอสมุดป๋วย อึ๊งภากรณ์

โครงสร้างการบริหารงานของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สามารถแสดง เป็นแผนภูมิได้ดังนี้

แผนภูมิโครงสร้างการบริหารงาน
สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

หอสมุดปรีดี พนมยงค์

ประวัติ

หอสมุดธรรมศาสตร์ตั้งขึ้นพร้อมๆ กับการก่อตั้งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง ใน พ.ศ. 2477 โดยตั้งอยู่บริเวณชั้น 2 ของตึกโดม ได้เปิดให้บริการอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2479 ต่อมา พ.ศ. 2504 ได้ย้ายที่ทำการจากตึกโดมชั้น 2 มายังอาคารใหม่ 5 ชั้น ริมน้ำเจ้าพระยาต้านถนนพระอาทิตย์ โดยหอสมุดแห่งนี้เคยได้รับการยกย่องจากนักวิชาการว่าเป็นหอสมุดสาขาสังคมศาสตร์ที่ดีที่สุดในประเทศไทย จากนั้น พ.ศ. 2540 หอสมุดได้ย้ายมาอยู่ ณ อาคารแห่งใหม่ คือ อาคารหอสมุด ตึกธรรมศาสตร์ 60 ปี ซึ่งเป็นอาคาร 7 ชั้น อยู่ใต้ดิน 3 ชั้น อยู่บนดิน 4 ชั้น ส่วนใต้ดิน 3 ชั้น (1-3) เป็นส่วนของหอสมุดธรรมศาสตร์ ซึ่งเปิดให้บริการเป็นทางการเมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2540 และได้เปลี่ยนชื่อเป็น “หอสมุดปรีดี พนมยงค์” เพื่อเป็นอนุสรณ์แก่ท่านผู้ประศาสน์การ ผู้ก่อตั้งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยหอสมุดปรีดี พนมยงค์ทำหน้าที่เป็นหอสมุดกลางของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เนื่องจากในปัจจุบันมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้ขยายการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี ไปดำเนินการที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต โดยนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2544 ให้ศึกษาที่ศูนย์รังสิตจนจบหลักสูตร ซึ่งเมื่อขยายการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีไปยังศูนย์รังสิตแล้ว มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีแผนปรับปรุงมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ท่าพระจันทร์ ให้เป็นศูนย์การเรียนในระดับบัณฑิตศึกษา กลุ่มสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ การบริการชุมชน และเป็นศูนย์การวิจัยทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ขั้นสูง (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, งานประชาสัมพันธ์, 2546) ดังนั้นหอสมุดปรีดี พนมยงค์ ซึ่งทำหน้าที่เป็นหอสมุดกลางของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จึงมีหน้าที่จัดหาและจัดเตรียมทรัพยากรสารสนเทศและบริการต่างๆ ให้สอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อรองรับกับความต้องการของผู้ใช้หลักของหอสมุด ได้แก่ อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา กลุ่มสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ หอสมุดจึงได้จัดทำแผนการดำเนินงานในอนาคตเพื่อรองรับกับนโยบายของมหาวิทยาลัยดังนี้ (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, สำนักหอสมุด, 2546 : 81)

1. จัดหาทรัพยากรสารสนเทศทุกประเภทเพื่อพัฒนาหอสมุดให้เป็นศูนย์กลางข้อมูลข่าวสารด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
2. ปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริการให้เป็นบริการเชิงรุก เพื่อให้ทรัพยากรสารสนเทศของหอสมุดได้บริการหมุนเวียนใช้อย่างคุ้มค่า

3. เพิ่มสมรรถนะของเทคโนโลยีที่มีอยู่เดิม ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งแสวงหาเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาใช้ เพื่อให้สามารถตอบสนองการเรียนการสอน และการวิจัยของนักศึกษา คณาจารย์ ข้าราชการของมหาวิทยาลัย

4. พัฒนาคณาจารย์ให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ก้าวทันกับ วิทยาการใหม่ๆ ของสังคมและของโลก

5. จัดให้มีการบริการทางวิชาการแก่สังคม เพื่อสนับสนุนคนในสังคมได้แสวงหา ความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

ทรัพยากรสารสนเทศ

จำนวนทรัพยากรสารสนเทศของหอสมุดปริทัศน์ พนมยงค์

จำนวนทรัพยากรสารสนเทศของหอสมุดปริทัศน์ พนมยงค์ทั้งหมดที่มีให้บริการแก่ผู้ใช้แบ่ง เป็นประเภทต่างๆ ดังนี้ (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. สำนักหอสมุด, 2545)

1. หนังสือทั่วไป	442,245 เล่ม
- ภาษาไทย	324,493 เล่ม
- ภาษาต่างประเทศ	117,752 เล่ม
2. วิทยานิพนธ์	15,882 เล่ม
- ภาษาไทย	13,880 เล่ม
- ภาษาต่างประเทศ	2,002 เล่ม
3. หนังสืออ้างอิง	47,371 เล่ม
- ภาษาไทย	33,780 เล่ม
- ภาษาต่างประเทศ	13,591 เล่ม
4. หนังสือหายาก	3,754 เล่ม
- ภาษาไทย	3,358 เล่ม
- ภาษาต่างประเทศ	396 เล่ม
5. จุลสาร	58,458 รายการ
6. แผนที่	2,415 รายการ
- ภาษาไทย	1,781 รายการ

- ภาษาต่างประเทศ	634	รายการ
7. คู่มือการศึกษา	3,424	รายการ
- ภาษาไทย	332	รายการ
- ภาษาต่างประเทศ	3,092	รายการ
8. อนุสรณ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	302	เล่ม
9. เอกสารการประชุมรัฐสภา	5,069	รายการ
10. หนังสือได้รับรางวัล	281	เล่ม
11. หนังสือเด็กและเยาวชน	1,788	เล่ม
12. เอกสาร	15,450	เล่ม
13. วารสาร	1,890	ชื่อเรื่อง
- ภาษาไทย	1,080	ชื่อเรื่อง
- ภาษาต่างประเทศ	810	ชื่อเรื่อง
14. หนังสือพิมพ์	22	ชื่อเรื่อง
- ภาษาไทย	18	ชื่อเรื่อง
- ภาษาต่างประเทศ	4	ชื่อเรื่อง
16. โสตทัศนวัสดุ	7,627	ชื่อเรื่อง
ประกอบด้วย แผ่นซีดี, แผ่นเสียง, เทปบันทึกภาพ, เทปบันทึกเสียง, फिल्म ภาพยนตร์, วัสดุย่อส่วน (ไมโครฟิล์ม, ไมโครฟิช), फिल्मสตริป, สไลด์, รูปภาพ และของตัวอย่าง		
17. ฐานข้อมูล ประกอบด้วยฐานข้อมูลต่างๆ ดังนี้		
17.1 ฐานข้อมูลออนไลน์ ประกอบด้วย ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดพัฒนาขึ้นเอง ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดบอกรับ ฐานข้อมูลที่ทบวงมหาวิทยาลัยบอกรับให้ห้องสมุดทุกแห่งใช้ร่วมกัน		
17.1.1 ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดพัฒนาขึ้นเอง		
- TUBD ฐานข้อมูลบรรณานุกรมหนังสือ วิทยานิพนธ์ วารสาร และโสตทัศนวัสดุของห้องสมุดต่างๆ ที่สังกัดสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์		
- INDEX ฐานข้อมูลดรรชนีวารสารและหนังสือพิมพ์ภาษาไทยที่มีในห้องสมุดต่างๆ ที่สังกัดสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์		
- ACT ฐานข้อมูลดรรชนีราชกิจจานุเบกษาที่มีในห้องสมุดปริดี พนมยงค์		
- COLL ฐานข้อมูลดรรชนีหนังสือรวมเรื่องที่มีในห้องสมุดปริดี พนมยงค์		

- BIOG ฐานข้อมูลดรรชนีชีวประวัติที่มีในหอสมุดปรีดี พนมยงค์

17.1.2 ฐานข้อมูลออนไลน์ที่ห้องสมุดบอกรับ ได้แก่ EBSCO (Academic Search Full text Premier, Ebsco Animals, Ebsco Online Citations, ERIC, World Magazine Bank), Emerald, NewsCenter, ScienceDirect, SwetsNet Navigator, United Nation Treaty Collection Online

17.1.3 ฐานข้อมูล ThaiLIS (Thai Library Integrated System) ซึ่งเป็นฐานข้อมูลที่ทบวงมหาวิทยาลัยบอกรับให้ห้องสมุดทุกแห่งใช้ร่วมกันมีทั้งหมด 9 ฐาน ได้แก่ ERIC, MEDLINE, IEEE, ABI/Inform, DAO (Dissertation Abstracts Online), Science Direct, ACM (Association for Computer Machinery), MIT Cognet, H.W. Wilson Education Abstracts Full Text

17.2 ฐานข้อมูลสำเร็จรูปซีดีรอม (CD-ROM) ห้องสมุดมีซีดีรอมหลายประเภท ได้แก่

- ซีดีรอมประกอบหนังสือ
- ซีดีรอมที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ
- ซีดีรอมเพลงต่างๆ
- ซีดีรอมที่เป็นเครื่องมือช่วยค้น มีทั้งที่เป็น network และ stand alone ถ้าเป็น stand alone จะมีเนื้อหาเจาะจงเฉพาะสาขาวิชาและจัดเก็บอยู่ที่ห้องสมุดสาขานั้นๆ เพียงแห่งเดียว กรณีเป็น network ผู้ใช้สามารถไปใช้ที่ห้องสมุดสาขาใดๆ ก็ได้ สามารถสืบค้นได้เหมือนกันทุกแห่ง ซึ่งรายชื่อฐานข้อมูลซีดีรอมที่หอสมุดปรีดี พนมยงค์ให้บริการ ทั้งที่เป็น network และ stand alone มี ดังนี้ ABC Pol Sci on Disc, Academic Search FT International, Current Biography, Cyberlaw, Human Rights on CD-ROM (full text), Humanities Abstracts, LISA PLUS, PsycInfo, Readers' Guide Abstracts, Refworld, Statistical Yearbook, UNESCO Database, WISTAT, World Development Indicators, World Trade Analyzer CD-ROM, ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย, สยามจดหมายเหตุในรูปแบบซีดีรอม

ระบบการจัดหมวดหมู่หนังสือและการจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุด

1. ระบบการจัดหมวดหมู่หนังสือ

หอสมุดปรีดี พนมยงค์จัดหมวดหมู่หนังสือ โดยใช้การจัดหมวดหมู่ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน ดังนี้

- A งานทั่วไป รวมเรื่องทั่วไป
- B ปรัชญา ศาสนา จิตวิทยา
- C ประวัติศาสตร์ทั่วไป ชีวประวัติ
- D ประวัติศาสตร์และภูมิประเทศ
- E-F ทวีปอเมริกา และสหรัฐอเมริกา
- G ภูมิศาสตร์ มานุษยวิทยา
- H สังคมศาสตร์ สังคมวิทยา
- J รัฐศาสตร์
- K กฎหมาย
- L การศึกษา
- M ดนตรี
- N ศิลปะ
- P ภาษา วรรณคดี
- Q วิทยาศาสตร์
- R แพทยศาสตร์
- S เกษตรกรรม
- T เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ อุตสาหกรรม
- U การทหาร
- V นาวิกศาสตร์
- Z บรรณารักษศาสตร์ บรรณานุกรม

2. การจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุด

แบบชั้นเปิด ทรัพยากรสารสนเทศที่หอสมุดปรีดี พนมยงค์จัดเก็บแบบชั้นเปิด ผู้ใช้สามารถค้นหาได้ด้วยตนเอง ได้แก่ หนังสือทั่วไป หนังสือสารองถาวร นวนิยาย เรื่องสั้น หนังสืออ้างอิง วิทยานิพนธ์ วารสารเล่มปกแข็ง วารสารเย็บเล่ม หนังสือพิมพ์

แบบชั้นปิด หอสมุดปรีดี พนมยงค์จัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศบางประเภท ในระบบชั้นปิด ผู้ใช้บริการจะต้องติดต่อขอใช้บริการจากเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ได้แก่ โสตทัศนวัสดุทุกประเภท หนังสือสารอง สิ่งพิมพ์ลักษณะพิเศษ เช่น จุลสาร กฤตภาค จดหมายเหตุ หนังสือหายาก

หนังสืออนุสรณ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ราชกิจจานุเบกษา หนังสือศิลปะ คำพิพากษาศาลฎีกา
เอกสารการประชุมรัฐสภา เป็นต้น

บริการของห้องสมุด

หอสมุดปรีดี พนมยงค์ ได้จัดให้มีบริการหลากหลายรูปแบบเพื่อสนับสนุนการเรียน
การสอนของมหาวิทยาลัย และเพื่ออำนวยความสะดวกในการแสวงหาความรู้ของประชาคม
ธรรมศาสตร์เป็นหลัก และให้บริการกับบุคคลภายนอกที่มีสิทธิเข้าใช้ห้องสมุดเพื่อเป็นการบริการทาง
วิชาการ โดยห้องสมุดกำหนดเวลาเปิด-ปิดบริการ ดังนี้

เวลาเปิด-ปิดบริการ

เปิดภาคการศึกษา

จันทร์ - ศุกร์	8.00 - 20.00 น.
เสาร์ - อาทิตย์	9.00 - 18.00 น.

ภาคฤดูร้อนและปิดภาคการศึกษา

จันทร์ - ศุกร์	8.00 - 19.00 น.
เสาร์ - อาทิตย์	9.00 - 18.00 น.

ประเภทของบริการที่ให้บริการในหอสมุดปรีดี พนมยงค์

หอสมุดปรีดี พนมยงค์ได้จัดให้มีบริการต่างๆ ดังต่อไปนี้ (ระพีพรรณ จารุทวิ, 2545 :
27-37)

1. บริการยืม-คืน หอสมุดปรีดี พนมยงค์เปิดให้บริการยืม-คืนที่บริเวณทางเข้าห้อง
สมุดชั้นใต้ดิน 1 (U1) ด้วยระบบคอมพิวเตอร์แก่สมาชิกประจำ ซึ่งได้แก่ นักศึกษา อาจารย์ ข้าราชการ
ลูกจ้าง และสมาชิกสมทบ ซึ่งได้แก่ ศิษย์เก่าของมหาวิทยาลัย และบุคคลภายนอกที่มีวุฒิการศึกษา
ระดับปริญญาตรีขึ้นไป โดยมีสิทธิการยืมได้ดังนี้

นักศึกษาปริญญาตรี	10 เล่ม	10 วัน
นักศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี	20 เล่ม	15 วัน
อาจารย์ บรรณารักษ์ นักวิจัย	40 เล่ม	1 ภาคการศึกษา
ข้าราชการอื่นๆ ลูกจ้าง	10 เล่ม	10 วัน

สมาชิกสมทบ

5 เล่ม

15 วัน

บุคคลภายนอกไม่มีสิทธิยืมด้วยตนเอง สามารถยืมได้โดยใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุดเท่านั้น

2. บริการยืมระหว่างห้องสมุด หอสมุดปรีดี พนมยงค์ได้จัดให้มีบริการยืมระหว่างห้องสมุดตามข้อตกลงว่าด้วยการบริการยืมระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา โดยสมาชิกผู้ต้องการใช้บริการนี้ต้องมาแจ้งความจำนง พร้อมทั้งกรอกแบบฟอร์มการยืมระหว่างห้องสมุดได้ที่เคาน์เตอร์บริการยืม-คืน โดยสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง หรือมอบหมายให้เจ้าหน้าที่งานบริการยืม-คืนดำเนินการให้ กำหนดจำนวนสิ่งพิมพ์ที่ห้องสมุดสามารถยืมได้ คือ 20 เล่มต่อสถาบันอุดมศึกษา 1 แห่ง หรือไม่เกิน 3 รายการต่อคน และในกรณีที่ทางห้องสมุดเป็นผู้ดำเนินการให้ สมาชิกจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่าย

3. บริการจองหนังสือ การใช้บริการจองหนังสือของหอสมุดปรีดี พนมยงค์ ผู้ใช้สามารถแจ้งความประสงค์ต่อเจ้าหน้าที่ที่เคาน์เตอร์ยืม-คืน หรือจองผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ภายในห้องสมุดต่างๆ ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าต้องการยืมทรัพยากรสารสนเทศจากผู้อื่นและเมื่อห้องสมุดได้รับทรัพยากรสารสนเทศนั้นๆ คืนแล้ว จะเก็บไว้ให้ผู้จองตามระยะเวลาที่กำหนดและตามลำดับการจอง โดยผู้ใช้สามารถจองหนังสือได้ 3 เล่มต่อคน

4. บริการวัสดุลักษณะพิเศษ 1 (ชั้นใต้ดิน 1 – U1) วัสดุลักษณะพิเศษ 1 ประกอบด้วย

4.1 หนังสือสำรอง เป็นหนังสือที่อาจารย์สั่งสำรองไว้เพื่อให้นักศึกษาได้หมุนเวียนการใช้ เนื่องจากหนังสือมีจำนวนจำกัด หรือในบางกรณีห้องสมุดจะส่งแบบฟอร์มให้อาจารย์กรอกรายละเอียด ชื่อ-สกุล รหัสวิชา และรายละเอียดของหนังสือ ได้แก่ ชื่อหนังสือ จำนวนฉบับที่ต้องการสำรอง และระยะเวลาที่ต้องการให้ยืม โดยนักศึกษาสามารถตรวจเช็คดูรายชื่อหนังสือสำรองผ่านคอมพิวเตอร์จากชื่ออาจารย์ผู้สั่งสำรองได้ โดยมีรายละเอียดการยืมคืน ดังนี้

- หนังสือสำรองที่ให้ยืมอ่านเป็นรายชั่วโมง
- หนังสือสำรองที่ให้ยืมอ่าน 1 วัน
- หนังสือสำรองที่ให้ยืมอ่าน 3 วัน

4.2 หนังสือเด็ก มีทั้งหนังสือเด็กที่เป็นภาษาไทย และภาษาอังกฤษ หลากหลายประเภททั้งที่ได้รับรางวัล Caldecott และรางวัล Newsbery ซึ่งเป็นหนังสือประกอบการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ หนังสือประเภทนี้สามารถยืมได้นาน 7 วัน

4.3 หนังสือได้รับรางวัล คือหนังสือที่ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวด หรือรางวัลชนะเลิศ หรือรางวัลชมเชย จากหน่วยงานหลายแห่ง เช่น รางวัลซีไรท์ รางวัลจากการประกวดงานมหกรรมหนังสือประจำปี หรือรางวัลจากการประกวดหนังสือของธนาคารต่างๆ เป็นต้น หนังสือประเภทนี้จะสามารถยืมได้ในระยะเวลา 7 วัน

4.4 เอกสาร เป็นสิ่งพิมพ์ขนาดเล็ก มีจำนวนหน้าไม่เกิน 49 หน้า ไม่สามารถจัดทำเป็นหนังสือได้ โดยจะไม่มีกรให้เลขหมู่ แต่จะให้อักษร DOC สามารถยืมได้ 7 วัน

สิ่งพิมพ์ดังกล่าวข้างต้นนี้จะอยู่ที่ห้องวัสดุลักษณะพิเศษ 1 จัดแยกเป็นส่วนเฉพาะ และเป็นชั้นปิด เมื่อต้องการใช้หรือจะขอยืมต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่นั่งประจำบริเวณเคาน์เตอร์ยืม-คืนเป็นผู้หยิบให้

5. บริการวัสดุลักษณะพิเศษ 2 (ชั้นใต้ดิน 1 – U1) วัสดุลักษณะพิเศษ 2 ประกอบด้วย

5.1 หนังสือหายาก คือ หนังสือที่ไม่สามารถหาได้โดยง่ายจากห้องสมุดทั่วไป ส่วนใหญ่เป็นหนังสือเก่า มีอายุประมาณ 50 – 100 ปีมาแล้ว หนังสือหายากที่มีอยู่ในหอสมุดปรีดี พนมยงค์ อาจแบ่งเป็นประเภทได้ดังนี้ คือ หนังสือเก่าที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์พิมพ์ เอกสารต้นฉบับตัวเขียน หนังสือซึ่งจัดพิมพ์โดยโรงพิมพ์ในสมัยแรกๆ หนังสือฉบับพิมพ์ครั้งแรก หนังสือที่มีการพิมพ์จำนวนจำกัด หนังสือที่มีประวัติการครอบครอง หนังสือที่เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หนังสือที่มีความสำคัญด้านความงาม หนังสืออนุสรณ์งานศพ

5.2 หนังสืออนุสรณ์ คือหนังสือที่ระลึกที่จัดทำในวาระหรือพิธีต่างๆ ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เช่น หนังสืออนุสรณ์บัณฑิตของคณะ และของมหาวิทยาลัย เป็นต้น

5.3 หนังสือราชกิจจานุเบกษาฉบับเก่า โดยห้องสมุดได้จัดเก็บ รวบรวมเฉพาะหนังสือราชกิจจานุเบกษาฉบับเก่า ตั้งแต่ฉบับพิมพ์ครั้งแรกจนถึงปี พ.ศ. 2515

5.4 แผนที่ รวบรวมเฉพาะแผนที่ที่มีลักษณะเป็นแผ่น หรือเป็นม้วน ส่วนที่เป็นเล่มจะจัดรวมไว้ในชั้นปกติ หรือชั้นหนังสืออ้างอิง

5.5 จุลสารชีวประวัติ มีลักษณะเป็นกฤตภาค โดยนำมาจากแหล่งต่างๆ ไม่จำกัดว่ามาจากสิ่งพิมพ์ประเภทใด แต่จำกัดเฉพาะเรื่องที่เป็นประวัติของคนสำคัญ หรือผู้ที่น่าสนใจ

5.6 แฟ้มข่าวสารทันสมัย คือกฤตภาคที่นำมาจากหนังสือพิมพ์มีเนื้อหาต่างๆ ไป ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าสนใจอยู่ในช่วงเวลานั้น โดยจะเก็บเข้าแฟ้ม และให้หัวข้อเพื่อสะดวกในการค้นหา

5.7 หนังสือศิลปะบางส่วนที่เป็นหนังสือด้านศิลปะที่มีคุณค่า หายาก และสวยงามของจิตรกรที่มีชื่อเสียง

วัตถุประสงค์เฉพาะพิเศษดังกล่าวข้างต้น จะจัดให้บริการแยกเป็นห้องเฉพาะที่ชั้นใต้ดิน 1 (U1) ผู้ใช้จะต้องกรอกแบบฟอร์มขอใช้บริการพร้อมทั้งมอบบัตรธรรมศาสตร์ หรือบัตรประจำตัวไว้เป็นหลักฐานโดยไม่อนุญาตให้นำสิ่งพิมพ์ออกจากห้อง เปิดให้บริการตลอดเวลาที่ห้องสมุดเปิดทำการ

6. บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า เป็นบริการที่สำคัญเพื่อช่วยผู้ที่มีปัญหาในเรื่องทั่วไป และเรื่องทางวิชาการให้ได้รับคำตอบที่ต้องการ โดยหอสมุดปรีดี พนมยงค์ได้จัดให้มีเคาน์เตอร์บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าที่ชั้นใต้ดิน 1 (U1) และมีบรรณารักษ์ประจำในขณะที่ห้องสมุดเปิดให้บริการ เพื่อให้บริการตอบคำถามหลากหลายประเภท เช่น คำถามทั่วไป คำถามที่ต้องการศึกษาค้นคว้าจากหนังสืออ้างอิง หรือคำถามที่ต้องสืบค้นจากฐานข้อมูลทั้งภายในและภายนอกประเทศ

7. บริการรวบรวมบรรณานุกรมเฉพาะเรื่อง เป็นบริการที่ห้องสมุดรวบรวมรายการบรรณานุกรมหนังสือ วารสาร หรือทรัพยากรสารสนเทศอื่นๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามที่ต้องการ เพื่อประโยชน์ในการค้นคว้าวิจัย โดยผู้ใช้สามารถติดต่อขอใช้บริการได้ที่โต๊ะบรรณารักษ์บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า ตั้งอยู่ที่ชั้นใต้ดิน 1 (U1) หอสมุดปรีดี พนมยงค์

8. บริการสารบัญวารสารฉบับใหม่ เป็นบริการที่ห้องสมุดถ่ายเอกสารหน้าสารบัญของวารสารฉบับล่าสุดที่ห้องสมุดบอกรับ จัดเรียงไว้ให้บริการแก่ผู้ที่สนใจ ที่ชั้นใต้ดิน 1 (U1) หอสมุดปรีดี พนมยงค์

9. บริการวารสารและหนังสือพิมพ์ เป็นบริการที่ห้องสมุดจัดหาวารสารและหนังสือพิมพ์ทั้งของประเทศไทยและต่างประเทศเข้ามาให้บริการแก่ผู้ใช้ โดยให้บริการทั้งวารสารและหนังสือพิมพ์ฉบับปัจจุบันและฉบับย้อนหลังรวมทั้งการจัดทำและจัดหาเครื่องมือช่วยค้น เช่น ดรรชนีวารสาร ฐานข้อมูลดรรชนีวารสารและหนังสือพิมพ์ เพื่อช่วยให้ผู้ใช้เข้าถึงข้อมูลสารนิเทศได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

10. บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูล เป็นบริการที่ห้องสมุดสืบค้นสารนิเทศทางคอมพิวเตอร์ผ่านทางฐานข้อมูลต่างๆ ดังนี้ คือ

10.1 ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดพัฒนาขึ้นเอง ประกอบด้วยรายการทางบรรณานุกรมของสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่สร้างด้วยโปรแกรม CDS/SIS และสืบค้นด้วยโปรแกรม HEURISKO มีดังนี้

- TUBD ฐานข้อมูลบรรณานุกรมหนังสือ วิทยานิพนธ์ วารสาร และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของห้องสมุดต่างๆ ที่สังกัดสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

- INDEX ฐานข้อมูลบรรณานุกรมวารสารและหนังสือพิมพ์ภาษาไทย ที่มีในห้องสมุดต่างๆ ที่สังกัดสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

- ACT ฐานข้อมูลบรรณานุกรมราชกิจจานุเบกษา ที่มีในห้องสมุดปริทัศน์ พนมยงค์

- COLL ฐานข้อมูลบรรณานุกรมหนังสือรวมเรื่อง ที่มีในห้องสมุดปริทัศน์ พนมยงค์

- BIOG ฐานข้อมูลบรรณานุกรมชีวประวัติ ที่มีในห้องสมุดปริทัศน์ พนมยงค์

นอกจากนี้ยังมีฐานข้อมูลที่สร้างโดยโปรแกรม CDS/ISIS และสืบค้นโดยใช้โปรแกรม WEBSIS มี 3 ฐาน คือ

- INDEX ฐานข้อมูลบรรณานุกรมวารสารและหนังสือพิมพ์ภาษาไทย ที่มีในห้องสมุดต่างๆ ที่ สังกัด สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สืบค้นได้จากเว็บไซต์ <http://library.tu.ac.th/webpac> โดยเลือกที่ Periodical Index Database

- THAI SUBJECT HEADINGS ฐานข้อมูลหัวเรื่องสำหรับวัสดุสารนิเทศภาษาไทย ผู้ใช้สามารถค้นหาหัวเรื่อง (Subject) ที่ต้องการสืบค้นจากฐาน TUDB ได้จากเว็บไซต์ <http://library.tu.ac.th/webpac> โดยเลือกที่ Thai Subject Headings

- GAZET ฐานข้อมูลบรรณานุกรมราชกิจจานุเบกษา สืบค้นได้จากเว็บไซต์ <http://library2.tu.ac.th/gazet.html>

10.2 ฐานข้อมูลสำเร็จรูปซีดีรอม ซึ่งห้องสมุดได้บอกรับมีจำนวนมากซึ่งสามารถใช้ได้ในรูปแบบของ network และ stand alone ถ้าเป็น stand alone จะมีเนื้อหาเจาะจงเฉพาะสาขาวิชาและจัดเก็บอยู่ที่ห้องสมุดสาขานั้นๆ เพียงแห่งเดียว กรณีเป็น network ผู้ใช้สามารถไปใช้ที่ห้องสมุดสาขาใดๆ ก็ได้ สามารถสืบค้นได้เหมือนกันทุกแห่ง

10.3 ฐานข้อมูล Thai LIS (Thai Library Integrated System) มีทั้งหมด 9 ฐาน ได้แก่ ERIC, MEDLINE, IEEE, ABI/Inform, DAO (Dissertation Abstracts Online), Science Direct, ACM (Association for Computer Machinery), MIT Cognet, H.W. Wilson Education Abstracts Full Text

10.4 ฐานข้อมูลของห้องสมุดต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยเฉพาะฐานข้อมูลหนังสือ ผู้ใช้สามารถเข้าไปใช้ได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ เพียงแต่ทราบเว็บไซต์ ของห้องสมุดนั้นๆ โดยสืบค้นผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ผู้ใช้ที่ต้องการใช้บริการสืบค้นข้อมูลในห้องสมุดปริทัศน์ พนมยงค์สามารถใช้บริการโดยสืบค้นด้วยตนเองหรือให้บรรณารักษ์เป็นผู้สืบค้นให้ โดยผู้ใช้จะต้องกรอกแบบฟอร์มขอใช้บริการสืบค้นข้อมูลให้ครบถ้วน ชัดเจน และผู้ใช้จะต้องเสียค่าใช้จ่าย

11. บริการโสตทัศนวัสดุและอุปกรณ์ ให้บริการโสตทัศนวัสดุและอุปกรณ์ต่างๆ เช่น ไมโครฟิล์ม ไมโครฟิช ภาพยนตร์ เทปบันทึกภาพ แผ่นเสียง เป็นต้น ณ บริเวณชั้นใต้ดิน 2 (U2) ผู้ใช้สามารถทำสำเนาวัสดุยืมยืมได้ โดยผู้ยืมจะต้องเสียค่าใช้จ่าย

ส่วนโสตทัศนวัสดุและอุปกรณ์ประเภทอื่นๆ ผู้ใช้สามารถขอใช้บริการได้ โดยต้องกรอกแบบฟอร์มขอใช้พร้อมทั้งมอบบัตรธรรมชาติหรือบัตรประจำตัว ให้เจ้าหน้าที่เก็บไว้จนกว่าจะเลิกใช้ และนำมาคืนพร้อมทั้งแลกบัตรคืน โดยสามารถยืมได้ครั้งละ 1 ชิ้น และใช้ภายในห้องสมุดเท่านั้น

12. บริการนำชมและแนะนำการใช้ห้องสมุด เป็นบริการที่ห้องสมุดจัดขึ้นเพื่อนำชมสถานที่ต่างๆ ภายในห้องสมุด รวมถึงการสอนให้ผู้ยืมรู้จักวิธีค้นหาและวิธีใช้ทรัพยากรสารสนเทศ และบริการต่างๆ ของห้องสมุด ผู้สนใจสามารถทำหนังสือถึงผู้อำนวยการสำนักหอสมุด หรือแจ้งความจำนงได้ที่หอสมุดปริทัศน์ พนมยงค์ หรือที่ฝ่ายส่งเสริมและพัฒนาห้องสมุด โดยจัดให้บริการเป็นกลุ่มหรือเป็นคณะ หากต้องการให้สอนเป็นการส่วนตัวสามารถติดต่อสอบถามได้ที่ บรรณารักษ์บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า

13. บริการถ่ายเอกสาร หอสมุดปริทัศน์ พนมยงค์จัดไว้ให้บริการ 2 แห่ง คือ ชั้นใต้ดิน 1 (U1) และ ชั้นใต้ดิน 3 (U3) โดยสำนักหอสมุดได้มอบหมายให้บริษัทเอกชนมาดำเนินการ

อาคารสถานที่ และวัสดุครุภัณฑ์

หอสมุดปริทัศน์ พนมยงค์ตั้งอยู่ ณ ชั้นใต้ดิน 1-3 ตึกธรรมศาสตร์ 60 ปี มีพื้นที่ทั้งหมด 7,500 ตารางเมตร ได้จัดแบ่งส่วนต่างๆ ของพื้นที่ ดังนี้

ชั้นใต้ดิน 1 (U 1) แบ่งออกเป็นพื้นที่บริการยืม-คืนทรัพยากรสารสนเทศ รวมถึงการทำบัตรสมาชิก บริการจองหนังสือ บริการหนังสือสำรอง บริการยืมระหว่างห้องสมุด บริการตอบคำถาม และช่วยการค้นคว้า บริการวารสารและหนังสือพิมพ์ บริการถ่ายเอกสาร ห้องวัสดุลักษณะพิเศษ 1, 2 หนังสืออ้างอิง และที่ทำงานของหัวหน้าหอสมุดปริทัศน์ พนมยงค์ บรรณารักษ์ และเจ้าหน้าที่ของห้องสมุด

ชั้นใต้ดิน 2 (U 2) แบ่งออกเป็นพื้นที่ของศูนย์บริการสื่อการศึกษาให้บริการฝึกฟังภาษา และโสตทัศนวัสดุ ห้องสมุดดนตรีเรวัต พุทธินันท์ ห้องวัสดุลักษณะพิเศษ 3 ห้องมัลติมีเดีย หนังสือภาษาไทยหมวด A-JF และห้องประชุมกลุ่มย่อย

ชั้นใต้ดิน 3 (U 3) แบ่งออกเป็นพื้นที่ของห้องประชุมกลุ่มย่อย บริการถ่ายเอกสาร หนังสือภาษาไทยหมวด JQ-Z หนังสือภาษาต่างประเทศ หมวด A-Z นวนิยาย เรื่องสั้น วิทยานิพนธ์ หนังสือพิมพ์เย็บเล่ม และ คลังหนังสือ

หอสมุดปรีดี พนมยงค์มีจำนวนที่นั่งอ่าน 1,195 ที่นั่ง จำนวนที่นั่งเดี่ยว 194 ที่นั่ง จำนวนห้องศึกษาเฉพาะกลุ่ม (Study room) 22 ห้อง จำนวนห้องนักศึกษาปริญญาเอก 14 ห้อง จำนวนชั้นหนังสือ 2,457 ชั้น จำนวนคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษา 68 เครื่อง และคอมพิวเตอร์สำหรับบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ 20 เครื่อง

บุคลากร

ปัจจุบันหอสมุดปรีดี พนมยงค์ และศูนย์บริการสื่อการศึกษา มีบุคลากรรวมทั้งสิ้น 32 คน ดังนี้

บรรณารักษ์	10	คน
นักวิชาการโสตทัศนศึกษา	4	คน
พนักงานห้องสมุด	7	คน
พนักงานธุรการ	1	คน
เจ้าหน้าที่ห้องสมุด	1	คน
เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล	1	คน
เจ้าหน้าที่ธุรการ	4	คน
ช่างอิเล็กทรอนิกส์	1	คน
นักการภารโรง	3	คน

ผู้ใช้หอสมุดปรีดี พนมยงค์

ผู้มีสิทธิใช้หอสมุดปรีดี พนมยงค์ แบ่งเป็นประเภทได้ดังนี้

1. สมาชิกประจำ ได้แก่ นักศึกษา อาจารย์ ข้าราชการ และลูกจ้างของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
2. สมาชิกสมทบ ได้แก่ ศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ บุคคลภายนอกที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป สมาชิกสมทบสามารถเข้าใช้บริการห้องสมุด และมีสิทธิยืมหนังสือได้ด้วยตนเอง
3. บุคคลภายนอก ได้แก่ ศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ นักศึกษา นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 (ขอยกเว้นค่าธรรมเนียมได้โดยนำหนังสือขออนุญาตจากโรงเรียนมาแสดง)

และบุคคลอื่นๆ ซึ่งเป็นผู้มีอาชีพประจำ บุคคลภายนอกสามารถเข้าใช้บริการต่างๆ ได้ แต่ไม่อนุญาตให้ยืมหนังสือออกจากห้องสมุด

4. ผู้ที่เข้าใช้ห้องสมุดเป็นครั้งคราว ต้องชำระค่าธรรมเนียมเข้าใช้ 20 บาท/วัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้และปัญหาการใช้ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาระหว่างปี 2535-2545 ทั้งในประเทศและต่างประเทศ มีดังต่อไปนี้

งานวิจัยในประเทศ

อุไรวรรณ พะมณี (2535) ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจและความต้องการของอาจารย์และนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในการใช้บริการห้องสมุดคณะ ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดสัปดาห์ละ 1 ครั้ง เพื่อใช้บริการยืม-คืน ส่วนนิสิตส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดมากกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์ เพื่ออ่านและค้นวิทยานิพนธ์ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาเข้าใช้ห้องสมุดมากที่สุดในวันที่ไม่มีชั่วโมงเรียน อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้หนังสือและสิ่งพิมพ์เพื่อประกอบการสอน นิสิตส่วนใหญ่ใช้เพื่อทำรายงานประกอบการเรียน และอาจารย์ส่วนใหญ่ใช้สิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษ ส่วนนิสิตส่วนใหญ่ใช้สิ่งพิมพ์ภาษาไทย ปัญหาในการใช้ห้องสมุดที่อาจารย์และนิสิตประสบในระดับมากเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย ได้แก่ หนังสืออยู่ในสภาพเก่าชำรุดและมีเนื้อหาไม่ทันสมัย หนังสือที่ต้องการมีบัตรรายการแต่หาตัวเล่มไม่พบ จำนวนหนังสือภาษาไทยมีไม่เพียงพอกับความต้องการ วารสารฉบับใหม่จัดบริการล่าช้ามาก วารสารฉบับที่ต้องการไม่มีในห้องสมุด

บานชื่น ทองพันชั่ง (2536) ศึกษาเรื่อง การใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาบัณฑิตศึกษาภาคพิเศษ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าใช้ห้องสมุดบ่อยที่สุดในวันเสาร์และวันอาทิตย์ เฉพาะเวลาที่ต้องการค้นคว้าเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ทรัพยากรสารสนเทศและบริการที่ใช้ในระดับมาก คือ หนังสือตำรา และบริการถ่าย-รับ ปัญหาที่ประสบในระดับมากเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย ได้แก่ หนังสือมีน้อยไม่เพียงพอกับความต้องการ หนังสือภาษาไทยมีไม่เพียงพอประกอบการค้นคว้า หนังสือที่ต้องการค้นคว้าไม่มีในห้องสมุด หนังสือที่มีอยู่ในห้องสมุดล้าสมัยและเก่า หนังสือเล่มที่ต้องการมีผู้อื่นยืมไป หนังสือพิมพ์มีจำนวนชื่อเรื่องและจำนวนฉบับช้าน้อย หนังสือพิมพ์ฉบับล่วงเวลาไม่อยู่บนชั้น

ผ่องพรรณ แยมแซไซ (2536) ศึกษาเรื่อง ความต้องการใช้ทรัพยากรและบริการ ห้องสมุดของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดเพื่อค้นหาเอกสารประกอบการเขียนรายงาน หรือวิทยานิพนธ์ นักศึกษาจำนวนมากที่สุดเข้าใช้ห้องสมุดสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง ในวันจันทร์-วันศุกร์ ระหว่างเวลา 08.00-17.00 น. ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ห้องสมุดนั้นนักศึกษาลงมือใช้ตำราภาษาไทย และใช้เทปตลับมากกว่าโสตทัศนวัสดุอื่น นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้บริการให้ยืม-รับคืนหนังสือ ปัญหาด้านการใช้ทรัพยากรและบริการห้องสมุดที่นักศึกษาลงมือประกอบได้แก่ ห้องสมุดมีวิทยานิพนธ์ของสถาบันอื่นน้อยไม่พอใช้ ไม่พบวารสารที่ต้องการในห้องสมุด ไม่ทราบวิธีค้นหาข้อมูลจากโสตทัศนวัสดุ ไม่สามารถยืมวิทยานิพนธ์ออกนอกห้องสมุดได้ เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีจำนวนน้อยทำให้บริการไม่ทั่วถึง ห้องสมุดสำหรับบัณฑิตศึกษามีไม่พอกับความต้องการ

จิราภรณ์ จันทร์คำ (2538) ศึกษาเรื่อง ความต้องการใช้บริการและทรัพยากรสารสนเทศของผู้ใช้ห้องสมุดคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า อาจารย์และนักศึกษามากที่สุดเข้าใช้ห้องสมุดสัปดาห์ละ 2-4 ครั้ง โดยส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดช่วงเวลาที่ว่างจากการเรียนการสอน เพื่อค้นหาและอ่านหนังสือเอกสารเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน อาจารย์และนักศึกษานำบริการยืม-คืนในระดับปานกลาง อาจารย์ใช้หนังสือตำราภาษาอังกฤษในระดับมาก ส่วนนักศึกษานำหนังสือตำราภาษาไทยในระดับปานกลาง อาจารย์และนักศึกษาระดับปริญญาในระดับปานกลาง โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ไม่มีเครื่องถ่ายเอกสารในห้องสมุด

จารุณี วรณสิทธิ์ (2539) ศึกษาเรื่อง การใช้บริการสำนักหอสมุดของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดเพื่อเข้าไปอ่านหนังสือทบทวนวิชาที่เรียน ส่วนใหญ่ใช้บริการยืม-คืนหนังสือ ใช้หนังสือภาษาไทยมากที่สุด และใช้บัตรรายการเป็นคู่มือช่วยค้นหาหนังสือ สิ่งพิมพ์ที่ใช้มากที่สุดคือ หนังสือตำรา เอกสารประกอบการเรียน โดยเข้าใช้ช่วงเวลาว่างระหว่างชั่วโมงเรียนมากที่สุด ส่วนปัญหาที่พบในระดับมากเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้แก่ หนังสือเล่มที่ต้องการมีผู้อื่นยืมไป หนังสือมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้ และหนังสือบางเล่มเก่าชำรุด

นवलลล อ จุลพัปสาสน์ (2542) ศึกษาเรื่อง การใช้บริการห้องสมุดและทรัพยากรสารสนเทศของผู้ใช้ห้องสมุดคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า อาจารย์จำนวนมากที่สุดใช้ห้องสมุดเดือนละ 2-3 ครั้ง นักศึกษาใช้ห้องสมุดสัปดาห์ละ 2-4 ครั้ง อาจารย์และนักศึกษาลงมือใช้ห้องสมุดในช่วงเวลาที่ว่างจากการเรียนการสอน เพื่อค้นหาความรู้ประกอบการเรียนการสอน

อาจารย์และนักศึกษาใช้บริการยืม-คืนหนังสือและเอกสารในระดับปานกลาง อาจารย์ใช้หนังสือตำราภาษาอังกฤษและนักศึกษาใช้หนังสือตำราภาษาไทยในระดับมาก อาจารย์และนักศึกษาประสบปัญหาในระดับปานกลาง โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ไม่มีเครื่องถ่ายเอกสารในห้องสมุดหรือบริเวณใกล้เคียง

วิลาวัณย์ ฉิมประเสริฐ (2543) ศึกษาเรื่อง การใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อค้นคว้าประกอบการเรียน ส่วนใหญ่ใช้ตำรา ภาพ และสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ต นักศึกษาทุกคนใช้ทรัพยากรสารสนเทศภาษาไทย ส่วนใหญ่ใช้เนื้อหาหมวดความรู้ทั่วไป ปัญหาที่พบในระดับมากเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย ได้แก่ หนังสือไม่ทันสมัย ใตทัศน์วัสดุบางประเภทมีจำนวนไม่เพียงพอ การสืบค้นสารนิเทศในอินเทอร์เน็ตใช้เวลานาน คอมพิวเตอร์ที่ให้บริการค้นอินเทอร์เน็ตมีจำนวนไม่เพียงพอ และการติดต่อเข้าใช้บริการของแหล่งสารสนเทศภายนอกไม่สะดวก

ประไพพรรณ จารุทวี (2545) ศึกษาเรื่อง การใช้บริการหอสมุดปรีดี พนมยงค์ของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดมากกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์ ช่วงที่ไม่มีเรียนการสอน สาเหตุที่เข้าใช้บริการเป็นประจำเนื่องจากสถานที่สะดวกสบาย นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้บริการยืม-คืน นักศึกษาจำนวนมากที่สุดเห็นว่าทรัพยากรสารสนเทศประเภทหนังสือทั่วไปมีปริมาณเพียงพอกับความต้องการ ที่ตั้งของห้องสมุดมีความสะดวก สภาพแวดล้อมเหมาะสม คอมพิวเตอร์ที่ให้บริการมีจำนวนเพียงพอกับความต้องการของผู้ใช้ และบรรณารักษ์บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าสามารถให้ข้อมูลตรงตามที่ใช้ต้องการ

งานวิจัยต่างประเทศ

Berger และ Hines (1994) ศึกษาเรื่องการสำรวจความต้องการของผู้ใช้ห้องสมุดใน Duke University ประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีจำนวนมากที่สุดใช้ห้องสมุดมากกว่า 2 ครั้งต่อสัปดาห์ เพื่อประกอบการทำวิจัย สิ่งพิมพ์ที่อาจารย์และนักศึกษาใช้มากที่สุดคือ บทความวารสาร

Ajala (1997) ศึกษาเรื่อง การใช้ทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุดแห่ง University of Ibadan ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ประเทศไนจีเรียพบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุดใช้ห้องสมุดเป็นครั้งคราวตามความต้องการ มีวัตถุประสงค์ในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อประกอบการวิจัย นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ บทความวารสาร รองลงมาคือตำรา โดยนักศึกษาเห็นว่าควรมีการจัด

เรื่องทรัพยากรสารสนเทศให้ถูกต้อง และติดป้ายที่ชัดเจนง่ายต่อการใช้ ห้องสมุดควรประชาสัมพันธ์ บริการต่างๆ ให้ผู้ใช้ได้รับรู้เพิ่มมากขึ้น ต้องการให้มีการสอนการใช้ห้องสมุดแก่ผู้ใช้ให้สามารถใช้ ประโยชน์จากห้องสมุดได้เต็มที่ และควรจะสนับสนุนในด้านความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยและ ห้องสมุดอื่นๆ มากขึ้น

Bancroft และคณะ (1998) ศึกษาเรื่อง การสำรวจการใช้ห้องสมุดแห่ง Washington State University (WSU) ในศตวรรษที่ 21 พบว่า ทั้งอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่จาก WSU ประเทศสหรัฐอเมริกาใช้ห้องสมุดเพื่อประกอบการทำวิจัย และใช้บริการยืม-คืน สื่อสิ่งพิมพ์ที่อาจารย์และนักศึกษาจำนวนมากที่สุดใช้ คือ วารสารวิจัย ส่วนสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ใช้ Griffin OPAC อาจารย์และนักศึกษาเสนอแนะว่าห้องสมุดควรปรับปรุงงานวารสารให้ดีขึ้น ขยายเวลา เปิด-ปิดห้องสมุด เรื่องทรัพยากรสารสนเทศให้เร็วและดีขึ้น ปรับปรุงระบบการสืบค้นของห้องสมุดให้ ดีขึ้น เพิ่มจำนวนและคุณภาพของเครื่องถ่ายเอกสารและเครื่องพิมพ์ และปรับปรุงบริการยืมระหว่าง ห้องสมุด

Reed และ Tanner (2001) ศึกษาเรื่อง ความต้องการสารสนเทศและบริการของห้อง สมุดสำหรับอาจารย์สาขาวิจิตรศิลป์ พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่จาก Texas Tech University (TTU) ประเทศสหรัฐอเมริกาใช้ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อประกอบการวิจัย ใช้บริการยืม-คืน สื่อสิ่งพิมพ์ที่ อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้คือ หนังสือ ภาษาของสื่อสิ่งพิมพ์ที่เป็นภาษาต่างประเทศ ที่อาจารย์จำนวนมาก ที่สุดใช้ คือภาษาฝรั่งเศส ในด้านการใช้ดรรชนีวารสารแยกออกเป็น ดรรชนีวารสารในรูปแบบข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์ที่อาจารย์ใช้มากที่สุด คือ WorldCat ส่วนดรรชนีวารสารในรูปแบบสิ่งพิมพ์ คือ Music Index

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้และปัญหาการใช้ห้องสมุดในด้านต่างๆ ของ อาจารย์และนักศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศดังกล่าวข้างต้น สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ในการใช้ห้องสมุด

ผลการวิจัยของอุไรวรรณ พะมณี (2535) พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้ห้อง สมุดเพื่อใช้บริการยืม-คืน ส่วนนิสิตส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดเพื่ออ่านและค้นวิทยานิพนธ์ ในขณะที่ ผ่องพรรณ แยมแซไซ (2536) พบว่านักศึกษส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดเพื่อค้นหาเอกสารประกอบการ เขียนรายงานหรือวิทยานิพนธ์ ส่วนจิราภรณ์ จันทร์คำ (2538) จารุณีย์ วรรณสิทธิ์ (2539) และ นवलลลอบ จุลบุปผาสัน (2542) พบว่า อาจารย์และนักศึกษส่วนใหญ่เข้าใช้ห้องสมุดเพื่ออ่านหนังสือ

ค้นคว้าประกอบการเรียนการสอน ขณะทำงานวิจัยของ Berger และ Hines (1994) และ Bancroft และคณะ (1998) พบว่า อาจารย์และนักศึกษาใช้ห้องสมุดเพื่อประกอบการทำวิจัย

2. ความถี่ในการใช้ห้องสมุด

จากการศึกษาของอุไรวรรณ พะมณี (2535) พบว่า อาจารย์ใช้ห้องสมุด 1 ครั้งต่อสัปดาห์ ส่วนนิสิตมาใช้ห้องสมุดมากกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์ ส่วนผ่องพรรณ แยมแม่ไข (2536) พบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุดเข้าใช้ห้องสมุดสัปดาห์ 2-3 ครั้ง ขณะที่จิราภรณ์ จันทร์คำ (2538) พบว่า อาจารย์และนักศึกษาจำนวนมากที่สุดห้องสมุดสัปดาห์ 2-4 ครั้ง ส่วนนวลลลล จุลปุปสาสน์ (2542) พบว่าอาจารย์จำนวนมากที่สุดเข้าใช้ห้องสมุดสัปดาห์ 2-3 ครั้ง ส่วนนักศึกษาใช้ห้องสมุดสัปดาห์ละ 2-4 ครั้ง ขณะที่ประไพพรรณ จารุทวี (2545) พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดมากกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์ ส่วน Berger และ Hines (1994) พบว่า อาจารย์และนักศึกษาจำนวนมากที่สุดใช้ห้องสมุดมากกว่า 2 ครั้งต่อสัปดาห์ ขณะที่ Ajala (1997) พบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุดใช้ห้องสมุดเป็นครั้งคราวตามความต้องการ

3. ช่วงเวลาที่ใช้ห้องสมุด

จากการศึกษาของอุไรวรรณ พะมณี (2535) จารุณีย์ วรรณสิทธิ์ (2539) และ ประไพพรรณ จารุทวี (2545) พบว่า นักศึกษาเข้าใช้ห้องสมุดในช่วงเวลาที่เข้าใช้ห้องสมุดในช่วงเวลาที่ว่างจากการเรียน ขณะที่บานชื่น ทองพันชั่ง (2536) พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าใช้ห้องสมุดบ่อยที่สุดในวันเสาร์และวันอาทิตย์ เฉพาะเวลาที่ต้องการค้นคว้าเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ส่วนผ่องพรรณ แยมแม่ไข (2536) พบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุดเข้าใช้ห้องสมุดในวันจันทร์-ศุกร์ ระหว่างเวลา 08.00-17.00 น. ขณะที่จิราภรณ์ จันทร์คำ (2538) และนวลลลล จุลปุปสาสน์ (2542) พบว่าอาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดในช่วงเวลาที่ว่างจากการเรียนการสอน

4. การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ

จากการศึกษาของอุไรวรรณ พะมณี (2535) พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้สิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษ ส่วนนิสิตใช้สิ่งพิมพ์ภาษาไทย ขณะที่บานชื่น ทองพันชั่ง (2536) พบว่านักศึกษาใช้ตำราในระดับมาก ขณะที่ผ่องพรรณ แยมแม่ไข (2536) พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ตำราภาษาไทย ส่วนจิราภรณ์ จันทร์คำ (2538) พบว่าอาจารย์ใช้หนังสือตำราภาษาอังกฤษในระดับมาก ส่วนนักศึกษาใช้หนังสือตำราภาษาไทยในระดับปานกลาง ขณะที่จารุณีย์ วรรณสิทธิ์ (2539) พบว่า สิ่งพิมพ์ที่นักศึกษาใช้มากที่สุดคือตำรา ส่วนวิลาวัลย์ ฉิมประเสริฐ (2543) พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้

สิ่งตีพิมพ์ คือตำรา สิ่งไม่ตีพิมพ์ คือ ภาพ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ คือ สารนิเทศบนอินเทอร์เน็ต ขณะที่ Berger และ Hines (1994) พบว่า สิ่งพิมพ์ที่อาจารย์และนักศึกษาใช้มากที่สุด คือ บทความวารสาร ส่วน Ajala (1997) พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้บทความจากวารสาร ขณะที่ Bancroft และคณะ (1998) พบว่า อาจารย์และนักศึกษามากที่สุดใช้วารสารวิจัย ส่วนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ใช้ Griffin OPAC ส่วน Reed และ Tanner (2001) พบว่า สื่อสิ่งพิมพ์ที่อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้คือ หนังสือ

5. การใช้บริการ

จากการศึกษาของบานชื่น ทองพันชั่ง (2536) ผ่องพรรณ แยมแซไซ (2536) จารุณีย์ วรรณสิทธิ์ (2539) และประไพพรรณ จารุทวี (2545) พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้บริการ ยืม-คืน ส่วน Bancroft และคณะ (1998) พบว่า อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ใช้บริการยืม-คืน ขณะที่จิราภรณ์ จันทร์คำ (2538) และ นवलลอบ จุลบุปผาสาน์ (2542) พบว่า อาจารย์และนักศึกษานำใช้บริการยืม-คืนในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นบริการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และ Reed และ Tanner (2001) พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้บริการยืม-คืน

6. ปัญหาการใช้ห้องสมุด

สำหรับปัญหาในการใช้ห้องสมุดที่อาจารย์และนักศึกษาระดับมากที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด จากการศึกษารวมของอุไรวรรณ พะมณี (2535) พบว่า อาจารย์และนักศึกษาระดับ ปัญหาหนังสืออยู่ในสภาพเก่า ขำรุด และมีเนื้อหาไม่ทันสมัย ขณะที่บานชื่น ทองพันชั่ง (2536) พบว่า นักศึกษาระดับปัญหาหนังสือมีน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการ ส่วนจารุณีย์ วรรณสิทธิ์ (2539) พบว่า นักศึกษาระดับปัญหาหนังสือเล่มที่ต้องการมีผู้อื่นยืมไป ขณะที่วิลาวัลย์ ฉิมประเสริฐ (2543) พบว่า นักศึกษาระดับปัญหาเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการค้นอินเทอร์เน็ตมีจำนวนไม่เพียงพอ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การใช้หอสมุดปรีดี พนมยงค์ของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้หอสมุดปรีดี พนมยงค์ ของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในด้านวัตถุประสงค์ ความถี่ในการใช้ ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ เนื้อหาวิชา บริการ และปัญหาในการใช้หอสมุดปรีดี พนมยงค์ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งมีวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับดังต่อไปนี้

1. การศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การทดสอบเครื่องมือการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดของอาจารย์และนักศึกษา จากหนังสือวารสาร งานวิจัยและเอกสารทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งการใช้ห้องสมุดของอาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

กำหนดขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากลุ่มสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ซึ่งจากการสำรวจข้อมูลอาจารย์และนักศึกษานปีการศึกษา 2544 จากคณะที่มีการเรียนการสอนอยู่ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์ รวม 11 คณะ ดังนี้

1. คณะนิติศาสตร์
2. คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
3. คณะรัฐศาสตร์
4. คณะเศรษฐศาสตร์
5. คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
6. คณะศิลปศาสตร์
7. คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน
8. คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
9. บัณฑิตวิทยาลัย
10. สถาบันภาษา
11. สำนักบัณฑิตอาสาสมัคร

รวมประชากรทั้งหมด 6,092 คน แยกเป็นอาจารย์จำนวน 561 คน และนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 5531 คน โดยไม่รวมอาจารย์ที่ลาไปศึกษาต่อ อาจารย์พิเศษ อาจารย์ชาวต่างประเทศ และผู้เชี่ยวชาญพิเศษช่วยสอนหรือช่วยงาน โดยความสนับสนุนของโครงการช่วยเหลือต่าง ๆ มาเป็นกลุ่มประชากร

2. กลุ่มตัวอย่าง

จากจำนวนประชากรรวมทั้งหมด 6,092 คน ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสุ่มกลุ่มตัวอย่างของ Yamane (1973) กำหนดค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ +5 เมื่อได้กลุ่มตัวอย่างแล้วจึงได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างต่ำสุด 5 คน สำหรับคณะที่กลุ่มตัวอย่างไม่ถึง 5 คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 608 คน จำแนกออกเป็นอาจารย์จำนวน 235 คน และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 373 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากผู้ที่เคยใช้หอสมุดปริทัศน์มยงค์เท่านั้น (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 จำนวนอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

คณะ	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	อาจารย์	นักศึกษา	รวม	อาจารย์	นักศึกษา	รวม
คณะนิติศาสตร์	48	599	647	20	40	60
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี	110	1459	1569	46	98	144
คณะรัฐศาสตร์	35	659	694	14	44	58
คณะเศรษฐศาสตร์	45	462	507	19	31	50
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	46	817	863	19	55	74
คณะศิลปศาสตร์	154	466	620	64	31	95
คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน	46	535	581	19	36	55
คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	37	108	145	15	7	22
บัณฑิตวิทยาลัย*	-	38	38	-	5	5
สถาบันภาษา	34	282	316	14	19	33
สำนักบัณฑิตอาสาสมัคร	6	106	112	5	7	12
รวม	561	5531	6092	235	373	608

*บัณฑิตวิทยาลัย ไม่มีอาจารย์ประจำ เปิดสอนโดยรวมคณาจารย์จากคณะต่างๆ
(มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. สำนักทะเบียนและประมวลผล 2544)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยคำถามประเภทปลายเปิด แบบเลือกคำตอบเดียว แบบเลือกหลายคำตอบ แบบมาตราประมาณค่า (Rating Scales) และ คำถามประเภทปลายเปิด ลักษณะคำถามแบ่งออกได้เป็น 3 ตอน คือ (ภาคผนวก)

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 1 ข้อ เป็นคำถามที่ให้กรอกข้อความ และเลือกตอบแบบคำตอบเดียว ดังนี้

- อาจารย์ ได้แก่ คณะที่สังกัด ตำแหน่งทางวิชาการ วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน

- นักศึกษา ได้แก่ คณะที่ศึกษา ระดับการศึกษา และชั้นปี

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการใช้หอสมุดปรีดี พนมยงค์ของอาจารย์และนักศึกษา จำนวน 6 ข้อ (ข้อ 2-7) ได้แก่ วัตถุประสงค์ในการใช้ ความถี่ในการใช้ ช่วงเวลาที่ใช้ห้องสมุด ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ เนื้อหาวิชา การใช้บริการและปัญหาในการใช้บริการต่างๆ ของห้องสมุด ลักษณะของคำถามข้อ 2-7 เป็นคำถามแบบให้เลือกตอบเพียง 1 คำตอบ เลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ และมีบางส่วนที่เป็นคำถามประเภทปลายเปิดที่เปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถระบุรายละเอียดเพิ่มเติมได้ตามความต้องการ

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้หอสมุดปรีดี พนมยงค์ ประกอบด้วยคำถามจำนวน 2 ข้อ (ข้อ 8-9)

1. คำถามเกี่ยวกับปัญหาด้านต่างๆ ในการใช้ห้องสมุด (คำถามข้อ 8) ได้แก่ ปัญหาด้านทรัพยากรสารสนเทศ วัสดุครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ และบุคลากรห้องสมุด ลักษณะของคำถามเป็นแบบจัดรายการประมาณค่า 5 ระดับ

2. คำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะด้านต่างๆ ในการใช้ห้องสมุด (คำถามข้อ 9) ได้แก่ ทรัพยากรสารสนเทศ บริการ วัสดุครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ และบุคลากร ลักษณะของคำถามเป็นแบบปลายเปิดประเภทเติมคำ ที่เปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หอสมุดปรีดี พนมยงค์

การทดสอบเครื่องมือการวิจัย

การทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยครั้งแรกนำแบบสอบถามไปให้หัวหน้าห้องสมุดและบรรณารักษ์งานบริการต่างๆ ของหอสมุดปรีดี พนมยงค์ ตรวจสอบความสมบูรณ์ทั้งหมด 6 คน หลังจากปรับปรุงแก้ไขแล้วจึงนำแบบสอบถามไปทดสอบกับอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในกลุ่มสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ที่ไม่ใช่ประชากรกลุ่มตัวอย่างคือ อาจารย์คณะละ 1 คน รวม 10 คนและนักศึกษาคณะละ 2 คน รวม 22 คน รวมประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทดสอบ จำนวน 32 คน สำหรับผลการทดสอบและปรับปรุงแบบสอบถาม มีดังนี้

1. คำถามด้านการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ปรับรูปแบบจากเดิมที่ถามถึงการใช้หรือไม่ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ทุกรายการเหมือนกับสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มาเป็นถามการใช้หรือไม่ใช้ในตอนต้นของฐานข้อมูลทั้ง 4 ประเภท ได้แก่ ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดพัฒนาขึ้นเอง ฐานข้อมูลออนไลน์ ฐานข้อมูลซีดีรอม และฐานข้อมูล ThaiLIS หากไม่เคยใช้ฐานข้อมูลประเภทใดให้ตอบเฉพาะในส่วน

ของการใช้หรือไม่ใช้เท่านั้น หากเคยใช้ให้ระบุฐานข้อมูลที่ใช้ เนื่องจากพบว่าแบบสอบถามที่นำไปทดสอบ ผู้ตอบต้องเสียเวลาระบุถึงการใช้หรือไม่ใช้ฐานข้อมูลทุกรายการ ดังนั้นจึงปรับปรุงแก้ไขให้ผู้ตอบสามารถตอบคำถามได้สะดวกและรวดเร็วขึ้น

2. คำถามด้านการใช้บริการห้องสมุด แบบสอบถามฉบับทดสอบแยกถามการใช้บริการในตอนที่ 2 และถามปัญหาด้านบริการในตอนที่ 3 ของแบบสอบถาม โดยนำคำถามการใช้บริการและปัญหาด้านบริการมาถามต่อเนื่องกัน เนื่องจากพบปัญหาในการตอบแบบสอบถามที่ไม่สัมพันธ์กันระหว่างการใช้บริการและปัญหาด้านบริการ คือ ตอบว่าไม่เคยใช้บริการบางประเภท แต่กลับระบุระดับปัญหาด้านบริการทุกประเภท ดังนั้นจึงแก้ไขโดยถามถึงการใช้หรือไม่ใช้ในตอนต้น หากไม่เคยใช้บริการให้ตอบเฉพาะในส่วนของการใช้หรือไม่ใช้เท่านั้น หากเคยใช้บริการให้ระบุระดับปัญหาในการใช้ด้วย

หลังจากปรับปรุงแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยได้จัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามแก่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 608 ชุด ตั้งแต่วันที่ 19 กันยายน ถึง 18 ธันวาคม 2545 โดยดำเนินการแจกแบบสอบถามด้วยวิธีการต่อไปนี้

อาจารย์

แจกแบบสอบถามโดยขอความอนุเคราะห์จากงานธุรการของคณะต่างๆ เป็นผู้ดำเนินการแจกแบบสอบถามให้ โดยทำหนังสือนำส่งขอความความร่วมมือในการวิจัย โดยระบุว่าต้องการรวบรวมข้อมูลจากอาจารย์ที่สอนระดับบัณฑิตศึกษาที่เคยเข้าใช้หอสมุดปรีดี พนมยงค์เท่านั้น พร้อมทั้งกำหนดวันรับแบบสอบถามกลับคืนไว้ที่แบบสอบถามทุกชุด

นักศึกษา แจกแบบสอบถามออกเป็น 2 ส่วน โดยส่วนแรกดำเนินการแจกด้วยตนเอง และส่วนที่ 2 ได้รับความอนุเคราะห์จากห้องสมุดคณะต่างๆ ดำเนินการแจกให้ ดังนี้

1. แจกแบบสอบถามตามคณะต่างๆ พร้อมรับคืนด้วยตนเอง ณ บริเวณใต้ตึกเรียนของคณะต่างๆ โดยได้กำหนดช่วงเวลาในการแจกแบบสอบถาม ดังนี้ 8.00-10.00 น., 10.00-12.00 น. 12.00-14.00 น. และ 14.00-16.00 น. ทั้งนี้ ก่อนแจกแบบสอบถามผู้วิจัยจะถามกลุ่มตัวอย่างก่อนว่าเคยทำแบบสอบถามชุดนี้มาก่อนหรือไม่ เพื่อป้องกันการเก็บข้อมูลซ้ำ และแจกเฉพาะผู้ที่เคยเข้าใช้หอสมุด

ปรีดี พนมยงค์เท่านั้น ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามจนครบตามจำนวนที่กำหนดไว้ โดยผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามเองทั้งสิ้น 11 คณะ

2. ได้รับความอนุเคราะห์จากบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดในการแจกแบบสอบถามแก่กลุ่มตัวอย่าง ณ บริเวณหน้าห้องสมุด โดยไม่ได้กำหนดช่วงเวลาในการแจกแบบสอบถาม ทั้งนี้ ก่อนแจกแบบสอบถาม ผู้วิจัยขอให้บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดถามกลุ่มตัวอย่างก่อนว่าเคยทำแบบสอบถามชุดนี้มาก่อนหรือไม่ เพื่อป้องกันการเก็บข้อมูลซ้ำ และแจกเฉพาะผู้ที่เคยเข้าใช้ห้องสมุดปรีดี พนมยงค์เท่านั้น โดยห้องสมุดที่ได้รับความอนุเคราะห์จากบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดในการแจกแบบสอบถามมีดังนี้

- ห้องสมุดปรีดี พนมยงค์
- ห้องสมุดสัญญา ธรรมศักดิ์ (ห้องสมุดคณะนิติศาสตร์)
- ห้องสมุดคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
- ห้องสมุดศ. ดิเรก ชัยนาม (ห้องสมุดคณะรัฐศาสตร์)
- ห้องสมุดป่วย อิงภากรณ์ (ห้องสมุดคณะเศรษฐศาสตร์)
- ห้องสมุดคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และคณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
- ห้องสมุดคณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน

จากการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำนวนทั้งสิ้น 608 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนและเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ได้ จำนวน 494 ชุด คิดเป็นร้อยละ 81.25 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด จำแนกเป็นแบบสอบถามของอาจารย์ จำนวน 182 ชุด (ร้อยละ 77.45) และแบบสอบถามของนักศึกษา จำนวน 312 ชุด (ร้อยละ 83.65) ทั้งนี้พบว่าอาจารย์และนักศึกษาคณะเศรษฐศาสตร์ และสำนักบัณฑิตอาสาสมัคร และนักศึกษามหาวิทยาลัยทุกคณะ (ร้อยละ 100.00) ตอบแบบสอบถาม (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 แบบสอบถามที่ได้รับคืนและสมบูรณ์

คณะ	อาจารย์			นักศึกษา			รวม		
	แจก จำนวน	คืน จำนวน	ร้อยละ	แจก จำนวน	คืน จำนวน	ร้อยละ	แจก จำนวน	คืน จำนวน	ร้อยละ
คณะนิติศาสตร์	20	16	80.00	40	36	90.00	60	52	86.67
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี	46	35	76.09	98	62	63.27	144	97	67.36
คณะรัฐศาสตร์	14	10	71.43	44	39	88.64	58	49	84.48
คณะเศรษฐศาสตร์	19	19	100.00	31	31	100.00	50	50	100.00
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	19	16	84.21	55	44	80.00	74	60	81.08
คณะศิลปศาสตร์	64	46	71.88	31	31	100.00	95	77	81.05
คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน	19	15	74.95	36	31	86.11	55	46	83.64
คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	15	11	73.33	7	7	100.00	22	18	81.82
บัณฑิตวิทยาลัย	-	-	-	5	5	100.00	5	5	100.00
สถาบันภาษา	14	9	64.29	19	19	100.00	33	28	84.85
สำนักบัณฑิตอาสาสมัคร	5	5	100.00	7	7	100.00	12	12	100.00
รวม	235	182	77.45	373	312	83.65	608	494	81.25

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับวิเคราะห์สถิติทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences for Windows version 10.0) คำนวณหาค่าสถิติ ดังนี้

1. ค่าความถี่ และค่าร้อยละ (Percentage) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ และการใช้ห้องสมุด ได้แก่ วัตถุประสงค์ในการใช้ ความถี่ในการใช้ ช่วงเวลาที่ใช้ห้องสมุด ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ เนื้อหาวิชา และบริการต่างๆ ที่ใช้
2. ค่าเฉลี่ยหรือมัชฌิมเลขคณิต (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นแบบจัดรายการประมาณค่า ได้แก่ ปัญหาด้านต่างๆ ในการใช้ห้องสมุด ได้แก่ ปัญหาด้านทรัพยากรสารสนเทศ ด้านบริการต่างๆ ของห้องสมุด ด้านวัสดุครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ และบุคลากรห้องสมุด ซึ่งมีคำตอบให้เลือก 5 ค่า โดยกำหนดระดับคะแนนดังนี้

มากที่สุด	=	5
มาก	=	4
ปานกลาง	=	3
น้อย	=	2
น้อยที่สุด	=	1

ค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้มีความหมายดังนี้

4.51 - 5.00	หมายความว่า	มากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายความว่า	มาก
2.51 - 3.50	หมายความว่า	ปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายความว่า	น้อย
1.00 - 1.50	หมายความว่า	น้อยที่สุด

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทที่ 4 สรุปและอภิปรายผลการวิจัย พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในบทที่ 5

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอแบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบ การใช้ห้องสมุด และปัญหาในการใช้ห้องสมุด ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (ตารางที่ 4-9)

- อาจารย์ ได้แก่ คณะที่สังกัด ตำแหน่งทางวิชาการ วุฒิทางการศึกษาประสบการณ์ทางการสอน

- นักศึกษา ได้แก่ คณะที่ศึกษา ระดับการศึกษา (ประกาศนียบัตรบัณฑิตปริญญาโท ปริญญาเอก) ชั้นปี

ตอนที่ 2 การใช้ห้องสมุดปรีดี พนมยงค์ในด้านวัตถุประสงค์ ความถี่ในการใช้ ช่วงเวลาที่ใช้ ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ เนื้อหาวิชา และบริการ (ตารางที่ 10-19)

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้ห้องสมุดปรีดี พนมยงค์ในด้านทรัพยากรสารสนเทศ ด้านบริการ ด้านวัสดุครุภัณฑ์ ด้านอาคารสถานที่ และด้านบุคลากร (ตารางที่ 20-26)

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ประกอบด้วยจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามคณะที่สังกัด ตำแหน่งทางวิชาการ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการสอนของอาจารย์ จำนวนนักศึกษาจำแนกตามระดับการศึกษา และชั้นปี

1.1 อาจารย์และนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามคณะที่สังกัด

อาจารย์และนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 494 คน ซึ่งจำแนกเป็นอาจารย์จำนวน 182 คน และนักศึกษาจำนวน 312 คน พบว่า เป็นอาจารย์และนักศึกษาคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จำนวนมากที่สุด 97 คน (ร้อยละ 19.63) รองลงมา ได้แก่ คณะศิลปศาสตร์ 77 คน (ร้อยละ 15.59) คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ 60 คน (ร้อยละ 12.15) จำนวนน้อยที่สุดเป็นอาจารย์และนักศึกษบัณฑิตวิทยาลัย 5 คน (ร้อยละ 1.01)

เมื่อจำแนกตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์จำนวนมากที่สุดเป็นอาจารย์คณะศิลปศาสตร์ 46 คน (ร้อยละ 25.28) รองลงมาเป็นอาจารย์คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี

35 คน (ร้อยละ 19.23) คณะเศรษฐศาสตร์ 19 คน (ร้อยละ 10.44) จำนวนน้อยที่สุดเป็นอาจารย์
สำนักบัณฑิตอาสาสมัคร 5 คน (ร้อยละ 2.75) ส่วนบัณฑิตวิทยาลัยไม่มีอาจารย์ประจำ

สำหรับนักศึกษา พบว่า เป็นนักศึกษาคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
จำนวนมากที่สุด 62 คน (ร้อยละ 19.87) รองลงมาเป็นนักศึกษาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ 44 คน
(ร้อยละ 14.10) คณะรัฐศาสตร์ 39 คน (ร้อยละ 12.50) จำนวนน้อยที่สุดเป็นนักศึกษابัณฑิต
วิทยาลัย 5 คน (ร้อยละ 1.60) (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 จำนวนอาจารย์และนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามคณะที่สังกัด

คณะ	อาจารย์		นักศึกษา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
คณะนิติศาสตร์	16	8.79	36	11.54	52	10.53
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี	35	19.23	62	19.87	97	19.63
คณะรัฐศาสตร์	10	5.49	39	12.50	49	9.92
คณะเศรษฐศาสตร์	19	10.44	31	9.94	50	10.12
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	16	8.79	44	14.10	60	12.15
คณะศิลปศาสตร์	46	25.28	31	9.94	77	15.59
คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน	15	8.24	31	9.94	46	9.31
คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	11	6.04	7	2.24	18	3.64
บัณฑิตวิทยาลัย	-	-	5	1.60	5	1.01
สถาบันภาษา	9	4.95	19	6.09	28	5.67
สำนักบัณฑิตอาสาสมัคร	5	2.75	7	2.24	12	2.43
รวม	182	100.00	312	100.00	494	100.00

สถาบันที่ปรึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.2 ตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์

จากอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 182 คน เมื่อนำมาจำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ คือ อาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์ พบว่า อาจารย์จำนวนมากที่สุด 71 คน (ร้อยละ 39.01) มีตำแหน่งเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองลงมา 52 คน (ร้อยละ 28.57) มีตำแหน่งเป็นอาจารย์ จำนวนน้อยที่สุด 8 คน (ร้อยละ 4.40) มีตำแหน่งเป็นศาสตราจารย์ (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 จำนวนอาจารย์ จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ

ตำแหน่งทางวิชาการ	อาจารย์	
	จำนวน (N=182)	ร้อยละ (100.00)
อาจารย์	52	28.57
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	71	39.01
รองศาสตราจารย์	51	28.02
ศาสตราจารย์	8	4.40

1.3 วุฒิการศึกษาของอาจารย์

จากอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 182 คน เมื่อนำมาจำแนกตามวุฒิการศึกษา คือปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก พบว่า อาจารย์จำนวนมากที่สุด 101 คน (ร้อยละ 55.49) มีวุฒิกศักราระดับปริญญาเอก และ 81 คน (ร้อยละ 44.51) มีวุฒิกศักราระดับปริญญาโท และไม่มีอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถามมีวุฒิกศักราระดับปริญญาตรี (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 จำนวนอาจารย์ จำแนกตามวุฒิกศักรศึกษา

วุฒิกศักรศึกษา	อาจารย์	
	จำนวน (N=182)	ร้อยละ (100.00)
ปริญญาตรี	-	-
ปริญญาโท	81	44.51
ปริญญาเอก	101	55.49

1.4 ประสิทธิภาพในการสอนของอาจารย์

จากอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 182 คน เมื่อนำมาจำแนกตาม ประสิทธิภาพในการสอน พบว่า อาจารย์จำนวนมากที่สุด 43 คน (ร้อยละ 23.63) มีประสิทธิภาพในการสอน 6-10 ปี รองลงมา 40 คน (ร้อยละ 21.98) มีประสิทธิภาพในการสอน 1-5 ปี และอาจารย์จำนวนน้อยที่สุด 3 คน (ร้อยละ 1.65) มีประสิทธิภาพในการสอน 31-35 ปี (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 จำนวนอาจารย์ จำแนกตามประสิทธิภาพในการสอน

ประสิทธิภาพในการสอน (ปี)	อาจารย์	
	จำนวน (N=182)	ร้อยละ (100.00)
1-5	40	21.98
6-10	43	23.63
11-15	27	14.83
16-20	28	15.38
21-25	20	10.99
26-30	21	11.54
31-35	3	1.65

1.5 ระดับการศึกษาของนักศึกษา

จากนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 312 คน เมื่อนำมาจำแนกตามระดับการศึกษา คือ ประกาศนียบัตรบัณฑิต ปริญญาโท และปริญญาเอก พบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 272 คน (ร้อยละ 87.18) ศึกษาในระดับปริญญาโท รองลงมา 22 คน (ร้อยละ 7.05) ศึกษาในระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต จำนวนน้อยที่สุด 18 คน (ร้อยละ 5.77) ศึกษาในระดับปริญญาเอก (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 จำนวนนักศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	นักศึกษา	
	จำนวน (N=312)	ร้อยละ (100.00)
ประกาศนียบัตรบัณฑิต	22	7.05
ปริญญาโท	272	87.18
ปริญญาเอก	18	5.77

1.6 ชั้นปีของนักศึกษา

จากนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 312 คน เมื่อนำมาจำแนกตามชั้นปี พบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 108 คน (ร้อยละ 34.62) เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 รองลงมา 90 คน (ร้อยละ 28.85) เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และจำนวนน้อยที่สุด 3 คน (ร้อยละ 0.96) เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 7 (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 จำนวนนักศึกษา จำแนกตามชั้นปี

ชั้นปี	นักศึกษา	
	จำนวน (N=312)	ร้อยละ (100.00)
1	90	28.85
2	108	34.62
3	60	19.23
4	47	15.06
6	4	1.28
7	3	0.96

ตอนที่ 2 การใช้ห้องสมุด

เสนอข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้ห้องสมุดใน 6 ด้านใหญ่ ได้แก่ วัตถุประสงค์ในการใช้ห้องสมุด ความถี่ในการใช้ห้องสมุด ช่วงเวลาที่ใช้ห้องสมุด ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ ที่ใช้ เนื้อหาของทรัพยากรสารสนเทศที่ใช้ และการใช้บริการของห้องสมุด ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 วัตถุประสงค์ในการใช้ห้องสมุด

อาจารย์และนักศึกษาจำนวนมากที่สุด 334 คน (ร้อยละ 67.61) มีวัตถุประสงค์ในการใช้ห้องสมุดเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทั่วไป รองลงมา 293 คน (ร้อยละ 59.31) ใช้ห้องสมุดเพื่อประกอบการทำวิจัย จำนวนน้อยที่สุด 182 คน (ร้อยละ 36.84) ใช้ห้องสมุดเพื่อประกอบการสอน

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์ทั้งหมด 182 คน (ร้อยละ 100.00) มีวัตถุประสงค์ในการใช้ห้องสมุดเพื่อประกอบการสอน รองลงมา 153 คน (ร้อยละ 84.07) เท่ากัน ใช้เพื่อประกอบการทำวิจัย และเพื่อติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ และอาจารย์จำนวนน้อยที่สุด 5 คน (ร้อยละ 2.75) ใช้เพื่อทบทวนบทเรียน (เป็นอาจารย์ที่กำลังศึกษาต่อโดยไม่ได้ลาศึกษาต่อ)

นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 281 คน (ร้อยละ 90.06) ใช้ห้องสมุดเพื่อประกอบการทำรายงาน ภาคนิพนธ์และวิทยานิพนธ์ รองลงมา 273 คน (ร้อยละ 87.50) ใช้เพื่อประกอบการเรียน และนักศึกษาจำนวนน้อยที่สุด 38 คน (ร้อยละ 12.18) ใช้เพื่อเขียนตำราหรือบทความทางวิชาการ (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 วัตถุประสงค์ในการใช้ห้องสมุดของอาจารย์และนักศึกษา

วัตถุประสงค์	อาจารย์ (N=182)		นักศึกษา (N=312)		รวม (N=494)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพื่อประกอบการสอน	182	100.00	-	-	182	36.84
เพื่อประกอบการทำวิจัย	153	84.07	140	44.87	293	59.31
เพื่อเขียนตำราหรือบทความทางวิชาการ	150	82.42	38	12.18	188	38.06
เพื่อประกอบการเรียน	-	-	273	87.50	273	55.26
เพื่อทบทวนบทเรียน	5	2.75	186	59.62	191	38.66
เพื่อประกอบการทำรายงาน ภาคนิพนธ์ และวิทยานิพนธ์	-	-	281	90.06	281	56.88
เพื่อติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ	153	84.07	121	38.78	274	55.47
เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทั่วไป	121	66.48	213	68.27	334	67.61
เพื่อติดตามข่าวสารให้ทันต่อเหตุการณ์	123	67.58	166	53.21	289	58.50

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.2 ความถี่ในการใช้ห้องสมุด

อาจารย์และนักศึกษาจำนวนมากที่สุด 189 คน (ร้อยละ 38.26) ใช้ห้องสมุดมากกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์ รองลงมา 110 คน (ร้อยละ 22.26) ใช้ห้องสมุดเดือนละ 2-3 ครั้ง จำนวนน้อยที่สุด 50 คน (ร้อยละ 10.12) ใช้ห้องสมุดเดือนละ 1 ครั้ง และยังพบว่าความถี่อื่นๆ ในการใช้ห้องสมุดที่อาจารย์และนักศึกษา จำนวน 8 คน (ร้อยละ 1.62) ใช้ ได้แก่ อาจารย์ใช้ห้องสมุดปีละ 2-3 ครั้ง จำนวน 2 คน และอาจารย์และนักศึกษาใช้ห้องสมุดไม่แน่นอน จำนวน 6 คน

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์จำนวนมากที่สุด 68 คน (ร้อยละ 37.36) ใช้ห้องสมุดเดือนละ 2-3 ครั้ง รองลงมา 39 คน (ร้อยละ 21.43) ใช้ห้องสมุดเดือนละ 1 ครั้ง และอาจารย์จำนวนน้อยที่สุด 7 คน (ร้อยละ 3.85) ใช้ห้องสมุดทุกวัน และยังพบว่าความถี่อื่นๆ ในการใช้ห้องสมุดที่อาจารย์จำนวน 5 คน (ร้อยละ 2.75) ใช้ ได้แก่ ใช้ห้องสมุดปีละ 2-3 ครั้ง จำนวน 2 คน และใช้ห้องสมุดไม่แน่นอน จำนวน 3 คน

นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 162 คน (ร้อยละ 51.92) ใช้ห้องสมุดมากกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์ รองลงมา 48 คน (ร้อยละ 15.39) ใช้ห้องสมุดสัปดาห์ละ 1 ครั้ง และนักศึกษาจำนวนน้อยที่สุด 11 คน (ร้อยละ 3.53) ใช้ห้องสมุดเดือนละ 1 ครั้ง และยังพบว่านักศึกษาใช้ห้องสมุดไม่แน่นอน จำนวน 3 คน (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 ความถี่ในการใช้ห้องสมุดของอาจารย์และนักศึกษา

ความถี่	อาจารย์(N=182)		นักศึกษา(N=312)		รวม (N=494)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ทุกวัน	7	3.85	46	14.74	53	10.73
มากกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์	27	14.83	162	51.92	189	38.26
สัปดาห์ละ 1 ครั้ง	36	19.78	48	15.39	84	17.00
เดือนละ 2-3 ครั้ง	68	37.36	42	13.46	110	22.26
เดือนละ 1 ครั้ง	39	21.43	11	3.53	50	10.12
อื่นๆ	5	2.75	3	0.96	8	1.62

2.3 ช่วงเวลาในการใช้ห้องสมุด

อาจารย์และนักศึกษาจำนวนมากที่สุด 372 คน (ร้อยละ 66.19) ใช้ห้องสมุด ช่วงเวลา 13.00-16.00 น. รองลงมา 262 คน (ร้อยละ 53.04) ใช้ห้องสมุดวันเสาร์-อาทิตย์ จำนวนน้อยที่สุด 141 คน (ร้อยละ 28.54) ใช้ห้องสมุดช่วงเวลา 12.00-13.00 น. ถ้าพิจารณาเฉพาะ ช่วงเวลาตั้งแต่ 8.00-20.00 น. ที่อาจารย์และนักศึกษาใช้ พบว่า ช่วงเวลา 13.00-16.00 น. เป็นช่วง เวลาที่มีการใช้มากที่สุด และช่วงเวลา 12.00-13.00 น. เป็นช่วงเวลาที่มีการใช้น้อยที่สุด และยังพบ ว่าอาจารย์และนักศึกษาใช้ห้องสมุดช่วงเวลาอื่นๆ จำนวน 11 คน (ร้อยละ 2.23) แยกเป็นอาจารย์และ นักศึกษาใช้ห้องสมุดไม่แน่นอน จำนวน 9 คน และนักศึกษาใช้ห้องสมุดเวลาที่ต้องการค้นคว้างานที่ อาจารย์สั่ง จำนวน 2 คน

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์จำนวนมากที่สุด 141 คน (ร้อยละ 77.47) ใช้ห้องสมุดช่วงเวลา 13.00-16.00 น. รองลงมา 87 คน (ร้อยละ 47.80) คือ ช่วงเวลา 8.00-12.00 น. และอาจารย์จำนวนน้อยที่สุด 50 คน (ร้อยละ 27.47) ใช้ห้องสมุดวันเสาร์-อาทิตย์ ถ้า พิจารณาเฉพาะช่วงเวลาตั้งแต่ 8.00-20.00 น. ที่อาจารย์ใช้ พบว่า ช่วงเวลา 13.00-16.00 น. เป็นช่วง เวลาที่มีการใช้มากที่สุด และช่วงเปิดภาคค่ำ 16.00-20.00 น. เป็นช่วงเวลาที่มีการใช้น้อยที่สุด และยัง พบว่าอาจารย์ใช้ห้องสมุดไม่แน่นอน จำนวน 3 คน

นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 212 คน (ร้อยละ 67.95) ใช้ห้องสมุดวันเสาร์- อาทิตย์ รองลงมา 186 คน (ร้อยละ 59.62) ใช้ห้องสมุดช่วงเวลา 13.00-16.00 น. และนักศึกษา จำนวนน้อยที่สุด 66 คน (ร้อยละ 21.15) ใช้ห้องสมุดระหว่างปิดภาคการศึกษา ถ้าพิจารณาเฉพาะ ช่วงเวลาตั้งแต่ 8.00-20.00 น. ที่นักศึกษาใช้ พบว่า ช่วงเวลา 13.00-16.00 น. เป็นช่วงเวลาที่มีการใช้ มากที่สุด และช่วงเวลา 12.00-13.00 น. เป็นช่วงเวลาที่มีการใช้น้อยที่สุด และยังพบว่านักศึกษาใช้ ห้องสมุดช่วงเวลาอื่นๆ จำนวน 8 คน แยกเป็นใช้ห้องสมุดไม่แน่นอน จำนวน 6 คน และใช้ห้องสมุด เวลาที่ต้องการค้นคว้างานที่อาจารย์สั่ง จำนวน 2 คน (ตารางที่ 12)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 ช่วงเวลาในการใช้ห้องสมุดของอาจารย์และนักศึกษา

ช่วงเวลา	อาจารย์ (N=182)		นักศึกษา (N=312)		รวม (N=494)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ช่วงเวลา 8.00-12.00 น.	87	47.80	70	22.44	157	31.78
ช่วงเวลา 12.00-13.00 น.	73	40.11	68	21.79	141	28.54
ช่วงเวลา 13.00-16.00 น.	141	77.47	186	59.62	327	66.19
ช่วงเปิดภาคค่ำ (16.00-20.00 น.)	68	37.36	180	57.69	248	50.20
วันเสาร์-อาทิตย์	50	27.47	212	67.95	262	53.04
ระหว่างปิดภาคการศึกษา	81	44.50	66	21.15	147	29.76
อื่นๆ	3	1.65	8	2.56	11	2.23

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.4 การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ

ทรัพยากรสารสนเทศที่อาจารย์และนักศึกษาใช้ จำแนกได้เป็น 3 ประเภทใหญ่ ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยศึกษาการใช้และภาษาของทรัพยากรสารสนเทศที่ใช้ ดังนี้

2.4.1 การใช้สื่อสิ่งพิมพ์

อาจารย์และนักศึกษารวมจำนวน 494 คน ใช้สื่อสิ่งพิมพ์ทั้ง 17 ประเภท โดยสื่อสิ่งพิมพ์ 8 ประเภทมีสัดส่วนการใช้สูงกว่าการไม่ใช้ ได้แก่ หนังสือทั่วไป หนังสือวิชาการ หนังสืออ้างอิง ตำรา วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย วารสารวิชาการ และหนังสือพิมพ์ ส่วนสิ่งพิมพ์อีก 9 ประเภท พบว่า มีสัดส่วนการใช้สูงกว่าการไม่ใช้ ได้แก่ คู่มือการศึกษา หนังสือหายาก หนังสือเยาวชน นวนิยาย เรื่องสั้น จุลสาร กฤตภาค ราชกิจจานุเบกษา และวารสารบันเทิง

สำหรับสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีการใช้ พบว่า อาจารย์และนักศึกษารวมมากที่สุด 478 คน (ร้อยละ 96.76) ใช้หนังสือวิชาการ รองลงมา 439 คน (ร้อยละ 88.87) ใช้ตำรา จำนวนน้อยที่สุด 43 คน (ร้อยละ 8.70) ใช้กฤตภาค ส่วนสื่อสิ่งพิมพ์ที่ไม่มีการใช้ พบว่า อาจารย์และนักศึกษารวมมากที่สุด 451 คน (ร้อยละ 91.30) ไม่ใช้กฤตภาค รองลงมา 426 คน (ร้อยละ 86.23) ไม่ใช้ราชกิจจานุเบกษา

เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์ทั้งหมด 182 คน (ร้อยละ 100.00) ใช้หนังสือวิชาการ รองลงมา 166 คน (ร้อยละ 91.21) เท่ากันใช้ตำราและวารสารวิชาการ และอาจารย์จำนวนน้อยที่สุด 13 คน (ร้อยละ 7.14) ใช้กฤตภาค ส่วนสื่อสิ่งพิมพ์ที่ไม่มีการใช้ พบว่า อาจารย์จำนวนมากที่สุด 169 คน (ร้อยละ 92.86) ไม่ใช้ กฤตภาค รองลงมา 160 คน (ร้อยละ 87.91) ไม่ใช้หนังสือเยาวชน

สำหรับนักศึกษา พบว่า จำนวนมากที่สุด 296 คน (ร้อยละ 94.87) ใช้หนังสือวิชาการ รองลงมา 290 คน (ร้อยละ 92.95) ใช้หนังสือทั่วไป และนักศึกษารวมจำนวนน้อยที่สุด 30 คน (ร้อยละ 9.62) ใช้กฤตภาค ในสื่อสิ่งพิมพ์ที่ไม่มีการใช้ พบว่า นักศึกษารวมมากที่สุด 282 คน (ร้อยละ 90.38) ไม่ใช้กฤตภาค รองลงมาจำนวน 160 คน (ร้อยละ 87.91) ไม่ใช้ราชกิจจานุเบกษา (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 การใช้สื่อสิ่งพิมพ์ของอาจารย์และนักศึกษา

สื่อสิ่งพิมพ์	อาจารย์ (N=182)				นักศึกษา (N=312)				รวม (N=494)			
	ไม่ใช้		ใช้		ไม่ใช้		ใช้		ไม่ใช้		ใช้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หนังสือทั่วไป	39	21.43	143	78.57	22	7.05	290	92.95	61	12.35	433	87.65
หนังสือวิชาการ	-	-	182	100.00	16	5.13	296	94.87	16	3.24	478	96.76
หนังสืออ้างอิง	24	13.19	158	86.81	67	21.47	245	78.53	91	18.42	403	81.58
ตำรา	16	8.79	166	91.21	39	12.50	273	87.50	55	11.13	439	88.87
วิทยานิพนธ์	55	30.22	127	69.78	62	19.87	250	80.13	117	23.68	377	76.32
รายงานการวิจัย	51	28.02	131	71.98	90	28.85	222	71.15	141	28.54	353	71.46
คู่มือการศึกษา	159	87.36	23	12.64	229	73.40	83	26.60	388	78.54	106	21.46
หนังสือหายาก	144	79.12	38	20.88	252	80.77	60	19.23	396	80.16	98	19.84
หนังสือเยาวชน	160	87.91	22	12.09	253	81.09	59	18.91	413	83.6	81	16.40
นวนิยาย	146	80.22	36	19.78	216	69.23	96	30.77	362	73.28	132	26.72
เรื่องสั้น	147	80.77	35	19.23	215	68.91	97	31.09	362	73.28	132	26.72
จุลสาร	129	70.88	53	29.12	207	66.35	105	33.65	336	68.02	158	31.98
กฤตภาค	169	92.86	13	7.14	282	90.38	30	9.62	451	91.30	43	8.70
ราชกิจจานุเบกษา	147	80.77	35	19.23	279	89.42	33	10.58	426	86.23	68	13.77
วารสารวิชาการ	16	8.79	166	91.21	74	23.72	238	76.28	90	18.22	404	81.78
วารสารบันเทิง	135	74.18	47	25.82	175	56.09	137	43.91	310	62.75	184	37.25
หนังสือพิมพ์	60	32.97	122	67.03	85	27.24	227	72.76	145	29.35	349	70.65

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.4.2 การใช้สื่อสิ่งพิมพ์ จำแนกตามภาษา

อาจารย์และนักศึกษา ใช้สื่อสิ่งพิมพ์ที่เป็นภาษาไทยมากกว่าภาษาอังกฤษทั้ง 17 ประเภท โดยสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาไทยที่อาจารย์และนักศึกษาจำนวนมากที่สุด 402 คน (ร้อยละ 81.38) ใช้ ได้แก่ หนังสือทั่วไป รองลงมา 398 คน (ร้อยละ 80.57) ใช้หนังสือวิชาการ จำนวนน้อยที่สุด 43 คน (ร้อยละ 8.70) ใช้กฤตภาค ส่วนสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษที่อาจารย์และนักศึกษาจำนวนมากที่สุด 361 คน (ร้อยละ 73.08) ใช้ ได้แก่ หนังสือวิชาการ รองลงมา 321 คน (ร้อยละ 64.98) ใช้ตำรา จำนวนน้อยที่สุด 8 คน (ร้อยละ 1.62) เท่ากัน ใช้กฤตภาคและราชกิจจานุเบกษา สำหรับสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอื่นๆ พบว่า อาจารย์และนักศึกษาจำนวนมากที่สุด 8 คน (ร้อยละ 1.62) ใช้หนังสือทั่วไป แยกเป็นภาษาฝรั่งเศส จำนวน 5 คน ภาษาญี่ปุ่นจำนวน 2 คน และภาษาจีน จำนวน 1 คน

เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์ใช้สื่อสิ่งพิมพ์ภาษาไทยมีในจำนวนสูงกว่าใช้สื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษ 12 ประเภท ได้แก่ หนังสือทั่วไป วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย หนังสือหายาก หนังสือเยาวชน นวนิยาย เรื่องสั้น จุลสาร กฤตภาค ราชกิจจานุเบกษา วารสารบันเทิง และหนังสือพิมพ์ ส่วนสื่อสิ่งพิมพ์อีก 5 ประเภท พบว่า อาจารย์ใช้ภาษาอังกฤษสูงกว่าภาษาไทย ได้แก่ หนังสือวิชาการ หนังสืออ้างอิง ตำรา คู่มือการศึกษา และวารสารวิชาการ

สำหรับสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาไทยที่อาจารย์จำนวนมากที่สุด 128 คน (ร้อยละ 70.33) ใช้ ได้แก่ หนังสือวิชาการ รองลงมา 125 คน (ร้อยละ 68.68) ใช้หนังสือทั่วไป จำนวนน้อยที่สุด 13 คน (ร้อยละ 7.14) ใช้กฤตภาค ส่วนสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษที่อาจารย์จำนวนมากที่สุด 167 คน (ร้อยละ 91.76) ใช้ ได้แก่ หนังสือวิชาการ รองลงมา 155 คน (ร้อยละ 85.16) ใช้วารสารวิชาการ จำนวนน้อยที่สุด 6 คน (ร้อยละ 3.30) ใช้ราชกิจจานุเบกษา สำหรับสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอื่นๆ ที่อาจารย์จำนวนมากที่สุด 7 คน (ร้อยละ 3.85) ใช้ ได้แก่ หนังสือทั่วไป แยกเป็น ภาษาฝรั่งเศส จำนวน 4 คน ภาษาญี่ปุ่น จำนวน 2 คน และภาษาจีน จำนวน 1 คน

นักศึกษาใช้สื่อสิ่งพิมพ์ที่เป็นภาษาไทยมากกว่าภาษาอังกฤษทั้ง 17 ประเภท โดยสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาไทยที่นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 277 คน (ร้อยละ 88.78) ใช้ ได้แก่ หนังสือทั่วไป รองลงมา 270 คน (ร้อยละ 86.54) ใช้หนังสือวิชาการ จำนวนน้อยที่สุด 30 คน (ร้อยละ 9.62) ใช้ กฤตภาค ส่วนสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษที่นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 194 คน (ร้อยละ 62.18) ใช้ ได้แก่ หนังสือวิชาการ รองลงมา 163 คน (ร้อยละ 52.24) ใช้ตำรา จำนวนน้อยที่สุด 1 คน (ร้อยละ 0.32) ใช้กฤตภาค ส่วนสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอื่นๆ ที่นักศึกษาจำนวนมากที่สุดใช้ คือ หนังสือวิชาการภาษาฝรั่งเศส จำนวน 2 คน (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 การใช้สื่อสิ่งพิมพ์ของอาจารย์และนักศึกษา จำแนกตามภาษา

สื่อสิ่งพิมพ์	อาจารย์ (N=182)						นักศึกษา (N=312)						รวม (N=494)					
	ภาษาไทย		ภาษาอังกฤษ		ภาษาอื่นๆ		ภาษาไทย		ภาษาอังกฤษ		ภาษาอื่นๆ		ภาษาไทย		ภาษาอังกฤษ		ภาษาอื่นๆ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หนังสือทั่วไป (N=433)	125	68.68	113	62.09	7	3.85	277	88.78	127	40.71	1	0.32	402	81.38	240	48.58	8	1.62
หนังสือวิชาการ(N=478)	128	70.33	167	91.76	5	2.75	270	86.54	194	62.18	2	0.64	398	80.57	361	73.08	7	1.42
หนังสืออ้างอิง (N=403)	124	68.13	143	78.57	3	1.65	208	66.67	134	42.95	-	-	332	67.21	277	56.07	3	0.61
ตำรา (N=439)	102	56.04	148	81.32	1	0.55	253	81.09	163	52.24	-	-	355	71.86	321	64.98	1	0.20
วิทยานิพนธ์ (N=377)	118	64.84	79	43.41	-	-	238	76.28	66	21.15	-	-	356	72.06	145	29.35	-	-
รายงานการวิจัย(N=353)	123	67.58	89	48.90	-	-	210	67.31	79	25.32	-	-	333	67.41	168	34.01	-	-
คู่มือการศึกษา(N=106)	16	8.79	18	9.89	-	-	75	24.04	28	8.97	-	-	91	18.42	46	9.31	-	-
หนังสือหายาก (N=98)	32	17.58	23	12.64	-	-	55	17.63	20	6.41	-	-	87	17.61	43	8.70	-	-
หนังสือเยาวชน (N=81)	22	12.09	8	4.40	-	-	58	18.59	8	2.56	-	-	80	16.19	16	3.24	-	-
นวนิยาย (N=132)	29	15.93	13	7.14	-	-	92	29.49	13	4.17	-	-	121	24.49	26	5.61	-	-
เรื่องสั้น (N=132)	28	15.38	13	7.14	-	-	95	30.45	12	3.85	-	-	123	24.90	25	5.06	-	-
จุลสาร (N=158)	49	26.92	20	10.99	-	-	103	33.01	17	5.45	-	-	152	30.77	37	7.49	-	-

ตารางที่ 14 การใช้สื่อสิ่งพิมพ์ของอาจารย์และนักศึกษา จำแนกตามภาษา (ต่อ)

สื่อสิ่งพิมพ์	อาจารย์ (N=182)						นักศึกษา (N=312)						รวม (N=494)					
	ภาษาไทย		ภาษาอังกฤษ		ภาษาอื่นๆ		ภาษาไทย		ภาษาอังกฤษ		ภาษาอื่นๆ		ภาษาไทย		ภาษาอังกฤษ		ภาษาอื่นๆ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กฤตภาค (N=43)	13	7.14	7	3.85	-	-	30	9.62	1	0.32	-	-	43	8.70	8	1.62	-	-
ราชกิจจานุเบกษา (N=68)	33	18.13	6	3.30	-	-	33	10.58	2	0.64	-	-	66	13.36	8	1.62	-	-
วารสารวิชาการ (N=404)	120	65.93	155	85.16	3	1.65	212	67.95	161	51.60	-	-	332	67.21	316	63.97	3	0.61
วารสารบันเทิง (N=184)	47	25.82	20	10.99	2	1.99	135	43.27	27	14.84	-	-	182	36.84	47	9.51	2	0.40
หนังสือพิมพ์ (N=349)	110	60.44	91	50.00	2	1.99	224	71.79	88	28.21	1	0.32	334	67.61	179	36.23	3	0.61

2.4.3 การใช้สื่อโสตทัศน

อาจารย์และนักศึกษาจำนวน 494 คน ใช้สื่อโสตทัศน 10 ประเภท จากทั้งหมด 12 ประเภท สำหรับสื่อโสตทัศนที่ไม่มีการใช้ 2 ประเภท ได้แก่ แผ่นเสียงและฟิล์มสตริป โดยสื่อโสตทัศนทั้ง 10 ประเภทที่ใช้ พบว่า มีสัดส่วนการไม่ใช้สูงกว่าการใช้

สำหรับสื่อโสตทัศนที่มีการใช้ พบว่า อาจารย์และนักศึกษาจำนวนมากที่สุด 83 คน (ร้อยละ 16.80) ใช้เทปบันทึกภาพ รองลงมา 68 คน (ร้อยละ 13.77) ใช้แผ่นซีดี จำนวนน้อยที่สุด 3 คน (ร้อยละ 0.61) ใช้ของตัวอย่าง ส่วนสื่อสิ่งโสตทัศนที่ไม่มีการใช้ พบว่า อาจารย์และนักศึกษาทั้งหมด 494 คน (ร้อยละ 100.00) เท่ากัน ไม่ใช้แผ่นเสียงและฟิล์มสตริป รองลงมา 491 คน (ร้อยละ 99.39) ไม่ใช้ของตัวอย่าง

เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์จำนวนมากที่สุด 26 คน (ร้อยละ 14.29) ใช้แผ่นซีดี รองลงมา 25 คน (ร้อยละ 13.74) ใช้ไมโครฟิล์ม และอาจารย์จำนวนน้อยที่สุด 1 คน (ร้อยละ 0.55) เท่ากัน ใช้ไมโครฟิช สไลด์ และของตัวอย่าง ส่วนสื่อสิ่งโสตทัศนที่ไม่มีการใช้ พบว่า อาจารย์ทั้งหมด 182 คน (ร้อยละ 100.00) เท่ากัน ไม่ใช้แผ่นเสียงและฟิล์มสตริป รองลงมา 181 คน (ร้อยละ 99.45) เท่ากัน ไม่ใช้ไมโครฟิช สไลด์ และของตัวอย่าง

นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 64 คน (ร้อยละ 20.51) ใช้เทปบันทึกภาพ รองลงมา 42 คน (ร้อยละ 13.46) ใช้แผ่นซีดี และนักศึกษาจำนวนน้อยที่สุด 2 คน (ร้อยละ 0.64) ใช้ของตัวอย่าง ส่วนสื่อสิ่งโสตทัศนที่ไม่มีการใช้ พบว่า นักศึกษาทั้งหมด 312 คน (ร้อยละ 100.00) เท่ากัน ไม่ใช้แผ่นเสียงและฟิล์มสตริป รองลงมา 310 คน (ร้อยละ 99.36) ไม่ใช้ของตัวอย่าง (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 การใช้สื่อทัศนของอาจารย์และนักศึกษา

สื่อทัศน	อาจารย์ (N=182)				นักศึกษา (N=312)				รวม (N=494)			
	ไม่ใช้		ใช้		ไม่ใช้		ใช้		ไม่ใช้		ใช้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เทปบันทึกภาพ	163	89.56	19	10.44	248	79.49	64	20.51	411	83.20	83	16.80
ฟิล์มภาพยนตร์	180	98.9	2	1.1	278	89.1	34	10.9	458	92.71	36	7.29
แผ่นซีดี	156	85.71	26	14.29	270	86.54	42	13.46	426	86.23	68	13.77
เทปบันทึกเสียง	171	93.96	11	6.04	280	89.74	32	10.26	451	91.30	43	8.70
แผ่นเสียง	182	100	-	-	312	100	-	-	494	100.00	-	-
แผ่นวีซีดี	170	93.41	12	6.59	304	97.44	8	2.56	474	95.95	20	4.05
ไมโครฟิล์ม	157	86.26	25	13.74	282	90.38	30	9.62	439	88.87	55	11.13
ไมโครฟิช	181	99.45	1	0.55	309	99.04	3	0.96	490	99.19	4	0.81
ฟิล์มสตริป	182	100	-	-	312	100	-	-	494	100.00	-	-
สไลด์	181	99.45	1	0.55	309	99.04	3	0.96	490	99.19	4	0.81
รูปภาพ	180	98.9	2	1.1	303	97.12	9	2.88	483	97.77	11	2.23
ของตัวอย่าง	181	99.45	1	0.55	310	99.36	2	0.64	491	99.39	3	0.61

2.4.4 การใช้สื่อโสตทัศนฯ จำแนกตามภาษา

อาจารย์และนักศึกษาใช้สื่อโสตทัศนฯ จำนวน 7 ประเภท จากทั้งหมด 12 ประเภท ได้แก่ เทปบันทึกภาพ ภาพยนตร์ แผ่นซีดี เทปบันทึกเสียง แผ่นที่ไม่โครฟิล์ม และไมโครฟิช ส่วนสื่อโสตทัศนฯที่ไม่มีการใช้มี 2 ประเภท ได้แก่ แผ่นเสียง และฟิล์มสตริป สำหรับสื่อโสตทัศนฯอีก 3 ประเภท เป็นสื่อโสตทัศนฯที่ไม่ระบุภาษา ได้แก่ สไลด์ รูปภาพ และของตัวอย่าง

สำหรับสื่อโสตทัศนฯที่มีการใช้ พบว่า อาจารย์และนักศึกษาใช้สื่อโสตทัศนฯภาษาไทยจำนวนสูงกว่าใช้สื่อโสตทัศนฯภาษาอังกฤษ 5 ประเภท ได้แก่ เทปบันทึกภาพ เทปบันทึกเสียง แผ่นที่ไม่โครฟิล์ม และไมโครฟิช ส่วนสื่อโสตทัศนฯอีก 2 ประเภท พบว่า อาจารย์และนักศึกษาใช้ภาษาอังกฤษสูงกว่าภาษาไทย มี 2 ประเภท ได้แก่ ภาพยนตร์ และแผ่นซีดี

สำหรับสื่อโสตทัศนฯภาษาไทย พบว่า อาจารย์และนักศึกษาจำนวนมากที่สุด 71 คน (ร้อยละ 14.37) ใช้เทปบันทึกภาพ รองลงมา 53 คน (ร้อยละ 10.73) ใช้ไมโครฟิล์ม จำนวนน้อยที่สุด 4 คน (ร้อยละ 0.81) ใช้ไมโครฟิช ส่วนสื่อโสตทัศนฯภาษาอังกฤษ พบว่า อาจารย์และนักศึกษาจำนวนมากที่สุด 58 คน (ร้อยละ 11.74) ใช้เทปบันทึกภาพ รองลงมา 55 คน (ร้อยละ 11.13) ใช้แผ่นซีดี จำนวนน้อยที่สุด 3 คน (ร้อยละ 0.61) ใช้ไมโครฟิช และยังพบว่าอาจารย์และนักศึกษาใช้สื่อโสตทัศนฯภาษาอื่นๆ จำนวน 1 คน (ร้อยละ 0.20) ใช้เทปบันทึกภาพ ภาษาญี่ปุ่น

เมื่อพิจารณาแยกกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์ใช้สื่อโสตทัศนฯภาษาอังกฤษจำนวนสูงกว่าใช้สื่อโสตทัศนฯภาษาไทย 3 ประเภท ได้แก่ แผ่นซีดี เทปบันทึกเสียง และแผ่นที่ไม่โครฟิล์ม ส่วนสื่อโสตทัศนฯอีก 2 ประเภท พบว่า อาจารย์ใช้ภาษาไทยมากกว่าภาษาอังกฤษ ได้แก่ เทปบันทึกเสียง และไมโครฟิล์ม สำหรับสื่อโสตทัศนฯอีก 2 ประเภท พบว่า อาจารย์ใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษจำนวนเท่ากัน ได้แก่ ภาพยนตร์ และไมโครฟิช

สำหรับสื่อโสตทัศนฯภาษาไทย พบว่า อาจารย์จำนวนมากที่สุด 24 คน (ร้อยละ 13.19) ใช้ไมโครฟิล์ม รองลงมา 19 คน (ร้อยละ 10.44) ใช้เทปบันทึกภาพ อาจารย์จำนวนน้อยที่สุด 1 คน (ร้อยละ 0.55) ใช้ไมโครฟิช ส่วนสื่อโสตทัศนฯภาษาอังกฤษ พบว่า อาจารย์จำนวนมากที่สุด 24 คน (ร้อยละ 13.19) ใช้แผ่นซีดี รองลงมา 15 คน (ร้อยละ 8.24) ใช้เทปบันทึกภาพ อาจารย์จำนวนน้อยที่สุด 1 คน (ร้อยละ 0.55) ใช้ไมโครฟิช

สำหรับนักศึกษาใช้สื่อโสตทัศนภาษาไทยจำนวนสูงกว่าใช้สื่อโสตทัศนภาษาอังกฤษ 5 ประเภท ได้แก่ เทปบันทึกภาพ เทปบันทึกเสียง แผ่นที่ ไมโครฟิล์ม และไมโครฟิช ส่วนสื่อโสตทัศนอีก 1 ประเภท พบว่า นักศึกษาใช้ภาษาอังกฤษมากกว่าภาษาไทย ได้แก่ ฟิล์มภาพยนตร์ และสื่อโสตทัศนอีก 1 ประเภท พบว่า นักศึกษาใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเท่ากัน คือ แผ่นซีดี

สำหรับสื่อโสตทัศนภาษาไทย พบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 52 คน (ร้อยละ 16.67) ใช้เทปบันทึกภาพ รองลงมา 31 คน (ร้อยละ 9.94) ใช้แผ่นซีดี นักศึกษาจำนวนน้อยที่สุด 3 คน (ร้อยละ 0.96) ใช้ไมโครฟิช ส่วนสื่อโสตทัศนภาษาอังกฤษ พบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 43 คน (ร้อยละ 13.78) ใช้เทปบันทึกภาพ รองลงมา 31 คน (ร้อยละ 9.94) เท่ากัน ใช้ฟิล์มภาพยนตร์ และแผ่นซีดี นักศึกษาจำนวนน้อยที่สุด 2 คน (ร้อยละ 0.64) ใช้ไมโครฟิช และยังพบว่านักศึกษาใช้สื่อโสตทัศนภาษาอื่นๆ จำนวน 1 คน (ร้อยละ 0.32) ใช้เทปบันทึกภาพภาษาญี่ปุ่น (ตารางที่ 16)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 การใช้สื่อโสตทัศนของอาจารย์และนักศึกษา จำแนกตามภาษา

สื่อโสตทัศน	อาจารย์ (N=182)						นักศึกษา (N=312)						รวม (N=494)					
	ภาษาไทย		ภาษาอังกฤษ		ภาษาอื่นๆ		ภาษาไทย		ภาษาอังกฤษ		ภาษาอื่นๆ		ภาษาไทย		ภาษาอังกฤษ		ภาษาอื่นๆ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เทปบันทึกภาพ(N=83)	19	10.44	15	8.24	-	-	52	16.67	43	13.78	1	0.32	71	14.37	58	11.74	1	0.20
ฟิล์มภาพยนตร์(N=36)	2	1.10	2	1.10	-	-	7	2.24	31	9.94	-	-	9	1.82	33	6.68	-	-
แผ่นซีดี (N=68)	17	9.34	24	13.19	-	-	31	9.94	31	9.94	-	-	48	9.72	55	11.13	-	-
เทปบันทึกเสียง(N=43)	8	4.40	10	5.49	-	-	23	7.37	20	6.41	-	-	31	6.28	30	6.07	-	-
แผ่นที่ (N=20)	7	3.85	9	4.95	-	-	8	2.56	4	1.28	-	-	15	3.04	13	2.63	-	-
ไมโครฟิล์ม (N=55)	24	13.19	6	3.30	-	-	29	9.29	3	0.96	-	-	53	10.73	9	1.82	-	-
ไมโครฟิช (N=4)	1	0.55	1	0.55	-	-	3	0.96	2	0.64	-	-	4	0.81	3	0.61	-	-

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.4.5 การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่อาจารย์และนักศึกษาใช้จำแนกได้เป็น 4 ประเภทใหญ่ ได้แก่ ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดพัฒนาขึ้นเอง ฐานข้อมูลออนไลน์ ฐานข้อมูลที่ตีพิมพ์ และฐานข้อมูล ThaiLIS

อาจารย์และนักศึกษาจำนวน 494 คน ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทั้ง 4 ประเภท โดย สื่ออิเล็กทรอนิกส์ 1 ประเภท มีสัดส่วนการใช้สูงกว่าการไม่ใช้ ได้แก่ ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดพัฒนาขึ้นเอง ส่วนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ อีก 3 ประเภท พบว่ามีสัดส่วนการใช้สูงกว่าการไม่ใช้ ได้แก่ ฐานข้อมูลออนไลน์ ฐานข้อมูลที่ตีพิมพ์ และฐานข้อมูล ThaiLIS

สำหรับสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีการใช้ พบว่า อาจารย์และนักศึกษามีจำนวนมากที่สุด 484 คน (ร้อยละ 97.98) ใช้ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดพัฒนาขึ้นเอง รองลงมา 212 คน (ร้อยละ 42.91) จำนวนน้อยที่สุด 75 คน (ร้อยละ 15.18) ใช้ฐานข้อมูล ThaiLIS

เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากรอาจารย์ พบว่า อาจารย์ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ทั้ง 4 ประเภท โดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ 2 ประเภท มีสัดส่วนการใช้สูงกว่าการไม่ใช้ ได้แก่ ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดพัฒนาขึ้นเอง และฐานข้อมูลออนไลน์ ส่วนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ อีก 2 ประเภท พบว่า มีสัดส่วนการใช้สูงกว่าการไม่ใช้ ได้แก่ ฐานข้อมูลที่ตีพิมพ์ และฐานข้อมูล ThaiLIS

สำหรับสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีการใช้ พบว่า อาจารย์จำนวนมากที่สุด 180 คน (ร้อยละ 98.90) ใช้ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดพัฒนาขึ้นเอง และจำนวน 104 คน (ร้อยละ 57.14) ใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ส่วนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ไม่ใช้พบว่า อาจารย์จำนวนมากที่สุด 144 คน (ร้อยละ 79.12) ไม่ใช้ ได้แก่ ฐานข้อมูล ThaiLIS และจำนวน 134 คน (ร้อยละ 73.63) ไม่ใช้ฐานข้อมูลที่ตีพิมพ์

สำหรับนักศึกษา พบว่า สื่ออิเล็กทรอนิกส์ 1 ประเภท มีสัดส่วนการใช้สูงกว่าการไม่ใช้ ได้แก่ ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดพัฒนาขึ้นเอง ส่วนสื่ออิเล็กทรอนิกส์อีก 3 ประเภท พบว่ามีสัดส่วนการใช้สูงกว่าการไม่ใช้ ได้แก่ ฐานข้อมูลออนไลน์ ฐานข้อมูลที่ตีพิมพ์ และฐานข้อมูล ThaiLIS

สำหรับสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีการใช้ พบว่า นักศึกษามีจำนวนมากที่สุด 304 คน (ร้อยละ 97.44) ใช้ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดพัฒนาขึ้นเอง ส่วนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ไม่ใช้ พบว่า

นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 275 คน (ร้อยละ 88.14) ไม่ใช้ ได้แก่ ฐานข้อมูล ThaiLIS รองลงมา จำนวน 264 คน (ร้อยละ 84.62) ไม่ใช้ฐานข้อมูลที่ตีพิมพ์

2.4.5.1 ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดพัฒนาขึ้นเอง

ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดพัฒนาขึ้นเองมีทั้งหมด 5 ฐานข้อมูล โดยฐานข้อมูลที่ห้องสมุดพัฒนาขึ้นเองที่อาจารย์และนักศึกษาใช้ 2 ฐานข้อมูล มีสัดส่วนการใช้สูงกว่าการไม่ใช้ ได้แก่ ฐานข้อมูลบรรณานุกรมหนังสือ วิทยานิพนธ์ วารสาร และโสตทัศนวัสดุ และฐานข้อมูลดรรชนีวารสาร และหนังสือพิมพ์ ส่วนฐานข้อมูลที่ห้องสมุดพัฒนาขึ้นเองอีก 3 ฐาน พบว่ามีสัดส่วนการใช้สูงกว่าการใช้ ได้แก่ ฐานข้อมูลดรรชนีราชกิจจานุเบกษา ฐานข้อมูลดรรชนีชีวประวัติ ฐานข้อมูลดรรชนีรวมเรื่อง

สำหรับฐานข้อมูลที่ห้องสมุดพัฒนาขึ้นเองที่มีการใช้ พบว่า อาจารย์และนักศึกษาจำนวนมากที่สุด 481 คน (ร้อยละ 99.38) ใช้ฐานข้อมูลบรรณานุกรมหนังสือ วิทยานิพนธ์ วารสาร และโสตทัศนวัสดุ และจำนวน 246 คน (ร้อยละ 50.83) ใช้ฐานข้อมูลดรรชนีวารสารและหนังสือพิมพ์ ส่วนฐานข้อมูลที่ห้องสมุดพัฒนาขึ้นเองที่ไม่ใช้ พบว่า อาจารย์และนักศึกษาจำนวนมากที่สุด 470 คน (ร้อยละ 97.11) ไม่ใช้ฐานข้อมูลดรรชนีชีวประวัติ รองลงมา 450 คน (ร้อยละ 92.98) ไม่ใช้ฐานข้อมูลดรรชนีราชกิจจานุเบกษา

เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์จำนวนมากที่สุด 179 คน (ร้อยละ 99.44) ใช้ฐานข้อมูลบรรณานุกรมหนังสือ วิทยานิพนธ์ วารสาร และโสตทัศนวัสดุ และจำนวน 97 คน (ร้อยละ 53.89) ใช้ฐานข้อมูลดรรชนีวารสารและหนังสือพิมพ์ ส่วนฐานข้อมูลที่ห้องสมุดพัฒนาขึ้นเองที่ไม่ใช้ พบว่า อาจารย์จำนวนมากที่สุด 174 คน (ร้อยละ 96.67) ไม่ใช้ฐานข้อมูลดรรชนีชีวประวัติ รองลงมาจำนวน 159 คน (ร้อยละ 88.33) ไม่ใช้ฐานข้อมูลราชกิจจานุเบกษา

ส่วนนักศึกษา พบว่า จำนวนมากที่สุด 302 คน (ร้อยละ 99.34) ใช้ฐานข้อมูลบรรณานุกรมหนังสือวิทยานิพนธ์ วารสาร และโสตทัศนวัสดุ และฐานข้อมูลดรรชนีวารสาร และหนังสือพิมพ์ ส่วนฐานข้อมูลที่ห้องสมุดพัฒนาขึ้นเองที่ไม่ใช้ พบว่านักศึกษาจำนวนมากที่สุด 296 คน (ร้อยละ 97.37) ไม่ใช้ฐานข้อมูลดรรชนีชีวประวัติ รองลงมา 291 คน (ร้อยละ 95.72) ไม่ใช้ฐานข้อมูลดรรชนีราชกิจจานุเบกษา

2.4.5.2 ฐานข้อมูลออนไลน์

ฐานข้อมูลออนไลน์ที่อาจารย์และนักศึกษาใช้มีทั้งหมด 6 ฐาน โดยฐานข้อมูลออนไลน์ 1 ฐาน มีสัดส่วนการใช้สูงกว่าการไม่ใช้ ได้แก่ ฐานข้อมูล Ebsco ส่วนฐานข้อมูลออนไลน์อีก 5 ฐาน พบว่ามีสัดส่วนการไม่ใช้สูงกว่าการใช้ ได้แก่ ฐานข้อมูล Emerald, NewsCenter, ScienceDirect, SwetsNet Navigator และ United Nations Treaty Collection online

สำหรับฐานข้อมูลออนไลน์ที่มีการใช้ พบว่า อาจารย์และนักศึกษาจำนวนมากที่สุด 184 คน (ร้อยละ 86.79) ใช้ฐานข้อมูล Ebsco ส่วนฐานข้อมูลออนไลน์ที่ไม่ใช้ พบว่าอาจารย์และนักศึกษาจำนวนมากที่สุด 192 คน (ร้อยละ 90.57) ไม่ใช้ฐานข้อมูล SwetsNet Navigator รองลงมาจำนวน 190 คน (ร้อยละ 89.62) ไม่ใช้ฐานข้อมูล United Nations Treaty Collection online

เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่าอาจารย์จำนวนมากที่สุด 95 คน (ร้อยละ 91.35) ใช้ฐานข้อมูล Ebsco ส่วนฐานข้อมูลออนไลน์ที่ไม่ใช้ พบว่าอาจารย์จำนวนมากที่สุด 94 คน (ร้อยละ 90.38) ไม่ใช้ฐานข้อมูล SwetsNet Navigator รองลงมาจำนวน 89 คน (ร้อยละ 85.58) ไม่ใช้ฐานข้อมูล United Nations Treaty Collection online

ส่วนนักศึกษา พบว่า จำนวนมากที่สุด 89 คน (ร้อยละ 82.41) ใช้ฐานข้อมูล Ebsco ส่วนฐานข้อมูลออนไลน์ที่ไม่ใช้ พบว่านักศึกษาจำนวนมากที่สุด 101 คน (ร้อยละ 93.52) ไม่ใช้ฐานข้อมูล United Nations Treaty Collection online รองลงมาจำนวน 98 คน (ร้อยละ 90.74) ไม่ใช้ ฐานข้อมูล SwetsNet Navigator

ฐานข้อมูล Ebsco ที่อาจารย์และนักศึกษาใช้มีทั้งหมด 5 ฐาน โดยฐานข้อมูล Ebsco 1 ฐาน มีสัดส่วนการใช้สูงกว่าการไม่ใช้ ได้แก่ ฐานข้อมูล Academic search Premier ส่วนฐานข้อมูล Ebsco อีก 4 ฐาน พบว่ามีสัดส่วนการไม่ใช้สูงกว่าการใช้ ได้แก่ ฐานข้อมูล ERIC, Ebsco Animals, World Magazine Bank และ Ebsco Online Citations

สำหรับฐานข้อมูล Ebsco ที่มีการใช้ พบว่า อาจารย์และนักศึกษาจำนวนมากที่สุด 145 คน (ร้อยละ 78.80) ใช้ฐานข้อมูล Academic search Premier ส่วนฐานข้อมูล Ebsco ที่ไม่ใช้ พบว่าอาจารย์และนักศึกษาจำนวนมากที่สุด 177 คน (ร้อยละ

96.20) ไม่ใช้ฐานข้อมูล Ebsco Animals รองลงมาจำนวน 135 คน (ร้อยละ 73.37) ไม่ใช้ฐานข้อมูล World Magazine Bank

เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า ทั้งอาจารย์และนักศึกษาจำนวนมากที่สุด 79 และ 66 คน (ร้อยละ 83.16 และ 74.16) ใช้ฐานข้อมูล Academic search Premier ส่วนฐานข้อมูล Ebsco ที่ไม่ใช้ พบว่า อาจารย์จำนวนมากที่สุด 88 คน และนักศึกษาทั้งหมด 89 คน (ร้อยละ 92.63 และ 100.00) ไม่ใช้ฐานข้อมูล Ebsco Animals รองลงมาจำนวน 68 และ 67 คน (ร้อยละ 71.58 และ 75.28) ไม่ใช้ ฐานข้อมูล World Magazine Bank และฐานข้อมูล ERIC

2.4.5.3 ฐานข้อมูลซีดีรอม

ฐานข้อมูลซีดีรอมมีทั้งหมด 17 ฐาน โดยฐานข้อมูลซีดีรอมที่อาจารย์และนักศึกษาใช้ 1 ฐาน มีสัดส่วนการใช้สูงกว่าการไม่ใช้ ได้แก่ ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย ส่วนฐานข้อมูลซีดีรอมอีก 16 ฐาน พบว่ามีสัดส่วนการไม่ใช้สูงกว่าการใช้ ได้แก่ ฐานข้อมูล ABC Pol Sci on Dise, Academic Search FT International, Current Biography, Cyberlaw, Human Rights, Humanities Abstracts , LISA PLUS, PsycInfo, Readers' Guide Abstracts, Refworld, Statistical Yearbook, UNESCO Database, WISTAT, World Development Indicators, World Trade Analyzer และสยามจดหมายเหตุ CD-ROM

สำหรับฐานข้อมูลซีดีรอมที่มีการใช้ พบว่าอาจารย์และนักศึกษาจำนวนมากที่สุด 68 คน (ร้อยละ 70.83) ใช้ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย ส่วนฐานข้อมูลซีดีรอมที่ไม่ใช้ พบว่าอาจารย์และนักศึกษาทั้งหมด 96 คน (ร้อยละ 100) ไม่ใช้ฐานข้อมูล Refworld รองลงมาจำนวน 95 คน (ร้อยละ 98.96) เท่ากันไม่ใช้ฐานข้อมูล PsycInfo และ WISTAT

เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า ทั้งอาจารย์และนักศึกษาจำนวนมากที่สุด 26 และ 42 คน (ร้อยละ 54.17 และ 87.50) ใช้ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย ส่วนฐานข้อมูลซีดีรอมที่ไม่ใช้ พบว่าอาจารย์ทั้งหมด 48 คน (ร้อยละ 100.00) ไม่ใช้ฐานข้อมูล Refworld รองลงมาจำนวน 47 คน (ร้อยละ 97.92) เท่ากัน ไม่ใช้ฐานข้อมูล PsycInfo และ WISTAT ส่วนนักศึกษาทั้งหมด 48 คน (ร้อยละ 100.00) เท่ากัน ไม่ใช้ฐานข้อมูล Academic Search FT International, Current Biography, Refworld, PsycInfo และ WISTAT รองลงมา

จำนวน 47 คน (ร้อยละ 97.92) เท่ากัน ไม่ใช้ฐานข้อมูล Readers' Guide Abstracts, Statistical Yearbook และ UNESCO Database

2.4.5.4 ฐานข้อมูล ThaiLIS

ฐานข้อมูล ThaiLIS มีทั้งหมด 5 ฐาน โดยฐานข้อมูล ThaiLIS ที่อาจารย์และนักศึกษาใช้ 1 ฐาน มีสัดส่วนการใช้สูงกว่าการไม่ใช้ ได้แก่ ฐานข้อมูล ABI/Inform ส่วนฐานข้อมูล ThaiLIS อีก 4 ฐาน พบว่ามีสัดส่วนการใช้สูงกว่าการไม่ใช้ ได้แก่ ฐานข้อมูล ERIC, MEDLINE, DAO, IEEE

สำหรับฐานข้อมูล ThaiLIS ที่มีการใช้พบว่า อาจารย์และนักศึกษาจำนวนมากที่สุด 46 คน (ร้อยละ 61.33) ใช้ฐานข้อมูล ABI/Inform ส่วนฐานข้อมูล ThaiLIS ที่ไม่ใช้พบว่าอาจารย์และนักศึกษาจำนวนมากที่สุด 73 คน (ร้อยละ 97.33) ไม่ใช้ฐานข้อมูล MEDLINE รองลงมา 61 คน (ร้อยละ 83.33) ไม่ใช้ฐานข้อมูล IEEE

เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า ทั้งอาจารย์และนักศึกษาจำนวนมากที่สุด 27 และ 18 คน (ร้อยละ 71.05 และ 51.35) ใช้ฐานข้อมูล ABI/Inform ส่วนฐานข้อมูล ThaiLIS ที่ไม่ใช้พบว่า อาจารย์จำนวนมากที่สุด 36 คน และนักศึกษาทั้งหมด 37 คน (ร้อยละ 94.74 และ 100.00) ไม่ใช้ฐานข้อมูล MEDLINE รองลงมาจำนวน 31 และ 30 คน (ร้อยละ 81.58 และ 81.08) ไม่ใช้ฐานข้อมูล IEEE (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์และนักศึกษา

สื่ออิเล็กทรอนิกส์	อาจารย์ (N=182)				นักศึกษา (N=312)				รวม (N=494)			
	ไม่ใช้		ใช้		ไม่ใช้		ใช้		ไม่ใช้		ใช้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดพัฒนาขึ้นเอง (N=494)	2	1.10	180	98.90	8	2.56	304	97.44	10	2.02	484	97.98
ฐานข้อมูลบรรณานุกรมหนังสือ วิทยานิพนธ์ วารสารและโสตทัศนวัสดุ (N=484)	1	0.56	179	99.44	2	0.66	302	99.34	3	0.62	481	99.38
ฐานข้อมูลบรรณานุกรมวารสารและหนังสือพิมพ์ (N=484)	83	46.11	97	53.89	155	50.99	149	49.01	238	49.17	246	50.83
ฐานข้อมูลบรรณานุกรมวิทยานิพนธ์ (N=484)	159	88.33	21	11.67	291	95.72	13	4.28	450	92.98	34	7.02
ฐานข้อมูลบรรณานุกรมวิทยานิพนธ์ (N=484)	174	96.67	6	3.33	296	97.37	8	2.63	470	97.11	14	2.89
ฐานข้อมูลบรรณานุกรมวิทยานิพนธ์ (N=484)	156	86.67	24	13.33	274	90.13	30	9.87	430	88.84	54	11.16
2. ฐานข้อมูลออนไลน์ (N=494)	78	42.86	104	57.14	204	65.38	108	34.62	282	57.09	212	42.91
2.1 Ebsco (N=212)	9	8.65	95	91.35	19	17.59	89	82.41	28	13.21	184	86.79
Academic Search Premier (N=184)	16	16.84	79	83.16	23	25.84	66	74.16	39	21.20	145	78.80
ERIC (N=184)	62	65.26	33	34.74	67	75.28	22	24.72	129	70.11	55	29.89
Ebsco Animals (N=184)	88	92.63	7	7.37	89	100.00	-	-	177	96.20	7	3.80
World Magazine Bank (N=184)	68	71.58	27	28.42	67	75.28	22	24.72	135	73.37	49	26.63
Ebsco Online Citations (N=184)	56	58.95	39	41.05	64	71.91	25	28.09	120	65.22	64	34.78
2.2 Emerald (N=212)	81	77.88	23	22.12	93	86.11	15	13.89	174	82.08	38	17.92
2.3 NewsCenter (N=212)	77	74.04	27	25.96	73	67.59	35	32.41	150	70.75	62	29.25
2.4 ScienceDirect (N=212)	83	79.81	21	20.19	88	81.48	20	18.52	171	80.66	41	19.34
2.5 SwetsNet Navigator (N=212)	94	90.38	10	9.62	98	90.74	10	9.26	192	90.57	20	9.43
2.6 United Nations Treaty Collection Online (N=212)	89	85.58	15	14.42	101	93.52	7	6.48	190	89.62	22	10.38

ตารางที่ 17 การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์และนักศึกษา (ต่อ)

สื่ออิเล็กทรอนิกส์	อาจารย์ (N=182)				นักศึกษา (N=312)				รวม (N=494)			
	ไม่ใช้		ใช้		ไม่ใช้		ใช้		ไม่ใช้		ใช้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3. ฐานข้อมูลซีดีรวม (N=494)	134	73.63	48	26.37	264	84.62	48	15.38	398	80.57	96	19.43
ABC Pol Sci on Disc (N=96)	45	93.75	3	6.25	45	93.75	3	6.25	90	93.75	6	6.25
Academic Search FT International (N=96)	40	83.33	8	16.67	48	100.00	-	-	88	91.67	8	8.33
Current Biography (N=96)	43	89.58	5	10.42	48	100.00	-	-	91	94.79	5	5.21
Cyberlaw (N=96)	38	79.17	10	20.83	42	87.50	6	12.50	80	83.33	16	16.67
Human Rights (N=96)	44	91.67	4	8.33	46	95.83	2	4.17	90	93.75	6	6.25
Humanities Abstracts (N=96)	38	79.17	10	20.83	45	93.75	3	6.25	83	86.46	13	13.54
LISA PLUS (N=96)	41	85.42	7	14.58	41	85.42	7	14.58	82	85.42	14	14.58
PsycInfo (N=96)	47	97.92	1	2.08	48	100.00	-	-	95	98.96	1	1.04
Readers' Guide Abstracts (N=96)	39	81.25	9	18.75	47	97.92	1	2.08	86	89.58	10	10.42
Refworld (N=96)	48	100.00	-	-	48	100.00	-	-	96	100.00	-	-
Statistical Yearbook (N=96)	27	56.25	21	43.75	47	97.92	1	2.08	74	77.08	22	22.92
UNESCO Database (N=96)	42	87.50	6	12.50	47	97.92	1	2.08	89	92.71	7	7.29
WISTAT (N=96)	47	97.92	1	2.08	48	100.00	-	-	95	98.96	1	1.04
World Development Indicators (N=96)	28	58.33	20	41.67	43	89.58	5	10.42	71	73.76	25	26.04
World Trade Analyzer (N=96)	38	79.17	10	20.83	44	91.67	4	8.33	82	85.42	14	14.58
ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย (N=96)	22	45.83	<u>26</u>	<u>54.17</u>	6	12.50	<u>42</u>	<u>87.50</u>	28	29.17	68	<u>70.83</u>
สยามจดหมายเหตุ CD-ROM (N=96)	43	89.58	5	10.42	44	91.67	4	8.33	87	90.62	9	9.38

ตารางที่ 17 การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์และนักศึกษา (ต่อ)

สื่ออิเล็กทรอนิกส์	อาจารย์ (N=182)		นักศึกษา (N=312)		รวม (N=494)							
	ไม่ใช้	ใช้	ไม่ใช้	ใช้	ไม่ใช้	ใช้	ไม่ใช้	ใช้				
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
4. ฐานข้อมูล ThaiLIS (N=494)	144	79.12	38	20.88	275	88.14	37	11.86	419	84.82	75	15.18
ERIC (N=75)	20	52.63	18	47.37	27	72.97	10	27.03	47	62.67	28	37.33
ABI/Inform (N=75)	11	28.95	27	71.05	18	48.65	19	51.35	29	38.67	46	61.33
MEDLINE (N=75)	36	94.74	2	5.26	37	100.00	-	-	73	97.33	-	2.67
DAO (N=75)	22	57.89	16	42.11	22	59.46	15	40.54	44	58.67	31	41.33
IEEE (N=75)	31	81.58	7	18.42	30	81.08	7	18.92	61	81.33	14	18.67

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.5 เนื้อหาของทรัพยากรสารสนเทศ

จากอาจารย์และนักศึกษาจำนวน 494 คน เมื่อนำมาพิจารณาถึงเนื้อหาทรัพยากรสารสนเทศที่ใช้ พบว่าอาจารย์และนักศึกษามีจำนวนมากที่สุด 205 คน (ร้อยละ 41.50) ใช้เนื้อหาหมวดเศรษฐศาสตร์ รองลงมา 186 คน (ร้อยละ 37.65) ใช้เนื้อหาหมวดจิตวิทยา จำนวน 168 คน (ร้อยละ 34.61) ใช้เนื้อหาหมวดสังคมวิทยา จำนวน 16 คน (ร้อยละ 32.39) ใช้เนื้อหาหมวดบริหารธุรกิจ จำนวน 157 คน (ร้อยละ 31.78) ใช้เนื้อหาหมวดการศึกษา จำนวนน้อยที่สุด 5 คน (ร้อยละ 1.01) ใช้เนื้อหาหมวดนาวิทยาศาสตร์

เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่าอาจารย์จำนวนมากที่สุด 85 คน (ร้อยละ 46.70) ใช้เนื้อหาหมวดเศรษฐศาสตร์ รองลงมาจำนวน 79 คน (ร้อยละ 43.41) ใช้เนื้อหาหมวดการศึกษา จำนวน 72 คน (ร้อยละ 39.56) ใช้เนื้อหาหมวดจิตวิทยา จำนวน 69 คน (ร้อยละ 37.91) ใช้เนื้อหาหมวดบริหารธุรกิจ จำนวน 60 คน (ร้อยละ 32.97) ใช้เนื้อหาหมวดมนุษยวิทยา จำนวนน้อยที่สุด 1 คน (ร้อยละ 0.55) ใช้เนื้อหาหมวดนาวิทยาศาสตร์

นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 120 คน (ร้อยละ 38.46) ใช้เนื้อหาหมวดวิชาเศรษฐศาสตร์ รองลงมา 114 คน (ร้อยละ 36.54) ใช้เนื้อหาหมวดจิตวิทยา จำนวน 111 คน (ร้อยละ 35.58) ใช้เนื้อหาหมวดสังคมวิทยา จำนวน 94 คน (ร้อยละ 30.13) ใช้เนื้อหาหมวดรัฐศาสตร์ จำนวน 91 คน (ร้อยละ 29.17) ใช้เนื้อหาหมวดบริหารธุรกิจ จำนวนน้อยที่สุด 4 คน (ร้อยละ 1.28) ใช้เนื้อหาหมวดนาวิทยาศาสตร์ (ตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 เนื้อหาของทรัพยากรสารสนเทศที่อาจารย์และนักศึกษาใช้

เนื้อหาวิชา	อาจารย์ (N=182)		นักศึกษา (N=312)		รวม (N=494)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กฎหมาย	50	27.47	81	25.96	131	26.5
รัฐศาสตร์	59	32.42	94	30.13	153	31.0
สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	33	18.13	79	25.32	112	22.7
สังคมวิทยา	57	31.32	111	35.58	168	34.01
มานุษยวิทยา	60	32.97	74	23.72	134	27.1
ภูมิศาสตร์	11	6.04	15	4.81	26	5.3
ประวัติศาสตร์	59	32.42	64	20.51	123	24.9
เศรษฐศาสตร์	85	46.70	120	38.46	205	41.5
การพาณิชย์	58	31.87	67	21.47	125	25.4
การเงิน	33	18.13	69	22.12	102	20.6
การบัญชี	26	14.29	56	17.95	82	16.6
บริหารธุรกิจ	69	37.91	91	29.17	160	32.4
สถิติ	48	26.37	81	25.96	129	26.1
การศึกษา	79	43.41	78	25.00	157	31.8
ปรัชญา	57	31.32	77	24.68	134	27.1
ศาสนา	35	19.23	55	17.63	90	18.2
ภาษา	56	30.77	59	18.91	115	23.3
ภาษาศาสตร์	40	21.98	32	10.26	72	14.6
วรรณคดี	35	19.23	42	13.46	77	15.6
ชีวประวัติ	29	15.93	33	10.58	62	12.6
โบราณคดี	19	10.44	31	9.94	50	10.1
ศิลปะ	29	15.93	56	17.95	85	17.2
ดนตรี	12	6.59	27	8.65	39	7.9
บรรณารักษศาสตร์และ สารนิเทศศาสตร์	4	2.20	12	3.85	16	3.2
การสื่อสาร	52	28.57	52	16.67	104	21.1
จิตวิทยา	72	39.56	114	36.54	186	37.7

ตารางที่ 18 เนื้อหาของทรัพยากรสารสนเทศที่อาจารย์และนักศึกษาใช้ (ต่อ)

เนื้อหาวิชา	อาจารย์ (N=182)		นักศึกษา (N=312)		รวม (N=494)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
วิทยาศาสตร์	35	19.23	36	11.54	71	14.4
เทคโนโลยี	55	30.22	54	17.31	109	22.1
เกษตรศาสตร์	10	5.49	12	3.85	22	4.5
แพทยศาสตร์	6	3.30	11	3.50	17	3.4
การทหาร	4	2.20	5	1.60	9	1.8
นาวิกศาสตร์	1	0.55	4	1.28	5	1.01

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.6 บริการของห้องสมุด

อาจารย์และนักศึกษาจำนวน 494 คน ใช้บริการทั้ง 17 ประเภท โดยบริการ 4 ประเภท มีสัดส่วนการใช้สูงกว่าการไม่ใช้ ได้แก่ บริการยืม-คืน บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า บริการวารสารและหนังสือพิมพ์ และบริการถ่ายเอกสาร ส่วนบริการอีก 13 ประเภท พบว่า มีสัดส่วนการใช้สูงกว่าการไม่ใช้ ได้แก่ บริการยืมระหว่างห้องสมุด บริการจองหนังสือ บริการหนังสือสำรอง บริการรวบรวมบรรณานุกรมเฉพาะเรื่อง บริการวัสดุลักษณะพิเศษ บริการสารบัญวารสารฉบับใหม่ บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูล บริการใส่ตลับคีย์และ บริการนำชมและแนะนำการใช้ห้องสมุด

เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร สำหรับบริการที่มีการใช้ พบว่า อาจารย์จำนวนมากที่สุด 180 คน (ร้อยละ 98.90) ใช้บริการยืม-คืน รองลงมา 157 คน (ร้อยละ 86.26) ใช้บริการถ่ายเอกสาร และอาจารย์จำนวนน้อยที่สุด 21 คน (ร้อยละ 11.54) ใช้บริการนำชมและแนะนำการใช้ห้องสมุด ส่วนบริการที่ไม่ใช้ พบว่า อาจารย์จำนวนมากที่สุด 161 คน (ร้อยละ 88.46) ไม่ใช้บริการนำชมและแนะนำการใช้ห้องสมุด รองลงมา 151 คน (ร้อยละ 82.97) เท่ากัน ไม่ใช้บริการหนังสือสำรอง และบริการวัสดุลักษณะพิเศษ

ส่วนนักศึกษา พบว่า จำนวนมากที่สุด 300 คน (ร้อยละ 96.15) ใช้บริการยืม-คืน รองลงมา 292 คน (ร้อยละ 93.59) ใช้บริการถ่ายเอกสาร นักศึกษาจำนวนน้อยที่สุด 40 คน (ร้อยละ 12.82) ใช้บริการรวบรวมบรรณานุกรมเฉพาะเรื่อง ส่วนบริการที่ไม่ใช้ พบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 272 คน (ร้อยละ 87.18) ไม่ใช้บริการรวบรวมบรรณานุกรมเฉพาะเรื่อง รองลงมา 255 คน (ร้อยละ 81.73) ไม่ใช้บริการนำชมและแนะนำการใช้ห้องสมุด (ตารางที่ 19)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19 การใช้บริการห้องสมุดของอาจารย์และนักศึกษา

บริการ	อาจารย์ (N=182)		นักศึกษา (N=312)		รวม (N=494)							
	ไม่ใช้	ใช้	ไม่ใช้	ใช้	ไม่ใช้	ใช้						
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ						
บริการยืม-คืน	2	1.10	180	98.90	12	3.85	300	96.15	14	2.8	480	97.17
บริการยืมระหว่างห้องสมุด	132	72.53	50	27.47	213	68.27	99	31.73	345	69.8	149	30.2
บริการจองหนังสือ	119	65.38	63	34.62	193	61.86	119	38.14	312	63.2	182	36.8
บริการหนังสือสำรอง	151	82.97	31	17.03	192	61.54	120	38.46	343	69.4	151	30.6
บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า	73	40.11	109	59.89	127	40.70	185	59.30	200	40.5	294	59.51
บริการรวบรวมบรรณานุกรมเฉพาะเรื่อง	146	80.22	36	19.78	272	87.18	40	12.82	418	84.62	76	15.4
บริการวัสดุลักษณะพิเศษ	151	82.97	31	17.03	237	75.96	75	24.04	388	78.5	106	21.5
บริการสารบัญวารสารฉบับใหม่	141	77.47	41	22.53	198	63.46	114	36.54	339	68.6	155	31.4
บริการวารสารและหนังสือพิมพ์	34	18.68	148	81.32	71	22.76	241	77.24	105	21.3	389	78.7
บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูล	96	52.75	86	47.25	152	48.72	160	51.28	248	50.2	246	49.8
บริการใส่ตลับวีซีดีและอุปกรณ์	137	75.27	45	24.72	202	64.74	110	35.26	339	68.6	155	31.4
บริการนำชมและแนะนำการใช้ห้องสมุด	161	88.46	21	11.54	255	81.73	57	18.27	416	84.21	78	15.8
บริการถ่ายเอกสาร	25	13.74	157	86.26	20	6.41	292	93.59	45	9.1	449	90.89

ตอนที่ 3 ปัญหาในการใช้ห้องสมุด

ตอนที่ 3 เป็นการเสนอข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการใช้ห้องสมุดด้านต่างๆ ได้แก่ ปัญหาด้านทรัพยากรสารสนเทศ ด้านบริการ ด้านวัสดุครุภัณฑ์ ด้านอาคารสถานที่ ด้านบุคลากร และข้อเสนอแนะ

3.1 ปัญหาในการใช้ห้องสมุด

ปัญหาในการใช้ห้องสมุด จำแนกออกเป็น 5 ด้านใหญ่ ได้แก่ ปัญหาด้านทรัพยากรสารสนเทศ ด้านบริการ ด้านวัสดุครุภัณฑ์ ด้านอาคารสถานที่ ด้านบุคลากร ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์และนักศึกษาประสบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับปานกลางและระดับน้อย ปัญหาในระดับปานกลางมี 4 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ปัญหาด้านทรัพยากรสารสนเทศ ($X=3.03$) และปัญหาในระดับน้อยมี 1 ปัญหา

เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์ประสบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับปานกลางและระดับน้อย ปัญหาในระดับปานกลางมี 3 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัญหาด้านทรัพยากรสารสนเทศ ($X=2.90$) และปัญหาในระดับน้อยมี 2 ปัญหา

นักศึกษาประสบปัญหาซึ่งเป็นปัญหาในระดับปานกลางเพียงระดับเดียว โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัญหาด้านทรัพยากรสารสนเทศ ($X=3.10$) (ตารางที่ 20)

ตารางที่ 20 ปัญหาในการใช้ห้องสมุด

ปัญหา	อาจารย์			นักศึกษา			รวม		
	X	S.D.	แปลฯ	X	S.D.	แปลฯ	X	S.D.	แปลฯ
ด้านทรัพยากรสารสนเทศ	2.90	0.63	ป	3.10	0.61	ป	3.03	0.62	ป
ด้านบริการ	2.65	0.55	ป	2.89	0.50	ป	2.80	0.54	ป
ด้านวัสดุครุภัณฑ์	2.66	0.67	ป	3.06	0.73	ป	2.91	0.73	ป
ด้านอาคารสถานที่	2.48	0.63	น	2.60	0.68	ป	2.55	0.67	ป
ด้านบุคลากร	2.35	0.71	น	2.53	0.68	ป	2.47	0.70	น

3.1.1 ปัญหาด้านทรัพยากรสารสนเทศ

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($X=3.03$) เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่าทั้งอาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ($X=2.90$ และ $X=3.01$)

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านทรัพยากรสารสนเทศ ทั้งหมด 22 ปัญหา เมื่อพิจารณาระดับของปัญหาที่พบมี 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยปัญหาในระดับมากมี 1 ปัญหา คือ มีรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการในฐานข้อมูล แต่หาตัวเล่มไม่พบ ($X=3.80$) และปัญหาในระดับปานกลางมี 21 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ไม่ทราบว่ามีฐานข้อมูลใดบ้างที่ห้องสมุดบอกรับ ($X=3.36$) ไม่ทราบว่ามีห้องสมุดมีทรัพยากรสารสนเทศประเภทใดบ้าง ($X=3.33$) และการจัดเรียงทรัพยากรสารสนเทศสับสนไม่อยู่ตรงตามชั้นและไม่ตรงตามหมวดหมู่ ($X=3.27$)

เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์พบปัญหา 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยปัญหาในระดับมากมี 1 ปัญหา คือ มีรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการในฐานข้อมูล แต่หาตัวเล่มไม่พบ ($X=3.75$) ปัญหาในระดับปานกลางมี 20 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ไม่ทราบว่ามีฐานข้อมูลใดบ้างที่ห้องสมุดบอกรับ ($X=3.35$) ไม่ทราบว่ามีห้องสมุดมีทรัพยากรสารสนเทศประเภทใดบ้าง ($X=3.20$) การจัดเรียงทรัพยากรสารสนเทศสับสนไม่อยู่ตรงตามชั้นและไม่ตรงตามหมวดหมู่ ($X=3.17$) และปัญหาในระดับน้อยมี 1 ปัญหา

นักศึกษาพบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับมากและระดับปานกลาง โดยปัญหาในระดับมากมี 1 ปัญหา คือ มีรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการในฐานข้อมูล แต่หาตัวเล่มไม่พบ ($X=3.83$) และปัญหาในระดับปานกลางมี 21 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ไม่ทราบว่ามีห้องสมุดมีทรัพยากรสารสนเทศประเภทใดบ้าง และทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการมีผู้อื่นยืมไป ($X=3.40$) เท่ากัน ทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการยืมออกนอกห้องสมุดไม่ได้ และไม่ทราบว่ามีฐานข้อมูลใดบ้างที่ห้องสมุดบอกรับ ($X=3.36$) เท่ากัน การจัดเรียงทรัพยากรสารสนเทศสับสนไม่อยู่ตรงตามชั้นและไม่ตรงตามหมวดหมู่ ($X=3.34$) (ตารางที่ 21)

ตารางที่ 21 ปัญหาด้านทรัพยากรสารสนเทศ

ปัญหา	อาจารย์			นักศึกษา			รวม		
	X	S.D.	แปลฯ	X	S.D.	แปลฯ	x	S.D.	แปลฯ
ไม่ทราบวิธีค้นหาทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่างๆ ที่มีในห้องสมุด (N=492)	2.66	1.11	ป	3.02	1.02	ป	2.89	1.07	ป
ไม่คุ้นเคยในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ (N=492))อิเล็กทรอนิกส์	2.96	1.21	ป	3.08	1.09	ป	2.94	1.15	ป
ไม่มีคู่มือแนะนำวิธีสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศ อิเล็กทรอนิกส์ (N=492)	2.76	0.99	ป	3.03	0.93	ป	2.93	0.96	ป
ไม่ทราบว่าห้องสมุดมีทรัพยากรสารสนเทศประเภท ใดบ้าง (N=492)	3.20	1.05	ป	3.40	1.05	ป	3.33	1.05	ป
ไม่ทราบว่าห้องสมุดจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศ ไว้ที่ ใดบ้าง (N=492)	3.14	1.04	ป	3.29	1.06	ป	3.24	1.06	ป
ทรัพยากรสารสนเทศไม่ทันสมัย (N=491)	2.98	1.03	ป	3.04	0.91	ป	3.02	0.95	ป
ทรัพยากรสารสนเทศมีจำนวนไม่เพียงพอกับความ ต้องการ (N=491)	2.89	1.03	ป	3.19	0.95	ป	3.08	0.99	ป
ทรัพยากรสารสนเทศที่มีไม่ตรงกับความต้องการ (N=491)	2.88	1.01	ป	2.98	0.90	ป	2.94	0.94	ป
ทรัพยากรสารสนเทศออกให้บริการล่าช้าไม่ทันความ ต้องการ (N=491)	3.08	1.10	ป	3.06	0.97	ป	3.07	1.02	ป
ทรัพยากรสารสนเทศที่ไม่สอดคล้องกับหลักสูตร (N=491)	2.65	0.95	ป	2.83	0.97	ป	2.76	0.97	ป
ทรัพยากรสารสนเทศไม่มีความหลากหลายครอบคลุม ทุกสาขาวิชา (N=491)	2.84	1.03	ป	3.02	1.04	ป	2.95	1.04	ป
ทรัพยากรสารสนเทศชำรุด ไม่ได้รับการซ่อมแซม (N=491)	2.31	0.89	น	2.76	0.89	ป	2.60	0.91	ป
ทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการ มีผู้อื่นยืมไป (N=491)	2.91	1.07	ป	3.40	1.04	ป	3.22	1.08	ป
ทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการ ยืมออกนอกห้องสมุดไม่ได้ (N=491)	2.73	0.97	ป	3.36	1.03	ป	3.13	1.05	ป
มีรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการในฐานข้อมูล แต่หาตัวเล่มไม่พบ (N=491)	3.75	1.02	ม	3.83	1.03	ม	3.80	1.03	ม

ตารางที่ 21 ปัญหาด้านทรัพยากรสารสนเทศ (ต่อ)

ปัญหา	อาจารย์			นักศึกษา			รวม		
	X	S.D.	แปลฯ	X	S.D.	แปลฯ	x	S.D.	แปลฯ
การจัดเรียงทรัพยากรสารสนเทศสืบค้นไม่อยู่ตรงตาม ชั้นและไม่ตรงตามหมวดหมู่ (N=491)	3.17	1.09	ป	3.34	1.01	ป	3.27	1.04	ป
การจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศไม่สะดวกต่อการใช้ (N=491)	2.66	0.86	ป	2.80	0.90	ป	2.75	0.88	ป
ระบบการจัดหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศยุ่งยาก ซับซ้อน (N=491)	2.63	0.95	ป	2.79	0.94	ป	2.74	0.95	ป
ไม่ทราบว่ามีการนำข้อมูลใดบ้างที่ห้องสมุดบอกรับ (N=491)	3.35	1.98	ป	3.36	1.00	ป	3.36	0.99	ป
ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดบอกรับมีเนื้อหาไม่ตรงกับ ความต้องการ (N=491)	2.88	0.95	ป	2.86	0.96	ป	2.87	0.95	ป
เนื้อหาของทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ update ล่าช้า (N=490)	2.72	0.90	ป	2.91	0.82	ป	2.84	0.86	ป
เนื้อหาของทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ไม่มี การ update (N=490)	2.72	0.88	ป	2.88	0.83	ป	2.82	0.85	ป
รวม	2.90	0.63	ป	3.10	0.61	ป	3.03	0.62	ป

3.1.2 ปัญหาด้านบริการ

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการต่างๆ ของห้องสมุด จำนวน 13 ประเภท เมื่อนำมาพิจารณาค่าเฉลี่ยแต่ละประเภท พบผลดังต่อไปนี้

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($X=2.80$) เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า ทั้งอาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ($X=2.65$ และ $X=2.89$)

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาทั้ง 13 บริการ ได้แก่ บริการยืม-คืน บริการยืมระหว่างห้องสมุด บริการจองหนังสือ บริการหนังสือสำรอง บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า บริการรวบรวมบรรณานุกรมเฉพาะเรื่อง บริการวัสดุลักษณะพิเศษ บริการสารบัญวารสารฉบับใหม่ บริการวารสารและหนังสือพิมพ์ บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูล บริการโสตทัศนวัสดุและอุปกรณ์ บริการนำชมและแนะนำการใช้ห้องสมุด บริการถ่ายเอกสาร ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์และนักศึกษาประสบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย ปัญหาในระดับปานกลางมี 12 บริการ โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ บริการสารบัญวารสารฉบับใหม่ ($X=3.22$) บริการยืมระหว่างห้องสมุด และบริการวารสารและหนังสือพิมพ์ ($X=3.02$) เท่ากัน บริการหนังสือสำรอง ($X = 3.00$) และปัญหาในระดับน้อยมี 1 บริการ

เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์ประสบปัญหาในระดับปานกลาง โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ บริการสารบัญวารสารฉบับใหม่ ($X=3.06$) บริการยืมระหว่างห้องสมุด ($X=2.96$) บริการวารสารและหนังสือพิมพ์ ($X = 2.89$)

นักศึกษาประสบปัญหาในระดับปานกลาง โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ บริการสารบัญวารสารฉบับใหม่ ($X=3.28$) บริการวารสารและหนังสือพิมพ์ ($X=3.10$) บริการหนังสือสำรองและบริการวัสดุลักษณะพิเศษ ($X = 3.09$) เท่ากัน

เมื่อจำแนกแต่ละบริการ ผลการวิจัยพบว่า

3.1.2.1 บริการยืม-คืน

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการยืม-คืนโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($X=2.52$) เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์พบปัญหาด้านบริการยืม-คืนโดยรวมเป็นปัญหาในระดับน้อย ($X=2.27$) ส่วนนักศึกษาพบปัญหาโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($X=2.67$)

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการเยี่ยม-คืนทั้งหมด 6 ปัญหา เมื่อพิจารณาระดับของปัญหาที่พบมี 2 ระดับคือ ระดับปานกลางและระดับน้อย ปัญหาในระดับปานกลางมี 4 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ จำนวนทรัพยากรสารนิเทศที่ให้ยืมน้อย ($X=2.99$) เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีน้อยไม่เพียงพอ ($X=2.60$) ค่าปรับแพง ($X=2.57$) และปัญหาในระดับน้อยมี 2 ปัญหา

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์พบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยปัญหาในระดับปานกลางมี 1 ปัญหา คือ จำนวนทรัพยากรสารนิเทศที่ให้ยืมน้อย ($X=2.89$) และปัญหาในระดับน้อยมี 5 ปัญหา

นักศึกษาพบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยปัญหาในระดับปานกลางมี 5 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ จำนวนทรัพยากรสารนิเทศที่ให้ยืมน้อย ($X=3.05$) ระยะเวลาที่ให้ยืมสั้น ($X=2.82$) เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีน้อย ไม่เพียงพอ ($X=2.76$) และปัญหาในระดับน้อยมี 1 ปัญหา

3.1.2.2 บริการยืมระหว่างห้องสมุด

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการยืมระหว่างห้องสมุดโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($X=3.02$) เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า ทั้งอาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการยืมระหว่างห้องสมุดโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง เช่นเดียวกัน ($X=2.96$ และ $X=3.06$)

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการยืมระหว่างห้องสมุดทั้งหมด 6 ปัญหา เมื่อพิจารณาระดับของปัญหาที่พบมี 1 ระดับ คือ ระดับปานกลาง โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ขั้นตอนการติดต่อขอยืมทรัพยากรสารนิเทศจากห้องสมุดอื่นไม่สะดวก ($X=3.30$) ได้รับสารนิเทศที่ขอล่าช้า ($X=3.21$) ระยะเวลาที่ห้องสมุดอื่นให้ยืมสั้น ($X=3.09$)

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์พบปัญหาทั้งหมด 6 ปัญหา เมื่อพิจารณาระดับของปัญหาที่พบมี 1 ระดับ คือ ระดับปานกลาง โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ขั้นตอนการติดต่อขอยืมทรัพยากรสารนิเทศจากห้องสมุดอื่นไม่สะดวก ($X=3.20$) ห้องสมุดอื่นไม่สามารถให้ยืมทรัพยากรสารนิเทศที่ต้องการได้ ($X=3.08$) และได้รับสารนิเทศที่ขอล่าช้า ($X=3.02$)

นักศึกษาพบปัญหาทั้งหมด 6 ปัญหา เมื่อพิจารณาระดับของปัญหาที่พบมี 1 ระดับ คือ ระดับปานกลาง โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ขั้นตอนการติดต่อขอเยี่ยมทรัพยากรสารสนเทศจากห้องสมุดอื่นไม่สะดวก ($X=3.36$) ได้รับสารสนเทศที่ขอถ่ายเอกสารล่าช้า ($X=3.32$) และระยะเวลาที่ห้องสมุดอื่นให้ยืมสั้น ($X=3.15$)

3.1.2.3 บริการจองหนังสือ

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการจองหนังสือโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($X=2.70$) เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า ทั้งอาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการจองหนังสือห้องสมุดโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ($X=2.55$ และ $X=2.78$)

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการจองหนังสือทั้งหมด 5 ปัญหา เมื่อพิจารณาระดับของปัญหาที่พบมี 2 ระดับ คือ ระดับปานกลางและระดับน้อย โดยปัญหาระดับปานกลางมี 4 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีผู้อื่นจองก่อนทำให้ต้องรอนาน ($X=3.13$) การจองผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ทำได้เฉพาะในห้องสมุด ($X=2.83$) ไม่ได้รับหนังสือจองตามวันนัด ($X=2.66$) และปัญหาในระดับน้อยมี 1 ปัญหา

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์พบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยปัญหาในระดับปานกลางมี 2 ปัญหา เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย ได้แก่ มีผู้อื่นจองก่อน ทำให้ต้องรอนาน ($X=3.08$) ไม่ได้รับหนังสือจองตามวันนัด ($X=2.83$) และปัญหาในระดับน้อยมี 3 ปัญหา

นักศึกษาพบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยปัญหาในระดับปานกลางมี 3 ปัญหา เรียงลำดับค่าเฉลี่ย ได้แก่ มีผู้อื่นจองก่อน ทำให้ต้องรอนาน ($X=3.15$) การจองผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ทำได้เฉพาะในห้องสมุด ($X=3.01$) จำนวนหนังสือที่ให้จองน้อย ($X=2.71$) และปัญหาในระดับน้อยมี 1 ปัญหา

3.1.2.4 บริการหนังสือสำรอง

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการหนังสือสำรองโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($X=3.00$) เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า ทั้ง

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการหนังสือสำรองโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ($X=2.64$ และ $X=3.09$)

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการหนังสือสำรองทั้งหมด 4 ปัญหา เมื่อพิจารณาระดับของปัญหาที่พบมี 2 ระดับ คือ ระดับปานกลางและระดับน้อย โดยปัญหาในระดับปานกลางมี 3 ปัญหา เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย ได้แก่ ระยะเวลาที่ให้ยืมสั้น ($X=3.48$) จำนวนหนังสือที่ให้ยืมน้อย ($X=3.11$) ค่าปรับแพง ($X=2.94$) และปัญหาในระดับน้อยมี 1 ปัญหา

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์พบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยปัญหาในระดับปานกลางมี 2 ปัญหา เรียงลำดับค่าเฉลี่ย ได้แก่ ระยะเวลาที่ให้ยืมสั้น ($X=3.29$) จำนวนหนังสือที่ให้ยืมน้อย ($X=2.65$) และปัญหาในระดับน้อยมี 2 ปัญหา

นักศึกษาพบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยปัญหาในระดับมากมี 1 ปัญหา คือ ระยะเวลาที่ให้ยืมสั้น ($X=3.53$) และปัญหาในระดับปานกลางมี 3 ปัญหา เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย ได้แก่ จำนวนหนังสือที่ให้ยืมน้อย ($X=3.23$) ค่าปรับแพง ($X=3.08$) การให้บริการล่าช้า ($X=2.52$)

3.1.2.5 บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($X=2.77$) เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า ทั้งอาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ($X=2.68$ และ $X=2.83$)

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าทั้งหมด 9 ปัญหา เมื่อพิจารณาระดับของปัญหาที่พบมี 2 ระดับ คือระดับปานกลางและระดับน้อย ปัญหาในระดับปานกลางมี 7 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ หนังสืออ้างอิงที่มีไม่ครอบคลุมทุกสาขาวิชา ($X=3.27$) หนังสืออ้างอิงภาษาต่างประเทศมีจำนวนไม่เพียงพอ ($X=3.08$) หนังสืออ้างอิงไม่ทันสมัย ($X=3.07$) และปัญหาในระดับน้อยมี 2 ปัญหา

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์พบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย ปัญหาในระดับปานกลางมี 5 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ หนังสืออ้างอิงไม่ครอบคลุมทุกสาขาวิชา ($X=3.29$) หนังสืออ้างอิงภาษาต่างประเทศมีจำนวนไม่เพียงพอ ($X=3.07$) หนังสืออ้างอิงไม่ทันสมัย ($X=2.97$) และปัญหาในระดับน้อยมี 4 ปัญหา

นักศึกษาพบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย ปัญหาในระดับปานกลางมี 8 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ หนังสืออ้างอิงไม่ครอบคลุมทุกสาขาวิชา ($X=3.26$) หนังสืออ้างอิงไม่ทันสมัย ($X=3.12$) และหนังสืออ้างอิงภาษาต่างประเทศมีจำนวนไม่เพียงพอ ($X=3.08$) และปัญหาในระดับน้อยมี 1 ปัญหา

3.1.2.6 บริการรวบรวมบรรณานุกรมเฉพาะเรื่อง

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการรวบรวม

บรรณานุกรมเฉพาะเรื่องโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($X=2.54$) เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า ทั้งอาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการรวบรวมบรรณานุกรมเฉพาะเรื่องโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ($X=2.64$ และ $X=2.52$)

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการรวบรวม

บรรณานุกรมเฉพาะเรื่องทั้งหมด 5 ปัญหา เมื่อพิจารณาระดับของปัญหาที่พบมี 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย ปัญหาในระดับปานกลางมี 4 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ บรรณานุกรมที่รวบรวมมีจำนวนน้อยเกินไป ($X=2.76$) บรรณานุกรมที่รวบรวมมีเนื้อหาไม่ตรงกับความต้องการ ($X=2.75$) บรรณารักษ์ใช้เวลาในการรวบรวมบรรณานุกรม ($X=2.66$) และปัญหาในระดับน้อยมี 1 ปัญหา

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์พบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย ปัญหาในระดับปานกลางมี 4 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ บรรณานุกรมที่รวบรวมมีเนื้อหาไม่ทันสมัย ($X=2.83$) บรรณานุกรมที่รวบรวมมีเนื้อหาไม่ตรงกับความต้องการ และบรรณานุกรมที่รวบรวมมีจำนวนน้อยเกินไป ($X=2.81$) เท่ากัน บรรณารักษ์ใช้เวลาในการรวบรวมบรรณานุกรม ($X=2.72$) และปัญหาในระดับน้อยมี 1 ปัญหา

นักศึกษาพบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยปัญหาในระดับปานกลางมี 3 ปัญหา เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย ได้แก่ บรรณานุกรมที่รวบรวมมีจำนวนน้อยเกินไป ($X=2.72$) ปัญหาบรรณานุกรมที่รวบรวม มีเนื้อหาไม่ตรงกับความต้องการ ($X=2.69$) บรรณารักษ์ใช้เวลาในการรวบรวมบรรณานุกรม ($X=2.46$) และปัญหาในระดับน้อยมี 2 ปัญหา

3.1.2.7 บริการวัสดุลักษณะพิเศษ

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการวัสดุลักษณะพิเศษโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($X=2.99$) เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า ทั้งอาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการวัสดุลักษณะพิเศษโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง เช่นเดียวกัน ($X=2.75$ และ $X=3.09$)

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการวัสดุลักษณะพิเศษทั้งหมด 3 ปัญหา เมื่อพิจารณาระดับของปัญหาที่พบมี 1 ระดับ คือ ระดับปานกลาง เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย ได้แก่ ไม่สะดวกในการใช้เนื่องจากต้องให้เจ้าหน้าที่หยิบให้ ($X=3.05$) การให้บริการล่าช้า ($X=2.98$) ไม่มีเจ้าหน้าที่อยู่ให้บริการตลอดเวลา ($X=2.95$)

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์พบปัญหาทั้งหมด 3 ปัญหา เมื่อพิจารณาระดับของปัญหาที่พบมี 1 ระดับ คือ ระดับปานกลาง เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย ได้แก่ ไม่สะดวกในการใช้เนื่องจากต้องให้เจ้าหน้าที่หยิบให้ ($X=2.97$) การให้บริการล่าช้า ($X=2.66$) และไม่มีเจ้าหน้าที่อยู่ให้บริการตลอดเวลา ($X=2.62$)

นักศึกษาพบปัญหาทั้งหมด 3 ปัญหา เมื่อพิจารณาระดับของปัญหาที่พบมี 1 ระดับ คือ ระดับปานกลาง เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย ได้แก่ การให้บริการล่าช้า ($X=3.11$) ไม่สะดวกในการใช้เนื่องจากต้องให้เจ้าหน้าที่หยิบให้ และไม่มีเจ้าหน้าที่อยู่ให้บริการตลอดเวลา ($X=3.08$) เท่ากัน

3.1.2.8 บริการสารบัญวารสารฉบับใหม่

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการสารบัญวารสารฉบับใหม่โดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($X=3.22$) เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า

ทั้งอาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการสารบัญวารสารฉบับใหม่โดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ($X=3.06$ และ $X=3.28$)

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการสารบัญวารสารฉบับใหม่ทั้งหมด 4 ปัญหา เมื่อพิจารณาระดับของปัญหาที่พบมี 1 ระดับ คือ ระดับปานกลาง โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สารบัญวารสารมีไม่ครบทุกฉบับ ($X=3.43$) สารบัญวารสารมีไม่ครบทุกสาขาวิชา ($X=3.31$) สารบัญวารสารแต่ละฉบับนำออกให้บริการล่าช้า ($X=3.25$)

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์พบปัญหาทั้งหมด 4 ปัญหา เมื่อพิจารณาระดับของปัญหาที่พบมี 1 ระดับ คือ ระดับปานกลาง โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สารบัญวารสารมีไม่ครบทุกฉบับ ($X=3.37$) สารบัญวารสารแต่ละฉบับออกให้บริการล่าช้า ($X=3.17$) และสารบัญวารสารมีไม่ครบทุกสาขาวิชา ($X=3.02$)

นักศึกษาพบปัญหาทั้งหมด 4 ปัญหา เมื่อพิจารณาระดับของปัญหาที่พบมี 1 ระดับ คือ ระดับปานกลาง โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สารบัญวารสารมีไม่ครบทุกฉบับ ($X=3.45$) สารบัญวารสารมีไม่ครบทุกสาขาวิชา ($X=3.42$) และสารบัญวารสารแต่ละฉบับออกให้บริการล่าช้า ($X=3.28$)

3.1.2.9 บริการวารสารและหนังสือพิมพ์

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการวารสารและหนังสือพิมพ์โดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($X=3.02$) เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า ทั้งอาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการวารสารและหนังสือพิมพ์โดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ($X=2.89$ และ $X=3.10$)

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการวารสารและหนังสือพิมพ์ทั้งหมด 21 ปัญหา เมื่อพิจารณาระดับของปัญหาที่พบมี 2 ระดับ คือระดับปานกลางและระดับน้อย โดยปัญหาในระดับปานกลางมี 19 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ วารสารชื่อที่ต้องการไม่มีในท้องสมุด ($X=3.49$) วารสารชื่อที่ต้องการมีไม่ครบทุกฉบับ ($X=3.46$) วารสารฉบับย้อนหลังมีไม่ครบถ้วน ($X=3.41$) และปัญหาในระดับน้อยมี 2 ปัญหา

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์พบปัญหา 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยปัญหาในระดับมากมี 1 ปัญหา ได้แก่

วารสารชื่อที่ต้องการไม่มีในห้องสมุด ($X=3.65$) ปัญหาในระดับปานกลางมี 13 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ วารสารภาษาต่างประเทศมีไม่เพียงพอ ($X=3.47$) วารสารชื่อที่ต้องการมีไม่ครบทุกฉบับ ($X=3.44$) และวารสารฉบับใหม่ออกให้บริการล่าช้า ($X=3.37$) และปัญหาในระดับน้อยมี 7 ปัญหา

นักศึกษาพบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย ปัญหาในระดับปานกลางมี 20 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ไม่สามารถยืมวารสารออกนอกห้องสมุดได้ ($X=3.49$) วารสารชื่อที่ต้องการมีไม่ครบทุกฉบับ ($X=3.47$) วารสารฉบับย้อนหลังมีไม่ครบถ้วน ($X=3.46$) และปัญหาในระดับน้อยมี 1 ปัญหา

3.1.2.10 บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูล

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูลโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($X=2.82$) เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากรพบว่า ทั้งอาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูลโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ($X=2.71$ และ $X=2.88$)

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูลทั้งหมด 13 ปัญหา เมื่อพิจารณาระดับของปัญหาที่พบมี 2 ระดับ คือระดับปานกลาง และระดับน้อย ปัญหาในระดับปานกลางมี 10 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตได้ล่าช้า ($X=3.47$) ไม่ทราบว่ามีส่วนข้อมูลใดบ้างที่สามารถใช้บริการได้ ($X=3.32$) ไม่มีคู่มืออธิบายการใช้ฐานข้อมูลแต่ละฐาน ($X=3.07$) และปัญหาในระดับน้อยมี 3 ปัญหา

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์พบปัญหา 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยปัญหาในระดับมากมี 1 ปัญหา คือ ค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตได้ล่าช้า ($X=3.73$) ปัญหาในระดับปานกลางมี 7 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ไม่ทราบว่ามีส่วนข้อมูลใดบ้างที่สามารถใช้บริการได้ ($X=3.43$) ค่าบริการแพง ($X=3.06$) ไม่มีคู่มืออธิบายการใช้ฐานข้อมูลแต่ละฐาน ($X=2.95$) และปัญหาในระดับน้อยมี 5 ปัญหา

นักศึกษาพบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย ปัญหาในระดับปานกลางมี 11 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่

ค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตได้ล่าช้า ($X=3.33$) ไม่ทราบว่ามียูทิลิตี้ข้อมูลใดบ้างที่สามารถใช้บริการได้ ($X=3.26$) และไม่มีการสอนหรือสาธิตการใช้ซีดีรอมหรือฐานข้อมูลต่างๆ ($X=3.14$) และปัญหาในระดับน้อยมี 2 ปัญหา

3.1.2.11 บริการโสตทัศนวัสดุและอุปกรณ์

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการโสตทัศนวัสดุและอุปกรณ์โดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($X=2.95$) เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากรพบว่า ทั้งอาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการโสตทัศนและอุปกรณ์โดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ($X=2.76$ และ $X=3.02$)

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการโสตทัศนวัสดุและอุปกรณ์ทั้งหมด 9 ปัญหา เมื่อพิจารณาระดับของปัญหาที่พบมี 1 ระดับคือ ระดับปานกลาง โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ จำนวนโสตทัศนวัสดุที่ให้บริการมีน้อย และเนื้อหาของโสตทัศนวัสดุไม่ทันสมัย ($X=3.17$) เท่ากัน ไม่สามารถยืมออกนอกห้องสมุดได้ ($X=3.07$) โสตทัศนวัสดุที่ให้บริการไม่ทันสมัย ($X=3.01$)

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์พบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย ปัญหาในระดับปานกลางมี 6 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ เนื้อหาของโสตทัศนวัสดุไม่ทันสมัย ($X=3.28$) ค่าทำสำเนาวัสดุย่อยส่วนมีราคาแพง ($X=3.17$) ไม่สามารถยืมออกนอกห้องสมุดได้ ($X=3.03$) และปัญหาในระดับน้อยมี 3 ปัญหา

นักศึกษาพบปัญหาทั้งหมด 9 ปัญหา เมื่อพิจารณาระดับของปัญหาที่พบมี 1 ระดับคือ ระดับปานกลาง โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ โสตทัศนวัสดุที่ให้บริการมีน้อย ($X=3.33$) เนื้อหาของโสตทัศนวัสดุไม่ทันสมัย ($X=3.13$) และไม่สามารถยืมออกนอกห้องสมุดได้ ($X=3.09$)

3.1.2.12 บริการนำชมและแนะนำการใช้ห้องสมุด

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการนำชมและแนะนำการใช้ห้องสมุดโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($X=2.58$) เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์พบปัญหาด้านบริการนำชมและแนะนำการใช้ห้องสมุดโดยรวมเป็นปัญหาในระดับน้อย ($X=2.29$) ส่วนนักศึกษาพบปัญหาโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($X=2.68$)

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการนำชมและแนะนำการใช้ห้องสมุดทั้งหมด 6 ปัญหา เมื่อพิจารณาระดับของปัญหาที่พบมี 2 ระดับ คือระดับปานกลางและระดับน้อย ปัญหาในระดับปานกลางมี 4 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ให้นำชมและแนะนำการใช้ห้องสมุดไม่น่าสนใจ ($X=2.70$) เนื้อหาในคู่มือการใช้ห้องสมุดไม่น่าสนใจ ($X=2.61$) บรรณารักษ์อธิบายถึงวิธีค้นคว้าสิ่งที่ต้องการไม่ชัดเจน และบรรณารักษ์อธิบายถึงบริการต่าง ๆ ของห้องสมุดไม่ครบถ้วน ($X=2.58$) เท่ากัน และปัญหาในระดับน้อยมี 2 ปัญหา

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์พบปัญหาทั้งหมด 6 ปัญหา เมื่อพิจารณาระดับของปัญหาที่พบมี 1 ระดับ คือ ระดับน้อย โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เนื้อหาในคู่มือการใช้ห้องสมุดไม่น่าสนใจ และเนื้อหาในคู่มือการใช้ห้องสมุดอ่านแล้วไม่เข้าใจ ($X=2.40$) เท่ากัน

นักศึกษาพบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย ปัญหาในระดับปานกลาง 5 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ วิธีการนำชมและแนะนำการใช้ห้องสมุดไม่น่าสนใจ ($X=2.95$) บรรณารักษ์อธิบายถึงบริการต่างๆ ของห้องสมุดไม่ครบถ้วน ($X=2.77$) บรรณารักษ์อธิบายถึงวิธีค้นคว้าสิ่งที่ต้องการไม่ชัดเจน ($X=2.72$) และปัญหาในระดับน้อยมี 1 ปัญหา

3.1.2.13 บริการถ่ายเอกสาร

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการถ่ายเอกสารโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($X=2.83$) เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า ทั้งอาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการถ่ายเอกสารโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ($X=2.74$ และ $X=2.88$)

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาบริการถ่ายเอกสารทั้งหมด 6 ปัญหา เมื่อพิจารณาระดับของปัญหาที่พบมี 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยปัญหาในระดับมากมี 1 ปัญหา คือ ต้องรอถ่ายเอกสารนาน ($X=3.79$) ปัญหาในระดับปานกลางมี 3 ปัญหา เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย ได้แก่ จำนวนเครื่องถ่ายเอกสารที่ให้บริการมีน้อย ($X=3.31$) การถ่ายเอกสารไม่ชัดเจน ($X=2.96$) การถ่ายเอกสารไม่ครบถ้วน ($X=2.70$) และปัญหาในระดับน้อยมี 2 ปัญหา

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์พบปัญหา 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยปัญหาในระดับมากมี 1 ปัญหา คือ ต้องรอถ่ายเอกสารนาน ($X=3.74$) ปัญหาในระดับปานกลางมี 3 ปัญหา เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย ได้แก่ จำนวนเครื่องถ่ายเอกสารที่ให้บริการมีน้อย ($X=3.17$) การถ่ายเอกสารไม่ชัดเจน ($X=2.83$) การถ่ายเอกสารไม่ครบถ้วน ($X=2.61$) และปัญหาในระดับน้อยมี 2 ปัญหา

นักศึกษาพบปัญหา 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยปัญหาในระดับมากมี 1 ปัญหา คือ ต้องรอถ่ายเอกสารนาน ($X=3.82$) ปัญหาในระดับปานกลางมี 3 ปัญหา เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย ได้แก่ จำนวนเครื่องถ่ายเอกสารที่ให้บริการมีน้อย ($X=3.39$) การถ่ายเอกสารไม่ชัดเจน ($X=3.02$) การถ่ายเอกสารไม่ครบถ้วน ($X=2.75$) และปัญหาในระดับน้อยมี 2 ปัญหา (ตารางที่ 22)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 22 ปัญหาด้านบริการ

ปัญหา	อาจารย์			นักศึกษา			รวม		
	X	S.D.	แปลฯ	X	S.D.	แปลฯ	x	S.D.	แปลฯ
บริการยืม-คืน	2.27	0.68	น	2.67	0.64	ป	2.52	0.68	ป
-จำนวนทรัพยากรสารสนเทศที่ให้ยืมน้อย (N=473)	2.89	1.21	ป	3.05	1.02	ป	2.99	1.10	ป
-ระยะเวลาที่ให้ยืมสั้น (N=474)	2.08	1.12	น	2.82	0.96	ป	2.54	1.08	ป
-การให้บริการล่าช้า (N=473)	2.13	0.96	น	2.51	0.90	ป	2.37	0.94	น
-เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีน้อย ไม่เพียงพอ (N=474)	2.34	1.03	น	2.76	1.01	ป	2.60	1.04	ป
-เจ้าหน้าที่ไม่อยู่ประจำหน้าที่ในเวลาดำเนินงาน (N=474)	1.91	0.78	น	2.17	0.78	น	2.07	0.79	น
-ค่าปรับแพง(N=474)	2.31	1.09	น	2.72	1.07	ป	2.57	1.09	ป
บริการยืมระหว่างห้องสมุด	2.96	0.70	ป	3.06	0.78	ป	3.02	0.75	ป
-จำนวนทรัพยากรสารสนเทศที่ห้องสมุดอื่นให้ยืมน้อย (N=145)	2.82	0.82	ป	2.96	0.93	ป	2.91	0.89	ป
-ระยะเวลาที่ห้องสมุดอื่นให้ยืมสั้น (N=145)	2.98	0.81	ป	3.15	1.00	ป	3.09	0.94	ป
-ขั้นตอนการติดต่อขอยืมทรัพยากรสารสนเทศจากห้องสมุดอื่นไม่สะดวก (N=145)	3.20	0.96	ป	3.36	1.10	ป	3.30	1.05	ป
-ได้รับสารนิเทศที่ขอถ่ายเอกสารล่าช้า (N=142)	3.02	1.07	ป	3.32	1.25	ป	3.21	1.19	ป
-ห้องสมุดอื่นไม่สามารถให้ยืมทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการได้ (N=145)	3.08	1.06	ป	2.98	1.09	ป	3.01	1.07	ป
-ค่าปรับแพง (N=144)	2.69	0.91	ป	2.57	0.94	ป	2.61	0.92	ป
บริการจองหนังสือ	2.55	0.83	ป	2.78	0.82	ป	2.70	0.83	ป
-จำนวนหนังสือที่ให้จองน้อย(3เล่ม/คน) (N=182)	2.24	0.80	น	2.71	1.09	ป	2.54	1.02	ป
-ไม่ได้รับหนังสือจองตามวันที่ยื่น (N=182)	2.83	1.11	ป	2.58	1.03	ป	2.66	1.06	ป
-มีผู้อื่นจองก่อน ทำให้ต้องรอนาน (N=181)	3.08	1.36	ป	3.15	1.13	ป	3.13	1.21	ป
-การจองผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ทำได้เฉพาะในห้องสมุด (N=181)	2.48	1.11	น	3.01	1.11	ป	2.83	1.13	ป
-การให้บริการล่าช้า (N=181)	2.13	0.79	น	2.47	0.89	น	2.35	0.87	น

ตารางที่ 22 ปัญหาด้านบริการ (ต่อ)

ปัญหา	อาจารย์			นักศึกษา			รวม		
	X	S.D.	แปลฯ	X	S.D.	แปลฯ	x	S.D.	แปลฯ
<u>บริการวัสดุลักษณะพิเศษ</u>	2.75	0.69	ป	3.09	0.92	ป	2.99	0.87	ป
-ไม่สะดวกในการใช้เนื่องจากต้องให้เจ้าหน้าที่หยิบให้ (N=104)	2.97	0.73	ป	3.08	1.06	ป	3.05	0.98	ป
-การให้บริการล่าช้า (N=104)	2.66	0.81	ป	3.11	1.12	ป	2.98	1.06	ป
-ไม่มีเจ้าหน้าที่อยู่ให้บริการตลอดเวลา (N=104)	2.62	0.82	ป	3.08	1.08	ป	2.95	1.03	ป
<u>บริการสารบัญวารสารฉบับใหม่</u>	3.06	0.74	ป	3.28	0.79	ป	3.22	0.78	ป
-สารบัญวารสารแต่ละฉบับนำออกให้บริการล่าช้า (N=155)	3.17	0.95	ป	3.28	0.90	ป	3.25	0.91	ป
-สารบัญวารสารมีไม่ครบทุกฉบับ (N=155)	3.37	0.99	ป	3.45	1.06	ป	3.43	1.04	ป
-สารบัญวารสารมีไม่ครบทุกสาขาวิชา (N=154)	3.02	0.91	ป	3.42	1.07	ป	3.31	1.05	ป
-ไม่ทราบว่าสารบัญวารสารจัดเก็บไว้ที่ใด (N=154)	2.68	1.33	ป	2.96	1.21	ป	2.89	1.24	ป
<u>บริการวารสารและหนังสือพิมพ์</u>	2.89	0.70	ป	3.10	0.69	ป	3.02	0.70	ป
-ไม่ทราบวิธีค้นหาวารสาร (N=382)	2.13	1.06	น	2.91	1.22	ป	2.62	1.22	ป
-เครื่องมือช่วยค้น เช่น ดรรชนีวารสาร ฐานข้อมูล ดรรชนีวารสารและหนังสือพิมพ์มีไม่เพียงพอและใช้งานยาก (N=383)	2.73	1.08	ป	3.17	1.02	ป	3.00	1.06	ป
-เครื่องมือช่วยค้นไม่ทันสมัย (N=382)	2.74	1.06	ป	3.07	1.09	ป	2.95	1.09	ป
-วารสารวิชาการที่เป็นวารสารหลักในแต่ละสาขาวิชา มีไม่เพียงพอ (N=382)	3.34	1.07	ป	3.33	1.02	ป	3.33	1.04	ป
-วารสารชื่อที่ต้องการไม่มีในห้องสมุด (N=385)	3.65	1.06	ม	3.40	1.04	ป	3.49	1.06	ป
-วารสารชื่อที่ต้องการมีไม่ครบทุกฉบับ (N=387)	3.44	0.99	ป	3.47	1.08	ป	3.46	1.05	ป
-วารสารฉบับใหม่ออกให้บริการล่าช้า (N=383)	3.37	0.65	ป	3.27	1.00	ป	3.31	0.98	ป
-วารสารอยู่ผิดที่ทำให้ค้นหาไม่พบ (N=384)	2.95	1.16	ป	3.28	1.12	ป	3.15	1.14	ป
-วารสารภาษาไทยมีไม่เพียงพอ (N=382)	2.65	1.09	ป	3.08	1.11	ป	2.92	1.12	ป
-วารสารภาษาต่างประเทศมีไม่เพียงพอ (N=382)	3.47	1.10	ป	3.08	1.04	ป	3.23	1.07	ป
-ไม่สามารถยืมวารสารออกนอกห้องสมุดได้ (N=384)	3.12	1.11	ป	3.49	1.18	ป	3.35	1.1	ป
-วารสารฉบับย้อนหลังมีไม่ครบถ้วน (N=386)	3.38	0.96	ป	3.46	1.07	ป	3.41	1.03	ป

ตารางที่ 22 ปัญหาด้านบริการ (ต่อ)

ปัญหา	อาจารย์			นักศึกษา			รวม		
	X	S.D.	แปลฯ	X	S.D.	แปลฯ	x	S.D.	แปลฯ
<u>บริการวารสารและหนังสือพิมพ์ (ต่อ)</u>									
-วารสารฉบับย้อนหลังที่นำไปเย็บเล่มออกให้บริการ ล่าช้า (N=383)	3.28	1.13	ป	3.23	1.04	ป	3.25	1.07	ป
-วารสารเรียงชั้นซ้ำทำให้ไม่พบตัวเล่มที่ชั้น (N=382)	3.06	1.00	ป	3.21	1.02	ป	3.15	1.01	ป
-ไม่มีหนังสือพิมพ์ชื่อที่ต้องการ (N=361)	2.39	0.97	น	2.73	1.02	ป	2.61	1.01	ป
-หนังสือพิมพ์แต่ละชื่อมีน้อยฉบับ (N=361)	2.35	0.95	น	2.91	1.03	ป	2.71	1.04	ป
-ไม่ทราบว่าหนังสือพิมพ์ฉบับย้อนหลังจัดเก็บไว้ที่ใด (N=361)	2.16	1.06	น	2.62	1.10	ป	2.46	1.11	น
-ค้นหาหนังสือพิมพ์ฉบับย้อนหลังไม่พบ (N=361)	2.34	1.04	น	2.81	1.14	ป	2.64	1.12	ป
-ไม่สะดวกในการใช้หนังสือพิมพ์ฉบับย้อนหลังที่อยู่ ในรูปแบบไมโครฟิล์ม (N=359)	2.59	1.22	ป	3.34	1.16	ป	3.07	1.24	ป
-ไม่สามารถยืมหนังสือพิมพ์ออกนอกห้องสมุดได้ (N=362)	2.03	0.98	น	2.94	1.23	ป	2.62	1.23	ป
-ไม่มีเจ้าหน้าที่ให้บริการตลอดเวลา(N=367)	2.01	0.77	น	2.42	0.92	น	2.27	0.89	น
<u>บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูล</u>									
-สารนิเทศที่ได้ไม่ตรงกับความต้องการ (N=241)	2.32	0.86	น	2.91	0.87	ป	2.71	0.91	ป
-บรรณารักษ์ใช้เวลาในการสืบค้นสารนิเทศ (N=240)	2.19	0.84	น	2.53	0.79	ป	2.41	0.82	น
-บรรณารักษ์ไม่มีทักษะในการสืบค้นสารนิเทศ (N=240)	1.99	0.89	น	2.36	0.66	น	2.24	0.76	น
-บรรณารักษ์ไม่มีความชำนาญในการใช้เทคโนโลยี สารนิเทศ (N=240)	1.88	0.73	น	2.22	0.73	น	2.10	0.75	น
-วิธีสืบค้นสารนิเทศซับซ้อนทำให้ยุ่งยากต่อการ ใช้ด้วยตนเอง (N=241)	2.61	1.21	ป	2.80	0.89	ป	2.73	1.01	ป
-ไม่ทราบว่ามีส่วนข้อมูลใดบ้างที่สามารถใช้บริการได้ (N=243)	3.43	1.32	ป	3.26	1.19	ป	3.32	1.24	ป

ตารางที่ 22 ปัญหาด้านบริการ (ต่อ)

ปัญหา	อาจารย์			นักศึกษา			รวม		
	X	S.D.	แปลฯ	X	S.D.	แปลฯ	x	S.D.	แปลฯ
บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูล (ต่อ)									
- ไม่มีคู่มืออธิบายการใช้ฐานข้อมูลแต่ละฐาน (N=242)	2.95	1.32	ป	3.13	0.98	ป	3.07	1.11	ป
- ไม่มีการสอนหรือสาธิตการใช้ซีดีรอม หรือ ฐานข้อมูลต่างๆ (N=240)	2.74	1.17	ป	3.14	1.00	ป	3.01	1.07	ป
- ไม่ทราบคำสำคัญที่จะใช้ในการสืบค้นสารนิเทศ (N=241)	2.68	1.17	ป	2.95	0.96	ป	2.86	1.04	ป
- ไม่ทราบวิธีค้นหาสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ต (N=241)	2.46	1.19	น	2.76	1.06	ป	2.66	1.11	ป
- ไม่ทราบแหล่งสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ต (N=241)	2.74	1.21	ป	2.93	1.02	ป	2.87	1.09	ป
- ค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตได้ล่าช้า (N=241)	3.73	1.19	ม	3.33	1.25	ป	3.47	1.24	ป
- ค่าบริการแพง (ค่าพิมพ์เอกสาร ค่าแผ่นดิสก์ เป็นต้น) (N=243)	3.06	1.23	ป	3.00	1.06	ป	3.02	1.12	ป
บริการโสตทัศนวัสดุและอุปกรณ์									
- จำนวนโสตทัศนวัสดุที่ให้บริการมีน้อย (N=151)	2.72	0.99	ป	3.33	0.97	ป	3.17	1.01	ป
- จำนวนโสตทัศนวัสดุที่ให้บริการ 1 ชิ้น/ครั้งน้อย เกินไป (N=149)	2.23	0.87	น	2.89	1.09	ป	2.72	1.07	ป
- โสตทัศนวัสดุที่ให้บริการมีคุณภาพต่ำ (N=150)	2.54	0.72	ป	3.08	0.81	ป	2.94	0.82	ป
- โสตทัศนวัสดุที่ให้บริการไม่ทันสมัย (N=151)	2.87	0.88	ป	3.06	0.85	ป	3.01	0.86	ป
- เนื้อหาของโสตทัศนวัสดุไม่ทันสมัย (N=150)	3.28	0.72	ป	3.13	0.74	ป	3.17	0.74	ป
- ไม่สามารถยืมออกนอกห้องสมุดได้ (N=151)	3.03	0.83	ป	3.09	1.23	ป	3.07	1.13	ป
- คู่มือแนะนำการใช้โสตทัศนวัสดุแต่ละประเภทไม่ ชัดเจน (N=149)	2.28	0.64	น	2.87	0.96	ป	2.71	0.94	ป
- เจ้าหน้าที่ไม่อยู่ประจำหน้าที่เวลาทำงาน (N=151)	2.33	0.79	น	2.76	1.12	ป	2.64	1.05	ป
- ค่าทำสำเนาวัสดุย่อยส่วนมีราคาแพง (N=145)	3.17	0.99	ป	2.93	1.17	ป	3.00	1.12	ป

ตารางที่ 22 ปัญหาด้านบริการ (ต่อ)

ปัญหา	อาจารย์			นักศึกษา			รวม		
	X	S.D.	แปลฯ	X	S.D.	แปลฯ	x	S.D.	แปลฯ
<u>บริการนำชมและแนะนำการใช้ห้องสมุด</u>	2.29	1.06	น	2.68	0.73	ป	2.58	0.84	ป
- บรรณารักษ์อธิบายเร็ว และรวดเร็ว (N=78)	2.19	1.12	น	2.53	0.91	ป	2.44	0.91	น
- บรรณารักษ์อธิบายถึงวิธีค้นคว้าสิ่งที่ต้องการไม่ชัดเจน (N=78)	2.19	1.40	น	2.72	0.96	ป	2.58	1.11	ป
- บรรณารักษ์อธิบายถึงบริการต่างๆ ของห้องสมุดไม่ครบถ้วน (N=77)	2.05	1.05	น	2.77	0.82	ป	2.58	0.94	ป
- เนื้อหาในคู่มือการใช้ห้องสมุดไม่น่าสนใจ (N=77)	2.40	0.94	น	2.68	0.87	ป	2.61	0.89	ป
- เนื้อหาในคู่มือการใช้ห้องสมุดอ่านแล้วไม่เข้าใจ (N=77)	2.40	1.35	น	2.44	1.02	น	2.43	1.11	น
- วิธีการนำชมและแนะนำการใช้ห้องสมุดไม่น่าสนใจ (N=77)	2.00	0.97	น	2.95	0.99	ป	2.70	1.06	ป
<u>บริการถ่ายเอกสาร</u>	2.74	0.61	ป	2.88	0.60	ป	2.83	0.61	ป
- จำนวนเครื่องถ่ายเอกสารที่ให้บริการมีน้อย (N=449)	3.17	1.06	ป	3.39	0.97	ป	3.31	1.00	ป
- การถ่ายเอกสารไม่ชัดเจน (N=450)	2.83	0.90	ป	3.02	0.94	ป	2.96	0.93	ป
- การถ่ายเอกสารไม่ครบถ้วน (N=450)	2.61	0.97	ป	2.75	0.96	ป	2.70	0.97	ป
- ต้องรอกถ่ายเอกสารนาน (N=450)	3.74	0.93	ม	3.82	0.97	ม	3.79	0.96	ม
- ไม่ทราบว่าจุดให้บริการถ่ายเอกสารตั้งอยู่ที่ใดบ้าง (N=448)	1.87	0.77	น	2.00	0.91	น	1.96	0.87	น
- ค่าถ่ายเอกสารแพง (N=450)	2.18	0.87	น	2.28	0.91	น	2.24	0.90	น

3.1.3 ปัญหาด้านวัสดุครุภัณฑ์

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านวัสดุครุภัณฑ์โดยรวมเป็น ปัญหาในระดับปานกลาง ($X=2.91$) เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า ทั้งอาจารย์และ นักศึกษาพบปัญหาด้านวัสดุครุภัณฑ์โดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ($X=2.66$ และ $X=3.06$)

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านวัสดุครุภัณฑ์ทั้งหมด 9 ปัญหา เมื่อพิจารณาระดับของปัญหาที่พบมี 3 ระดับ คือระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดย ปัญหาในระดับมากมี 1 ปัญหา คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ช้าชงบ่อย ($X=3.57$) ปัญหาในระดับปานกลาง มี 5 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการมี สมรรถนะต่ำ ($X=3.43$) จำนวนคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอ ($X=3.40$) ไม่มีเครื่องสแกนเนอร์ให้บริการ ($X=3.04$) และปัญหาในระดับน้อยมี 3 ปัญหา

เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์พบปัญหา 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยปัญหาในระดับมากมี 1 ปัญหา คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ช้าชงบ่อย ($X=3.53$) ปัญหาในระดับปานกลางมี 4 ปัญหา โดยปัญหาที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ จำนวนคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอ ($X=3.19$) เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ ให้บริการมีสมรรถนะต่ำ ($X=3.17$) ไม่มีเครื่องสแกนเนอร์ให้บริการ ($X=2.74$) และปัญหาในระดับ น้อยมี 4 ปัญหา

นักศึกษาพบปัญหา 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และ ระดับน้อย โดยปัญหาในระดับมากมี 3 ปัญหา เรียงลำดับค่าเฉลี่ย ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ช้าชง บ่อย ($X=3.60$) เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการมีสมรรถนะต่ำ ($X=3.59$) และจำนวนคอมพิวเตอร์ไม่ เพียงพอ ($X=3.53$) ปัญหาในระดับปานกลางมี 5 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ไม่มีเครื่องสแกนเนอร์ให้บริการ ($X=3.22$) จำนวนโต๊ะ เก้าอี้ไม่เพียงพอ และไม่มีเครื่องพิมพ์ผล การสืบค้นเอกสารที่เป็นภาพสีให้บริการ ($X=2.94$) เท่ากัน ผู้รับฝากของในห้องสมุดไม่เพียงพอ ($X=2.72$) และปัญหาในระดับน้อยมี 1 ปัญหา (ตารางที่ 23)

ตารางที่ 23 ปัญหาด้านวัสดุครุภัณฑ์

ปัญหา	อาจารย์			นักศึกษา			รวม		
	X	S.D.	แปลฯ	X	S.D.	แปลฯ	X	S.D.	แปลฯ
จำนวนโต๊ะ เก้าอี้ไม่เพียงพอ (N=492)	2.32	1.02	น	2.94	1.08	ป	2.71	1.10	ป
โต๊ะ เก้าอี้ไม่สบาย (N=491)	2.06	0.79	น	2.55	1.08	ป	2.37	1.01	น
จำนวนคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอ (N=492)	3.19	1.11	ป	3.53	1.04	ม	3.40	1.08	ป
เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการมีสมรรถนะต่ำ (N=492)	3.17	1.09	ป	3.59	1.05	ม	3.43	1.08	ป
เครื่องคอมพิวเตอร์ช้าข้งบ่อย (N=492)	3.53	1.04	ม	3.60	1.12	ม	3.57	1.09	ม
ไม่มีเครื่องพิมพ์ผลการสืบค้นเอกสารที่เป็นภาพสีให้บริการ (N=492)	2.57	1.03	ป	2.94	1.12	ป	2.80	1.10	ป
ไม่มีเครื่องสแกนเนอร์ให้บริการ (N=491)	2.74	1.02	ป	3.22	1.21	ป	3.04	1.17	ป
การจัดวางวัสดุครุภัณฑ์ เช่น ชั้นหนังสือ ชั้นวารสาร โต๊ะ เก้าอี้ คอมพิวเตอร์ไม่เหมาะสม (N=492)	2.24	0.82	น	2.44	0.86	น	2.37	0.85	น
ตู้รับฝากของในห้องสมุดไม่เพียงพอ (N=491)	2.11	0.89	น	2.72	1.04	ป	2.50	1.03	น
รวม	2.66	0.67	ป	3.06	0.73	ป	2.91	0.73	ป

3.1.4 ปัญหาด้านอาคารสถานที่

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านวัสดุครุภัณฑ์โดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($X=2.55$) เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์พบปัญหาด้านวัสดุครุภัณฑ์โดยรวมเป็นปัญหาในระดับน้อย ($X=2.48$) และนักศึกษาพบปัญหาโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($X=2.55$)

อาจารย์และนักศึกษาประสบปัญหาด้านอาคารสถานที่ทั้งหมด

11 ปัญหา เมื่อพิจารณาระดับของปัญหาที่พบมี 2 ระดับ คือระดับปานกลาง และระดับน้อย ปัญหาในระดับปานกลางมี 4 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีเสียงรบกวนจากผู้ใช้ข้างเคียง ($X=3.46$) อุณหภูมิในห้องสมุดเย็นเกินไป ($X=3.03$) การถ่ายเทอากาศไม่ปลอดโปร่ง ($X=2.95$) และปัญหาในระดับน้อยมี 7 ปัญหา

เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์พบปัญหา 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยปัญหาในระดับมากมี 1 ปัญหา คือ มีเสียงรบกวนจากผู้ใช้ข้างเคียง ($X=3.51$) ปัญหาในระดับปานกลางมี 4 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ การถ่ายเทอากาศไม่ปลอดโปร่ง ($X=2.92$) อุณหภูมิในห้องสมุดเย็นเกินไป ($X=2.89$) ไม่มีบรรยากาศที่ดีสำหรับการค้นคว้า ($X=2.73$) และปัญหาในระดับน้อยมี 6 ปัญหา

นักศึกษาพบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย ปัญหาในระดับปานกลางมี 4 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีเสียงรบกวนจากผู้ใช้ข้างเคียง ($X=3.44$) อุณหภูมิในห้องสมุดเย็นเกินไป ($X=3.11$) และการถ่ายเทอากาศไม่ปลอดโปร่ง ($X=2.97$) และปัญหาในระดับน้อยมี 7 ปัญหา (ตารางที่ 24)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 24 ปัญหาด้านอาคารสถานที่

ปัญหา	อาจารย์			นักศึกษา			รวม		
	X	S.D.	แปลฯ	X	S.D.	แปลฯ	X	S.D.	แปลฯ
ที่ตั้งของห้องสมุดไม่สะดวกต่อการเข้าใช้ (N=492)	2.24	1.14	น	2.26	0.94	น	2.25	1.02	น
ขนาดของห้องสมุดคับแคบ (N=492)	1.87	0.83	น	2.28	0.96	น	2.13	0.94	น
การแบ่งสัดส่วนพื้นที่ของห้องสมุดไม่เหมาะสม (N=492)	1.96	0.78	น	2.31	0.86	น	2.18	0.85	น
แสงสว่างในห้องสมุดไม่เพียงพอ (N=492)	2.53	1.05	ป	2.48	1.10	น	2.50	1.08	น
การถ่ายเทอากาศไม่ปลอดโปร่ง (N=492)	2.92	1.09	ป	2.97	1.16	ป	2.95	1.14	ป
อุณหภูมิในห้องสมุดเย็นเกินไป (N=494)	2.89	1.10	ป	3.11	1.10	ป	3.03	1.10	ป
มีเสียงรบกวนจากผู้ใช้งานเคียง (N=494)	3.51	1.15	ม	3.44	1.08	ป	3.46	1.10	ป
ไม่มีบรรยากาศที่ดีสำหรับการค้นคว้า (N=492)	2.73	1.01	ป	2.70	1.01	ป	2.71	1.01	ป
พื้นที่ในห้องสมุดไม่สะอาด (N=492)	1.87	0.74	น	2.11	0.83	น	2.02	0.81	น
ห้องน้ำในห้องสมุดไม่สะอาด (N=492)	2.23	0.89	น	2.46	1.08	น	2.38	1.02	น
ป้ายแสดงสถานที่ภายในห้องสมุดไม่ชัดเจน (N=492)	2.41	0.86	น	2.46	1.02	น	2.44	0.96	น
รวม	2.48	0.63	น	2.60	0.68	ป	2.55	0.67	ป

3.1.5 ปัญหาด้านบุคลากร

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบุคลากรโดยรวมเป็นปัญหาในระดับน้อย ($X=2.47$) เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์พบปัญหาด้านบุคลากรโดยรวมเป็นปัญหาในระดับน้อย ($X=2.35$) และนักศึกษาพบปัญหาโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($X=2.55$)

อาจารย์และนักศึกษาประสบปัญหาด้านบุคลากรทั้งหมด 11 ปัญหา เมื่อพิจารณาระดับของปัญหาที่พบมี 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยปัญหาระดับปานกลางมี 3 ปัญหา เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย ได้แก่ บุคลากรที่ให้บริการมีน้อยไม่เพียงพอ ($X=2.90$) ไม่มีบุคลากรช่วยเหลือแนะนำการใช้ห้องสมุด ($X=2.78$) บุคลากรเข้มงวดในระเบียบกฎเกณฑ์เกินไป ($X=2.65$) และปัญหาในระดับน้อยมี 8 ปัญหา

เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์พบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยปัญหาในระดับปานกลางมี 2 ปัญหา เรียงลำดับค่าเฉลี่ย ได้แก่ บุคลากรที่ให้บริการมีน้อย ไม่เพียงพอ ($X=2.74$) ไม่มีบุคลากรช่วยเหลือ แนะนำการใช้ห้องสมุด ($X=2.66$) และปัญหาในระดับน้อยมี 9 ปัญหา

นักศึกษาพบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยปัญหาในระดับปานกลางมี 3 ปัญหา เรียงลำดับค่าเฉลี่ย ได้แก่ บุคลากรที่ให้บริการมีน้อย ไม่เพียงพอ ($X=2.99$) บุคลากรเข้มงวดในระเบียบกฎเกณฑ์เกินไป ($X=2.87$) และไม่มีบุคลากรช่วยเหลือ แนะนำการใช้ห้องสมุด ($X=2.86$) และปัญหาในระดับน้อยมี 8 ปัญหา (ตารางที่ 25)

ตารางที่ 25 ปัญหาด้านบุคลากร

ปัญหา	อาจารย์			นักศึกษา			รวม		
	X	S.D.	แปลฯ	X	S.D.	แปลฯ	X	S.D.	แปลฯ
บุคลากรที่ให้บริการมีน้อย ไม่เพียงพอ (N=492)	2.74	0.96	ป	2.99	0.87	ป	2.90	0.91	ป
ไม่มีบุคลากรช่วยเหลือ แนะนำการใช้ห้องสมุด (N=492)	2.66	1.09	ป	2.86	0.98	ป	2.78	1.03	ป
บุคลากรไม่เต็มใจให้บริการ (N=492)	2.20	0.94	น	2.48	0.96	น	2.38	0.96	น
บุคลากรไม่สุภาพ (N=492)	2.08	1.91	น	2.30	0.88	น	2.22	0.90	น
บุคลากรไม่มีมนุษยสัมพันธ์ (N=492)	2.24	0.98	น	2.44	0.96	น	2.37	0.97	น
บุคลากรไม่มีความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (N=492)	2.44	0.89	น	2.46	0.73	น	2.46	0.79	น
บุคลากรไม่มีทักษะในการใช้ฮาร์ดแวร์ (N=490)	2.46	0.89	น	2.42	0.81	น	2.43	0.84	น
บุคลากรไม่มีทักษะในการใช้ซอฟต์แวร์ (N=490)	2.46	0.88	น	2.43	0.75	น	2.44	0.80	น
บุคลากรไม่มีความรู้ความสามารถเพียงพอในการให้บริการ (N=492)	2.26	0.92	น	2.29	0.80	น	2.28	0.85	น
บุคลากรไม่อยู่ประจำหน้าที่เวลาทำงาน (N=492)	2.02	0.85	น	2.33	0.80	น	2.22	0.83	น
บุคลากรเข้มงวดในระเบียบกฎเกณฑ์เกินไป (N=492)	2.27	0.93	น	2.87	1.09	ป	2.65	1.07	ป
รวม	2.35	0.71	น	2.53	0.68	ป	2.47	0.70	น

3.2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

อาจารย์และนักศึกษาจำนวน 106 คน แยกเป็นอาจารย์จำนวน 27 คน และนักศึกษา 79 คน ได้ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในด้านทรัพยากรสารสนเทศ บริการวัสดุครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ บุคลากร และความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ มีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 26)

ตารางที่ 26 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน		
	อาจารย์	นักศึกษา	รวม
ด้านทรัพยากรสารสนเทศ	37	61	98
ทรัพยากรสารสนเทศมีจำนวนฉบับน้อย โดยเฉพาะหนังสือภาษาต่างประเทศ และวิทยานิพนธ์สถาบันอื่น	5	25	30
ทรัพยากรสารสนเทศภาษาต่างประเทศไม่ทันสมัย	9	11	20
มีรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศในฐานข้อมูล แต่หาตัวเล่มไม่พบ	3	12	15
ห้องสมุดควรจัดกาทรัพยากรสารสนเทศ ในบางสาขาวิชา ให้มีความลึกซึ้งและหลากหลายมากกว่านี้	6	8	14
ห้องสมุดควรบอกรับสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้ครอบคลุมสาขาวิชาต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น	7	2	9
ห้องสมุดควรจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศให้ถูกต้อง เป็นระเบียบ และความถี่ในการจัดเก็บให้มากขึ้น	4	3	7
ห้องสมุดควรมีการสำรวจการใช้ทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุดเป็นประจำ เพื่อการใช้งานที่คุ้มค่า	3	-	3
ด้านบริการ	5	33	38
ควรปรับปรุงระบบบริการสืบค้นข้อมูลจากคอมพิวเตอร์ ทั้งภายในและภายนอกห้องสมุดให้รวดเร็วกว่านี้	3	5	8
เพิ่มจำนวนและระยะเวลาในการให้ยืมหนังสือของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามากขึ้น	-	8	8
เพิ่มจำนวนเครื่องถ่ายเอกสารให้มากขึ้น และปรับปรุงให้รวดเร็วกว่าเดิม	1	5	6

ตารางที่ 26 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ (ต่อ)

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน		
	อาจารย์	นักศึกษา	รวม
ด้านบริการ (ต่อ)			
บริการสืบค้นสารนิเทศควรมีการแนะนำฐานข้อมูลต่าง ๆ ของห้องสมุด และแนะนำเว็บไซต์ รวมถึงวิธีการสืบค้น	-	4	4
ควรจัดคู่มือการใช้งานฐานข้อมูลไว้ประจำจุดสืบค้นทุกจุด	-	2	2
ควรมีบริการเขียนข้อมูลลงแผ่นซีดีรอม	-	2	2
ควรเพิ่มระยะเวลาการให้บริการยืมระหว่างห้องสมุด ซึ่งปัจจุบันให้บริการเฉพาะช่วงเวลาราชการเท่านั้น	-	2	2
ปรับปรุงบริการยืมระหว่างห้องสมุดให้สะดวกและง่ายขึ้น ทั้งการยืมระหว่างห้องสมุดคณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ และห้องสมุดสถาบันอื่นๆ	-	2	2
บริการถ่ายเอกสารมีกลิ่นผงหมึกค่อนข้างแรง	-	2	2
ไม่สะดวกในการใช้ไมโครฟิล์ม โดยเฉพาะเมื่อเจ้าหน้าที่ประจำไม่อยู่ เจ้าหน้าที่มาดูแลแทนไม่สามารถให้ความช่วยเหลือผู้ใช้	-	1	1
ควรพัฒนาในเรื่องของความรวดเร็วในการให้บริการต่าง ๆ	1	-	1
ด้านวัสดุครุภัณฑ์			
ควรเพิ่มจำนวนโต๊ะและเก้าอี้ให้มากขึ้น โดยเฉพาะโต๊ะเดี่ยว	-	12	12
เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้สืบค้นข้อมูลมีไม่เพียงพอ มีคุณภาพต่ำ และขัดข้องบ่อย	1	9	10
ควรจัดที่สำหรับวางทรัพยากรสารสนเทศที่ใช้เสร็จแล้วแยกไว้โดยเฉพาะ	3	1	4
โต๊ะอ่านหนังสือควรจัดให้อยู่ในที่ไม่มีเสียงรบกวนและเป็นสัดส่วนมากกว่านี้	1	2	3
โทรทัศน์และเครื่องเล่นเทปบันทึกภาพมีจำนวนน้อยไปเมื่อเทียบกับจำนวนผู้ใช้	-	1	1
ที่ฝากของมีจำนวนไม่เพียงพอ	-	1	1

ตารางที่ 26 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ (ต่อ)

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน		
	อาจารย์	นักศึกษา	รวม
<u>ด้านอาคารสถานที่</u>	7	29	36
อาคารห้องสมุดมีกลิ่นอับ อากาศไม่ปลอดโปร่งควรติดตั้งเครื่องถ่ายเทอากาศเพิ่มขึ้น	1	9	10
ห้องน้ำมีจำนวนไม่เพียงพอและมีกลิ่นรบกวน	1	6	7
อุณหภูมิในห้องสมุดเย็นเกินไป	2	4	6
ควรปรับปรุงห้องศึกษาเฉพาะกลุ่ม (study room) ให้สามารถเก็บเสียงได้	2	4	6
ควรจัดพื้นที่ให้ผู้ผู้ใช้คุยโทรศัพท์มือถือ เพื่อจะได้ไม่รบกวนผู้อื่น	-	3	3
การจัดพื้นที่บริการโสตทัศนวัสดุไม่เหมาะสม ควรจัดแบ่งพื้นที่เป็นสัดส่วนชัดเจน และจัดทำเป็นห้องเก็บเสียง	1	1	2
ควรทำความสะอาดชั้นหนังสือเป็นประจำ	-	2	2
<u>ด้านบุคลากร</u>	5	25	30
ควรเพิ่มจำนวนบุคลากรที่ให้บริการมากขึ้น โดยเฉพาะช่วงสอบ	2	10	12
บุคลากรบางคนควรมีมนุษยสัมพันธ์มากกว่านี้	-	11	11
ควรมีบุคลากรอยู่ประจำหน้าที่ตลอดเวลาทุกจุดบริการ	2	1	3
เจ้าหน้าที่ควรมีความรอบคอบในการทำงานมากขึ้น	1	1	2
บุคลากรควรคุยกันเสียงดังรบกวนผู้ใช้ห้องสมุด	-	1	1
บุคลากรควรมีชุดฟอร์มในการทำงาน เพื่อจะได้ขอความช่วยเหลือได้สะดวกขึ้น	-	1	1
<u>ข้อเสนอแนะห้องสมุดในด้านอื่น ๆ</u>	12	39	51
อยากให้เข้มงวดกับผู้ใช้บริการที่ส่งเสียงดังรบกวนผู้อื่น	3	7	10
ไม่สะดวกที่ต้องฝากกระเป๋า ก่อนเข้าใช้ห้องสมุด	1	9	10
ห้องสมุดควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ด้านทรัพยากรสารสนเทศและบริการต่าง ๆ ให้มากขึ้น	5	4	9
ควรมีน้ำดื่มให้บริการภายในห้องสมุด	2	6	8

ตารางที่ 26 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ (ต่อ)

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน		
	อาจารย์	นักศึกษา	รวม
<u>ข้อเสนอแนะห้องสมุดในด้านอื่น ๆ (ต่อ)</u>			
ควรขยายเวลาเปิดบริการมากขึ้นทุกวัน	-	7	7
ควรเปิดให้บุคลากรภายนอกมาใช้บริการได้ โดยไม่เสียค่าเช่าใช้	-	3	3
ไม่เห็นด้วยที่ผู้คืนหนังสือใช้ได้เฉพาะวันที่ห้องสมุดปิดบริการเท่านั้น	-	2	2
ภายในห้องสมุดควรมีโทรศัพท์สาธารณะไว้ให้บริการ	-	1	1
ควรอนุญาตให้เด็กที่มากับผู้ปกครองเช่าใช้ห้องสมุดได้ โดยอยู่ในความดูแลของผู้ปกครอง	1	-	1

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การใช้หอสมุดปรีดี พนมยงค์ของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้หอสมุดปรีดี พนมยงค์ของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในด้านวัตถุประสงค์ ความถี่ในการใช้ ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ เนื้อหาวิชา บริการ และปัญหาในการใช้ห้องสมุดด้านต่างๆ ได้แก่ ทรัพยากรสารสนเทศ บริการ วัสดุครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ และบุคลากร เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนจัดการทรัพยากรสารสนเทศและบริการให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้

สมมติฐานของการวิจัย มีดังนี้

1. ทรัพยากรสารสนเทศที่อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้ คือ หนังสือวิชาการภาษาอังกฤษ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ใช้ คือ ตำราภาษาไทย
2. บริการของหอสมุดปรีดี พนมยงค์ที่อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ใช้ คือ บริการยืม-คืน
3. ปัญหาที่อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาประสบในระดับมาก คือ ทรัพยากรสารสนเทศไม่ทันสมัย

การดำเนินการวิจัยใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากลุ่มสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ซึ่งเป็นคณะที่มีการเรียนการสอนอยู่ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์ ประกอบด้วยอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา รวม 6,092 คน จาก 11 คณะ ดังนี้ คณะนิติศาสตร์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี คณะรัฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ คณะวารสารศาสตร์ และสื่อสารมวลชน คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันภาษา และสำนักบัณฑิตอาสาสมัคร

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม โดยผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างประชากรจำนวน 608 คน ได้รับแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์กลับคืนมา 494 ชุด คิดเป็น ร้อยละ 81.25 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด จำแนกเป็นแบบสอบถามของอาจารย์ จำนวน 182 ชุด (ร้อยละ 77.45) และแบบสอบถามของนักศึกษา จำนวน 312 ชุด (ร้อยละ 83.65)

การวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับวิเคราะห์สถิติทางสังคมศาสตร์ SPSS for Windows ในการหาค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ยหรือมัชฌิมเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

ผลการวิจัยสรุปและอภิปรายผลได้ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 อาจารย์และนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามคณะที่สังกัด

อาจารย์และนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 494 คน ซึ่งจำแนกเป็นอาจารย์จำนวน 182 คน และนักศึกษาจำนวน 312 คน พบว่า เป็นอาจารย์และนักศึกษาคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จำนวนมากที่สุด 97 คน (ร้อยละ 19.63) รองลงมา ได้แก่ คณะศิลปศาสตร์ 77 คน (ร้อยละ 15.59) คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ 60 คน (ร้อยละ 12.15) จำนวนน้อยที่สุดเป็นอาจารย์และนักศึกษบัณฑิตวิทยาลัย 5 คน (ร้อยละ 1.01)

เมื่อจำแนกตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์จำนวนมากที่สุดเป็นอาจารย์คณะศิลปศาสตร์ 46 คน (ร้อยละ 25.28) รองลงมาเป็นอาจารย์คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี 35 คน (ร้อยละ 19.23) คณะเศรษฐศาสตร์ 19 คน (ร้อยละ 10.44) จำนวนน้อยที่สุดเป็นอาจารย์สำนักบัณฑิตอาสาสมัคร 5 คน (ร้อยละ 2.75) ส่วนบัณฑิตวิทยาลัยไม่มีอาจารย์ประจำ

สำหรับนักศึกษา พบว่า เป็นนักศึกษาคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จำนวนมากที่สุด 62 คน (ร้อยละ 19.87) รองลงมาเป็นนักศึกษาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ 44 คน (ร้อยละ 14.10) คณะรัฐศาสตร์ 39 คน (ร้อยละ 12.50) จำนวนน้อยที่สุดเป็นนักศึกษบัณฑิตวิทยาลัย 5 คน (ร้อยละ 1.60)

1.2 ตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์

อาจารย์จำนวนมากที่สุด 71 คน (ร้อยละ 39.01) มีตำแหน่งเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองลงมา 52 คน (ร้อยละ 28.57) มีตำแหน่งเป็นอาจารย์ จำนวนน้อยที่สุด 8 คน (ร้อยละ 4.40) มีตำแหน่งเป็นศาสตราจารย์

1.3 วุฒิการศึกษาของอาจารย์

อาจารย์จำนวนมากที่สุด 101 คน (ร้อยละ 55.49) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก และจำนวน 81 คน (ร้อยละ 44.51) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท และไม่มีอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถามมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี

1.4 ประสบการณ์ในการสอนของอาจารย์

อาจารย์จำนวนมากที่สุด 43 คน (ร้อยละ 23.63) มีประสบการณ์ในการสอน 6-10 ปี รองลงมา 40 คน (ร้อยละ 21.98) มีประสบการณ์ในการสอน 1-5 ปี และอาจารย์จำนวนน้อยที่สุด 3 คน (ร้อยละ 1.65) มีประสบการณ์ในการสอน 31-35 ปี

1.5 ระดับการศึกษาของนักศึกษา

นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 272 คน (ร้อยละ 87.18) ศึกษาในระดับปริญญาโท รองลงมา 22 คน (ร้อยละ 7.05) ศึกษาในระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต จำนวนน้อยที่สุด 18 คน (ร้อยละ 5.77) ศึกษาในระดับปริญญาเอก

1.6 ชั้นปีของนักศึกษา

นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 108 คน (ร้อยละ 34.62) เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 รองลงมา 90 คน (ร้อยละ 28.85) เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และจำนวนน้อยที่สุด 3 คน (ร้อยละ 0.96) เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 7

สำหรับนักศึกษาเมื่อพิจารณาจากระดับการศึกษา และชั้นปีที่ศึกษา พบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุดศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโท และจำนวนมากที่สุดเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 อาจเนื่องมาจากการศึกษาระดับปริญญาโท เป็นการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีสาขาวิชาเปิดสอน และมีจำนวนผู้เรียนมากที่สุดของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และเหตุที่นักศึกษาจำนวนมากที่สุดเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 อาจเป็นเพราะนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปีที่ 2 ยังมีวิชาเรียนตามหลักสูตร และยังคงค้นคว้าหาข้อมูลสารนิเทศเพื่อประกอบการหาหัวข้องานวิจัย ซึ่งนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทุกระดับจะต้องทำวิจัย เพื่อความสมบูรณ์ตามหลักสูตรการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ตอนที่ 2 การใช้ห้องสมุด

2.1 วัตถุประสงค์ในการใช้ห้องสมุด

อาจารย์และนักศึกษาจำนวนมากที่สุด 334 คน (ร้อยละ 67.61) มีวัตถุประสงค์ในการใช้ห้องสมุดเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทั่วไป รองลงมา 293 คน (ร้อยละ 59.31) ใช้ห้องสมุดเพื่อประกอบการทำวิจัย จำนวนน้อยที่สุด 182 คน (ร้อยละ 36.84) ใช้ห้องสมุดเพื่อประกอบการสอน

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์ทั้งหมด 182 คน (ร้อยละ 100.00) มีวัตถุประสงค์ในการใช้ห้องสมุดเพื่อประกอบการสอน รองลงมา 153 คน (ร้อยละ 84.07) เท่ากัน ใช้เพื่อประกอบการทำวิจัย และเพื่อติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ และอาจารย์จำนวนน้อยที่สุด 5 คน (ร้อยละ 2.75) ใช้เพื่อทบทวนบทเรียน (เป็นอาจารย์ที่กำลังศึกษาต่อโดยไม่ได้ลาศึกษาต่อ)

นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 281 คน (ร้อยละ 90.06) ใช้ห้องสมุดเพื่อประกอบการทำรายงาน ภาคนิพนธ์ และวิทยานิพนธ์ รองลงมา 273 คน (ร้อยละ 87.50) ใช้เพื่อประกอบการเรียน และนักศึกษาจำนวนน้อยที่สุด 38 คน (ร้อยละ 12.18) ใช้เพื่อเขียนตำราหรือบทความทางวิชาการ

ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ทั้งหมดมีวัตถุประสงค์ในการใช้ห้องสมุดเพื่อประกอบการสอน ส่วนนักศึกษาส่วนใหญ่ (ร้อยละ 90.06) ใช้ห้องสมุดเพื่อประกอบการทำรายงาน ภาคนิพนธ์ และวิทยานิพนธ์

จากผลการวิจัยที่พบว่าอาจารย์ทั้งหมดมีวัตถุประสงค์ในการใช้ห้องสมุดเพื่อประกอบการสอน อาจเป็นเพราะการสอนเป็นหน้าที่หลักของอาจารย์ผู้สอน และเนื่องจากการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา อาจารย์ผู้สอนจะต้องเป็นผู้ชี้แนะผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนจึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ลึกซึ้งในสาขาวิชาที่สอน และเป็นผู้มีความรู้อย่างกว้างขวางในสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน ทำให้ต้องค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา และแหล่งความรู้ที่สำคัญของมหาวิทยาลัย คือ ห้องสมุด ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราภรณ์ จันทร์คำ (2538) ซึ่งพบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดเพื่อค้นหาและอ่านหนังสือ เอกสารเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน และนวนลลล จุลพิปสาสน์ (2542) ซึ่งพบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดเพื่อค้นคว้าหาความรู้ประกอบการเรียนการสอน

ในส่วนผลการวิจัยที่พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดเพื่อประกอบการทำรายงาน ภาคนิพนธ์ และวิทยานิพนธ์ อาจเนื่องมาจากการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเป็นการศึกษาที่

มุ่งเน้นการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเป็นหลัก เพื่อการสร้างสรรค์วิทยาการใหม่ๆ โดยนักศึกษาทุกคน จะต้องทำวิจัยไม่ว่าจะเป็นวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการศึกษาเฉพาะกรณี ที่ต้องอาศัยห้องสมุด เป็นแหล่งข้อมูลสำคัญในการศึกษาค้นคว้า เนื่องจากห้องสมุดเป็นแหล่งความรู้ที่มีการจัดเก็บ ทรัพยากรสารนิเทศหลากหลายประเภทอย่างมีระบบ มีความสะดวกในการค้นคว้าหาข้อมูลสารนิเทศ ที่ต้องการ อีกทั้งยังเป็นแหล่งความรู้ที่มีลักษณะให้เปล่าหรือเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด และตอบสนอง ความต้องการให้ได้มากที่สุด ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ผ่องพรรณ แยมแซไซ (2536) ซึ่งพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดเพื่อค้นหาเอกสารประกอบการเขียนรายงาน หรือวิทยานิพนธ์

2.2 ความถี่ในการใช้ห้องสมุด

อาจารย์และนักศึกษาจำนวนมากที่สุด 189 คน (ร้อยละ 38.26) ใช้ห้องสมุด มากกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์ รองลงมา 110 คน (ร้อยละ 22.26) ใช้ห้องสมุดเดือนละ 2-3 ครั้ง จำนวน น้อยที่สุด 50 คน (ร้อยละ 10.12) ใช้ห้องสมุดเดือนละ 1 ครั้ง

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์จำนวนมากที่สุด 68 คน (ร้อยละ 37.36) ใช้ห้องสมุดเดือนละ 2-3 ครั้ง รองลงมา 39 คน (ร้อยละ 21.43) ใช้ห้องสมุดเดือนละ 1 ครั้ง และอาจารย์จำนวนน้อยที่สุด 7 คน (ร้อยละ 3.85) ใช้ห้องสมุดทุกวัน

นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 162 คน (ร้อยละ 51.92) ใช้ห้องสมุดมากกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์ รองลงมา 48 คน (ร้อยละ 15.39) ใช้ห้องสมุดสัปดาห์ละ 1 ครั้ง และนักศึกษาจำนวน น้อยที่สุด 11 คน (ร้อยละ 3.53) ใช้ห้องสมุดเดือนละ 1 ครั้ง

จากการที่อาจารย์จำนวนมากที่สุดเข้าใช้ห้องสมุดเดือนละ 2-3 ครั้ง จะเห็น ว่าอาจารย์เข้าใช้ห้องสมุดไม่บ่อยเท่าที่ควร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์มีภาระหน้าที่หลายอย่างทั้งใน ด้านการสอน การวิจัย และการบริการสังคม รวมถึงการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์นั้น อาจารย์ต้องทำหน้าที่สอนทั้งนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ศูนย์รังสิต และสอนนักศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษาที่ท่าพระจันทร์ ทำให้ต้องเสียเวลาในการเดินทาง และไม่มีเวลาว่างมากพอในการเข้าใช้ หอสมุดปรีดี พนมยงค์ อีกทั้งสำนักหอสมุดยังมีห้องสมุดสาขาที่เปิดให้บริการในพื้นที่ของคณะต่างๆ อีก 10 แห่งทั้งที่ท่าพระจันทร์และศูนย์รังสิต ห้องสมุดเหล่านี้เป็นห้องสมุดที่มีทรัพยากรสารนิเทศเฉพาะ สาขา ซึ่งอาจารย์สามารถเข้าใช้บริการได้อย่างสะดวก ไม่ต้องเสียเวลาเดินทาง และนอกจากนั้นอาจเป็น เพราะความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบัน ทำให้อาจารย์สามารถสืบค้นข้อมูลสารนิเทศ ได้ทางอินเทอร์เน็ต โดยไม่จำเป็นต้องเข้ามาค้นหาสารนิเทศในห้องสมุด ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับ

งานวิจัยของนวลลอบ จุลพัปสาสน์ (2542) ซึ่งพบว่าอาจารย์จำนวนมากที่สุดใช้ห้องสมุดเดือนละ 2-3 ครั้ง

ส่วนนักศึกษาจำนวนมากที่สุดร้อยละ 51.92 เข้าใช้ห้องสมุดมากกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์ เหตุที่นักศึกษาเข้าใช้ห้องสมุดบ่อย อาจเป็นเพราะการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษามุ่งเน้นการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเป็นหลัก นักศึกษาจึงต้องเข้าใช้ห้องสมุดเพื่อค้นคว้าประกอบการเรียนรายวิชาต่างๆ และเพื่อค้นคว้าประกอบการทำรายงาน ภาคนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไรวรรณ พะมณี (2535) ที่พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดมากกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์

นอกจากนี้งานวิจัยของประไพพรรณ จารุทวี (2545) ยังพบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ส่วนใหญ่มีความถี่ในการใช้ห้องสมุดมากกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์ เช่นเดียวกัน

2.3 ช่วงเวลาในการใช้ห้องสมุด

อาจารย์และนักศึกษาจำนวนมากที่สุด 372 คน (ร้อยละ 66.19) ใช้ห้องสมุดช่วงเวลา 13.00-16.00 น. รองลงมา 262 คน (ร้อยละ 53.04) ใช้ห้องสมุดวันเสาร์-อาทิตย์ จำนวนน้อยที่สุด 141 คน (ร้อยละ 28.54) ใช้ห้องสมุดช่วงเวลา 12.00-13.00 น. ถ้าพิจารณาเฉพาะช่วงเวลาตั้งแต่ 8.00-20.00 น. ที่อาจารย์และนักศึกษาใช้ พบว่า ช่วงเวลา 13.00-16.00 น. เป็นช่วงเวลาที่มีการใช้มากที่สุด และช่วงเวลา 12.00-13.00 น. เป็นช่วงเวลาที่มีการใช้น้อยที่สุด

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์จำนวนมากที่สุด 141 คน (ร้อยละ 77.47) ใช้ห้องสมุดช่วงเวลา 13.00-16.00 น. รองลงมา 87 คน (ร้อยละ 47.80) คือ ช่วงเวลา 8.00-12.00 น. และอาจารย์จำนวนน้อยที่สุด 50 คน (ร้อยละ 27.47) ใช้ห้องสมุดวันเสาร์-อาทิตย์ ถ้าพิจารณาเฉพาะช่วงเวลาตั้งแต่ 8.00-20.00 น. ที่อาจารย์ใช้ พบว่า ช่วงเวลา 13.00-16.00 น. เป็นช่วงเวลาที่มีการใช้มากที่สุด และช่วงเปิดภาคค่ำ 16.00-20.00 น. เป็นช่วงเวลาที่มีการใช้น้อยที่สุด

นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 212 คน (ร้อยละ 67.95) ใช้ห้องสมุดวันเสาร์-อาทิตย์ รองลงมา 186 คน (ร้อยละ 59.62) ใช้ห้องสมุดช่วงเวลา 13.00-16.00 น. และนักศึกษาจำนวนน้อยที่สุด 66 คน (ร้อยละ 21.15) ใช้ห้องสมุดระหว่างปิดภาคการศึกษา ถ้าพิจารณาเฉพาะช่วงเวลาตั้งแต่ 8.00-20.00 น. ที่นักศึกษาใช้พบว่า ช่วงเวลา 13.00-16.00 น. เป็นช่วงเวลาที่มีการใช้มากที่สุด และช่วงเวลา 12.00-13.00 น. เป็นช่วงเวลาที่มีการใช้น้อยที่สุด

จากการที่อาจารย์จำนวนมากที่สุดเข้าใช้ห้องสมุดช่วงเวลา 13.00-16.00 น. เนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่ยังเห็นว่าเป็นสะดวกในการเข้าใช้ อีกทั้งในช่วงเวลาหลัง 16.00 น. และช่วงวันเสาร์-อาทิตย์นั้นมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้จัดตารางการเรียนการสอนสำหรับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนจึงไม่มีเวลาเข้ามาเข้าใช้ห้องสมุด

สำหรับนักศึกษาจำนวนมากที่สุดเข้าใช้ห้องสมุดวันเสาร์-อาทิตย์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จำนวนมาก เป็นนักศึกษาภาคพิเศษ ที่ต้องทำงานในวันธรรมดา และใช้เวลาเรียนภาคค่ำหรือวันเสาร์-อาทิตย์ จึงมีเวลาเข้ามาเข้าใช้ห้องสมุดเฉพาะช่วงเวลาว่างของวันที่มาเรียนเท่านั้น ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ บานชื่น ทองพันชั่ง (2536) ที่พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เข้าใช้ห้องสมุดบ่อยที่สุดในวันเสาร์และวันอาทิตย์

2.4 การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ

2.4.1 การใช้สื่อสิ่งพิมพ์

อาจารย์และนักศึกษานำสื่อสิ่งพิมพ์ทั้ง 17 ประเภท โดยสื่อสิ่งพิมพ์ 8 ประเภทมีสัดส่วนการใช้สูงกว่าการไม่ใช้ ได้แก่ หนังสือทั่วไป หนังสือวิชาการ หนังสืออ้างอิง ตำรา วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย วารสารวิชาการ และหนังสือพิมพ์ ส่วนสื่อสิ่งพิมพ์อีก 9 ประเภท พบว่า มีสัดส่วนการไม่ใช้สูงกว่าการใช้ ได้แก่ คู่มือการศึกษา หนังสือหายาก หนังสือเยาวชน นวนิยาย เรื่องสั้น จุลสาร กฤตภาค ราชกิจจานุเบกษา และวารสารบันเทิง

สำหรับสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีการใช้ พบว่า อาจารย์และนักศึกษามากที่สุด 478 คน (ร้อยละ 96.76) ใช้หนังสือวิชาการ รองลงมา 439 คน (ร้อยละ 88.87) ใช้ตำรา จำนวนน้อยที่สุด 43 คน (ร้อยละ 8.70) ใช้กฤตภาค ส่วนสื่อสิ่งพิมพ์ที่ไม่มีการใช้ พบว่า อาจารย์และนักศึกษามากที่สุด 451 คน (ร้อยละ 91.30) ไม่ใช้กฤตภาค รองลงมา 426 คน (ร้อยละ 86.23) ไม่ใช้ราชกิจจานุเบกษา

เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่าอาจารย์ทั้งหมด 182 คน (ร้อยละ 100.00) ใช้หนังสือวิชาการ รองลงมา 166 คน (ร้อยละ 91.21) เท่ากันใช้ตำราและวารสารวิชาการ และอาจารย์จำนวนน้อยที่สุด 13 คน (ร้อยละ 7.14) ใช้กฤตภาค ส่วนสื่อสิ่งพิมพ์ที่ไม่มีการใช้ พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ 169 คน (ร้อยละ 92.86) ไม่ใช้ กฤตภาค รองลงมา 160 คน (ร้อยละ 87.91) ไม่ใช้หนังสือเยาวชน

ส่วนนักศึกษา พบว่า จำนวนมากที่สุด 296 คน (ร้อยละ 94.87) ใช้หนังสือวิชาการ รองลงมา 290 คน (ร้อยละ 92.95) ใช้หนังสือทั่วไป และนักศึกษาน้อยที่สุด 30

คน (ร้อยละ 9.62) ใช้กฤตภาค ส่วนสื่อสิ่งพิมพ์ที่ไม่มีการใช้ พบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 282 คน (ร้อยละ 90.38) ไม่ใช้กฤตภาค รองลงมา 160 คน (ร้อยละ 87.91) ไม่ใช้ราชกิจจานุเบกษา

2.4.2 การใช้สื่อสิ่งพิมพ์ จำแนกตามภาษา

อาจารย์และนักศึกษาใช้สื่อสิ่งพิมพ์ที่เป็นภาษาไทยมากกว่าภาษาอังกฤษทั้ง 17 ประเภท โดยสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาไทยที่อาจารย์และนักศึกษาจำนวนมากที่สุด 402 คน (ร้อยละ 81.38) ใช้ ได้แก่ หนังสือทั่วไปภาษาไทย รองลงมา 398 คน (ร้อยละ 80.57) ใช้หนังสือวิชาการภาษาไทยจำนวนน้อยที่สุด 43 คน (ร้อยละ 8.70) ใช้กฤตภาคภาษาไทย ส่วนสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษที่อาจารย์และนักศึกษาจำนวนมากที่สุด 361 คน (ร้อยละ 73.08) ใช้ ได้แก่ หนังสือวิชาการภาษาอังกฤษ รองลงมา 321 คน (ร้อยละ 64.98) ใช้ตำราภาษาอังกฤษ จำนวนน้อยที่สุด 8 คน (ร้อยละ 1.62) เท่ากัน ใช้กฤตภาคและราชกิจจานุเบกษาภาษาอังกฤษ

เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า สื่อสิ่งพิมพ์ภาษาไทยที่อาจารย์จำนวนมากที่สุด 128 คน (ร้อยละ 70.33) ใช้ ได้แก่ หนังสือวิชาการภาษาไทย รองลงมา 125 คน (ร้อยละ 68.68) ใช้หนังสือทั่วไปภาษาไทย จำนวนน้อยที่สุด 13 คน (ร้อยละ 7.14) ใช้กฤตภาคภาษาไทย ส่วนสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษที่อาจารย์จำนวนมากที่สุด 167 คน (ร้อยละ 91.76) ใช้ ได้แก่ หนังสือวิชาการภาษาอังกฤษ รองลงมา 155 คน (ร้อยละ 85.16) ใช้วารสารวิชาการภาษาอังกฤษ และอาจารย์จำนวนน้อยที่สุด 6 คน (ร้อยละ 3.30) ใช้ราชกิจจานุเบกษาภาษาอังกฤษ

สื่อสิ่งพิมพ์ภาษาไทยที่นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 277 คน (ร้อยละ 88.78) ใช้ ได้แก่ หนังสือทั่วไปภาษาไทย รองลงมา 270 คน (ร้อยละ 86.54) ใช้หนังสือวิชาการภาษาไทย จำนวนน้อยที่สุด 30 คน (ร้อยละ 9.62) ใช้กฤตภาคภาษาไทย ส่วนสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษที่นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 194 คน (ร้อยละ 62.18) ใช้ ได้แก่ หนังสือวิชาการภาษาอังกฤษ รองลงมา 163 คน (ร้อยละ 52.24) ใช้ตำราภาษาอังกฤษ นักศึกษาจำนวนน้อยที่สุด 1 คน (ร้อยละ 0.32) ใช้กฤตภาคภาษาอังกฤษ

จากผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ 167 คน (ร้อยละ 91.76) ใช้หนังสือวิชาการภาษาอังกฤษและนักศึกษาส่วนใหญ่ 253 คน (ร้อยละ 81.09) ใช้ตำราภาษาไทย

ดังนั้นจากสมมติฐานข้อที่ 1 ที่กำหนดไว้ว่า ทรัพยากรสารสนเทศที่อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้ คือ หนังสือวิชาการภาษาอังกฤษ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ใช้ คือ ตำราภาษาไทย ผลการวิจัยจึงสอดคล้องกับสมมติฐาน

2.4.3 การใช้สื่อโสตทัศน

อาจารย์และนักศึกษาใช้สื่อโสตทัศน 10 ประเภท จากทั้งหมด 12 ประเภท สำหรับสื่อโสตทัศนที่ไม่มีการใช้ 2 ประเภท ได้แก่ แผ่นเสียงและฟิล์มสตริป โดยสื่อโสตทัศนทั้ง 10 ประเภทที่ใช้ พบว่า มีสัดส่วนการไม่ใช้สูงกว่าการใช้

สำหรับสื่อโสตทัศนที่มีการใช้ พบว่า อาจารย์และนักศึกษามีจำนวนมากที่สุด 83 คน (ร้อยละ 16.80) ใช้เทปบันทึกภาพ รองลงมา 68 คน (ร้อยละ 13.77) ใช้แผ่นซีดี จำนวนน้อยที่สุด 3 คน (ร้อยละ 0.61) ใช้ของตัวอย่าง ส่วนสื่อโสตทัศนที่ไม่มีการใช้ พบว่า อาจารย์และนักศึกษาทั้งหมด 494 คน (ร้อยละ 100.00) เท่ากัน ไม่ใช้แผ่นเสียงและฟิล์มสตริป รองลงมา 491 คน (ร้อยละ 99.39) ไม่ใช้ของตัวอย่าง

เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์จำนวนมากที่สุด 26 คน (ร้อยละ 14.29) ใช้แผ่นซีดี รองลงมา 25 คน (ร้อยละ 13.74) ใช้ไมโครฟิล์ม และอาจารย์จำนวนน้อยที่สุด 1 คน (ร้อยละ 0.55) เท่ากัน ใช้ไมโครฟิช สไลด์ และของตัวอย่าง ส่วนสื่อโสตทัศนที่ไม่มีการใช้ พบว่า อาจารย์ทั้งหมด 182 คน (ร้อยละ 100.00) เท่ากัน ไม่ใช้แผ่นเสียงและฟิล์มสตริป รองลงมา 181 คน (ร้อยละ 99.45) เท่ากัน ไม่ใช้ไมโครฟิช สไลด์ และของตัวอย่าง

นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 64 คน (ร้อยละ 20.51) ใช้เทปบันทึกภาพ รองลงมา 42 คน (ร้อยละ 13.46) ใช้แผ่นซีดี และนักศึกษาจำนวนน้อยที่สุด 2 คน (ร้อยละ 0.64) ใช้ของตัวอย่าง ส่วนสื่อโสตทัศนที่ไม่มีการใช้ พบว่า นักศึกษาทั้งหมด 312 คน (ร้อยละ 100.00) เท่ากัน ไม่ใช้แผ่นเสียงและฟิล์มสตริป รองลงมา 310 คน (ร้อยละ 99.36) ไม่ใช้ของตัวอย่าง

2.4.4 การใช้สื่อโสตทัศน จำแนกตามภาษา

สำหรับสื่อโสตทัศนที่มีการใช้ พบว่า อาจารย์และนักศึกษาใช้สื่อโสตทัศนภาษาไทยจำนวนสูงกว่าใช้สื่อโสตทัศนภาษาอังกฤษ 5 ประเภท ได้แก่ เทปบันทึกภาพ เทปบันทึกเสียง แผ่นที่ ไมโครฟิล์ม และไมโครฟิช ส่วนสื่อโสตทัศนอีก 2 ประเภท พบว่า อาจารย์และนักศึกษามีการใช้ภาษาอังกฤษสูงกว่าภาษาไทย ได้แก่ ฟิล์มภาพยนตร์ และแผ่นซีดี

สำหรับสื่อโสตทัศนภาษาไทย พบว่า อาจารย์และนักศึกษามีจำนวนมากที่สุด 71 คน (ร้อยละ 14.37) ใช้เทปบันทึกภาพภาษาไทย รองลงมา 53 คน (ร้อยละ 10.73) ใช้ไมโครฟิล์มภาษาไทย จำนวนน้อยที่สุด 4 คน (ร้อยละ 0.81) ใช้ไมโครฟิชภาษาไทย ส่วนสื่อโสตทัศนภาษาอังกฤษ พบว่า อาจารย์และนักศึกษามีจำนวนมากที่สุด 58 คน (ร้อยละ 11.74) ใช้

เทปบันทึกภาพภาษาอังกฤษ รองลงมา 55 คน (ร้อยละ 11.13) ใช้แผ่นซีดีภาษาอังกฤษ จำนวนน้อยที่สุด 3 คน (ร้อยละ 0.61) ใช้ไมโครฟิล์มภาษาอังกฤษ

เมื่อพิจารณาแยกกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์ใช้สื่อโสตทัศนศึกษาภาษาอังกฤษจำนวนสูงกว่าใช้สื่อโสตทัศนศึกษาภาษาไทย 3 ประเภท ได้แก่ แผ่นซีดี เทปบันทึกเสียง และแผ่นที่ ส่วนสื่อโสตทัศนศึกษาอีก 2 ประเภท พบว่า อาจารย์ใช้ภาษาไทยมากกว่าภาษาอังกฤษ ได้แก่ เทปบันทึกเสียง และไมโครฟิล์ม สำหรับสื่อโสตทัศนศึกษาอีก 2 ประเภท พบว่า อาจารย์ใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษจำนวนเท่ากัน ได้แก่ ฟิล์มภาพยนตร์ และไมโครฟิช

สำหรับสื่อโสตทัศนศึกษาไทย พบว่า อาจารย์จำนวนมากที่สุด 24 คน (ร้อยละ 13.19) ใช้ไมโครฟิล์มภาษาไทย รองลงมา 19 คน (ร้อยละ 10.44) ใช้เทปบันทึกภาพภาษาไทย อาจารย์จำนวนน้อยที่สุด 1 คน (ร้อยละ 0.55) ใช้ไมโครฟิชภาษาไทย ส่วนสื่อโสตทัศนศึกษาภาษาอังกฤษ พบว่า อาจารย์จำนวนมากที่สุด 24 คน (ร้อยละ 13.19) ใช้แผ่นซีดีภาษาอังกฤษ รองลงมา 15 คน (ร้อยละ 8.24) ใช้เทปบันทึกภาพภาษาอังกฤษ อาจารย์จำนวนน้อยที่สุด 1 คน (ร้อยละ 0.55) ใช้ไมโครฟิชภาษาอังกฤษ

สำหรับนักศึกษาใช้สื่อโสตทัศนศึกษาไทยจำนวนสูงกว่าใช้สื่อโสตทัศนศึกษาภาษาอังกฤษ 5 ประเภท ได้แก่ เทปบันทึกภาพ เทปบันทึกเสียง แผ่นที่ ไมโครฟิล์ม และไมโครฟิช ส่วนสื่อโสตทัศนศึกษาอีก 1 ประเภท พบว่า นักศึกษาใช้ภาษาอังกฤษมากกว่าภาษาไทย ได้แก่ ฟิล์มภาพยนตร์ และสื่อโสตทัศนศึกษาอีก 1 ประเภท พบว่า นักศึกษาใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเท่ากัน คือ แผ่นซีดี

สำหรับสื่อโสตทัศนศึกษาไทย พบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 52 คน (ร้อยละ 16.67) ใช้เทปบันทึกภาพภาษาไทย รองลงมา 31 คน (ร้อยละ 9.94) ใช้แผ่นซีดีภาษาไทย นักศึกษาจำนวนน้อยที่สุด 3 คน (ร้อยละ 0.96) ใช้ไมโครฟิชภาษาไทย ส่วนสื่อโสตทัศนศึกษาภาษาอังกฤษ พบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 43 คน (ร้อยละ 13.78) ใช้เทปบันทึกภาพภาษาอังกฤษ รองลงมา 31 คน (ร้อยละ 9.94) เท่ากัน ใช้ฟิล์มภาพยนตร์และแผ่นซีดีภาษาอังกฤษ นักศึกษาจำนวนน้อยที่สุด 2 คน (ร้อยละ 0.67) ใช้ไมโครฟิช

จากผลการวิจัย พบว่า สื่อโสตทัศนศึกษาที่อาจารย์จำนวนมากที่สุดใช้คือ แผ่นซีดี เมื่อพิจารณาการใช้สื่อโสตทัศนศึกษาจำแนกตามภาษา พบว่า สื่อโสตทัศนศึกษาไทยที่อาจารย์

จำนวนมากที่สุดใช้คือ ไมโครฟิล์มภาษาไทย ส่วนสื่อโสตทัศนภาษาอังกฤษที่อาจารย์จำนวนมากที่สุดใช้คือ แผ่นซีดีภาษาอังกฤษ

สำหรับนักศึกษาจำนวนมากที่สุดใช้เทปบันทึกภาพ เมื่อพิจารณาการใช้สื่อโสตทัศนจำแนกตามภาษา พบว่า สื่อโสตทัศนภาษาไทยที่นักศึกษาจำนวนมากที่สุดใช้คือ เทปบันทึกภาพภาษาไทย ส่วนสื่อโสตทัศนภาษาอังกฤษที่นักศึกษาจำนวนมากที่สุดใช้คือ เทปบันทึกภาพภาษาอังกฤษ

2.4.5 การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่อาจารย์และนักศึกษาใช้จำแนกได้เป็น 4 ประเภทใหญ่ ได้แก่ ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดพัฒนาขึ้นเอง ฐานข้อมูลออนไลน์ ฐานข้อมูลซีดีรอม และฐานข้อมูล ThaiLIS

อาจารย์และนักศึกษาจำนวน 494 คน ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทั้ง 4 ประเภท โดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ 1 ประเภท มีสัดส่วนการใช้สูงกว่าการไม่ใช้ ได้แก่ ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดพัฒนาขึ้นเอง ส่วนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ อีก 3 ประเภท พบว่ามีสัดส่วนการไม่ใช้สูงกว่าการใช้ ได้แก่ ฐานข้อมูลออนไลน์ ฐานข้อมูลซีดีรอม และฐานข้อมูล ThaiLIS

สำหรับสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีการใช้ พบว่า อาจารย์และนักศึกษาจำนวนมากที่สุด 484 คน (ร้อยละ 97.98) ใช้ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดพัฒนาขึ้นเอง รองลงมา 212 คน (ร้อยละ 42.91) จำนวนน้อยที่สุด 75 คน (ร้อยละ 15.18) ใช้ฐานข้อมูล ThaiLIS

เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากรพบว่าอาจารย์ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทั้ง 4 ประเภท โดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ 2 ประเภท มีสัดส่วนการใช้สูงกว่าการไม่ใช้ ได้แก่ ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดพัฒนาขึ้นเอง และฐานข้อมูลออนไลน์ ส่วนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ อีก 2 ประเภท พบว่า มีสัดส่วนการไม่ใช้สูงกว่าการใช้ ได้แก่ ฐานข้อมูลซีดีรอม และฐานข้อมูล ThaiLIS

สำหรับสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีการใช้ พบว่า อาจารย์จำนวนมากที่สุด 180 คน (ร้อยละ 98.90) ใช้ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดพัฒนาขึ้นเอง และจำนวน 104 คน (ร้อยละ 57.14) ใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ส่วนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ไม่ใช้พบว่า อาจารย์จำนวนมากที่สุด 144 คน (ร้อยละ 79.12) ไม่ใช้ฐานข้อมูล ThaiLIS และจำนวน 134 คน (ร้อยละ 73.63) ไม่ใช้ฐานข้อมูลซีดีรอม

สำหรับนักศึกษา พบว่า สื่ออิเล็กทรอนิกส์ 1 ประเภท มีสัดส่วนการใช้สูงกว่าการไม่ใช้ ได้แก่ ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดพัฒนาขึ้นเอง ส่วนสื่ออิเล็กทรอนิกส์อีก 3 ประเภท พบว่ามีสัดส่วนการไม่ใช้สูงกว่าการใช้ ได้แก่ ฐานข้อมูลออนไลน์ ฐานข้อมูลซีดีรอม และฐานข้อมูล ThaiLIS

สำหรับสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีการใช้ พบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 304 คน (ร้อยละ 97.44) ใช้ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดพัฒนาขึ้นเอง ส่วนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ไม่ใช้ พบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 275 คน (ร้อยละ 88.14) ไม่ใช้ ได้แก่ ฐานข้อมูล ThaiLIS รองลงมาจำนวน 264 คน (ร้อยละ 84.62) ไม่ใช้ฐานข้อมูลซีดีรอม

จากการที่อาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดพัฒนาขึ้นเอง อาจเป็นเพราะสามารถเข้าใช้ได้สะดวกกว่าฐานข้อมูลอื่นๆ คือสามารถสืบค้นได้จากทั้งภายในและภายนอกห้องสมุดผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตโดยไม่ต้องใช้รหัสผ่าน และยังเป็นฐานข้อมูลที่รวบรวมรายการบรรณานุกรมของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ Bancroft และคณะ (1998) ที่พบว่า สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่อาจารย์และนักศึกษานักศึกษาจำนวนมากที่สุดใช้ คือ Griffin OPAC ซึ่งเป็นฐานข้อมูลรายการบรรณานุกรมของห้องสมุด Washington State University เช่นเดียวกัน

2.4.5.1 ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดพัฒนาขึ้นเอง

ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดพัฒนาขึ้นเองมีทั้งหมด 5 ฐานข้อมูล โดยฐานข้อมูลที่ห้องสมุดพัฒนาขึ้นเองที่อาจารย์และนักศึกษานักศึกษาใช้ 2 ฐานข้อมูล มีสัดส่วนการใช้สูงกว่าการไม่ใช้ ได้แก่ ฐานข้อมูลบรรณานุกรมหนังสือ วิทยานิพนธ์ วารสาร และโสตทัศนวัสดุ และฐานข้อมูลดรรชนีวารสาร และหนังสือพิมพ์

สำหรับฐานข้อมูลที่ห้องสมุดพัฒนาขึ้นเองที่มีการใช้ พบว่า อาจารย์และนักศึกษานักศึกษาจำนวนมากที่สุด 481 คน (ร้อยละ 99.38) ใช้ฐานข้อมูลบรรณานุกรมหนังสือ วิทยานิพนธ์ วารสาร และโสตทัศนวัสดุ และจำนวน 246 คน (ร้อยละ 50.83) ใช้ฐานข้อมูลดรรชนีวารสารและหนังสือพิมพ์ ส่วนฐานข้อมูลที่ห้องสมุดพัฒนาขึ้นเองที่ไม่ใช้ พบว่า อาจารย์และนักศึกษานักศึกษาจำนวนมากที่สุด 470 คน (ร้อยละ 97.11) ไม่ใช้ฐานข้อมูลดรรชนีชีวประวัติ รองลงมา 450 คน (ร้อยละ 92.98) ไม่ใช้ฐานข้อมูลดรรชนีราชกิจจานุเบกษา

เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่าอาจารย์จำนวนมากที่สุด 179 คน (ร้อยละ 99.44) ใช้ฐานข้อมูลบรรณานุกรมหนังสือ วิทยานิพนธ์ วารสาร และโสตทัศนวัสดุ และจำนวน 97 คน (ร้อยละ 53.89) ใช้ฐานข้อมูลดรรชนีวารสารและหนังสือพิมพ์ ส่วนฐานข้อมูลที่ห้องสมุดพัฒนาขึ้นเองที่ไม่ใช่ พบว่า อาจารย์จำนวนมากที่สุด 174 คน (ร้อยละ 96.67) ไม่ใช้ฐานข้อมูลดรรชนีชีวประวัติ รองลงมาจำนวน 159 คน (ร้อยละ 88.33) ไม่ใช้ฐานข้อมูลราชกิจจานุเบกษา

ส่วนนักศึกษา พบว่า จำนวนมากที่สุด 302 คน (ร้อยละ 99.34) ใช้ฐานข้อมูลบรรณานุกรมหนังสือวิทยานิพนธ์ วารสาร และโสตทัศนวัสดุ และฐานข้อมูลดรรชนีวารสาร และหนังสือพิมพ์ ส่วนฐานข้อมูลที่ห้องสมุดพัฒนาขึ้นเองที่ไม่ใช่ พบว่านักศึกษาจำนวนมากที่สุด 296 คน (ร้อยละ 97.37) ไม่ใช้ฐานข้อมูลดรรชนีชีวประวัติ รองลงมา 291 คน (ร้อยละ 95.72) ไม่ใช้ฐานข้อมูลดรรชนีราชกิจจานุเบกษา

สำหรับฐานข้อมูลที่ห้องสมุดพัฒนาขึ้นเองที่อาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่ใช้คือ ฐานข้อมูลบรรณานุกรมหนังสือ วิทยานิพนธ์ วารสาร และโสตทัศนวัสดุ อาจเพราะเป็นฐานข้อมูลที่จัดเก็บรายการทางบรรณานุกรมของทรัพยากรสารสนเทศ ทั้งประเภทสิ่งพิมพ์ และสื่อโสตทัศนของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นว่า อาจารย์และนักศึกษายังคงให้ความสำคัญกับสื่อสิ่งพิมพ์ ในการค้นคว้าหาข้อมูลสารสนเทศมากกว่า ทรัพยากรสารสนเทศประเภทอื่นๆ

2.4.5.2 ฐานข้อมูลออนไลน์

ฐานข้อมูลออนไลน์ที่อาจารย์และนักศึกษาใช้มีทั้งหมด 6 ฐาน โดยฐานข้อมูลออนไลน์ 1 ฐาน มีสัดส่วนการใช้สูงกว่าการไม่ใช้ ได้แก่ ฐานข้อมูล Ebsco

สำหรับฐานข้อมูลออนไลน์ที่มีการใช้ พบว่า อาจารย์และนักศึกษาจำนวนมากที่สุด 184 คน (ร้อยละ 86.79) ใช้ฐานข้อมูล Ebsco ส่วนฐานข้อมูลออนไลน์ที่ไม่ใช่ พบว่าอาจารย์และนักศึกษาจำนวนมากที่สุด 192 คน (ร้อยละ 90.57) ไม่ใช้ฐานข้อมูล SwetsNet Navigator รองลงมาจำนวน 190 คน (ร้อยละ 89.62) ไม่ใช้ฐานข้อมูล United Nations Treaty Collection online

เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า จำนวนมากที่สุด 95 คน (ร้อยละ 91.35) ใช้ฐานข้อมูล Ebsco ส่วนฐานข้อมูลออนไลน์ที่ไม่ใช่ พบว่าอาจารย์

จำนวนมากที่สุด 94 คน (ร้อยละ 90.38) ไม่ใช้ฐานข้อมูล SwetsNet Navigator รองลงมาจำนวน 89 คน (ร้อยละ 85.58) ไม่ใช้ฐานข้อมูล United Nations Treaty Collection online

ส่วนนักศึกษา พบว่า จำนวนมากที่สุด 89 คน (ร้อยละ 82.41) ใช้ฐานข้อมูล Ebsco ส่วนฐานข้อมูลออนไลน์ที่ไม่ใช้ พบว่านักศึกษาจำนวนมากที่สุด 101 คน (ร้อยละ 93.52) ไม่ใช้ฐานข้อมูล United Nations Treaty Collection online รองลงมาจำนวน 98 คน (ร้อยละ 90.74) ไม่ใช้ ฐานข้อมูล SwetsNet Navigator

ฐานข้อมูล Ebsco ที่อาจารย์และนักศึกษาใช้ทั้งหมด 5 ฐาน โดยฐานข้อมูล Ebsco 1 ฐาน มีสัดส่วนการใช้สูงกว่าการไม่ใช้ ได้แก่ ฐานข้อมูล Academic search Premier

สำหรับฐานข้อมูล Ebsco ที่มีการใช้ พบว่า อาจารย์และ นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 145 คน (ร้อยละ 78.80) ใช้ฐานข้อมูล Academic search Premier ส่วนฐานข้อมูล Ebsco ที่ไม่ใช้ พบว่าอาจารย์และนักศึกษาจำนวนมากที่สุด 177 คน (ร้อยละ 96.20) ไม่ใช้ฐานข้อมูล Ebsco Animals รองลงมาจำนวน 135 คน (ร้อยละ 73.37) ไม่ใช้ฐานข้อมูล World Magazine Bank

เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากรทั้งอาจารย์และ นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 79 และ 66 คน (ร้อยละ 83.16 และ 74.16) ใช้ฐานข้อมูล Academic search Premier ส่วนฐานข้อมูล Ebsco ที่ไม่ใช้ พบว่าอาจารย์จำนวนมากที่สุด 88 คน และ นักศึกษาทั้งหมด 89 คน (ร้อยละ 92.63 และ 100.00) ไม่ใช้ฐานข้อมูล Ebsco Animals รองลงมา จำนวน 68 และ 67 คน (ร้อยละ 71.58 และ 75.28) ไม่ใช้ ฐานข้อมูล World Magazine Bank และฐานข้อมูล ERIC

จากผลการวิจัย พบว่า ฐานข้อมูลออนไลน์ที่อาจารย์และ นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้คือ ฐานข้อมูล Ebsco อาจเป็นเพราะฐานข้อมูล Ebsco เป็นฐานข้อมูลดรรชนี บทความวารสารภาษาต่างประเทศที่มีหลากหลายสาขาวิชาทั้งทางด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ วิทยาศาสตร์และการแพทย์ ซึ่งให้ข้อมูลทั้งในรูปแบบของสาระสังเขป ดรรชนี หรือเอกสารฉบับเต็ม ในขณะที่ฐานข้อมูลอื่นๆ เป็นฐานข้อมูลเฉพาะด้านที่สามารถสืบค้นได้เพียงสาขาใดสาขาหนึ่งเท่านั้น

2.4.5.3 ฐานข้อมูลซีดีรอม

ฐานข้อมูลซีดีรอมมีทั้งหมด 17 ฐาน โดยฐานข้อมูลซีดีรอมที่อาจารย์และนักศึกษาใช้ 1 ฐาน มีสัดส่วนการใช้สูงกว่าการไม่ใช้ ได้แก่ ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย

สำหรับฐานข้อมูลซีดีรอมที่มีการใช้ พบว่าอาจารย์และนักศึกษาจำนวนมากที่สุด 68 คน (ร้อยละ 70.83) ใช้ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย ส่วนฐานข้อมูลซีดีรอมที่ไม่ใช้ พบว่าอาจารย์และนักศึกษาทั้งหมด 96 คน (ร้อยละ 100) ไม่ใช้ฐานข้อมูล Refworld รองลงมาจำนวน 95 คน (ร้อยละ 98.96) เท่ากันไม่ใช้ฐานข้อมูล PsycInfo และ WISTAT

เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า ทั้งอาจารย์และนักศึกษาจำนวนมากที่สุด 26 และ 42 คน (ร้อยละ 54.17 และ 87.50) ใช้ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย ส่วนฐานข้อมูลซีดีรอมที่ไม่ใช้ พบว่าอาจารย์ทั้งหมด 48 คน (ร้อยละ 100.00) ไม่ใช้ฐานข้อมูล Refworld รองลงมาจำนวน 47 คน (ร้อยละ 97.92) เท่ากัน ไม่ใช้ฐานข้อมูล PsycInfo และ WISTAT ส่วนนักศึกษาทั้งหมด 48 คน (ร้อยละ 100.00) เท่ากัน ไม่ใช้ฐานข้อมูล Academic Search FT International, Current Biography, Refworld, PsycInfo และ WISTAT รองลงมาจำนวน 47 คน (ร้อยละ 97.92) เท่ากัน ไม่ใช้ฐานข้อมูล Readers' Guide Abstracts, Statistical Yearbook และ UNESCO Database

จากผลการวิจัย พบว่า ฐานข้อมูลซีดีรอมที่อาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่ใช้คือ ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย เนื่องจากการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษาต้องมีการทำวิจัย ไม่ว่าจะเป็นวิทยานิพนธ์ หรือสารนิพนธ์ ดังนั้นทั้งอาจารย์และนักศึกษาก็ใช้ฐานข้อมูลนี้มากกว่าฐานข้อมูลซีดีรอมอื่นๆ เพื่อประกอบการทำวิจัย หรือหาหัวข้อการวิจัย

2.4.5.4 ฐานข้อมูล ThaiLIS

ฐานข้อมูล ThaiLIS มีทั้งหมด 5 ฐาน โดยฐานข้อมูล ThaiLIS ที่อาจารย์และนักศึกษาใช้ 1 ฐาน มีสัดส่วนการใช้สูงกว่าการไม่ใช้ ได้แก่ ฐานข้อมูล ABI/Inform ส่วนฐานข้อมูล ThaiLIS อีก 4 ฐาน พบว่า มีสัดส่วนการไม่ใช้สูงกว่าการใช้ ได้แก่ ฐานข้อมูล ERIC, MEDLINE, DAO, IEEE

สำหรับฐานข้อมูล ThaiLIS ที่มีการใช้พบว่า อาจารย์และนักศึกษาจำนวนมากที่สุด 46 คน (ร้อยละ 61.33) ใช้ฐานข้อมูล ABI/Inform ส่วนฐานข้อมูล

ThaiLIS ที่ไม่ใช้พบว่าอาจารย์และนักศึกษาจำนวนมากที่สุด 73 คน (ร้อยละ 97.33) ไม่ใช้ฐานข้อมูล MEDLINE รองลงมา 61 คน (ร้อยละ 83.33) ไม่ใช้ฐานข้อมูล IEEE

เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า ทั้งอาจารย์และนักศึกษาจำนวนมากที่สุด 27 และ 18 คน (ร้อยละ 71.05 และ 51.35) ใช้ฐานข้อมูล ABI/Inform ส่วนฐานข้อมูล ThaiLIS ที่ไม่ใช้พบว่า อาจารย์จำนวนมากที่สุด 36 คน และนักศึกษาทั้งหมด 37 คน (ร้อยละ 94.74 และ 100.00) ไม่ใช้ฐานข้อมูล MEDLINE รองลงมาจำนวน 31 และ 30 คน (ร้อยละ 81.58 และ 81.08) ไม่ใช้ฐานข้อมูล IEEE

ฐานข้อมูล ThaiLIS ที่อาจารย์และนักศึกษาล้วนส่วนใหญ่ใช้คือ ฐานข้อมูล ABI/Inform เนื่องจากเป็นฐานข้อมูลดรรชนีทางธุรกิจและการจัดการ รวมทั้งสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีข้อมูลที่สัมพันธ์กับการเรียนการสอนของอาจารย์และนักศึกษาทางด้านนี้ ไม่ว่าจะเป็นสาขาวิชาต่างๆ ของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี และคณะเศรษฐศาสตร์ ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรกลุ่มใหญ่ที่ใช้ในการวิจัย

2.5 เนื้อหาของทรัพยากรสารสนเทศ

อาจารย์และนักศึกษาจำนวนมากที่สุด 205 คน (ร้อยละ 41.50) ใช้เนื้อหาหมวดเศรษฐศาสตร์ รองลงมา 186 คน (ร้อยละ 37.65) ใช้เนื้อหาหมวดจิตวิทยา จำนวน 168 คน (ร้อยละ 34.61) ใช้เนื้อหาหมวดสังคมวิทยา จำนวน 16 คน (ร้อยละ 32.39) ใช้เนื้อหาหมวดบริหารธุรกิจ จำนวน 157 คน (ร้อยละ 31.78) ใช้เนื้อหาหมวดการศึกษา จำนวนน้อยที่สุด 5 คน (ร้อยละ 1.01) ใช้เนื้อหาหมวดนาวิกศาสตร์

เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่าอาจารย์จำนวนมากที่สุด 85 คน (ร้อยละ 46.70) ใช้เนื้อหาหมวดเศรษฐศาสตร์ รองลงมาจำนวน 79 คน (ร้อยละ 43.41) ใช้เนื้อหาหมวดการศึกษา จำนวน 72 คน (ร้อยละ 39.56) ใช้เนื้อหาหมวดจิตวิทยา จำนวน 69 คน (ร้อยละ 37.91) ใช้เนื้อหาหมวดบริหารธุรกิจ จำนวน 60 คน (ร้อยละ 32.97) ใช้เนื้อหาหมวดมนุษยวิทยา จำนวนน้อยที่สุด 1 คน (ร้อยละ 0.55) ใช้เนื้อหาหมวดนาวิกศาสตร์

นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 120 คน (ร้อยละ 38.46) ใช้เนื้อหาหมวดวิชาเศรษฐศาสตร์ รองลงมา 114 คน (ร้อยละ 36.54) ใช้เนื้อหาหมวดจิตวิทยา จำนวน 111 คน (ร้อยละ 35.58) ใช้เนื้อหาหมวดสังคมวิทยา จำนวน 94 คน (ร้อยละ 30.13) ใช้เนื้อหาหมวดรัฐศาสตร์

จำนวน 91 คน (ร้อยละ 29.17) ใช้เนื้อหาหมวดบริหารธุรกิจ จำนวนน้อยที่สุด 4 คน (ร้อยละ 1.28) ใช้เนื้อหาหมวดนาวิกศาสตร์

จากผลการวิจัยที่พบว่าทั้งอาจารย์และนักศึกษาจำนวนมากที่สุดใช้เนื้อหาหมวดวิชาเศรษฐศาสตร์ อาจเนื่องมาจากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดเป็นอาจารย์และนักศึกษาในกลุ่มสังคมศาสตร์ ซึ่งในหลักสูตรการเรียนการสอนจะมีเนื้อหาวิชาเศรษฐศาสตร์แทรกอยู่ในหลายสาขาวิชา ไม่ว่าจะเป็นคณะเศรษฐศาสตร์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี หรือคณะรัฐศาสตร์ ส่วนเนื้อหาวิชาที่อาจารย์และนักศึกษาใช้น้อยที่สุด คือ นาวิกศาสตร์ อาจเป็นเพราะไม่ได้มีหลักสูตรการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสาขาวิชาดังกล่าวมากนัก

2.6 บริการของห้องสมุด

อาจารย์และนักศึกษาใช้บริการทั้ง 17 ประเภท โดยบริการ 4 ประเภท มีสัดส่วนการใช้สูงกว่าการไม่ใช้ ได้แก่ บริการยืม-คืน บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า บริการวารสารและหนังสือพิมพ์ และบริการถ่ายเอกสาร

เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร สำหรับบริการที่มีการใช้ พบว่า อาจารย์จำนวนมากที่สุด 180 คน (ร้อยละ 98.90) ใช้บริการยืม-คืน รองลงมา 157 คน (ร้อยละ 86.26) ใช้บริการถ่ายเอกสาร และอาจารย์จำนวนน้อยที่สุด 21 คน (ร้อยละ 11.54) ใช้บริการนำชมและแนะนำการใช้ห้องสมุด ส่วนบริการที่ไม่ใช้ พบว่า อาจารย์จำนวนมากที่สุด 161 คน (ร้อยละ 88.46) ไม่ใช้บริการนำชมและแนะนำการใช้ห้องสมุด รองลงมา 151 คน (ร้อยละ 82.97) เท่ากัน ไม่ใช้บริการหนังสือสำรอง และบริการวัสดุลักษณะพิเศษ

ส่วนนักศึกษา พบว่า จำนวนมากที่สุด 300 คน (ร้อยละ 96.15) ใช้บริการยืม-คืน รองลงมา 292 คน (ร้อยละ 93.59) ใช้บริการถ่ายเอกสาร นักศึกษาจำนวนน้อยที่สุด 40 คน (ร้อยละ 12.82) ใช้บริการรวบรวมบรรณานุกรมเฉพาะเรื่อง ส่วนบริการที่ไม่ใช้ พบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุด 272 คน (ร้อยละ 87.18) ไม่ใช้บริการรวบรวมบรรณานุกรมเฉพาะเรื่อง รองลงมา 255 คน (ร้อยละ 81.73) ไม่ใช้บริการนำชมและแนะนำการใช้ห้องสมุด

การที่อาจารย์และนักศึกษาร้อยละส่วนใหญ่ใช้บริการยืม-คืน อาจเนื่องจากบริการยืม-คืนเป็นบริการหลักของห้องสมุดในการให้บริการแก่ผู้ใช้ อีกทั้งอาจารย์และนักศึกษาร้อยละส่วนใหญ่มีเวลาในการเข้าใช้ห้องสมุดน้อย ดังนั้นการใช้สื่อสิ่งพิมพ์ซึ่งเป็นทรัพยากรสารสนเทศที่มีผู้ใช้มากกว่าทรัพยากรสารสนเทศประเภทอื่นๆ และเป็นทรัพยากรสารสนเทศประเภทเดียวที่สามารถยืมออกนอกห้อง

สมุดได้ เฉพาะภายในห้องสมุดนั้นไม่สามารถทำได้อย่างละเอียดถี่ถ้วน จึงต้องยืมสื่อสิ่งพิมพ์ออกจากห้องสมุด เพื่อนำไปศึกษาค้นคว้าให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ Bancroft และคณะ (1998) ที่พบว่าอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ใช้บริการยืม-คืน

ดังนั้นจากสมมติฐานข้อที่ 2 ที่กำหนดได้ว่า บริการของหอสมุดปรีดี พนมยงค์ ที่อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ใช้ คือ บริการยืม-คืน ผลการวิจัยจึงสอดคล้องกับสมมติฐาน

ตอนที่ 3 ปัญหาในการใช้ห้องสมุด

3.1 ปัญหาในการใช้ห้องสมุด

ปัญหาในการใช้ห้องสมุด จำแนกออกเป็น 5 ด้านใหญ่ ได้แก่ ปัญหาด้านทรัพยากรสารสนเทศ ด้านบริการ ด้านวัสดุครุภัณฑ์ ด้านอาคารสถานที่ ด้านบุคลากร ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์และนักศึกษาระดับปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับปานกลางและระดับน้อย ปัญหาในระดับปานกลางมี 4 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ปัญหาด้านทรัพยากรสารสนเทศ ($X = 3.03$)

เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์ประสบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับปานกลางและระดับน้อย ปัญหาในระดับปานกลางมี 3 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ปัญหาด้านทรัพยากรสารสนเทศ ($X = 2.90$)

นักศึกษาระดับปัญหาในระดับปานกลางเพียงระดับเดียว โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ปัญหาด้านทรัพยากรสารสนเทศ ($X = 3.10$)

เมื่อพิจารณารายละเอียดของปัญหาแต่ละด้าน ปรากฏผลดังนี้

3.1.1 ปัญหาด้านทรัพยากรสารสนเทศ

อาจารย์และนักศึกษาระดับปัญหาด้านทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($X = 3.03$) เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์และนักศึกษาระดับปัญหาด้านทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ($X = 2.90$ และ $X = 3.01$)

อาจารย์และนักศึกษาประสบปัญหาด้านทรัพยากรสารสนเทศทั้งหมด 22 ปัญหา เมื่อพิจารณาระดับของปัญหาที่พบมี 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยปัญหาในระดับมากมี 1 ปัญหา ได้แก่ มีรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการในฐานข้อมูล แต่หาตัวเล่มไม่พบ ($X=3.80$) และปัญหาในระดับปานกลางมี 21 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ไม่ทราบว่ามีการมีฐานข้อมูลใดบ้างที่ห้องสมุดบอกรับ ($X=3.36$)

เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์พบปัญหา 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยปัญหาในระดับมากมี 1 ปัญหา คือ มีรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการในฐานข้อมูล แต่หาตัวเล่มไม่พบ ($X=3.75$) ปัญหาในระดับปานกลาง 20 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ไม่ทราบว่ามีการมีฐานข้อมูลใดบ้างที่ห้องสมุดบอกรับ ($X=3.35$)

นักศึกษาพบปัญหา 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยปัญหาในระดับมากมี 1 ปัญหา คือ มีรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการในฐานข้อมูล แต่หาตัวเล่มไม่พบ ($X=3.83$) และปัญหาในระดับปานกลางมี 21 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ไม่ทราบว่าห้องสมุดมีทรัพยากรสารสนเทศประเภทใดบ้าง และทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการมีผู้อื่นยืมไป ($X=3.40$) เท่ากัน

อาจารย์และนักศึกษพบปัญหาในระดับมากเพียง 1 ปัญหา คือ มีรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการในฐานข้อมูล แต่หาตัวเล่มไม่พบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไรวรรณ พะมณี (2535) ซึ่งพบว่า ปัญหาที่อาจารย์และนักศึกษาประสบในระดับมาก คือ หนังสือที่ต้องการมีบัตรรายการแต่หาตัวเล่มไม่พบ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหอสมุดปรีดี พนมยงค์ไม่มีเจ้าหน้าที่ประจำที่ทำหน้าที่เรียงทรัพยากรสารสนเทศขึ้นชั้น แต่เป็นเจ้าหน้าที่จากสายงานต่างๆ ไม่ว่าจะ เป็นงานบริหาร เทคนิค และบริการ ซึ่งมีหน้าที่ประจำและจะจัดเรียงทรัพยากรสารสนเทศขึ้นชั้นได้เป็นเวลา เพียงวันละ 1 ครั้งเท่านั้น ในขณะที่ห้องสมุดมีผู้ใช้บริการตลอดทั้งวัน และปัญหาจากตัวผู้ใช้เองเนื่องจาก ผู้ใช้บางคนอาจดูรายการในฐานข้อมูลไม่ละเอียดหรือไม่เข้าใจ ซึ่งทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการอาจมีผู้อื่นยืมออกไปก่อนแล้ว จึงไม่พบตัวเล่มที่ชั้น หรือทรัพยากรสารสนเทศที่พบในฐานข้อมูลไม่มีตัวเล่มที่หอสมุดปรีดี พนมยงค์ แต่มีอยู่ที่ห้องสมุดสาขาอื่นๆ ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เนื่องจากฐานข้อมูลที่ใช้ในการสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศ จะรวมรายการทรัพยากรสารสนเทศของทุกห้องสมุดของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หรือทรัพยากรสารสนเทศที่พบมีการจัดเก็บที่แยกกัน เช่น เลขเรียกหนังสือที่พบเป็นหนังสืออ้างอิง แต่ผู้ใช้ไปค้นหาที่ชั้นหนังสือทั่วไป จึงไม่พบตัวเล่มที่ชั้น เป็นต้น

อีกทั้งห้องสมุดปรีดี พนมยงค์เป็นห้องสมุดขนาดใหญ่ที่มีทรัพยากรสารสนเทศและมีผู้ใช้เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะผู้ใช้ที่เป็นบุคคลภายนอก ซึ่งไม่คุ้นเคยกับการใช้ห้องสมุดและเครื่องมือช่วยค้นของห้องสมุดที่มักจะต้องอ่านเพื่อหาทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการ ทำให้ทรัพยากรสารสนเทศไปอยู่ที่โต๊ะอ่านไม่อยู่ที่ชั้น

นอกจากนี้ปัญหาอื่นๆ ที่อาจารย์และนักศึกษาพบเป็นปัญหาในระดับปานกลางทั้งหมด ดังนั้นจากสมมติฐานข้อที่ 3 ที่กำหนดไว้ว่า ปัญหาที่อาจารย์และ นักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษาประสบในระดับมาก คือ ทรัพยากรสารสนเทศไม่ทันสมัย ผลการวิจัยจึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ซึ่งจากผลการวิจัยผู้ใช้ทั้งสองกลุ่มพบว่า เป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($X=2.98$ และ $X=3.04$) อาจเป็นเพราะในปัจจุบันอาจารย์และนักศึกษามีความสามารถใช้ทรัพยากรสารสนเทศได้หลากหลายรูปแบบขึ้น โดยเฉพาะสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีการปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา รวมถึงงานเทคนิคของห้องสมุดได้มีการนำเอาเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการทำงานมากขึ้น ช่วยให้การดำเนินงานสะดวกรวดเร็วกว่าเก่า ทั้งการตรวจสอบทรัพยากรสารสนเทศที่ออกใหม่ และการวิเคราะห์เลขหมู่ และทำรายการที่สามารถตรวจสอบรายการบรรณานุกรมจากห้องสมุดอื่นๆ ทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศได้ทางอินเทอร์เน็ต ช่วยให้ทรัพยากรสารสนเทศใหม่ๆ ที่จัดหาเข้ามาสามารถนำออกให้บริการได้เร็วขึ้น

3.1.2 ปัญหาด้านบริการ

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการต่างๆ ของห้องสมุด จำนวน 13 ประเภท เมื่อนำมาพิจารณาค่าเฉลี่ยแต่ละประเภท พบผลดังต่อไปนี้

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($X=2.80$) เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า ทั้งอาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ($X=2.65$ และ $X=2.89$)

เมื่อพิจารณาแยกประเภทของบริการ พบว่า อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาทั้ง 13 บริการ โดยปัญหาที่พบมี 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย ปัญหาในระดับปานกลางมี 12 บริการ โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บริการสารบัญวารสารฉบับใหม่ ($X=3.22$)

เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากรพบว่า ทั้งอาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาในระดับปานกลาง โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บริการสารบัญวารสารฉบับใหม่ ($X=3.06$ และ $X = 3.28$)

เมื่อจำแนกแต่ละบริการ ผลการวิจัยพบว่า

3.1.2.1 บริการยืม-คืน

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการยืม-คืนโดยรวม เป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($X=2.52$) เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์พบ ปัญหาด้านบริการยืม-คืนโดยรวมเป็นปัญหาในระดับน้อย ($X=2.27$) ส่วนนักศึกษาพบปัญหาด้าน บริการยืม-คืนโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($X=2.67$)

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการยืม-คืน 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย ปัญหาในระดับปานกลางมี 4 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จำนวนทรัพยากรสารสนเทศที่ให้ยืมน้อย ($X=2.99$)

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์พบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยปัญหาในระดับปานกลางมี 1 ปัญหา คือ จำนวน ทรัพยากรสารสนเทศที่ให้ยืมน้อย ($X=2.89$)

นักศึกษาพบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และ ระดับน้อย ปัญหาในระดับปานกลางมี 5 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จำนวนทรัพยากร สารสนเทศที่ให้ยืมน้อย ($X=3.05$)

3.1.2.2 บริการยืมระหว่างห้องสมุด

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการยืมระหว่าง ห้องสมุดโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($X=3.02$) เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า ทั้งอาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการยืมระหว่างห้องสมุดโดยรวมเป็นปัญหาในระดับ ปานกลางเช่นเดียวกัน ($X=2.96$ และ $X=3.06$)

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการยืมระหว่าง ห้องสมุด 1 ระดับ คือ ระดับปานกลาง โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ขั้นตอนการติดต่อขอยืม ทรัพยากรสารสนเทศจากห้องสมุดอื่นไม่สะดวก ($X=3.30$)

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มประชากร พบว่า ทั้งอาจารย์และ นักศึกษาพบปัญหา 1 ระดับ คือ ระดับปานกลาง โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ขั้นตอนการติดต่อ ขอยืมทรัพยากรสารสนเทศจากห้องสมุดอื่นไม่สะดวก ($X=3.20$ และ $X = 3.36$)

3.1.2.3 บริการจองหนังสือ

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการจองหนังสือโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($X=2.70$) เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า ทั้งอาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการจองหนังสือห้องสมุดโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ($X=2.55$ และ $X=2.78$)

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการจองหนังสือ 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย ปัญหาในระดับปานกลางมี 4 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีผู้อื่นจองก่อนทำให้ต้องรอนาน ($X=3.13$)

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์พบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย ปัญหาในระดับปานกลางมี 2 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีผู้อื่นจองก่อนทำให้ต้องรอนาน ($X=3.08$)

นักศึกษาพบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย ปัญหาในระดับปานกลางมี 3 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีผู้อื่นจองก่อนทำให้ต้องรอนาน ($X=3.15$)

3.1.2.4 บริการหนังสือสำรอง

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการหนังสือสำรองโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($X=3.00$) เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า ทั้งอาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการหนังสือสำรองโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ($X=2.64$ และ $X=3.09$)

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการหนังสือสำรอง 2 ระดับ คือระดับปานกลาง และระดับน้อย ปัญหาในระดับปานกลางมี 3 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ระยะเวลาที่ให้ยืมสั้น ($X=3.48$)

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์พบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย ปัญหาในระดับปานกลางมี 2 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ระยะเวลาที่ให้ยืมสั้น ($X=3.29$)

นักศึกษาพบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยปัญหาในระดับมากมี 1 ปัญหา คือ ระยะเวลาที่ให้ยืมสั้น ($X=3.53$) และปัญหาในระดับปานกลางมี 3 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จำนวนหนังสือที่ให้ยืมน้อย ($X=3.23$)

3.1.2.5 บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการตอบคำถาม และช่วยการค้นคว้าโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($X=2.77$) เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า ทั้งอาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ($X=2.68$ และ $X=2.83$)

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า 2 ระดับ คือระดับปานกลางและระดับน้อย ปัญหาในระดับปานกลางมี 7 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หนังสืออ้างอิงที่ไม่ครอบคลุมทุกสาขาวิชา ($X=3.27$)

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์พบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย ปัญหาในระดับปานกลางมี 5 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หนังสืออ้างอิงไม่ครอบคลุมทุกสาขาวิชา ($X=3.29$)

นักศึกษาพบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย ปัญหาในระดับปานกลางมี 8 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หนังสืออ้างอิงไม่ครอบคลุมทุกสาขาวิชา ($X=3.26$)

3.1.2.6 บริการรวบรวมบรรณานุกรมเฉพาะเรื่อง

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการรวบรวมบรรณานุกรมเฉพาะเรื่องโดยรวมเป็นปัญหาในระดับน้อย ($X=2.49$) เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า ทั้งอาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการรวบรวมบรรณานุกรมเฉพาะเรื่องโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ($X=2.64$ และ $X=2.52$)

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการรวบรวมบรรณานุกรมเฉพาะเรื่อง 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย ปัญหาในระดับปานกลางมี 4 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บรรณานุกรมที่รวบรวมมีจำนวนน้อยเกินไป ($X=2.76$)

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์พบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย ปัญหาในระดับปานกลางมี 4 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บรรณานุกรมที่รวบรวมมีเนื้อหาไม่ทันสมัย ($X=2.83$)

นักศึกษาพบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย ปัญหาในระดับปานกลางมี 3 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บรรณานุกรมที่รวบรวมมีจำนวนน้อยเกินไป ($X=2.72$)

3.1.2.7 บริการวัสดุลักษณะพิเศษ

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการวัสดุลักษณะพิเศษโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($X=2.99$) เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า ทั้งอาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการวัสดุลักษณะพิเศษโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง เช่นเดียวกัน ($X=2.75$ และ $X=3.09$)

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการวัสดุลักษณะพิเศษทั้งหมดในระดับปานกลาง โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ไม่สะดวกในการใช้เนื่องจากต้องให้เจ้าหน้าที่หยิบให้ ($X=3.05$)

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์พบปัญหาทั้งหมดในระดับปานกลาง โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ไม่สะดวกในการใช้เนื่องจากต้องให้เจ้าหน้าที่หยิบให้ ($X=2.97$)

นักศึกษาพบปัญหาทั้งหมดในระดับปานกลาง โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การให้บริการล่าช้า ($X=3.11$)

3.1.2.8 บริการสารบัญวารสารฉบับใหม่

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการสารบัญวารสารฉบับใหม่โดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($X=3.22$) เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า ทั้งอาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการสารบัญวารสารฉบับใหม่โดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ($X=3.06$ และ $X=3.28$)

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการสารบัญวารสารฉบับใหม่ทั้งหมดในระดับปานกลาง โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สารบัญวารสารมีไม่ครบทุกฉบับ ($X=3.43$)

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มประชากร พบว่า ทั้งอาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาทั้งหมดในระดับปานกลาง โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สารบัญวารสารมีไม่ครบทุกฉบับ ($X=3.37$ และ $X = 3.45$)

3.1.2.9 บริการวารสารและหนังสือพิมพ์

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการวารสารและหนังสือพิมพ์โดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($X=3.02$) เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า ทั้งอาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการวารสารและหนังสือพิมพ์โดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ($X=2.89$ และ $X=3.10$)

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการวารสารและหนังสือพิมพ์ 2 ระดับ คือระดับปานกลางและระดับน้อย ปัญหาในระดับปานกลางมี 19 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วารสารชื่อที่ต้องการไม่มีในห้องสมุด ($X=3.49$)

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์พบปัญหา 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยปัญหาในระดับมากมี 1 ปัญหา คือ วารสารชื่อที่ต้องการไม่มีในห้องสมุด ($X=3.65$) ปัญหาในระดับปานกลางมี 13 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วารสารภาษาต่างประเทศมีไม่เพียงพอ ($X=3.47$)

นักศึกษาพบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยปัญหาในระดับปานกลางมี 20 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ไม่สามารถยืมวารสารออกนอกห้องสมุดได้ ($X=3.49$)

3.1.2.10 บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูล

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูลโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($X=2.82$) เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า ทั้งอาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูลโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ($X=2.71$ และ $X=2.88$)

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการสืบค้นสารนิเทศ จากฐานข้อมูล 2 ระดับ คือระดับปานกลาง และระดับน้อย ปัญหาในระดับปานกลางมี 10 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตได้ล่าช้า ($X=3.47$)

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์พบปัญหา 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยปัญหาในระดับมากมี 1 ปัญหา คือ ค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตได้ล่าช้า ($X=3.73$) ปัญหาในระดับปานกลางมี 7 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ไม่ทราบว่ามีความรู้ข้อมูลใดบ้างที่สามารถใช้บริการได้ ($X=3.43$)

นักศึกษาพบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย ปัญหาในระดับปานกลางมี 11 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตได้ล่าช้า ($X=3.33$)

3.1.2.11 บริการโสตทัศนวัสดุและอุปกรณ์

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการโสตทัศนวัสดุ และอุปกรณ์โดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($X=2.95$) เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า ทั้งอาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการโสตทัศนและอุปกรณ์โดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ($X=2.76$ และ $X=3.02$)

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาบริการโสตทัศนวัสดุและอุปกรณ์ทั้งหมดในระดับปานกลาง โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จำนวนโสตทัศนวัสดุที่ให้บริการมีน้อย และเนื้อหาของโสตทัศนวัสดุไม่ทันสมัย ($X=3.17$) เท่ากัน

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์พบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย ปัญหาในระดับปานกลางมี 6 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เนื้อหาของโสตทัศนวัสดุไม่ทันสมัย ($X=3.28$)

นักศึกษาพบปัญหาทั้งหมดในระดับปานกลาง โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โสตทัศนวัสดุที่ให้บริการมีน้อย ($X=3.33$)

3.1.2.12 บริการนำชมและแนะนำการใช้ห้องสมุด

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการนำชมและแนะนำการใช้ห้องสมุดโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($X=2.58$) เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่ม

ประชากร พบว่า อาจารย์พบปัญหาด้านบริการนำชมและแนะนำการใช้ห้องสมุดโดยรวมเป็นปัญหาในระดับน้อย ($X=2.29$) และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการนำชมและแนะนำการใช้ห้องสมุดโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($X=2.68$)

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการนำชมและแนะนำการใช้ห้องสมุด 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยปัญหาในระดับปานกลางมี 4 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วิธีนำชมและแนะนำการใช้ห้องสมุดไม่น่าสนใจ ($X=2.70$)

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์พบปัญหาทั้งหมดในระดับน้อย โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เนื้อหาในคู่มือการใช้ห้องสมุดไม่น่าสนใจ และเนื้อหาในคู่มือการใช้ห้องสมุดอ่านแล้วไม่เข้าใจ ($X=2.40$) เท่ากัน

นักศึกษาพบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย ปัญหาในระดับปานกลางมี 5 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วิธีการนำชมและแนะนำการใช้ห้องสมุดไม่น่าสนใจ ($X=2.95$)

3.1.2.13 บริการถ่ายเอกสาร

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการถ่ายเอกสารโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($X=2.83$) เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า ทั้งอาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการถ่ายเอกสารโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ($X=2.74$ และ $X=2.88$)

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบริการถ่ายเอกสาร 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยปัญหาในระดับมากมี 1 ปัญหา คือ ต้องรอกถ่ายเอกสารนาน ($X=3.79$) ปัญหาในระดับปานกลางมี 3 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จำนวนเครื่องถ่ายเอกสารที่ให้บริการมีน้อย ($X=3.31$)

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์พบปัญหา 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยปัญหาในระดับมากมี 1 ปัญหา คือ ต้องรอกถ่ายเอกสารนาน ($X=3.74$) ปัญหาในระดับปานกลางมี 3 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จำนวนเครื่องถ่ายเอกสารที่ให้บริการมีน้อย ($X=3.17$)

นักศึกษาพบปัญหา 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยปัญหาในระดับมากมี 1 ปัญหา คือ ต้องรอถ่ายเอกสารนาน ($X=3.82$) ปัญหาในระดับปานกลางมี 3 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จำนวนเครื่องถ่ายเอกสารที่ให้บริการมีน้อย ($X=3.39$)

จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาด้านบริการที่อาจารย์พบในระดับมาก ได้แก่ ต้องรอถ่ายเอกสารนาน ค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตได้ล่าช้า และวารสารชื่อที่ต้องการไม่มีในห้องสมุด ส่วนปัญหาที่นักศึกษาพบในระดับมาก ได้แก่ ต้องรอถ่ายเอกสารนาน และหนังสือสำรองมีระยะเวลาให้ยืมสั้น

จากผลการวิจัยพบว่า อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาต้องรอถ่ายเอกสารนาน อาจเป็นเพราะอยู่ในช่วงเวลาที่ผู้ใช้เป็นจำนวนมาก ได้แก่ช่วงใกล้สอบ หรือเกิดจากปัญหาทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดมีจำนวนฉบับน้อยไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้ใช้ นอกจากนี้ยังมีทรัพยากรสารสนเทศบางประเภท เช่น วารสาร หนังสือพิมพ์ หนังสืออ้างอิง หนังสือสารอรรถาบรรณ เป็นต้น ไม่สามารถยืมออกนอกห้องสมุดได้ ผู้ใช้จึงต้องใช้บริการถ่ายเอกสารเพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่ต้องการ

ส่วนอาจารย์พบปัญหาค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตได้ล่าช้านั้นอาจเกิดจากระบบเครือข่ายที่ไม่สมบูรณ์ของสำนักหอสมุด รวมถึงเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการมีสมรรถนะต่ำ ซึ่งการปรับปรุงแก้ไขต้องใช้เงินงบประมาณจากทางมหาวิทยาลัยเป็นสำคัญ ขณะที่ปัญหาวารสารชื่อที่ต้องการไม่มีในห้องสมุด เป็นปัญหาที่สืบเนื่องมาจากงบประมาณที่มีจำกัดของห้องสมุดเช่นเดียวกัน ทำให้ไม่สามารถจัดหาวารสารทุกชื่อที่มีผู้ต้องการได้ แต่ทางห้องสมุดได้จัดหาทรัพยากรสารสนเทศในรูปแบบของฐานข้อมูลสำเร็จรูปเพื่อให้ผู้ใช้ได้ใช้บริการเพิ่มมากขึ้น รวมถึงการสร้างความร่วมมือระหว่างห้องสมุดในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน ซึ่งทรัพยากรสารสนเทศและบริการต่างๆ เหล่านี้อาจยังไม่แพร่หลาย ทางห้องสมุดจึงต้องเพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ใช้ได้ทราบอย่างทั่วถึง

ในส่วนของนักศึกษาพบปัญหาหนังสือสำรองมีระยะเวลาให้ยืมสั้น อาจเนื่องจากหนังสือสำรองเป็นหนังสือประกอบการเรียนที่มีผู้ต้องการใช้เป็นจำนวนมาก แต่หนังสือมีจำนวนน้อย อาจารย์ผู้สอนจึงให้ห้องสมุดจัดทำเป็นหนังสือสำรอง ที่สามารถยืมได้เพียง 1 วัน 3 วัน 7 วัน และคิดค่าปรับสูงกว่าหนังสือทั่วไป เพื่อให้หนังสือได้หมุนเวียนกันใช้ได้อย่างทั่วถึง

3.1.3 ปัญหาด้านวัสดุครุภัณฑ์

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านวัสดุครุภัณฑ์โดยรวมเป็น ปัญหาในระดับปานกลาง ($X=2.91$) เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า ทั้งอาจารย์และ นักศึกษาพบปัญหาด้านวัสดุครุภัณฑ์โดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ($X=2.66$ และ $X=3.06$)

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านวัสดุครุภัณฑ์ 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย ปัญหาในระดับมากมี 1 ปัญหา คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ ชัดข้อบ่ง (X=3.57) ปัญหาในระดับปานกลางมี 5 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เครื่อง คอมพิวเตอร์ที่ให้บริการมีสมรรถนะต่ำ (X=3.43)

เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์พบปัญหา 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยปัญหาในระดับมากมี 1 ปัญหา คือ เครื่อง คอมพิวเตอร์ชัดข้อบ่ง (X=3.53) ปัญหาในระดับปานกลางมี 4 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จำนวนคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอ (X=3.19)

นักศึกษาพบปัญหา 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลางและ ระดับน้อย โดยปัญหาในระดับมากมี 3 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ ชัดข้อบ่ง (X=3.60) เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการมีสมรรถนะต่ำ (X=3.59) และจำนวน คอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอ (X=3.53) ปัญหาในระดับปานกลางมี 5 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ไม่มีเครื่องสแกนเนอร์ให้บริการ (X=3.22)

ปัญหาด้านวัสดุครุภัณฑ์ อาจารย์พบปัญหาในระดับมาก 1 ปัญหา คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ชัดข้อบ่ง ส่วนนักศึกษาพบปัญหาในระดับมาก 3 ปัญหา ได้แก่ เครื่อง คอมพิวเตอร์ชัดข้อบ่ง เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการมีสมรรถนะต่ำ และจำนวนคอมพิวเตอร์ไม่ เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิลาวัณย์ ฉิมประเสริฐ (2543) ที่พบว่า ปัญหาการศึกษาประสบ ในระดับมาก ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการสับสนมีจำนวนไม่เพียงพอ

จากผลการวิจัยจะเห็นว่าปัญหาด้านวัสดุครุภัณฑ์ที่อาจารย์และ นักศึกษาพบเป็นปัญหาทางด้านคอมพิวเตอร์ทั้งหมด ซึ่งอาจเป็นเพราะปัจจุบันคอมพิวเตอร์เข้ามามี บทบาทสำคัญต่อการดำเนินงาน และการให้บริการของห้องสมุด เพื่อเพิ่มความสะดวกรวดเร็วให้กับ ผู้ใช้ให้ได้มากที่สุด แต่เนื่องจากเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่างๆ มีการพัฒนาให้มีคุณภาพสูงขึ้น

อยู่ตลอดเวลา การที่จะจัดซื้อหรือปรับปรุงวัสดุครุภัณฑ์ต่างๆ ที่มีราคาสูงเพิ่มมากขึ้นหรือปรับปรุงให้ดีขึ้น จะต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมาก แต่งบประมาณของห้องสมุดมีจำกัด อีกทั้งยังต้องให้ความสำคัญกับการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศเป็นอันดับแรก ดังนั้นการแก้ปัญหาจึงเป็นไปได้ยาก และต้องใช้เวลาในการของบประมาณเพิ่มเติม

3.1.4 ปัญหาด้านอาคารสถานที่

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านวัสดุครุภัณฑ์โดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($X=2.55$) เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์พบปัญหาด้านวัสดุครุภัณฑ์โดยรวมเป็นปัญหาในระดับน้อย ($X=2.48$) และนักศึกษาพบปัญหาด้านวัสดุครุภัณฑ์โดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($X=2.55$)

อาจารย์และนักศึกษาประสบปัญหาด้านอาคารสถานที่ 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย ปัญหาในระดับปานกลางมี 4 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีเสียงรบกวนจากผู้ใช้งานเคียง ($X=3.46$)

เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์พบปัญหา 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยปัญหาในระดับมากมี 1 ปัญหา คือ มีเสียงรบกวนจากผู้ใช้งานเคียง ($X=3.51$) ปัญหาในระดับปานกลางมี 4 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การถ่ายเทอากาศไม่ปลอดโปร่ง ($X=2.92$)

นักศึกษาพบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย ปัญหาในระดับปานกลางมี 4 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีเสียงรบกวนจากผู้ใช้งานเคียง ($X=3.44$)

ปัญหาด้านอาคารสถานที่ อาจารย์พบปัญหาในระดับมาก 1 ปัญหา คือ มีเสียงรบกวนจากผู้ใช้งานเคียง ขณะที่นักศึกษาพบว่าปัญหาเดียวกันนี้เป็นปัญหาในระดับปานกลางที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

จากการที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะห้องสมุดมีผู้ใช้เป็นจำนวนมาก เจ้าหน้าที่ห้องสมุดไม่สามารถดูแลได้อย่างทั่วถึง ห้องประชุมกลุ่มย่อยมีจำนวนไม่พอเพียงและไม่สามารถเก็บเสียงได้ นอกจากนั้นห้องสมุดยังมีกิจกรรมพิเศษ เช่น การจัดฉายภาพยนตร์ ที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมอาจส่งเสียงรบกวนผู้อื่นๆ ได้

3.1.5 ปัญหาด้านบุคลากร

อาจารย์และนักศึกษาพบปัญหาด้านบุคลากรโดยรวมเป็นปัญหาในระดับน้อย ($X=2.47$) เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์พบปัญหาด้านบุคลากรโดยรวมเป็นปัญหาในระดับน้อย ($X=2.35$) และนักศึกษาพบปัญหาด้านบุคลากรโดยรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($X=2.55$)

อาจารย์และนักศึกษาประสบปัญหาด้านบุคลากร 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย ปัญหาในระดับปานกลางมี 3 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บุคลากรที่ให้บริการมีน้อยไม่เพียงพอ ($X=2.90$)

เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มประชากร พบว่า อาจารย์พบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย ปัญหาในระดับปานกลางมี 2 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บุคลากรที่ให้บริการมีน้อย ไม่เพียงพอ ($X=2.74$)

นักศึกษาพบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยปัญหาในระดับปานกลางมี 3 ปัญหา ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บุคลากรที่ให้บริการมีน้อย ไม่เพียงพอ ($X=2.99$)

ปัญหาด้านบุคลากร พบว่า อาจารย์และนักศึกษาพบว่าเป็นปัญหาในระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยปัญหาในระดับปานกลางที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บุคลากรที่ให้บริการมีน้อย ไม่เพียงพอ การที่บุคลากรไม่เพียงพออาจเนื่องมาจากรัฐบาลมีนโยบายปรับลดกำลังคนในสถาบันอุดมศึกษา โดยจะไม่เพิ่มบุคลากรสาย ข. และ ค. และบุคลากรที่เกษียณอายุราชการอัตรานั้นจะถูกยุบไป (อภัย ประกอบผล, 2541 : 54) ในขณะที่แผนพัฒนาการศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้มีแผนขยายการผลิตนักศึกษาเพิ่มมากขึ้น โดยเปิดหลักสูตรการเรียนการสอนใหม่ๆ เพิ่มขึ้นในทุกระดับการศึกษา จึงส่งผลกระทบต่อความเพียงพอของบุคลากรห้องสมุดในการให้บริการแก่ผู้ใช้

6. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

อาจารย์และนักศึกษาจำนวน 106 คน แยกเป็นอาจารย์จำนวน 27 คน และนักศึกษา 79 คน ได้เสนอแนะในการปรับปรุงด้านทรัพยากรสารสนเทศ บริการ วัสดุครุภัณฑ์

อาคารสถานที่ บุคลากร และความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ จำนวนตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป ซึ่งสรุปได้ดังนี้

6.1 ด้านทรัพยากรสารสนเทศ (98 คน) มีดังนี้

- ทรัพยากรสารสนเทศมีจำนวนฉบับน้อยเกินไป โดยเฉพาะหนังสือภาษาต่างประเทศ หรือวิทยานิพนธ์ของสถาบันอื่น (30 คน)

- ทรัพยากรสารสนเทศไม่ทันสมัย โดยเฉพาะภาษาต่างประเทศ (20 คน)

- มีรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศในฐานข้อมูลแต่หาตัวเล่มไม่พบ (15 คน)

- ควรจัดหาทรัพยากรสารสนเทศในบางสาขาวิชาให้มีความลึกซึ้ง และหลากหลายมากกว่านี้ (14 คน)

- ควรบอกรับสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้ครอบคลุมสาขาวิชาต่างๆ เพิ่มมากขึ้น (9 คน)

- ควรจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศให้ถูกต้องและเป็นระเบียบยิ่งขึ้น และควรจัดชั้นบ่อยขึ้น (7 คน)

6.2 ด้านบริการ (38 คน) มีดังนี้

- ควรปรับปรุงระบบบริการสืบค้นข้อมูลจากคอมพิวเตอร์ทั้งภายในและภายนอกห้องสมุดให้รวดเร็วกว่านี้ ระบบชัตข้อบ่อย (8 คน)

- เพิ่มจำนวนหนังสือที่ให้ยืม และระยะเวลาในการให้ยืมของนักศึกษามัธยมศึกษาชั้นสูงกว่าเดิม (8 คน)

- เพิ่มเครื่องถ่ายเอกสารให้มากขึ้น และปรับปรุงบริการให้รวดเร็วกว่าเดิม (6 คน)

6.3 ด้านวัสดุครุภัณฑ์ (33 คน) มีดังนี้

- ควรเพิ่มจำนวนโต๊ะ – เก้าอี้ให้มากขึ้น โดยเฉพาะโต๊ะเดี่ยว (12 คน)

- เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้สืบค้นข้อมูลมีไม่เพียงพอ มีคุณภาพต่ำ และชัตข้อบ่อย (10 คน)

6.4 ด้านอาคารสถานที่ (36 คน) มีดังนี้

- อาคารห้องสมุดมีกลิ่นอับ อากาศไม่ปลอดโปร่ง ควรติดตั้งเครื่องถ่ายเทอากาศเพิ่มขึ้น (10 คน)

- ห้องน้ำมีจำนวนไม่เพียงพอและมีกลิ่นรบกวน (7 คน)
- อุณหภูมิในห้องสมุดเย็นเกินไป (6 คน)

6.5 ด้านบุคลากร (30 คน) มีดังนี้

- ควรเพิ่มจำนวนบุคลากรที่ให้บริการมากขึ้น โดยเฉพาะช่วงสอบ (12 คน)

6.6 ข้อเสนอแนะห้องสมุดในด้านอื่นๆ (39 คน) มีดังนี้

- อยากให้เข้มงวดกับผู้ใช้บริการที่ส่งเสียงดังรบกวนผู้อื่น รวมถึงการใช้โทรศัพท์มือถือในห้องสมุด ควรมีมาตรการลงโทษอย่างจริงจัง (10 คน)
- ไม่สะดวกที่ต้องฝากกระเป๋า ก่อนเข้าใช้ห้องสมุด (10 คน)
- ห้องสมุดควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ด้านทรัพยากรสารสนเทศและบริการต่างๆ ของห้องสมุดมากขึ้น (9 คน)
- ควรมีบริการน้ำดื่มให้บริการภายในห้องสมุด (8 คน)
- อยากให้ขยายเวลาเปิดบริการมากขึ้นทุกวัน (7 คน)

การทดสอบสมมติฐาน

จากสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ 3 ข้อ ผลการวิจัยพบว่า

1. ทรัพยากรสารสนเทศที่อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้ คือ หนังสือวิชาการภาษาอังกฤษ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ใช้ คือ ตำราภาษาไทย

ผลการวิจัยจึงสอดคล้องกับสมมติฐาน

2. บริการของหอสมุดปรีดี พนมยงค์ที่อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ใช้ คือ บริการยืม-คืน

ผลการวิจัยจึงสอดคล้องกับสมมติฐาน

3. ปัญหาที่อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาประสบในระดับมาก คือ ทรัพยากรสารสนเทศไม่ทันสมัย

ผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ โดยผลการวิจัยพบว่า ทั้งอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ประสบปัญหาในระดับปานกลางด้านทรัพยากรสารสนเทศไม่ทันสมัย

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

1. ด้านทรัพยากรสารสนเทศ

1.1 ควรมีการจัดเก็บและจัดเรียงทรัพยากรสารสนเทศขึ้นชั้นอย่างสม่ำเสมอและบ่อยครั้งขึ้น รวมถึงการสำรวจทรัพยากรสารสนเทศทุกภาคการศึกษา เพื่อแก้ไขปัญหาที่มีรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศในฐานข้อมูลแต่หาตัวเล่มไม่พบ หรือมีตัวเล่มแต่ไม่มีรายชื่อในฐานข้อมูล

1.2 ควรจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ ที่มีเนื้อหาทันสมัยและครอบคลุมสาขาวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

1.3 จัดหาทรัพยากรสารสนเทศให้มีจำนวนเพียงพอกับความต้องการ โดยเฉพาะสื่อสิ่งพิมพ์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่มีความต้องการใช้มาก

2. ด้านบริการ

2.1 ห้องสมุดควรพิจารณาถึงจำนวนของทรัพยากรสารสนเทศและระยะเวลาการยืมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา โดยเฉพาะระดับดุษฎีบัณฑิต ให้เพิ่มมากขึ้น

2.2 ปรับปรุงบริการถ่ายเอกสาร โดยเพิ่มจำนวนเครื่องถ่ายเอกสาร เพิ่มจำนวนสถานที่ให้บริการทุกชั้น จัดระบบการส่งและรับเอกสารให้เป็นระบบระเบียบขึ้น

2.3 ควรเพิ่มจำนวนบุคลากรผู้ให้บริการ และปรับปรุงด้านมนุษยสัมพันธ์ ตลอดจนประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรให้บริการรวดเร็ว และถูกต้องมากขึ้น

3. ด้านวัสดุครุภัณฑ์

จัดหาคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการสืบค้นให้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ดูแลปรับปรุงเครื่องคอมพิวเตอร์ให้อยู่ในสภาพดี สามารถใช้งานได้ตลอดเวลา และพัฒนาระบบเครือข่ายให้มีความเร็วในการส่งสัญญาณเพิ่มขึ้น

4. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

เพิ่มการประชาสัมพันธ์ทรัพยากรสารสนเทศและบริการของห้องสมุดให้เป็นที่แพร่หลายมากขึ้น เนื่องจากทรัพยากรสารสนเทศและบริการบางประเภทมีการใช้น้อยมาก ซึ่งเป็นเพราะอาจารย์และนักศึกษาไม่ทราบว่าห้องสมุดมีทรัพยากรสารสนเทศและบริการประเภทใดบ้าง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ศึกษาการใช้ห้องสมุดและบริการประเภทต่าง ๆ ของห้องสมุดสาขาอื่น ๆ ในสังกัดสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- เกษม วัฒนชัย. แนวทางในการพัฒนาและผลิตกำลังคนระดับบัณฑิตศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, 2537.
- จารุณีย์ วรรณสิทธิ์. "การใช้บริการสำนักหอสมุดของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์." วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2539.
- จิราภรณ์ จันทร์คำ. ความต้องการใช้บริการและทรัพยากรสารสนเทศของผู้ใช้ห้องสมุดคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่ : สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2538.
- จวีรัตน์ ฝ่องแผ้ว. "สำนักหอสมุด มธ. : อดีต ปัจจุบันและอนาคต." โดมทัศน์ 18, 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2540) : 14-23.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์. การค้นคว้าและการเขียนรายงาน. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์, 2545.
- ชูมาน ถิระกิจ. "เปิดประตูสู่บ้านใหม่." โดมทัศน์ 18, 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2540) : 35-40.
- ทัศนีย์ หาญพล. "การใช้บริการสารสนเทศในทศวรรษหน้า." วารสารสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 3 (2536) : 47-60.
- ธาดาศักดิ์ วชิรปรีดาพงษ์. การเลือกและจัดหาทรัพยากรห้องสมุด. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ศิลปาบรรณาคาร, 2540.
- นงนารถ ชัยรัตน์. "ทางเลือกในการจัดการศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศึกษา." ห้องสมุดยุคใหม่กับไอที, 121-132. กรุงเทพฯ : Sum Publishing, 2542.
- นवलลล อจลพัสสาสน์. การใช้บริการห้องสมุดและทรัพยากรสารสนเทศของผู้ใช้ห้องสมุดคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่ : สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2542.
- บานชื่น ทองพันซัง. การใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาบัณฑิตศึกษาภาคพิเศษ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่ : คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2536.
- บุษกร อุตสาหกิจ. "เทคนิคในการให้บริการสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ." บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มข. 15, 2 (พฤษภาคม 2540) : 37-41.

- ประชุมสุข อาชวอำรุง. “การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาครุศาสตร์” ใน ไพฑูริย์ สีนลารัตน์, บรรณาธิการ. เสริมสมรรถภาพบัณฑิตศึกษา, 48-59. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- ประไพพรรณ จารุกวี. การใช้บริการหอสมุดปรีดี พนมยงค์ของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : ฝ่ายส่งเสริมและพัฒนาห้องสมุด สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2545.
- ประภาวดี สืบสนธิ์. สารสนเทศในบริบทสังคม. กรุงเทพฯ : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ, 2543.
- ผ่องพรรณ แยมแซไซ. ความต้องการใช้ทรัพยากรและบริการห้องสมุดของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ณ ห้องสมุดกลาง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2536.
- พวา พันธุ์เมฆา. สารนิเทศกับการศึกษาค้นคว้า. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2541.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. “ปรัชญาและจุดมุ่งหมายของการอุดมศึกษา” ใน คู่มืออาจารย์ด้านการเรียนการสอน, 2-5. กรุงเทพฯ : หน่วยพัฒนาคณาจารย์ด้านการเรียนการสอน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. รายงานประจำปี 27 มิถุนายน 2543 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543.
- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. รายงานประจำปี 27 มิถุนายน 2544 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544.
- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กองแผนงาน. สรุปแผนพัฒนาการศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544). กรุงเทพฯ : กอง, ม.ป.ป.
- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. งานประชาสัมพันธ์. จดหมายข่าวมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : งานประชาสัมพันธ์, 2546.
- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. งานประชาสัมพันธ์. จุลสารธรรมศาสตร์ฉบับพิเศษ วันสถาปนาครบรอบ 48 ปี 27 มิถุนายน 2525. กรุงเทพฯ : งานประชาสัมพันธ์, 2525.
- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย. คู่มือการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ปีการศึกษา 2545. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย, 2545.
- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. สำนักทะเบียนและประมวลผล. ตารางแสดงจำนวนนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ปทุมธานี : สำนัก, 2544.

- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. สำนักหอสมุด. คู่มือการประกันคุณภาพการปฏิบัติงานสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2545.
- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. สำนักหอสมุด. รายงานการศึกษาตนเองสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2545.
- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. สำนักหอสมุด. รายงานประจำปี 2545. กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546.
- มารุต บุญนาค. "ธรรมศาสตร์ในอดีต." วันธรรมศาสตร์ 10 ธันวาคม 2523, 46-49. กรุงเทพฯ : บริษัทการพิมพ์, 2523.
- วิจิตร สิ้นสิริ. "บัณฑิตศึกษาสู่ความเป็นเลิศ." ใน การประชุมวิชาการประจำปีของที่ประชุมผู้บริหาร บัณฑิตศึกษาแห่งประเทศไทย, : 21-25. กรุงเทพฯ :บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม, 2535.
- วิลาวัลย์ ฉิมประเสริฐ. "การใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม." วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. "โครงการศึกษาวิจัยเรื่องการปฏิรูปการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา : บทสรุปสำหรับผู้บริหาร." อนุสารอุดมศึกษา 27, 277 (กรกฎาคม 2544) : 7-21.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : สำนักงาน, 2542.
- สุพัฒน์ ส่องแสงจันทร์. สื่อโสตทัศนในห้องสมุด. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2543.
- อดุลย์ วิริยะเวชกุล. ดัชนีบ่งชี้คุณภาพบัณฑิตศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2541.
- อภัย ประกอบผล. "แนวคิดในการรื้อปรับระบบ (Reengineering) ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา." ช.บ.อ. สาร 18, 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2541) : 52-60.
- อัมพร ทีชะระ. คู่มือการจัดหมู่ระบบรัฐสภาอเมริกัน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- อุไรวรรณ พะมณี. "ความพึงพอใจและความต้องการของอาจารย์และนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในการใช้บริการห้องสมุดคณะ." วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

ภาษาอังกฤษ

- Ahmad, Nazir. University Library Practice in Developing Countries. London : KPT, 1984.
- Ajala, Isaac Olugbenga. "Use of the University of Ibadan Library Resources by Graduate Students." Library Review 46, 6 (1997) : 421-427.
- Bancroft, Audrey F. et al. "A Forward-Looking Library Use Survey : WSU Libraries in the 21st Century." The Journal of Academic Librarianship 24, 3 (May 1998) : 216-224.
- Berger, Kenneth W., and Hines, Richard W. "What Does the User Really Want? The Library User Survey Project at Duke University." The Journal of Academic Librarianship 20, 5/6 (November 1994) : 306-309.
- Bloomfield, B. C. "Rare Book and Special Collections." In Librarianship and Information Work Worldwide, 151-170. London : Bowker-Saur, 1998.
- Brophy, Peter. The Academic library. London : Library Association, 2000.
- Buckland, Michael. Redesigning Library Services : a Manifesto. Chicago : American Library Association, 1992.
- Bulpitt, Graham. "The Adsetts Learning Center, Sheffield Hallan University." In Intelligent Library Buildings : Proceedings of the Tenth Seminar of the IFLA Section on Library Buildings and Equipment The Hague, Netherlands, 24-29 August 1997, 9-31. Munchen : Saur, 1999.
- Edwards, Heather M. University Library Building Planning. Metuchen, NJ : Scarecrow Press, 1990.
- Faulkner-Brown, Harry. "Some Thoughts on the Design of Major Library Buildings." In Intelligent Library Buildings : Proceedings of the Tenth Seminar of the IFLA Section on Library Buildings and Equipment The Hague, Netherlands, 24-29 August 1997, 245-259. Munchen : Saur, 1999.
- Jackson-Brown, Grace. "The Academic Librarian's New Role as Information Provider." Reference Librarian 39 (1993) : 77-83.
- Library of Congress. Subject Cataloging Division. Library of Congress Classification Outline. 5th ed. Washington, D.C. : Library of Congress, 1986.

- Line, Maurice B. "Current Issues in Academic Libraries" In Line, Maurice B., edited. Academic Library Management, 1. London : Library Association, 1990.
- McDonald, Joseph A. ,and Micikas, Lynda Basney. Academic Libraries : the Dimensions Of their Effectiveness. Westport, CT : Greenwood Press, 1994.
- Munoz-Gimenez, Elvira. "The New Headquarters of the Venezaelan National Library : a Building in 1976 and Planned for the Third Millennium." In Intelligent Library Buildings : Proceedings of the Tenth Seminar of the IFLA Section on Library Buildings and Equipment The Hague, Netherlands, 24-29 August 1997, 105-123. Munchen : Saur, 1999.
- Reed, Bonnie, and Tanner, Donald R. "Information Needs and Library Services for the Fine Arts Faculty." The Journal of Academic Librarianship 27, 3 (May 2001) : 229-233.
- Whittaker, Kenneth. The Basics of Library – Based User Services. London : Library Association Publishing, 1993.
- Winzenried, Arthur. "Toward 2006 – Prophets, Princes, or Poohbahs." Online & CD-ROM Review. 21, 3 (June 1997) : 175-177.
- Yamane, Taro. Statistics : an Introductory Analysis. 3rd ed. New York : Harper & Row, 1973.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

กันยายน 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม
เรียน อาจารย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
(นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์)

เนื่องด้วยดิฉัน นางสาววิภา บุญแดง นิสิตชั้นปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังศึกษาและรวบรวมข้อมูล
เพื่อการเรียบเรียงวิทยานิพนธ์เรื่อง “การใช้หอสมุดปรีดี พนมยงค์ของอาจารย์และนักศึกษาระดับ
บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์และ
นักศึกษามีต่อการใช้ และปัญหาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศและบริการ ตลอดจนข้อเสนอแนะของ
อาจารย์และนักศึกษามีต่องานบริการของหอสมุดปรีดี พนมยงค์ในด้านต่างๆ เพื่อนำผลที่ได้จากการ
วิจัยครั้งนี้ มาใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการจัดการทรัพยากรสารสนเทศและบริการให้สอดคล้องกับ
ความต้องการของผู้ใช้มากขึ้น

ดิฉันจึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง ข้อมูล
จากคำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัย จึงขอขอบพระคุณในความร่วมมือของ
ท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาววิภา บุญแดง)

แบบสอบถาม

เรื่อง

การใช้หอสมุดปรีดี พนมยงค์ของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

คำจำกัดความ

ห้องสมุด หมายถึง หอสมุดปรีดี พนมยงค์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สารนิเทศ หมายถึง ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ข้อเท็จจริงที่ได้มีการสื่อสาร บันทึก จัดพิมพ์ และเผยแพร่ในรูปแบบต่างๆ

ทรัพยากรสารนิเทศ หมายถึง วัสดุรูปแบบต่างๆ ที่มีการบันทึกสารนิเทศไว้โดยใช้ภาษา สัญลักษณ์ ภาพ และเสียง ซึ่งอาจอยู่ในรูปของวัสดุตีพิมพ์ ได้แก่ หนังสือ เอกสาร วารสาร หนังสือพิมพ์ จุลสาร กฤตภาค และวัสดุไม่ตีพิมพ์ ได้แก่ สื่อโสตทัศน และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น วิดิทัศน์ เทปบันทึกเสียง สไลด์ ไมโครฟิล์ม ฐานข้อมูล ซีดีรอม เป็นต้น

บริการยืม-คืน เป็นบริการที่ห้องสมุดอนุญาตให้ผู้ใช้บริการที่มีสิทธิยืมทรัพยากรสารนิเทศประเภทต่างๆ ไปอ่านนอกห้องสมุด และต้องนำทรัพยากรสารนิเทศเหล่านั้นมาคืนตามวันที่กำหนด

บริการยืมระหว่างห้องสมุด เป็นบริการที่ห้องสมุดจัดยืมทรัพยากรสารนิเทศจากห้องสมุดอื่น หรือห้องสมุดออกไปยืมให้ผู้ใช้สามารถยืมทรัพยากรสารนิเทศจากห้องสมุดอื่นๆ ได้

บริการจองหนังสือ เป็นบริการที่ผู้ใช้แจ้งความประสงค์ต่อเจ้าหน้าที่ หรือจองผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ ภายในห้องสมุดต่างๆ ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าต้องการยืมทรัพยากรสารนิเทศต่อจากผู้อื่นและเมื่อห้องสมุดได้รับทรัพยากรสารนิเทศนั้นๆ คืนแล้ว จะเก็บไว้ให้ผู้จองตามระยะเวลาที่กำหนดและตามลำดับการจอง

บริการหนังสือสำรอง เป็นบริการที่ห้องสมุดจำกัดเวลาในการยืมให้สั้นกว่าปกติ สำหรับทรัพยากรสารนิเทศที่มีจำนวนน้อย แต่มีผู้ต้องการใช้มาก

บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า เป็นบริการที่ห้องสมุดจัดบรรณารักษ์ที่มีความรู้ความชำนาญไว้คอยบริการตอบคำถามแก่ผู้ใช้ ทั้งที่เป็นคำถามทั่วไป หรือคำถามเฉพาะเจาะจงที่ต้องค้นหาคำตอบจากทรัพยากรสารนิเทศอ้างอิงประเภทต่างๆ ห้องสมุดอาจให้บริการนี้ภายในห้องสมุด ทางโทรศัพท์ ทางไปรษณีย์ หรือทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

บริการรวบรวมบรรณานุกรมเฉพาะเรื่อง เป็นบริการที่ห้องสมุดรวบรวมรายชื่อหนังสือ วารสาร หรือ ทรัพยากรสารสนเทศอื่นๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามผู้ใช้งานที่ต้องการ เพื่อประโยชน์ในการค้นคว้าวิจัย

บริการวัสดุลักษณะพิเศษ เป็นบริการที่ห้องสมุดรวบรวมวัสดุลักษณะพิเศษต่างๆ เช่น หนังสือหายาก ราชกิจจานุเบกษา คำพิพากษาศาลฎีกา เอกสารการประชุมรัฐสภา หนังสืออนุสรณ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นต้น ไว้ให้บริการแก่ผู้ใช้งานที่สนใจ

บริการสารบัญวารสารฉบับใหม่ เป็นบริการที่ห้องสมุดถ่ายเอกสารหน้าสารบัญของวารสารฉบับล่าสุด ซึ่งเป็นวารสารที่ห้องสมุดบอกรับในแต่ละเดือน รวบรวมไว้ให้บริการแก่ผู้ใช้งานที่สนใจ

บริการวารสารและหนังสือพิมพ์ เป็นบริการที่ห้องสมุดจัดหาวารสารและหนังสือพิมพ์ทั้งของประเทศไทยและต่างประเทศเข้ามาให้บริการแก่ผู้ใช้งาน โดยให้บริการทั้งวารสารและหนังสือพิมพ์ฉบับปัจจุบันและฉบับย้อนหลังรวมทั้งการจัดทำและจัดหาเครื่องมือช่วยค้น เช่น ดรรชนีวารสาร ฐานข้อมูลดรรชนีวารสารและหนังสือพิมพ์ เพื่อช่วยให้ผู้ใช้งานเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

บริการสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูล เป็นบริการที่ห้องสมุดสืบค้นสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์ผ่านทางฐานข้อมูลต่างๆ เช่น ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดพัฒนาขึ้นเอง ฐานข้อมูลออนไลน์ ฐานข้อมูลซีดีรอม เป็นต้น ซึ่งมีข้อมูลบรรณานุกรม สารสังเขป และเนื้อหาเต็ม (Full text)

บริการใส่ตลับวัสดุและอุปกรณ์ เป็นบริการที่ห้องสมุดจัดใส่ตลับวัสดุและอุปกรณ์ให้ยืมใช้ภายในห้องสมุดเท่านั้น

บริการนำชมและแนะนำการใช้ห้องสมุด เป็นบริการที่ห้องสมุดจัดขึ้นเพื่อนำชมสถานที่ต่างๆ ภายในห้องสมุด รวมถึงการสอนให้ผู้ใช้งานรู้จักวิธีค้นหาและวิธีใช้ทรัพยากรสารสนเทศ และบริการต่างๆ ของห้องสมุด

บริการถ่ายเอกสาร เป็นบริการที่ทางห้องสมุดให้บริการเอกชนมาเช่าสถานที่บริการถ่ายเอกสารให้กับผู้ใช้งานห้องสมุด โดยผู้ใช้งานต้องเสียค่าบริการ

แบบสอบถาม

เรื่อง

การใช้ห้องสมุดปริทัศน์ พนมยงค์ของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

คำชี้แจง

แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 การใช้ห้องสมุด

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้ห้องสมุด

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง [] หรือ เติมข้อความในช่องว่างตามความเป็นจริง

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบ

1. โปรดระบุสถานภาพของท่าน

[] อาจารย์ คณะ

[] ตำแหน่งทางวิชาการ [] อาจารย์ [] ผู้ช่วยศาสตราจารย์

[] รองศาสตราจารย์ [] ศาสตราจารย์

[] อื่นๆ (โปรดระบุ)

[] วุฒิกการศึกษา []ปริญญาตรี []ปริญญาโท

[]ปริญญาเอก [] อื่นๆ (โปรดระบุ)

[] ประสบการณ์ในการสอน ปี

[] นักศึกษา คณะ

[] ระดับการศึกษา [] ประกาศนียบัตรบัณฑิต []ปริญญาโท

[]ปริญญาเอก [] อื่นๆ (โปรดระบุ)

[] ชั้นปีที่.....

ตอนที่ 2 การใช้ห้องสมุด

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง [] หรือ เติมข้อความในช่องว่าง

2. วัตถุประสงค์ในการใช้ห้องสมุดของท่าน คือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- เพื่อประกอบการสอน
- เพื่อประกอบการทำวิจัย
- เพื่อเขียนตำราหรือบทความทางวิชาการ
- เพื่อประกอบการเรียน
- เพื่อทบทวนบทเรียน
- เพื่อประกอบการทำรายงาน ภาคนิพนธ์ และวิทยานิพนธ์
- เพื่อติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ
- เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทั่วไป
- เพื่อติดตามข่าวสารให้ทันต่อเหตุการณ์
- อื่นๆ (โปรดระบุ)

3. ความถี่ในการใช้ห้องสมุด

- ทุกวัน
- มากกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์
- สัปดาห์ละ 1 ครั้ง
- เดือนละ 2-3 ครั้ง
- เดือนละ 1 ครั้ง
- อื่นๆ (โปรดระบุ)

4. ช่วงเวลาที่ท่านใช้ห้องสมุด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ช่วงเวลา 8.00 - 12.00 น.
- ช่วงเวลา 12.00 - 13.00 น.
- ช่วงเวลา 13.00 - 16.00 น.
- ช่วงเปิดภาคค่ำ (16.00-20.00 น.)
- วันเสาร์ - อาทิตย์
- ระหว่างปิดภาคการศึกษา
- อื่นๆ (โปรดระบุ)

5. ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศที่ใช้

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง [] หรือ เติมข้อความในช่องว่าง

5.1 ท่านใช้สื่อสิ่งพิมพ์เหล่านี้หรือไม่ ถ้าใช้กรุณาระบุภาษาที่ใช้

ทรัพยากรสารสนเทศ	ไม่ใช้	ใช้	ภาษาที่ใช้		
			ไทย	อังกฤษ	ภาษาอื่น(โปรดระบุ)
หนังสือทั่วไป	[]	[]	[]	[]
หนังสือวิชาการ	[]	[]	[]	[]
หนังสืออ้างอิง	[]	[]	[]	[]
ตำรา	[]	[]	[]	[]
วิทยานิพนธ์	[]	[]	[]	[]
รายงานวิจัย	[]	[]	[]	[]
คู่มือการศึกษา	[]	[]	[]	[]
หนังสือหายาก	[]	[]	[]	[]
หนังสือเยาวชน	[]	[]	[]	[]
นวนิยาย	[]	[]	[]	[]
เรื่องสั้น	[]	[]	[]	[]
จุลสาร	[]	[]	[]	[]
กฤตภาค	[]	[]	[]	[]
ราชกิจจานุเบกษา	[]	[]	[]	[]
วารสารวิชาการ	[]	[]	[]	[]
วารสารบันเทิง	[]	[]	[]	[]
หนังสือพิมพ์	[]	[]	[]	[]
อื่นๆ (โปรดระบุ).....					

5.2 ท่านใช้สื่อโสตทัศนเหล่านี้หรือไม่ ถ้าใช้กรุณาระบุภาษาที่ใช้

ทรัพยากรสารสนเทศ	ไม่ใช้	ใช้	ภาษาที่ใช้		
			ไทย	อังกฤษ	ภาษาอื่น(โปรดระบุ)
เทปบันทึกภาพ (Videotape)	[]	[]	[]	[]
ฟิล์มภาพยนตร์ (Motion picture)	[]	[]	[]	[]
แผ่นซีดี (DVD, VCD, CD)	[]	[]	[]	[]
เทปบันทึกเสียง (Cassette tape)	[]	[]	[]	[]
แผ่นเสียง (Phonodisc)	[]	[]	[]	[]

ทรัพยากรสารสนเทศ	ไม่ใช้	ใช้	ภาษาที่ใช้		
			ไทย	อังกฤษ	ภาษาอื่น(โปรดระบุ)
แผนที่ (Map)	[]	[]	[]	[]
ไมโครฟิล์ม (Microfilm)	[]	[]	[]	[]
ไมโครฟิช (Microfiche)	[]	[]	[]	[]
ฟิล์มสตริป (Filmstrip)	[]	[]	[]	[]
สไลด์ (Slide)	[]	[]			
รูปภาพ (Picture)	[]	[]			
ของตัวอย่าง (Specimen)	[]	[]			
อื่นๆ (โปรดระบุ)					

5.3 ท่านใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เหล่านี้หรือไม่ ถ้าใช้กรุณาระบุฐานข้อมูลที่ใช้

5.3.1 ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดพัฒนาขึ้นเอง

[] ไม่ใช้

[] ใช้ (ถ้าใช้กรุณาระบุฐานข้อมูลที่ใช้ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

[] ฐานข้อมูลบรรณานุกรมหนังสือ วิทยานิพนธ์ วารสาร และใส่ทัศนวัสดุ (TUDB)

[] ฐานข้อมูลบรรณานุกรมวารสารและหนังสือพิมพ์ (INDEX)

[] ฐานข้อมูลบรรณานุกรมราชกิจจานุเบกษา (ACT)

[] ฐานข้อมูลบรรณานุกรมชีวประวัติ (BIOG)

[] ฐานข้อมูลบรรณานุกรมรวมเรื่อง (COLL)

5.3.2 ฐานข้อมูลออนไลน์

[] ไม่ใช้

[] ใช้ (ถ้าใช้กรุณาระบุฐานข้อมูลที่ใช้ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

[] EBSCO

[] Academic Search Premier

[] ERIC

[] Ebsco Animals

[] World Magazine Bank

[] Ebsco Online Citations

[] อื่นๆ (โปรดระบุ).....

[] Emerald

[] NewsCenter

[] ScienceDirect

[] SwetsNet Navigator

[] United Nations Treaty Collection Online

[] อื่นๆ (โปรดระบุ).....

5.3.3 ฐานข้อมูลซีดีรวม

ไม่ใช้

ใช้ (ถ้าใช้กรุณาระบุฐานข้อมูลที่ใช้ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ABC Pol Sci on Disc	☐ Refworld
☐ Academic Search FT International	☐ Statistical Yearbook
☐ Current Biography	☐ UNESCO Database
☐ Cyberlaw	☐ WISTAT
☐ Human Rights	☐ World Development Indicators
☐ Humanities Abstracts	☐ World Trade Analyzer
☐ LISA PLUS	☐ ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย
☐ PsycInfo	☐ สยามจดหมายเหตุ CD-ROM
☐ Readers' Guide Abstracts	☐ อื่นๆ(โปรดระบุ).....

5.3.4 ฐานข้อมูล ThaiLIS

ไม่ใช้

ใช้ (ถ้าใช้กรุณาระบุฐานข้อมูลที่ใช้ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ERIC	☐ ABI/Inform	☐ MEDLINE
☐ DAO	☐ IEEE	

6. เนื้อหาวิชาของทรัพยากรสารสนเทศที่ท่านใช้ คือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ กฎหมาย	☐ ปรัชญา	☐ วิทยาศาสตร์
☐ รัฐศาสตร์	☐ ศาสนา	☐ เทคโนโลยี
☐ สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	☐ ภาษา	☐ เกษตรศาสตร์
☐ สังคมวิทยา	☐ ภาษาศาสตร์	☐ แพทยศาสตร์
☐ มานุษยวิทยา	☐ วรรณคดี	☐ การทหาร
☐ ภูมิศาสตร์	☐ ชีวประวัติ	☐ นาวิกศาสตร์
☐ ประวัติศาสตร์	☐ โบราณคดี	
☐ เศรษฐศาสตร์	☐ ศิลปะ	
☐ การพาณิชย์	☐ ดนตรี	
☐ การเงิน	☐ บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์	
☐ การบัญชี	☐ การสื่อสาร	
☐ บริหารธุรกิจ	☐ จิตวิทยา	
☐ สถิติ		
☐ การศึกษา	☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....	

7. ท่านใช้บริการเหล่านี้ของห้องสมุดหรือไม่ **กรณีที่ใช้ กรุณาระบุระดับปัญหาในการใช้**
โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง [] หรือ เติมข้อความในช่องว่าง

7.1 บริการยืม – คืน

- [] ไม่เคยใช้
[] ใช้ (กรุณาระบุระดับปัญหาในการใช้)

ปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
- จำนวนทรัพยากรสารสนเทศที่ให้ยืมน้อย	[]	[]	[]	[]	[]
- ระยะเวลาที่ให้ยืมสั้น	[]	[]	[]	[]	[]
- การให้บริการล่าช้า	[]	[]	[]	[]	[]
- เจ้าหน้าที่ให้บริการมีน้อย ไม่เพียงพอ	[]	[]	[]	[]	[]
- เจ้าหน้าที่ไม่อยู่ประจำหน้าที่ในเวลายังทำงาน	[]	[]	[]	[]	[]
- ค่าปรับแพง	[]	[]	[]	[]	[]
- อื่นๆ(โปรดระบุ)					

7.2 บริการยืมระหว่างห้องสมุด

- [] ไม่เคยใช้
[] ใช้ (กรุณาระบุระดับปัญหาในการใช้)

ปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
- จำนวนทรัพยากรสารสนเทศที่ห้องสมุดอื่นให้ยืมน้อย	[]	[]	[]	[]	[]
- ระยะเวลาที่ห้องสมุดอื่นให้ยืมสั้น	[]	[]	[]	[]	[]
- ขั้นตอนการติดต่อขอยืมทรัพยากรสารสนเทศจาก ห้องสมุดอื่นไม่สะดวก	[]	[]	[]	[]	[]
- ได้รับสารสนเทศที่ขอถ่ายเอกสารล่าช้า	[]	[]	[]	[]	[]
- ห้องสมุดอื่นไม่สามารถให้ยืมทรัพยากรสารสนเทศ ที่ต้องการได้	[]	[]	[]	[]	[]
- ค่าปรับแพง	[]	[]	[]	[]	[]
- อื่นๆ(โปรดระบุ)					

7.3 บริการจองหนังสือ

- ไม่เคยใช้
- ใช้ (กรุณาระบุระดับปัญหาในการใช้)

ปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
- จำนวนหนังสือที่ให้จองน้อย (3 เล่ม/คน)	☐	☐	☐	☐	☐
- ไม่ได้รับหนังสือจองตามวันทีนัด	☐	☐	☐	☐	☐
- มีผู้อื่นจองก่อน ทำให้ต้องรอนาน	☐	☐	☐	☐	☐
- การจองผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ทำได้เฉพาะในห้องสมุด	☐	☐	☐	☐	☐
- การให้บริการล่าช้า	☐	☐	☐	☐	☐
- อื่นๆ(โปรดระบุ)					

7.4 บริการหนังสือสำรอง

- ไม่เคยใช้
- ใช้ (กรุณาระบุระดับปัญหาในการใช้)

ปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
- จำนวนหนังสือที่ให้ยืมน้อย	☐	☐	☐	☐	☐
- ระยะเวลาที่ให้ยืมสั้น	☐	☐	☐	☐	☐
- การให้บริการล่าช้า	☐	☐	☐	☐	☐
- ค่าปรับแพง	☐	☐	☐	☐	☐
- อื่นๆ(โปรดระบุ)					

7.5 บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า

- ไม่เคยใช้
- ใช้ (กรุณาระบุระดับปัญหาในการใช้)

ปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
- คำตอบที่ได้รับไม่ตรงกับความต้องการ	☐	☐	☐	☐	☐
- การค้นหาคำตอบใช้เวลานาน	☐	☐	☐	☐	☐
- ไม่มีบรรณารักษ์อยู่ให้บริการตลอดเวลา	☐	☐	☐	☐	☐
- บรรณารักษ์ไม่ให้ความช่วยเหลือในการค้นหา ทรัพยากรสารสนเทศ	☐	☐	☐	☐	☐
- บรรณารักษ์ไม่สามารถช่วยแนะนำแหล่งข้อมูลต่างๆ ให้กับผู้ใช้ได้อย่างกว้างขวาง	☐	☐	☐	☐	☐
- หนังสืออ้างอิงไม่ทันสมัย	☐	☐	☐	☐	☐

ปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
- หนังสืออ้างอิงภาษาไทยมีจำนวนไม่เพียงพอ	[]	[]	[]	[]	[]
- หนังสืออ้างอิงภาษาต่างประเทศมีจำนวนไม่เพียงพอ	[]	[]	[]	[]	[]
- หนังสืออ้างอิงที่ไม่มีครอบคลุมทุกสาขาวิชา	[]	[]	[]	[]	[]
- อื่นๆ(โปรดระบุ)					

7.6 บริการรวบรวมบรรณานุกรมเฉพาะเรื่อง

- [] ไม่เคยใช้
[] ใช้ (กรุณาระบุระดับปัญหาในการใช้)

ปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
- บรรณานุกรมที่รวบรวมมีเนื้อหาไม่ตรงกับความต้องการ	[]	[]	[]	[]	[]
- บรรณานุกรมที่รวบรวมมีเนื้อหาไม่ทันสมัย	[]	[]	[]	[]	[]
- บรรณานุกรมที่รวบรวมมีจำนวนน้อยเกินไป	[]	[]	[]	[]	[]
- บรรณานุกรมที่รวบรวมมีจำนวนมากเกินไป	[]	[]	[]	[]	[]
- บรรณารักษ์ใช้เวลานานในการรวบรวมบรรณานุกรม	[]	[]	[]	[]	[]
- อื่นๆ(โปรดระบุ)					

7.7 บริการวัสดุลักษณะพิเศษ (เช่น หนังสือหายาก ราชกิจจานุเบกษา คำพิพากษาศาลฎีกา เป็นต้น)

- [] ไม่เคยใช้
[] ใช้ (กรุณาระบุระดับปัญหาในการใช้)

ปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
- ไม่สะดวกในการใช้เนื่องจากต้องให้เจ้าหน้าที่หยิบให้	[]	[]	[]	[]	[]
- การให้บริการล่าช้า	[]	[]	[]	[]	[]
- ไม่มีเจ้าหน้าที่อยู่ให้บริการตลอดเวลา	[]	[]	[]	[]	[]
- อื่นๆ(โปรดระบุ)					

7.8 บริการสารบัญวารสารฉบับใหม่

- [] ไม่เคยใช้
[] ใช้ (กรุณาระบุระดับปัญหาในการใช้)

ปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
- สารบัญวารสารแต่ละฉบับนำออกให้บริการล่าช้า	[]	[]	[]	[]	[]
- สารบัญวารสารมีไม่ครบทุกฉบับ	[]	[]	[]	[]	[]
- สารบัญวารสารมีไม่ครบทุกสาขาวิชา	[]	[]	[]	[]	[]

ปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
-ไม่ทราบว่าการับข่าวสารสารจัดเก็บไว้ที่ใด	[]	[]	[]	[]	[]
- อื่นๆ(โปรดระบุ)					

7.9 บริการวารสารและหนังสือพิมพ์

- [] ไม่เคยใช้
 [] ใช้ (กรุณาระบุระดับปัญหาในการใช้)

ปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
-ไม่ทราบวิธีค้นหาวารสาร	[]	[]	[]	[]	[]
- เครื่องมือช่วยค้นเช่น วรรณีวารสาร ฐานข้อมูลวรรณีวารสารและหนังสือพิมพ์มีไม่เพียงพอและใช้งานยาก	[]	[]	[]	[]	[]
- เครื่องมือช่วยค้นไม่ทันสมัย	[]	[]	[]	[]	[]
- วารสารวิชาการที่เป็นวารสารหลักในแต่ละสาขาวิชา มีไม่เพียงพอ	[]	[]	[]	[]	[]
- วารสารชื่อที่ต้องการไม่มีในห้องสมุด	[]	[]	[]	[]	[]
- วารสารชื่อที่ต้องการมีไม่ครบทุกฉบับ	[]	[]	[]	[]	[]
- วารสารฉบับใหม่ออกให้บริการล่าช้า	[]	[]	[]	[]	[]
- วารสารอยู่ผิดที่ทำให้ค้นหาไม่พบ	[]	[]	[]	[]	[]
- วารสารภาษาไทยมีไม่เพียงพอ	[]	[]	[]	[]	[]
- วารสารภาษาต่างประเทศมีไม่เพียงพอ	[]	[]	[]	[]	[]
- ไม่สามารถยืมวารสารออกนอกห้องสมุดได้	[]	[]	[]	[]	[]
- วารสารฉบับย้อนหลังมีไม่ครบถ้วน	[]	[]	[]	[]	[]
- วารสารฉบับย้อนหลังที่นำไปเย็บเล่มออกให้บริการล่าช้า	[]	[]	[]	[]	[]
- วารสารเรียงชั้นชั้นซ้ำทำให้ไม่พบตัวเล่มที่ชั้น	[]	[]	[]	[]	[]
- ไม่มีหนังสือพิมพ์ชื่อที่ต้องการ	[]	[]	[]	[]	[]
- หนังสือพิมพ์แต่ละชื่อมีน้อยฉบับ	[]	[]	[]	[]	[]
- ไม่ทราบว่าการับหนังสือพิมพ์ฉบับย้อนหลังจัดเก็บไว้ที่ใด	[]	[]	[]	[]	[]
- ค้นหาหนังสือพิมพ์ฉบับย้อนหลังไม่พบ	[]	[]	[]	[]	[]
- ไม่สะดวกในการใช้หนังสือพิมพ์ฉบับย้อนหลังที่อยู่ในรูปไมโครฟิล์ม	[]	[]	[]	[]	[]
- ไม่สามารถยืมหนังสือพิมพ์ออกนอกห้องสมุดได้	[]	[]	[]	[]	[]
- ไม่มีเจ้าหน้าที่อยู่ให้บริการตลอดเวลา	[]	[]	[]	[]	[]
- อื่นๆ(โปรดระบุ)					

7.10 บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูล

- ไม่เคยใช้
- ใช้ (กรุณาระบุระดับปัญหาในการใช้)

ปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
- สารนิเทศที่ได้ไม่ตรงกับความต้องการ	☐	☐	☐	☐	☐
- บรรณารักษ์ใช้เวลานานในการสืบค้นสารนิเทศ	☐	☐	☐	☐	☐
- บรรณารักษ์ไม่มีทักษะในการสืบค้นสารนิเทศ	☐	☐	☐	☐	☐
- บรรณารักษ์ไม่มีความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีสารนิเทศ	☐	☐	☐	☐	☐
- วิธีสืบค้นสารนิเทศซับซ้อนทำให้ยุ่งยากต่อการค้นหาด้วยตนเอง	☐	☐	☐	☐	☐
- ไม่ทราบว่าฐานข้อมูลใดบ้างที่สามารถให้บริการได้	☐	☐	☐	☐	☐
- ไม่มีคู่มืออธิบายการใช้ฐานข้อมูลแต่ละฐาน	☐	☐	☐	☐	☐
- ไม่มีการสอนหรือสาธิตการใช้ที่ดีหรือ ฐานข้อมูลต่างๆ	☐	☐	☐	☐	☐
- ไม่ทราบคำสำคัญที่จะใช้ในการสืบค้นสารนิเทศ	☐	☐	☐	☐	☐
- ไม่ทราบวิธีค้นหาสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ต	☐	☐	☐	☐	☐
- ไม่ทราบแหล่งสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ต	☐	☐	☐	☐	☐
- ค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตได้ล่าช้า	☐	☐	☐	☐	☐
- ค่าบริการแพง (ค่าพิมพ์เอกสาร ค่าแผ่นดิสก์ เป็นต้น)	☐	☐	☐	☐	☐
- อื่นๆ(โปรดระบุ)					

7.11 บริการโสตทัศนวัสดุและอุปกรณ์

- ไม่เคยใช้
- ใช้ (กรุณาระบุระดับปัญหาในการใช้)

ปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
- จำนวนโสตทัศนวัสดุที่ให้บริการมีน้อย	☐	☐	☐	☐	☐
- จำนวนโสตทัศนวัสดุที่ให้บริการ 1 ชิ้น/ครั้ง น้อยเกินไป	☐	☐	☐	☐	☐
- โสตทัศนวัสดุที่ให้บริการมีคุณภาพต่ำ	☐	☐	☐	☐	☐
- โสตทัศนวัสดุที่ให้บริการไม่ทันสมัย	☐	☐	☐	☐	☐
- เนื้อหาของโสตทัศนวัสดุไม่ทันสมัย	☐	☐	☐	☐	☐
- ไม่สามารถยืมออกนอกห้องสมุดได้	☐	☐	☐	☐	☐
- คู่มือแนะนำการใช้โสตทัศนวัสดุแต่ละประเภทไม่ชัดเจน	☐	☐	☐	☐	☐
- เจ้าหน้าที่ไม่อยู่ประจำหน้าที่เวลาทำงาน	☐	☐	☐	☐	☐
- ค่าทำสำเนาวัสดุยืมส่วนมีราคาแพง	☐	☐	☐	☐	☐
- อื่นๆ(โปรดระบุ)					

7.12 บริการนำชมและแนะนำการใช้ห้องสมุด

- ไม่เคยใช้
- ใช้ (กรุณาระบุระดับปัญหาในการใช้)

ปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
- บรรณารักษ์อธิบายเร็ว และรวบรัด	☐	☐	☐	☐	☐
- บรรณารักษ์อธิบายถึงวิธีค้นคว้าสิ่งที่ต้องการไม่ชัดเจน	☐	☐	☐	☐	☐
- บรรณารักษ์อธิบายถึงบริการต่างๆของห้องสมุดไม่ครบถ้วน	☐	☐	☐	☐	☐
- เนื้อหาในคู่มือการใช้ห้องสมุดไม่น่าสนใจ	☐	☐	☐	☐	☐
- เนื้อหาในคู่มือการใช้ห้องสมุดอ่านแล้วไม่เข้าใจ	☐	☐	☐	☐	☐
- วิธีการนำชมและแนะนำการใช้ห้องสมุดไม่น่าสนใจ	☐	☐	☐	☐	☐
- อื่นๆ(โปรดระบุ)					

7.13 บริการถ่ายเอกสาร

- ไม่เคยใช้
- ใช้ (กรุณาระบุระดับปัญหาในการใช้)

ปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
- จำนวนเครื่องถ่ายเอกสารที่ให้บริการมีน้อย	☐	☐	☐	☐	☐
- การถ่ายเอกสารไม่ชัดเจน	☐	☐	☐	☐	☐
- การถ่ายเอกสารไม่ครบถ้วน	☐	☐	☐	☐	☐
- ต้องรอถ่ายเอกสารนาน	☐	☐	☐	☐	☐
- ไม่ทราบว่าจุดให้บริการถ่ายเอกสารตั้งอยู่ที่ใดบ้าง	☐	☐	☐	☐	☐
- ค่าถ่ายเอกสารแพง	☐	☐	☐	☐	☐
- อื่นๆ(โปรดระบุ)					

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้ห้องสมุด

8. ท่านประสบปัญหาด้านต่างๆ ต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

โปรดระบุระดับปัญหาในการใช้ห้องสมุด โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในตารางข้อละ 1 ช่อง

ปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านทรัพยากรสารสนเทศ					
1. ไม่ทราบวิธีค้นหาทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่างๆ ที่มีในห้องสมุด					
2. ไม่คุ้นเคยในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์					
3. ไม่มีคู่มือแนะนำวิธีสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์					
4. ไม่ทราบว่าห้องสมุดมีทรัพยากรสารสนเทศประเภทใดบ้าง					
5. ไม่ทราบว่าห้องสมุดจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศไว้ที่ใดบ้าง					
6. ทรัพยากรสารสนเทศไม่ทันสมัย					
7. ทรัพยากรสารสนเทศมีจำนวนไม่เพียงพอกับความต้องการ					
8. ทรัพยากรสารสนเทศที่มีไม่ตรงกับความต้องการ					
9. ทรัพยากรสารสนเทศออกให้บริการล่าช้าไม่ทันความต้องการ					
10. ทรัพยากรสารสนเทศที่มีไม่สอดคล้องกับหลักสูตร					
11. ทรัพยากรสารสนเทศไม่มีความหลากหลายครอบคลุมทุกสาขาวิชา					
12. ทรัพยากรสารสนเทศชำรุด ไม่ได้รับการซ่อมแซม					
13. ทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการ มีผู้อื่นยืมไป					
14. ทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการ ยืมออกนอกห้องสมุดไม่ได้					
15. มีรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการในฐานข้อมูล แต่หาตัวเล่มไม่พบ					
16. การจัดเรียงทรัพยากรสารสนเทศสับสนไม่อยู่ตรงตามชั้นและไม่ตรงตามหมวดหมู่					
17. การจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศไม่สะดวกต่อการใช้					
18. ระบบการจัดหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศยุ่งยากซับซ้อน					
19. ไม่ทราบว่ามีส่วนข้อมูลใดบ้างที่ห้องสมุดบอกรับ					
20. ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดบอกรับมีเนื้อหาไม่ตรงกับความต้องการ					

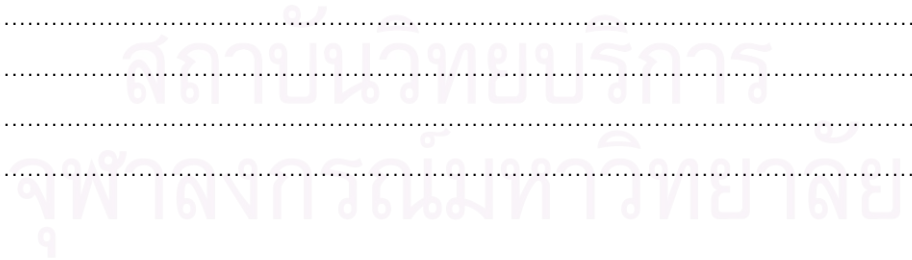
ปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
21. เนื้อหาของทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ update ล่าช้า					
22. เนื้อหาของทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ไม่มีการ update ข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน					
23. อื่นๆ(โปรดระบุ)					
ด้านวัสดุครุภัณฑ์					
1. จำนวนโต๊ะ เก้าอี้ไม่เพียงพอ					
2. โต๊ะ เก้าอี้นั่งไม่สบาย					
3. จำนวนคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอ					
4. เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการมีสมรรถนะต่ำ					
5. เครื่องคอมพิวเตอร์ขัดข้องบ่อย					
6. ไม่มีเครื่องพิมพ์ผลการสืบค้นเอกสารที่เป็นภาพสีให้บริการ					
7. ไม่มีเครื่องสแกนเนอร์ให้บริการ					
8. การจัดวางวัสดุครุภัณฑ์ เช่น ชั้นหนังสือ ชั้นวารสาร โต๊ะ เก้าอี้ คอมพิวเตอร์ไม่เหมาะสม					
9. ผู้รับฝากของในห้องสมุดไม่เพียงพอ					
10. อื่นๆ(โปรดระบุ)					
ด้านอาคารสถานที่					
1. ที่ตั้งของห้องสมุดไม่สะดวกต่อการเข้าใช้					
2. ขนาดของห้องสมุดคับแคบ					
3. การแบ่งสัดส่วนพื้นที่ของห้องสมุดไม่เหมาะสม					
4. แสงสว่างในห้องสมุดไม่เพียงพอ					
5. การถ่ายเทอากาศไม่ปลอดโปร่ง					
6. อุณหภูมิในห้องสมุดเย็นเกินไป					
7. มีเสียงรบกวนจากผู้ใช้งานเคียง					
8. ไม่มีบรรยากาศที่ดีสำหรับการค้นคว้า					
9. พื้นในห้องสมุดไม่สะอาด					
10. ห้องน้ำในห้องสมุดไม่สะอาด					
11. ป้ายแสดงสถานที่ภายในห้องสมุดไม่ชัดเจน					
12. อื่นๆ(โปรดระบุ)					

วัตถุประสงค์.....
.....
.....
.....
.....

อาคารสถานที่.....
.....
.....
.....
.....

บุคลากร.....
.....
.....
.....
.....

อื่นๆ(โปรดระบุ).....
.....
.....
.....
.....

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาววิภา บุญแดง เกิดวันที่ 3 เมษายน 2514 ที่อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ในปีการศึกษา 2535 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2543 ปัจจุบันรับราชการในตำแหน่งบรรณารักษะระดับ 5 ฝ่ายทำรายการวัสดุสารนิเทศ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย